Limburgs Dagblad

Dierenhasjiel

Vrijdag 22 december 1989. 71e jaargang nr. 302

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

Gouverneur benoemd tot vice-voorzitter Robeco-groep

Kremers verlaat Limburg

Onverwachts kondigde gouverneur Kremers gisteren zijn vertrek aan. Naast de scheidende gouverneur zit provincie-voorlichter Hans Albersen.

Foto: WIDDERSHOVEN

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Dr J. Kremers heeft koningin Beatrix gevraagd hem met ingang van 16 mei 1990 eervol ontslag te verlenen als haar commissaris in de provincie Limburg. Per 4 juli van volgend jaar wordt hij directeur van Rodamco N.V., dochteronderneming van de in Rotterdam gevestigde internationale beleggingsmaatschappij Robeco. Per 1 november van volgend jaar zal hij voorts drs C. van Rijn opvolgen als vice-voorzitter van het beleidscomité van de gehele Robeco-groep. Kremers is al vijf jaar commissaris van deze groep.

De uit Nieuwenhagen afkomstige psycholoog Sjeng Kremers viert in februari aanstaande zijn 12½-jarig ambtsjubileum als gouverneur. Thans 56 jaar oud, zou zijn ambtelijke loopbaan eindigen in het jaar 1998. Een gouverneurschap van 21 jaar lijkt hem echter te lang, zo verklaarde hij gisteren tegenover de inderhaast bijeengeroepen pers.

„Dat zou niet goed zijn voor Limburg omdat in dat geval een nogal nadrukkelijk aanwezige bestuurder – ik ken mijzelf voldoende – gedurende bijna een kwarteeuw zijn stempel zou drukken op deze provincie en dat lijkt mij te lang. Evenmin goed voor mijzelf, omdat ook in dit boeiende ambt na zoveel jaren de aandacht zal verflauwen, terwijl Limburg behoefte heeft aan een eerste bestuurder bij wie dat juist niet het geval zal zijn". In deze formulering heeft dr Kremers gisteren zijn aftreden ook schriftelijk aan Provinciale Staten gemotiveerd.

Zelfvertrouwen

Gouverneur Kremers [illegible] met een dankbaar gevoel terug te zien op zijn ambtsperiode in Limburg. „Ik laat een gewest achter waar het geweldig goed gaat vergeleken met tien jaar geleden. Limburg is opgeklommen uit een dal van défaitisme en gelooft weer in zijn eigen toekomst. Het barst hier als het ware van de initiatieven en van het zelfvertrouwen. Limburg neemt thans weer een volwaardige plaats in temidden van de Nederlandse provincies", zei hij gisteren.

In een voorlopige reactie namens het college van Gedeputeerde Staten roemde ing E. Mastenbroek de scheidende gouverneur voor zijn belangrijke bijdragen aan het herstel van zelfvertrouwen en vitaliteit in deze provincie.

Het aanstaand vertrek zal geen invloed hebben op de feestviering rond het koperen ambtsjubileum van de gouverneur op zaterdag 10 februari. Het officiële afscheid is vastgesteld op donderdag 10 mei met als inzet een feestelijke vergadering van Provinciale Staten. Op die dag hoopt dr Kremers tevens zijn 57-ste verjaardag te vieren. „Dat is louter toeval", verzekerde hij gisteren.

● Zie verder pagina 15 en 16

commentaar

Karwei geklaard

Dr J. Kremers was met zijn vierenveertig jaar de jongste commissaris der koningin in Nederland, toen hij in 1977 in die funktie werd benoemd. Daarmee kreeg Limburg, voor het eerst sinds zestig jaar, weer een gouverneur die op de Limburgse löss werd geboren uit Nieuwenhaagse ouders. Een mijnwerkerszoon van eigen bodem op een hoge post, precies zoals vele zuiderlingen dat zo graag zagen.

Maar Kremers was amper aan de slag, of hij haalde zich na een speech (bij Lapinus in Roermond) de woede van menigeen op de hals door te stellen dat in Limburg de zon weer zou gaan schijnen, mits de Limburgers bereid waren harder te werken, de produktie zouden opvoeren en minder vaak ziek zouden zijn.

Dat was niet alleen hard schoppen tegen menig zeer been, het was ook zijn eerste schot voor de boeg. Want Kremers, de psycholoog, had het snel gezien. Hij traceerde haarfijn de mineurstemming en het doemdenken dat bij veel Limburgers was blijven hangen na de mijnsluitingen. Het opnieuw beginnen en positief vooruitkijken was in onvoldoende mate aanwezig.

Maar wel bij Kremers.

Hij zag vooral geen heil in spandoeken met klaagzangen richting politiek Den Haag. Wij moeten het zèlf doen en waarmaken, was zijn gevleugelde uitspraak. Kremers werd door zijn uiterst zakelijke aanpak nooit de populairste Limburger, hoewel hij zich altijd knap inleefde als hij verscheen tijdens typisch volkse manifestaties. Maar als geen ander begreep hij dat je geen provincie kunt runnen met feesten alléén. Meer dan de 'traditionele' gouverneur was hij de ondernemer die geen middel onbenut liet om Limburg uit het moeras te trekken. Veel instituten en bedrijven zijn, mede via zijn invloed en relaties, naar Limburg gekomen.

Op de al dan niet betaalde commissariaten van Kremers is (uit bepaalde hoek) vaak kritiek geweest. Maar hij had blijkbaar zoveel goodwill verworven dat die kwestie nooit meer aan een storm in een glas water opleverde. Bij de wet zijn die nevenfuncties (nog steeds) niet verboden, en hij heeft er 'in het belang van Limburg' altijd veel baat bij gehad, vond Kremers. Van eventuele belangenvermenging is overigens nooit iets gebleken.

Dat hij in de slotjaren van zijn loopbaan het grote geld gaat verdienen in het bedrijfsleven, is een logisch gevolg van het feit dat de man in kwestie een uitstekend manager is die zijn vakmanschap ook op commercieel gebied heeft bewezen.

Limburg is Kremers dank verschuldigd. En zijn opvolger krijgt het moeilijk hem te doen vergeten.

J.v.W.

Van der Linden en Van Rooy al genoemd als opvolger

Van onze verslaggever

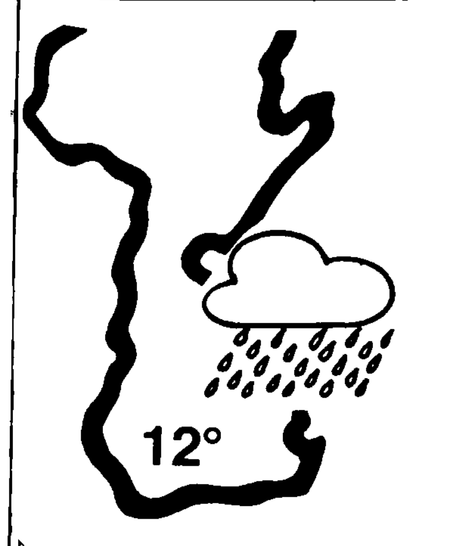
HEERLEN – Commissaris van de koningin dr J. Kremers had gisteren zijn vertrek nog maar nauwelijks aangekondigd of er werd al druk gespeculeerd over zijn opvolger. Zeer hardnekkig werden de namen genoemd van René van der Linden en Yvonne van Rooy.

Vooral de laatste worden behoorlijke kansen toegedicht. Ook al door een uitspraak van premier Lubbers deze week. Lubbers liet zich ontvallen dat Yvonne van Rooy bij de kabinetsformatie weliswaar buiten de prijzen is gevallen, maar dat ze 'ongetwijfeld in een hoge functie terug zal keren'. Yvonne van Rooy was in het vorige kabinet staatssecretaris van Economische Zaken. Momenteel is de dochter van de voormalige Limburgse gouverneur Van Rooy Tweede Kamerlid voor het CDA.

Ook partijgenoot René van der Linden wordt veelvuldig genoemd als toekomstig commissaris van de koningin in Limburg. Van der Linden, ex-staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en huidig Kamerlid, kan in Limburg rekenen op een grote populariteit. Bij de Tweede Kamerverkiezingen in september behaalde hij in deze provincie ongeveer 35.000 voorkeurstemmen, waardoor hij rechtstreeks werd gekozen. Van der Linden verwachtte dat dit stemmenaantal hem een plaats in het kabinet Lubbers III zou opleveren, maar kwam bedrogen uit. De politieke schade die hij door de 'paspoortaffaire' heeft opgelopen, was kennelijk te groot.

Van der Linden wilde gisteren niet reageren op het vertrek van Kremers. Op de vraag of hij geen commentaar wilde geven omdat Van der Linden kandidaat is om Kremers op te volgen, antwoordde zijn persoonlijk medewerker: „Dat zou kunnen..."

het weer

REGENACHTIG
Een golfvormige storing in het polaire front ten zuiden van onze provincie trekt naar Duitsland weg. Vanmorgen is er veel bewolking waaruit het af en toe regent. Vanmiddag klaar het op, maar dan kunnen buien mogelijk met onweer en windstoten in Limburg vallen. Er staat een matige tot vrij krachtige zuidwestenwind en de middagtemperatuur bereikt een waarde van 12 graden.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346

VANDAAG:

zon op:	08.46	onder: 16.31
maan op:	03.06	onder: 12.50

MORGEN

zon op:	08.47	onder: 16.31
maan op:	04.18	onder: 13.06

Jacht op Noriega

WASHINGTON/PANAMA – De Amerikaanse militairen in Panama maken momenteel jacht op de voortvluchtige Panamese leider Noriega. De ambassades van Cuba en Nicaragua in Panama werden gisteren door Amerikaanse tanks omsingeld na geruchten dat Noriega mogelijk daar zijn toevlucht had gezocht. Als reactie werd in Nicaragua de Amerikaanse ambassade omsingeld.

De Amerikanen wisten gisteren echter, ondanks de prijs van een miljoen dollar die op het hoofd van Noriega is gezet, nog steeds zeker niet waar de gewezen leider van Panama is. Vermoed wordt dat hij nog wel in het land is.

De Amerikaanse militaire bezetting van Panama kan nog wel aanzienlijke tijd duren, hoewel sommige troepen wellicht al met de Kerst kunnen worden teruggetrokken. De woordvoerder van president Bush, Marlin Fitzwater, zei gisteren: „We gaan niet tevoren zeggen hoe lang we in Panama blijven. Maar iedereen begrijpt dat dit niet een kwestie is van één dag."

● Zie verder pagina 3

Kat afgekickt

LAUWERZIJL – Bij de Stichting Kat in Nood in het Groningse Lauwerzijl is een negenjarige Cyperse kat afgekickt. Een medewerkster is bijna drie maanden bezig geweest om de aan heroïne verslaafde kat weer te genezen. Stuffy, zoals de kat is genoemd, kreeg een complete afkickkuur, inclusief valium en fenobarbitol.

De sterk vermagerde kater is door Kat in Nood weggehaald bij een verslaafde in Sappemeer, die hem liet meedelen in zijn heroïnegebruik. Omwonenden zagen de kat geregeld met wijd geopende pupillen en slingerende gang overal tegenaan zagen lopen.

Stuffy blijft op de boerderij in Lauwerzijl, omdat hij aan zijn heroïneverslaving een chronische huidziekte heeft overgehouden en veel verzorging nodig heeft.

Geweld gebruikt tegen betogers Boekarest

Weer doden in Roemenië

Van onze correspondente

BOEDAPEST – Bij een grootscheepse demonstratie in het centrum van Boekarest zijn gisteren minstens twintig doden gevallen. In andere steden zouden zeker nog dertig mensen zijn gedood. Een massabijeenkomst van zo'n 100.000 mensen in Boekarest ter ondersteuning van het regime, waar partijleider Ceausescu zelf sprak, keerde zich uiteindelijk tegen hem. Daarop greep de veiligheidsdienst in. Er zou met tanks op de menigte zijn ingereden en met machinegeweren op pantserwagens zijn geschoten. Ook zouden vier zware explosies zijn gehoord. Een personeelslid van de Amerikaanse ambassade zei te hebben gezien dat het leger 13 mensen doodschoot.

De Joegoslavische media meldden gisteren dat in Timisoara soldaten die weigerden op demonstranten te schieten, ter plekke zijn geëxecuteerd. Dat zouden teruggekeerde ooggetuigen hebben gezien. Premier Constantin Dascalescu zou in Timisoara hebben gesproken met het zojuist opgerichte Comité voor Socialistische Democratie. Alle bedrijven in Timisoara liggen plat. In Timisoara zouden gisteren weer 150.000 mensen hebben betoogd. Studenten hebben de fabrieksarbeiders in het hele land opgeroepen te staken.

'Brood'

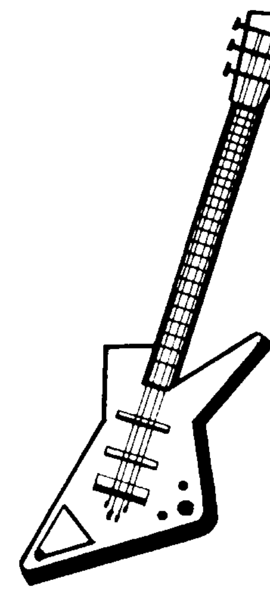
De rellen in Boekarest begonnen toen de menigte Ceausescu uitjouwde met slogans als: „Weg met de dictator, wij willen brood". En: 'Timisoara'. Radio en televisie, die de toespraak van de partijleider uitzonden, onderbraken hun programma daarop voor enige tijd en vervingen de rede door stemmige muziek. De uitzending van de toespraak werd later voortgezet. Nadat de veiligheidsdienst de demonstratie op het plein uiteen had geslagen, verspreidde de onrust zich door de stad. Officiële auto's werden aangevallen door boze demonstranten. Daarop begon de schietpartij.

● Zie verder pagina 4

Verlof bij bevalling 16 weken

...Dit wordt 32 weken...

Id-elpee

Het is rond deze tijd tien jaar geleden dat London Calling van The Clash uitkwam. Voor velen, inclusief ondergetekende, nog steeds een van de belangrijkste platen die ooit het levenslicht aanschouwden. De critici van Rolling Stone bestempelden onlangs London Calling als de beste plaat van de jaren tachtig. Tien jaar na dato komt de zanger van The Clash, **JOE STRUMMER**, met zijn eerste solo-album **EARTHQUAKE WEATHER**. Strummer, die samen met Mick Jones de dienst uitmaakte bij The Clash, behoorde met Johnny Rotten, Paul 'Jam' Weller en ook ene Bob Geldoff tot de bekendste gezichten die de punkbeweging voortbracht hoewel met name Strummer bij de hardcore-punks nooit zo populair werd als Rotten, simpelweg omdat hij niet uit de arbeiders- maar uit de middenklasse afkomstig was. Nu is Joe Strummer niet het type dat daar om maalt. Op Sandinista, de driedubbelaar die na London Calling kwam, werd het punkpad al grotendeels verlaten en volop geexperimenteerd met andere muziekvormen. Dat bleek geen onverdeeld succes en de fans van het eerste uur keerden zich van de groep af, het begin van het einde. Het is de vraag of Strummer de grote militant was binnen The Clash. Die rol was meer weggelegd voor Mick Jones hoewel de stem van Joe uitermate geschikt was voor rebelse songs. Af en toe klinkt hij nog strijdvaardig op het door hem zelf geproduceerde Earthquake Weather maar hij zingt ook over gewoon lekker rocken, dansen, 's nachts in bars rondhangen, in Chevrolets rondsuizen en naar Charlie Parker luisteren. Kortom, een levensgenieter die Strummer. De muziek, waarvoor Zander Schloss (gitaar, zang), Lonnie Marshall (bas en zang), Willie MacNeil, de ex-Red Hot Chili Pepper Jack Irons (drums) en uiteraard Strummer zelf (gitaar en zang) verantwoordelijk waren, klinkt behoorlijk 'clashie' en de stem van Strummer is geen spat veranderd. Al met al zou je van een nieuw Clash-album kunnen spreken, evenwel niet van London Calling-niveau. De plaat is afwisselend en kent vele leuke nummers maar echte uitschieters zitten er niet tussen. Geen Guns Of Brixton, London Burning of Somebody Got Murdered. Een niveautje lager is het wel genieten van Gangsterville, King Of The Bayou, Leopardskin Limousines, Sikorsky Parts en Jewellers & Bums. De meeste van de veertien songs zijn meer dan doorsnee en dat maakt de come-back van Joe Strummer gerechtvaardigd.

gé backus

agenda

DECEMBER

- 22: Zion Elsloo: De Boegies
- 22: Coconut Sittard: Absurd
- 23: OOC Venlo: Die Kreuzen
- 23: Kanix Lottum: Trockener Kecks
- 23: Harmonie Arcen: Crossroad
- 23: Spuugh Vaals: Herman Brood
- 23: Oud Einighausen: Fietsefreem
- 23: Hanenhof Geleen: o.a. Vengeance
- 23: Joe's Garage Susteren: Flavium
- 24: Fenix Sittard: Captain Gumbo
- 26: Juliana Ospel: Rosa King en Hideaway
- 26: Stoba Echt: Jinglerock met o.a. The Omen
- 26: Aan de kirk Sibbe: Fietsefreem
- 26: Tom Tom Heythuysen: Hans Dulfer & Tough Tenors (mi)
- 27: Santé Sittard: D-Train

Hardrockers Vengeance naar Geleen

Jubilerend Flavium zaterdag in Susteren

De jubilerende Nederlandse bluesformatie Flavium – de verzamelcedee 20 Years Of Bluespower is nét uit – geeft zaterdagavond een concert in Joe's Garage te Susteren. Dit kerstconcert in bluessfeer begint om 21.30 uur. Flavium, dat in de loop der jaren alle stromingen en trends voorbij liet gaan en zich onverstoorbaar aan het promoten van de blues wijdde, bestaat uit Jos Veldhuizen (zang), drummer Hans Lafaille, bassist Eric Bagchus, gitarist Anne-Geert Bonder en gitarist/organist Rob Goedkoop. Voor de organisatie tekent Backbone Concerts.

● *Flavium: blues van de bovenste plank.*

Even verderop, in Geleen, vliegen je de decibellen zaterdagavond om de oren als daar de Nederlandse hardrocksensatie Vengeance het dak van de Hanenhof speelt. De zaal gaat open om 19.30 uur, entree 15 piek in de dagverkoop. Met het optreden in Geleen opent Vengeance haar nieuwe Nederlands-Belgische tournee. In dit kader is de single If Loving You Is Wrong uitgebracht. De groep bestaat zes jaar en is de laatste tijd het clubcircuit ontgroeid. Vengeance heeft een spectaculaire livereputatie opgebouwd, en haar podiumact is een mix van show, clownerie, zelfspot en muzikaal vakmanschap en ze heeft in Nederland bijgedragen aan een bredere acceptatie van de hardrock. In het voorprogramma spelen zaterdagavond de Duitse groep Pink Cream 69 en de Nederlandse formatie Action In DC.

Tweede Kerstdag (26 december) vindt in Stoba te Echt het Jinglerockfestival plaats onder auspiciën van de stichting Stage Act. Tussen 15.30 en 01.00 uur (entree 7,50 gulden) treden er achtereenvolgens op The Copycat Trap, Bridge Of Spies, Waiting For Columbus, The Omen, Bedtime For Bonzo, Booze en de funband Beer Boogie Bear sluit dit Middenlimburgse kerstfestival af.

● *De Duitse hardrockgroep Pink Cream 69.*

Pinkpopkaarten ook geldig

Inhaalconcerten van U2 in Ahoy'

U2 zal de resterende Nederlandse concerten afwerken in het Rotterdamse sportpaleis Ahoy'. De geringere capaciteit van Ahoy' heeft geleid tot het prikken van vier data en wel vrijdag 5, zaterdag 6, dinsdag 9 en woensdag 10 januari a.s. Aanvang van de concerten blijft 19.30 uur. Limburgers die via Pinkpop kaarten hebben gekocht, opgelet: de kaarten die voor 19 december waren gereserveerd zijn geldig op 6 januari en de eigenaren van kaarten voor 20 december 'verhuizen' naar 9 januari. De bustijden blijven hetzelfde.

De inhaalbeurten zullen inhoudelijk niet afwijken van de eerdere 'Love comes to Town'-concerten, dat wil zeggen dat ook B.B. King als voorprogramma van de partij zal zijn. De andere verplichtingen van de Amerikaanse 'blueskoning' na 12 januari zijn voor U2 zelfs de doorslaggevende reden geweest om zo snel mogelijk terug te keren naar Nederland. Patient Bono heeft na uitgebreid onderzoek in het Amsterdams Medisch Centrum te horen gekregen dat zijn overbelaste stembanden na enige dagen rust weer normaal zullen kunnen functioneren. Het oudjaarsconcert in Dublin gaat dan ook (voorlopig) gewoon door.

Nachtconcert Herman Brood

Herman Brood geeft samen met zijn Wild Romance zaterdag een nachtconcert in jongerencentrum Spuugh te Vaals. Aanvang 22.30 uur en de toegangsprijs bedraagt aan de avondkassa 15 gulden. Het laatste album van Brood luistert naar de titel Hooks en er staan veertien rock & rollcovers op.

● *Broods dochtertje Lola blijft zaterdagavond waarschijnlijk thuis.*

Reünie op komst van Sex Pistols

Er wordt in Engeland momenteel serieus gesproken over een op handen zijnde reünie van The Sex Pistols, de legendarische rond Johnny Lydon geformeerde punkgroep.

Nu de voormalige new-waveband The Buzzcocks met veel succes door Amerika tourt, schijnen er pogingen te worden ondernomen om The Sex Pistols weer op de planken te krijgen.

Eerder werd flink gerammeld met de geldbuidel, maar een miljoen dollar konden zelfs Lydon niet bewegen zijn huidige band Public Image Limited op te doeken.

Onlangs echter startte Pistolsgitarist Steve Jones een lobby om Lydon bij de Pistols te krijgen.

Vrij Spel met Keck

Fons Geraets van Omroep L laat morgenmiddag (17 uur, 1) in het popprogramma V zijn licht schijnen over de kaanse trashformatie Die K en de Nederlandse hardroc Vengeance die morgenavond den in respectievelijk het O Venlo en de Geleense Han Ook zijn er live-opnamen te van de rockband Tröckener De opnamen werden gemaakt april van dit jaar in De Fuu te men.

Busreis naa Phil Collin

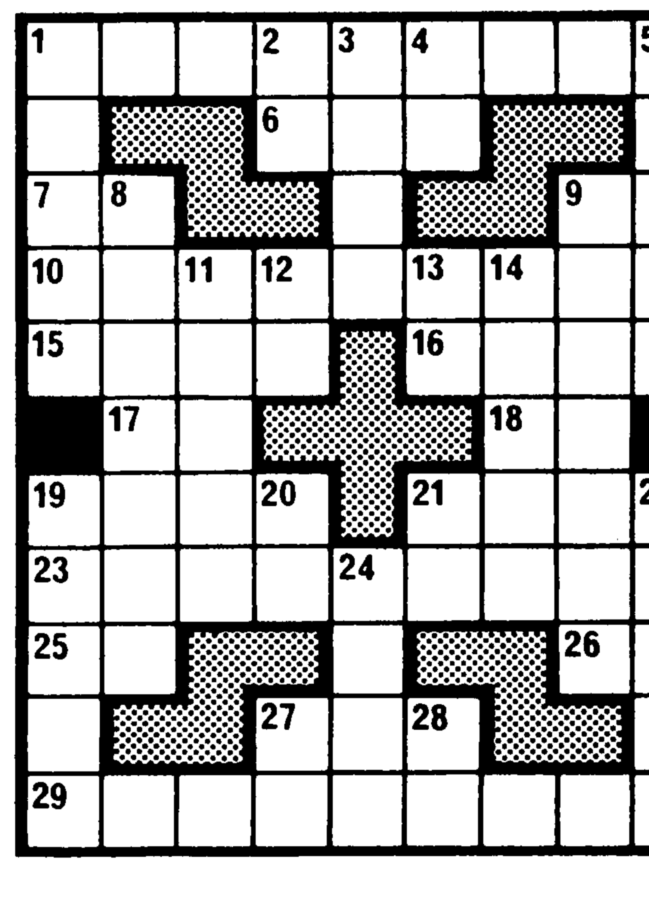
Kasjmir Productions in Su laat op 16 april (tweede paasd bus rijden naar het concert va Collins in Vorst National te B Kaarten á 85 piek kun je van daag krijgen bij Music+ in tricht, Satisfaction Heerlen, burgs Platenhuis in Geleen, Sittard en Disco Limburg in mond.

Oplossing van gister

DUITSLAN
W---O---
A-POLKA-
A-AMOOM-
SARA-MAL
-IK---RA
KRIS-BAM
W-EIGEN-
A-TRANT-
R---N---
TREKSTAN

● Abusievelijk werd een deel van de oplage oplossing bij de puzz van gisteren reeds bij opgave geplaatst. Exc ses daarvoor.

puzzel van de da

Horizontaal: 1.hoge functie 6.weide in het hooggebergte 7.laagtij 9.met name (afk.) 10.verlegen 15. halftamme variëteit van de bunzing 16. wreedaard (fig.) 17.landbouwwerktuig 18.per adres (afk.) 19.bakruimte 21.traag 23.bouwvallig 25.hoewel 26.lichamelijke opvoeding (afk.) 27.kunstproduct 29.smulpaap.

Vertikaal: 1.brede landweg 2.muzie 3.vloeistof 4 0.001 meter (afk.) 5.dans 8. van zeker dier 9.wonder 11.kleurling 12 raat (afk.) 13.de onbekende (afk. 14.land in Azië 19.eivormig 20.ond mingsvorm (afk.) 21.laatstleden (afk.) 22 24.hoofddeel v.e. toneelstuk 27.eerstkom de (afk.) 28.senior (afk.)

de bezeten bezitter

panda en de magimixer

recept

Konijne- of hazepasteitjes

Meestal blijft er na het eten van haas of konijn nog wel wat over. Te weinig om een ragout van te maken. Vul dat aan tot 200 g met wat worstvlees. Benodigdheden voor 4 personen: 8 plakjes diepvriesbladerdeeg, 200-250 g haze- of konijnevlees, 1 vers worstje of sausijsjes, 1 ui, 1 ei, fijngehakte peterselie, peper, nootmuskaat en 1 eierdooier.

Laat bladerdeeg ontdooien. Snijd haze- of konijnevlees klein. Verwijder velletjes worst of sausijsjes. Pel de ui, snipper deze fijn en fruit even aan. Voeg verkruimeld sausijzevlees toe en laat enkele minuten meefruiten. Meng stukjes wild door inhoud van pan. Neem pan van vuur en breng op smaak met peper, nootmuskaat, zout en fijngehakte peterselie. Meng hele ei door vleesvulling. Vedeel over 4 plakjes deeg maar laat rondom 1 cm vrij, bevochtig deze met water. Leg overige plakjes over vulling en druk randen opeen. Maak met vingertoppen of tanden van vork een randversiering in deeg. Bestrijk bovenzijde met eierdooier en bak op met bakpapier beklede bakplaat in voorverwarmde oven van 200-225°C – stand 5 – in ongeveer 20-25 minuten gaar.

hub meijer

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen rek.no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel. abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-25
Geleen 04490-4
Heerlen-Centrum 045-717
Kerkrade 045-452932/455
Maastricht 043-254
Schaesberg 045-3117
Roermond 04750-18
Sittard 04490-155
Valkenburg 04406-15

Fax:
redactie 045-7392
advertenties 045-7393

Telex:
redactie 5612
overige afdelingen 5607

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 73,
per maand f 24,

5 KERSTVAKANTIE TIPS

voor lezers van

Limburgs Dagblad

Molendag met kerstwandeling in Gulpen

Kerstcircus Mecc, Maastricht

★ ***Skiën in Landgraaf***

★ ***Grote meneer Kaktus Show, Heerlen***

★ ***Kunst- en vliegwerk in Kerkrade***

Vijf vakantie-uitjes met korting of andere extraatjes, speciaal voor Limburgs Dagblad lezers!

Lees op de achterzijde van deze pagina de volledige informatie en knip de kortingsbon(nen) van Uw keuze uit.

2e KERSTDAG - 26 DECEMBER ⋆ geopend van 10.00-17.0

GROTE MOLENDAG TE GULPEN

met o.a.:

⋆ bezichtiging monumentale molen, in bedrijf;
⋆ demonstratie warme bakker;
⋆ molenaarsmeel verkrijgbaar, met recepten;
⋆ er is een 3-tal wandelingen uitgezet met de molen begin- en eindpunt. De routes worden gratis verstr
⋆ verse koffie, wafels, kerststol.

Entree: *f* 3,50 pp. volwassenen
f 2,00 pp. kinderen tot 12 jaar

LIMBURGS DAGBLAD VOORDEELBO

Op vertoon van deze bon hebben max. twee personen recht op GRATIS KOFFIE MET EEN VERSE WAFEL, te gebruiken tijdens de GRO MOLENDAG op Tweede Kerstdag te Gulpen. Neuborger Watermolen, Molenweg (nabij zwembad)

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Van 24 t/m 29 december ⋆ dagelijks om 13.30, 15.30 en 17.

CIRCUS BONGO – MECC MAASTRICHT

Nieuw programma van dit echte familiecircus. Acrobat matrozen, optredende bokken, Jaap Aap, pony's en natuurlijk echte olifanten. Een middagje voor de hele f zowel jong als oud worden direkt bij de voorstelling betrokken. Glinsterende ogen en krullende mondhoek het resultaat.

Toegangsprijs: *f* **4,00 pp.**

LIMBURGS DAGBLAD VOORDEELBON

Op vertoon van deze bon hebben max. twee personen recht op een korting *f* 1,50 pp. en betaalt men slechts *f* 2,50 i.p.v. *f* 4,00 als toegangspr voor een voorstelling van circus BONGO in MECC Maastricht.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Van 27 t/m 30 december en van 2 t/m 6 januari

SKIËN OP DE KUNSTSKI-BAAN IN LANDGRAAF

Als warming-up voor Uw komende wintersportvakantie hebben wij i.s.m. de Nederlandse Ski-vereniging een speciale aanbieding op de kunstskibaan in Landgraaf. bovengenoemde dagen kunt u van 14.00 tot 18.00 uur skiën met 50% korting op zowel baan- als materiaalh Bovendien is dagelijks van 16.00 tot 18.00 uur een skile aanwezig om echte beginners met raad en daad bij te st

LIMBURGS DAGBLAD VOORDEELBON

Op vertoon van deze bon hebben max. twee personen recht op een korti van 50%. Voor twee uur skiën betaalt men *f* 10,00 pp. (i.p.v. *f* 20,00) voor het huren van ski's, schoenen en stokken *f* 6,00 pp. (i.p.v. *f* 12,00)

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Woensdag 3 januari ⋆ STADSSHOUWBURG HEERLEN ⋆ 14.30

DE GROTE MENEER KAKTUSSHO

De liefde. Meneer Kaktus, mevrouw Stemband en Kwee gaan daar in hun nieuwe show diepgravend op in. Een r wil trouwen met zijn schone jonkvrouwe, een prinses w verliefd op een kikker, een Italiaanse jongen wordt verlie een Nederlands meisje en zelf hebben meneer Kaktus, mevrouw Stemband en Kweetniet ook al last van vlinde de buik.

LIMBURGS DAGBLAD VOORDEELBON

Op vertoon van deze bon aan de kassa van de Stadsschouwburg in HEER hebben max. VIER personen recht op *f* 2,50 korting op de entreepri *f* 7,50. De korting geldt alléén in de VOORVERKOOP.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Woensdag 3 januari ⋆ Wijngrachttheater, KERKRADE ⋆ 14.00

KUNST EN VLIEGWERK

Een fantastische nieuwe kinderfilm van Karst van der M met in de hoofdrollen **Herman van Veen, Adré van Heuvel en Toon Agterberg.**
De drie kinderen van kunstenaar Hans Drost hebben terreintje bij hun huis een raket gebouwd. De proef die zij afvuren komen echter nogal eens bij de buur terecht. In de buurt worden filmopnamen gemaakt, w de stuntman per ongeluk in de grote raket van de kin terecht komt en gelanceerd wordt, slechts enkele me maar door de klap verliest hij zijn geheugen....

Entreeprijs: *f* **5,00**

LIMBURGS DAGBLAD VOORDEELBON

Op vertoon van deze bon hebben max. twee kinderen recht op een GRA FLESJE FRISDRANK bij het bezoek aan de kinderfilm Kunst en Vli op 3 januari in het Wijngrachttheater in Kerkrade.

Coalitie: fiscaal voordeel bij openbaar vervoer

Kosten verhuizing mogelijk aftrekbaar

DEN HAAG - Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) gaat bezien of verhuiskosten die ontstaan omdat een werknemer dichter bij de werkplek gaat wonen, aftrekbaar voor de belastingen kunnen worden. De bewindsman maakte dit gisteren in de Kamer bekend. Hij reageerde daarmee op een voorstel van PvdA-kamerlid Melkert. De sociaal-democraten willen begin 1991 concrete besluiten nemen. Melkert noemde met name het milieubelang als overweging voor zijn idee.

Van Amelsvoort beloofde in 1991 een evaluatie van alle fiscale milieumaatregelen. Met deze opmerking reageerde hij ook op voorstellen van Melkert om te bezien of een regionale differentiatie in hoogte van de overdrachtsbelasting die geldt bij aankoop van een huis, de congestie in de Randstad kan helpen oplossen.

Van Amelsvoort was het eens met Melkert dat er snel een systeem moet komen voor een jaarlijkse aanpassing van het huurwaardeforfait. De Kamer stemde gisteravond in met de verhoging van het huurwaardeforfait van 1,8 naar 2,3 procent op 1 februari 1990.

CDA en PvdA, een Kamermeerderheid, willen dat het kabinet meer fiscale maatregelen neemt om milieu-vriendelijk woonwerkverkeer te stimuleren. Dit blijkt uit schriftelijke reacties van beide fracties op het wetsvoorstel om het reiskostenforfait met ingang van 1 mei 1990 af te toppen bij afstanden boven 30 kilometer woon-werkverkeer. Beide partijen zijn voor dat voorstel. CDA en PvdA willen dat het kabinet een fiscale aftrekpost schept voor kosten van een NS- of openbaar-vervoerjaarkaart. Daarnaast moet er een fiscale faciliteit komen ter bevordering van carpooling.

Beide regeringsfracties willen verder dat bij de aftopping van het reiskostenforfait mensen worden ontzien die in gebieden wonen zonder adequaat openbaar vervoer. Daarnaast willen beide fracties dat ook bij woonwerkverkeer onder de 30 kilometer een klein forfait blijft toegestaan indien iemand minder dan 2000 kilometer per jaar privé rijdt naast woon-werk en ander zakelijk verkeer.

Veel orthodoxen uit Centraal Comité

Zuivering in Praag onder communisten

Van onze correspondent

PRAAG - De Communistische Partij in Tsjechoslowakije heeft haar Centraal Comité op een bijzonder partijcongres, dat gisteren werd afgesloten, gezuiverd. Veel orthodoxen moesten het veld ruimen voor hervormingsgezinden. Bovendien werd opruiming gehouden onder 'gecompromitteerde kameraden'.

De voormalige partij-ideoloog Vasis Bilak trof hetzelfde lot als eerder oud-partijleider Milos Jakes: hij werd uit de partij gezet. Bilak werd veroordeeld vanwege zijn rol in 1968, toen hij een van de ondertekenaars was van de brief waarin het Warschaupact om gewapende interventie werd gevraagd.

Onderzoek

Van 32 andere oud-partijcoryfeeën werd het lidmaatschap opgeschort hangende een intern onderzoek naar machtsmisbruik en corruptie. Onder hen veel oudgedienden, zoals de ex-partijsecretarissen Lenart, Fojtik en Indra, oud-president Husak, ex-premier Strougal en de voormalige minister van Buitenlandse Zaken Cnoupek.

Het interne partijonderzoek zal worden gevolgd door een justitiële procedure, wanneer is vastgesteld dat er sprake is geweest van corruptie. Tegen Bilak heeft de officier van justitie in Bratislava al een onderzoek gelast vanwege bouwfraude.

De partij wil zich ook op andere manieren zuiveren van een zwart verleden om op die manier 'het vertrouwen van de bevolking te herwinnen'. De partijstatuten, met de bepalingen over de leidende rol van de partij en het democratisch centralisme als organisatieprincipe, zijn vervallen verklaard.

Urbanek

Een speciale commissie moet op het volgende partijcongres, dat over drie maanden wordt gehouden, duidelijkheid verschaffen over 'de oorzaken van de verwording van de partij'.

Karel Urbanek, woensdag door het Congres weggestemd nadat hij drie weken partijleider was, werd gisteren gekozen als voorzitter van de controle-commissie, een orgaan dat bij voorbeeld beslist over disciplinaire maatregelen tegen partijleden.

Wiskunde en tweede vreemde taal voorlopig niet verplicht

Eindexamenpakket wordt niet uitgebreid

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Wiskunde wordt voorlopig geen verplicht eindexamenvak. Ook het plan om een tweede vreemde taal verplicht te stellen als eindexamenvak, wordt op de lange baan geschoven. Staatssecretaris Wallage van Onderwijs zal de Tweede Kamer hierover begin volgend jaar schriftelijk inlichten. Dat hebben doorgaans betrouwbare bronnen op het ministerie van Onderwijs meegedeeld. De nieuwe bewindsman voelt niets voor een uitbreiding van het eindexamenpakket op scholen voor MAVO, HAVO en VWO op de korte termijn.

Hij haalt daarmee een streep door de plannen van de vorige staatssecretaris van Onderwijs, Ginjaar-Maas. Zij stelde de Tweede Kamer voor om MAVO- en HAVO-leerlingen voortaan eindexamen te laten doen in zeven in plaats van in zes vakken. VWO-leerlingen zouden in acht vakken geëxamineerd moeten worden. Tegelijkertijd wilde Ginjaar-Maas wiskunde verplicht stellen, alsmede twee vreemde talen. Daarmee zou de aansluiting van het voortgezet onderwijs op het hoger onderwijs gediend zijn.

Wallage betwijfelt of het zinvol is om wiskunde verplicht te stellen. Als ander nadeel ziet de bewindsman dat de keuzevrijheid van de leerlingen te veel wordt ingeperkt. Op MAVO's en HAVO's zouden immers vier van de zeven eindexamenvakken verplicht worden.

De onderwijsorganisaties waren destijds zeer ongelukkig met de plannen van Ginjaar-Maas, omdat het geen extra geld mocht kosten. Volgens de Algemene Vereniging van Schoolleiders is er minstens 100 miljoen gulden nodig om het vakkenpakket te verbreden.

Net als zijn voorgangster vindt Wallage aansluiting van het voortgezet op het hoger onderwijs gebrekkig. Vooral de overgang van HAVO naar het hoger beroepsonderwijs baart hem zorgen. Maar de verbreding van het vakkenpakket ziet hij als een noodverband, waar een totaalplan nodig is.

● *Beschadigde vliegtuigen lagen gisteren nog op het vliegveld van Panama-Stad. Zij werden vernietigd door Amerikaanse raketten.*

Onduidelijkheid over gegijzelde Amerikanen

Bezetting Panama kan nog tijd duren

Vervolg van pagina 1

Defensie-minister Cheney vulde later aan dat wellicht over enkele weken alle militairen die dinsdag en woensdag als extra versterking naar Panama werden gestuurd, weer terug kunnen zijn. Maar de 13.000 vast in Panama verblijvende Amerikaanse soldaten zullen dan een veiligheidstaak blijven behouden. Witte Huis-woordvoerder Fitzwater zei dat een van de belangrijkste taken van de 24.000 Amerikaanse militairen die momenteel in Panama zijn de arrestatie van de voortvluchtige dictator Manuel Noriega blijft.

De Amerikaanse troepenmacht hield zich gisteren vooral bezig met het opruimen van de laatste verzetshaarden. Met name in oude wijken van Panama-Stad werd nog fel gevochten. Maar gisteren overdag was in de meeste gedeelten van Panama-Stad de rust weergekeerd.

Het is nog steeds onduidelijk hoeveel Amerikanen en eventueel Europeanen door Panamese militairen of de 'Waardigheidsbataljons' in gijzeling worden gehouden. Vermoed wordt dat het om minstens drie groepen gaat. Zeker is wel, dat het Amerikaanse ingrijpen in ieder geval 19 Amerikaanse militairen het leven heeft gekost. Een soldaat wordt nog vermist, en er zijn aan Amerikaanse kant 190 gewonden.

Aan Panamese kant zijn volgens de VS 59 militairen gedood, 66 gewond en meer dan 1500 gevangen genomen.

De Amerikanen willen, dat de dinsdagnacht beëdigde president van Panama, Guillermo Endara, snel begint met de werkzaamheden die nodig zullen zijn om van Panama een normale democratische staat te maken.

Fitzwater suggereerde, dat er een Amerikaanse militaire aanwezigheid in Panama zal blijven, zolang Endara er nog niet in is geslaagd de stabiliteit in het land terug te brengen.

Inmiddels is de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) gisteren dag bijeengekomen. De leden van de OAS bereidden een resolutie voor, waarin het Amerikaanse ingrijpen in Panama wordt veroordeeld.

De Tweede Kamer vindt in overgrote meerderheid dat minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) terecht begrip heeft getoond voor het Amerikaanse ingrijpen in Panama. Tijdens een spoeddebatje over de kwestie slikte de PvdA-fractie gisteravond haar eerdere bezwaren tegen de instemmende verklaring van de Nederlandse regering in.

Kosto klaagt over geldgebrek

DEN HAAG - De 350 miljoen gulden die het kabinet extra uittrekt voor Justitie, is volgens staatssecretaris Kosto 'volstrekt ontoereikend'. De stijging van het aantal asielzoekers en de opheffing van de grenzen tussen de Benelux, Frankrijk en West-Duitsland vergen volgens de staatssecretaris van Justitie veel meer geld.

Kosto zegt in een interview met Het Parool het te betwijfelen of hij het opsporings- en uitzettingsbeleid van illegalen kan intensiveren, zoals in het regeerakkoord is vastgelegd. "Als je het opsporingsbeleid intensiveert, dan heb je een opvangvoorziening nodig. Op dit moment zit in Alkmaar een aantal mensen in een oude strafgevangenis. Dat geeft geen pas", aldus Kosto.

Mes in aantal ambtenaren op Defensie

DEN HAAG - Minister Ter Beek van Defensie wil bezuinigen op het grote aantal (hoge) ambtenaren in de krijgsmacht. Hij heeft dat gisteren gezegd in het centraal georganiseerd overleg militairen. Ter Beek vindt de zaak zo belangrijk dat hij daarover al mededelingen wil doen voordat eind 1990 de nieuwe Defensienota verschijnt. Volgens de minister 'zijn de van internationaal overleg afhankelijke bezuinigingen op materieel niet voldoende en zullen er ook in het personele vlak maatregelen moeten worden genomen.

In een interview met het dagblad Het Binnenhof reageerde de bewindsman gisteren op uitlatingen van de voormalige defensie-specialist van het CDA, Joep de Boer. Die stelde onlangs dat Defensie zo is dichtgeslibd met ambtenaren dat er 4.000 van hen kunnen verdwijnen zonder dat de zaak slechter gaat draaien. Ter Beek zegt dat dit aantal voor rekening van De Boer is, maar voegt er aan toe: "De problematiek die door hem is aangesneden, zeer belangrijk is. Het is zeker mijn bedoeling ook aan dit vraagstuk aandacht te besteden."

De bewindsman verwacht de komende tijd nog een aantal tegenvallers op zijn begroting.

Ambassade VS in Moskou wordt gesloopt

WASHINGTON - De splinternieuwe ambassade van de VS in Moskou moet afgebroken worden. Dit heeft het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken besloten. Het gebouw is vergeven van de afluisterapparatuur. Na meer dan twee jaar onderzoek komt het ministerie tot de conclusie dat op de plek waar het leegstaande kantoorgebouw staat, een nieuw gebouw moet komen. De Sovjetunie draait op voor de kosten van sloop en herbouw. Aan het te slopen pand hing een prijskaartje van bijna 400 miljoen gulden.

Tot de nieuw te bouwen Amerikaanse ambassade in gebruik is, mogen Sovjetdiplomaten in Washington geen voet zetten in hun nieuwe ambassadegebouw.

Verkiezingen Hongarije al in maart

BOEDAPEST - Het Hongaarse parlement heeft gisteren met 320 stemmen voor en twee onthoudingen besloten zichzelf op 16 maart 1990 te ontbinden. Daarmee heeft het de weg geëffend voor de eerste vrije verkiezingen in Hongarije in meer dan veertig jaar, die waarschijnlijk eind maart zullen worden gehouden. Formeel liep de zittingsperiode van het parlement op 8 juni af. De oppositiepartijen hadden voorgesteld het parlement eerder te ontbinden om verkiezingen in het voorjaar mogelijk te maken.

Het parlement van Hongarije heeft gisteren de begroting voor het komende jaar goedgekeurd. In die begroting zijn forse bezuinigingen opgenomen.

Verdachte 'Lockerbie' veroordeeld

STOCKHOLM - Een Palestijn die wordt verhoord in verband met de terroristische aanslag op een PanAm-vliegtuig boven het Schotse plaatsje Lockerbie, een jaar geleden, is gisteren door een Zweeds gerechtshof veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. Hij werd schuldig bevonden aan vier bomaanslagen op Amerikaanse en joodse doelen in Zweden, Denemarken en Amsterdam.

De veroordeling van de Palestijn Mohamed Abu Talb kwam precies een jaar na de ramp in Lockerbie, waar bij 270 mensen om het leven kwamen.

Abu Talb en een medeleider van een terroristische groep werden veroordeeld tot levenslang. Twee andere Palestijnse medeplichtigen kregen straffen van één en zes jaar. Alle vier beklaagden zijn volgens het gerechtshof in Stockholm van het extremistische Palestijnse volksbevrijdingsfront.

In totaal kwam bij de aanslagen van de groep één persoon om het leven en liepen 27 anderen verwondingen op.

De Palestijn is door internationale politiediensten formeel als verdachte betiteld in het onderzoek naar de aanslag op het PanAm vliegtuig boven Schotland.

In 2010 zestien miljoen inwoners

DEN HAAG - In 2010 heeft Nederland ruim zestien miljoen inwoners, 1,2 miljoen meer dan nu. Per saldo zullen er 400.000 politieke vluchtelingen, Turken en Marokkanen bijkomen. Dit zijn gegevens van de jongste bevolkingsprognose van het CBS die gisteren zijn gepubliceerd.

In totaal zullen 1,8 miljoen mensen zich de komende twintig jaar in Nederland vestigen. Een aantal van 1,4 miljoen vertrekt. Vrouwen krijgen in 2010 gemiddeld één tot twee kinderen (om precies te zijn 1,65). Nu zijn dat er nog twee.

De gemiddelde leeftijd van vrouwen zal stijgen tot 81 jaar, die van mannen tot 75 jaar. Dat is nu in beide gevallen een jaar minder.

Dreigende acties in wegvervoer

RIJSWIJK - In het beroepsgoederenvervoer (70.000 werknemers) dreigen acties van de vervoersbonden van FNV en CNV. Het overleg over een nieuwe CAO met de werkgeversorganisaties NOB, PCB, KVO en FNK is gisteren volledig vastgelopen. De bonden hebben het eindbod van de werkgevers verworpen. In januari leggen zij het bod met een negatief advies aan hun leden voor en bespreken zij welke acties nodig zijn om de werkgevers onder druk te zetten, aldus onderhandelaar W. van de Bergh van de Vervoersbond FNV.

Begin 1989 organiseerden de vervoersbonden twee weken lang stakingsacties in het wegvervoer om het verzet van de werkgevers tegen de nachttoeslag te breken. „De NOB stuurt blijkbaar weer op een confrontatie aan", aldus Van de Bergh.

De werkgevers hebben niet meer ruimte voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden dan de 3,45 procent voor binnenlandse chauffeurs en 2,65 procent voor internationale chauffeurs. De Vervoersbond FNV vindt het eindbod 'dramatisch'.

De onderhandelingen over de CAO voor de circa 12.000 werknemers van bij de KNVTO aangesloten transportbedrijven zijn nog gaande.

punt uit

● Beraad

Het Centraal Comité van de Communistische Partij van de Sovjetunie (CPSU) komt 'binnen enkele dagen' in plenaire zitting bijeen. De zitting zal zijn gewijd aan het besluit van de communistische partij van Litouwen zich af te scheiden van de CPSU.

● Verlof

Zwangere vrouwen krijgen 16 weken verlof maar moeten daarvan vier weken opnemen voordat zijn zijn uitgerekend. De Tweede Kamer heeft dit gistervond uitgesproken door aanvaarding van een voorstel van de PvdA.

● Harm Dost

De politierechter bij de Arnhemse rechtbank, mr A. Vrijhoeven, heeft gisteren de 41-jarige Harm Dost uit Arnhem vrijgesproken. Volgens de Arnhemse politierechter zou de dagvaarding tegen Dost niet correct zijn opgesteld. Dost werd op 7 november jl. door de Arnhemse politie gearresteerd in zijn woning. Hij zou op dat moment bezig zijn geweest hasj te versnijden en te verkopen aan klanten.

● Studenten

Studenten, gepensioneerden en renteniers zullen zich na 1 juli 1992 overal in Europa vrij mogen vestigen. Die principeafspraak is gisteren in de Europese ministerraad in Brussel gemaakt. Dit zogeheten Europees verblijfsrecht is ondergebracht in drie Europese richtlijnen waarover het Europees Parlement nog zijn oordeel moet geven. Aan het verblijfsrecht zijn wel voorwaarden verbonden. Zo moet men kunnen aantonen dat men over voldoende bestaansmiddelen beschikt.

● Beter

De Stichting Consument en Veiligheid gaat samen met de Nationale Kruisvereniging kijken hoe de kwaliteit van de voorlichting op consultatiebureaus verbeterd kan worden. Consument en Veiligheid vindt dat de individuele mondelinge voorlichting aan ouders te kort schiet.

● Vergoeding

Akkerbouwers die stoppen met hun bedrijf, kunnen een eenmalige vergoeding krijgen van maximaal 110.000 gulden. Dit is 15.000 gulden meer dan minister Braks van landbouw, natuurbeheer en visserij aanvankelijk wilde uitbetalen.

● Diesel

Diesel en loodvrije benzines worden morgen een cent per liter goedkoper. De nieuwe adviesliterprijzen (zelftank) komen daarmee op 159 cent voor super plus loodvrij, 155 cent voor Euro loodvrij en 163 cent voor gelode super (ongewijzigd). Diesel gaat aan de meeste zelftankpompen 99,8 cent per liter kosten.

● Commissie

Minister Ritzen (Onderwijs) heeft gisteren de Commissie Onderwijs en Arbeidsmarkt geïnstalleerd. De commissie, die in het regeerakkoord is aangekondigd, gaat adviseren over het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

● Tevreden

Afgezien van de slechte telefonische bereikbaarheid van de 25 steunpunten studiefinanciering zijn studenten, scholieren en hun ouders over het algemeen tevreden over de voorlichting van de Informatiseringsbank. Dit blijkt uit een onderzoek van het Leidse bureau Research voor Beleid.

● Proefhonden

In de nacht van woensdag op donderdag zijn 23 honden gestolen uit het dierenlaboratorium van de Medische Faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen in De Groeve in Zuidlaren. De dieren werden gebruikt voor medische experimenten. Het Dierenbevrijdingsfront heeft in een persverklaring laten weten verantwoordelijk te zijn voor de verwijdering.

● Gehandicapten

Het ministerie van verkeer en waterstaat is niet van plan voor gehandicapten een uitzondering te maken bij maatregelen die het autoverkeer moeten terugdringen. De Gehandicaptenraad heeft donderdag laten weten 'verbijsterd' te zijn over deze opstelling van het departement.

Gevechten met Veiligheidspolitie gemeld

Legereenheden zouden zijde betogers kiezen

Vervolg van pagina 1

Ook in andere Roemeense steden werd gisteren weer gedemonstreerd. In Arad, vlak aan de Hongaarse grens, kwam het daarbij tot gevechten met de politie nadat in de stad een algemene staking was uitgeroepen. Volgens het Russische persbureau Tass dreigden de demonstranten in Timisoara enkele fabrieken, waaronder een chemisch complex, op te blazen als het leger zich niet uit de stad terugtrok. Ook in Cluj hebben demonstraties plaatsgevonden.

Volgens de Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken Gyula Horn is het in Roemenie inmiddels ook tot botsingen gekomen tussen eenheden van het leger en troepen van de Securitate, de gevreesde veiligheidsppolitie die onder persoonlijke controle van Ceausescu staat. Horn zei ook dat er een 'serieuze politieke beweging tegen Ceausescu' bestaat, hoewel niet bekend is hoe groot die is.

Aangesloten

Het Joegoslavische persbureau Tanjug meldde eerder dat soldaten en officieren zich bij de betogers hadden aangesloten tijdens de voortdurende protesten in Timisoara. In Timisoara vielen zondag volgens ooggetuigen vele doden toen het leger op de demonstranten schoot met automatische wapens, uit tanks en vanuit helikopters.

Ceausescu verweet in zijn toespraak Hongarije en de Sovjetunie achter de volgens hem fascistische rellen te zitten. Wild met zijn armen zwaaiend riep hij vanaf het balkon van zijn pompeuze paleis de verpauperde bevolking op milities te vormen om de onrust te bedwingen en het socialisme veilig te stellen. Hij trachtte de gemoederen te sussen door een hoger minimumloon en kindetoelagen in het vooruitzicht te stellen.

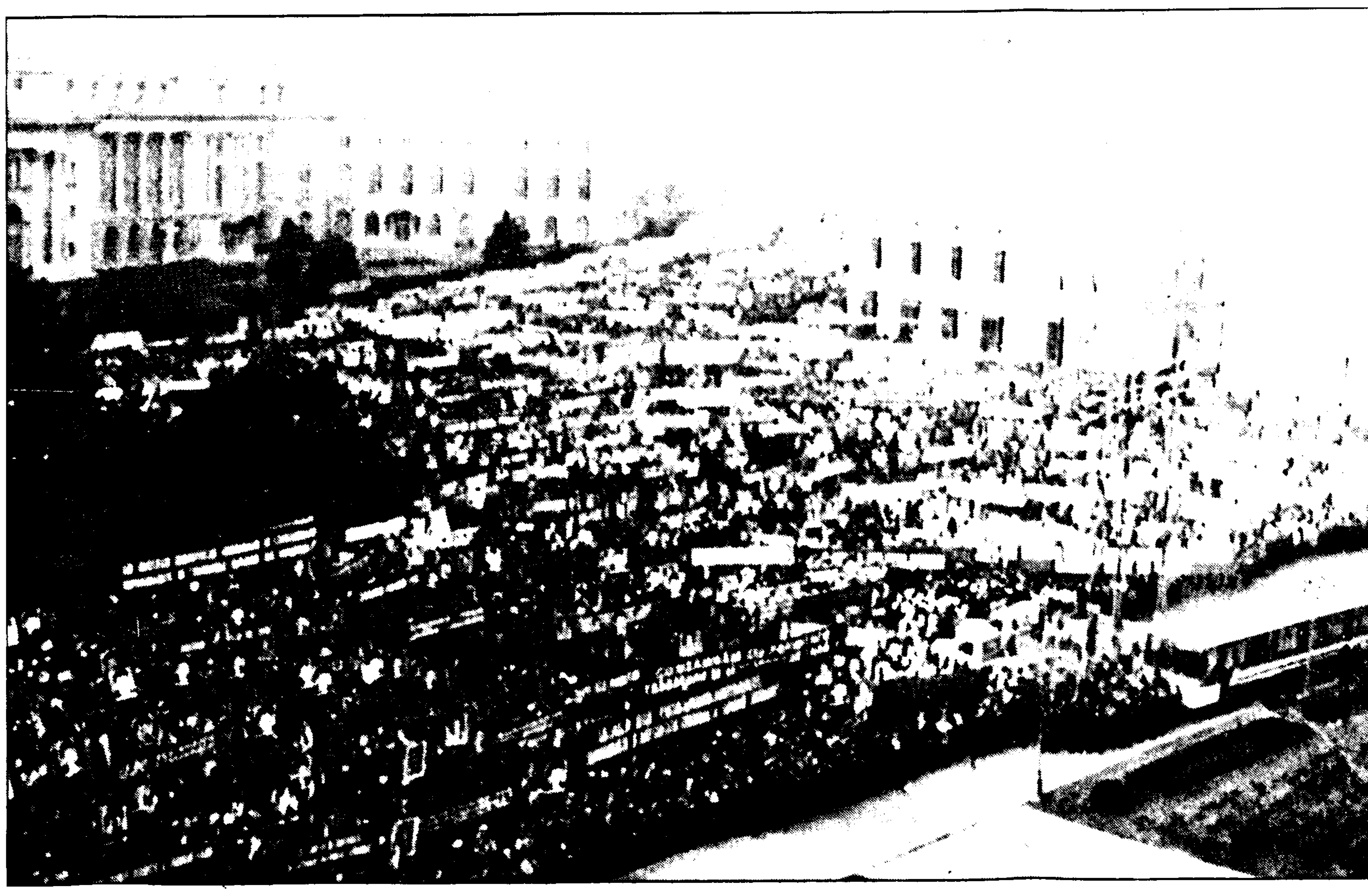
Het ziet er steeds meer naar uit dat Ceausescu de situatie in zijn land niet meer geheel onder controle heeft. De 71-jarige dictator heeft Roemenië en kwart eeuw met harde hand geregeerd, samen met zijn vrouw Elena en andere familieleden. Hij is de laatste Oosteuropese leiders van de oude communistische garde die geconfronteerd wordt met een golf van protesten tegen het bewind en eisen voor democratische veranderingen. Maar het Roemeense regime is het eerste dat de betogingen in het bloed tracht te smoren.

Druk

De internationale druk uit Oost en West op Roemenie wordt inmiddels steeds groter. Tsjechoslowakije heeft gisteragavond officieel gedreigd alle betrekkingen met het bewind in Roemenië van Ceausescu te verbreken. Het buitengewone congres van de communistische partij besloot alle banden met de leiding van de Roemeense communistische partij door te snijden. De Tsjechoslowaakse ambassadeur in Roemenie is gisteren voor overleg teruggeroepen naar Praag.

Ook de communistische partijen van Joegoslavië en Hongarije hebben de banden met het Roemeense regime verbroken. De VS hebben hun ambassadeur teruggeroepen. Westduitsland heeft een officieel protest aan de Roemenen gestuurd, maar wil de diplomatieke betrekkingen niet verbreken omdat Roemenië een aanzienlijke Duitse minderheid heeft waarvan Bonn de belangen behartigt. Wel willen de Westduitsers samen met de Oostenrijkers en de Hongaren om een bijeenkomst van de VN-veiligheidraad vragen.

De landen van de EG overwegen of zij hun ambassadeurs in Boekarest zullen terugroepen uit protest tegen de onderdrukking door het bewind-Ceausescu. Enkele EG-landen zoals België en Italië hebben inmiddels hun ambassadeurs al uit Roemenië teruggehaald voor overleg.

● *Beeld van de pro-Ceausescu demonstratie, die zich later echter tegen de Roemeense dictator keerde.*

Betogers roepen op tot staking

BOEKAREST - Demonstranten in de Roemeense hoofdstad Bukarest hebben de bevolking opgeroepen vandaag een algemene staking te houden. De betogers proberen nu steun te werven onder de arbeiders. Dat meldde gisteren de correspondent ter plaatse van het Joegoslavische persbureau Tanjug.

De politie stelde intussen alles in het werk om de demonstranten te verspreiden, daarbij geholpen door helikopters die lichtkogels afvuurden, aldus de correspondent. Het Sovjet-persbureau Tass meldde om 22 uur dat de situatie in Boekarest gespannen bleef. Volgens het persbureau sloten zich steeds meer mensen bij de betogingen aan.

„Er schijnt licht achter alle ramen van de gebouwen waar de demonstraties aan de gang zijn. De bewoners staan op hun balkon en sommigen van hen moedigen de betogers aan", aldus Tass. In een ander bericht schreef Tass-correspondent Nikolai Morozov dat het Universiteitsplein in Boekarest uitgegroeid is tot een centrum van protest.

Nederlandse artsen vast in Zuid-Soedan

KHARTUM - Twee Nederlandse medewerkers van Artsen zonder Grenzen worden al drie weken vastgehouden in het zuiden van Soedan. Vier Franse collega's kwamen gisteren om het leven toen hun vliegtuigje boven dit gebied werd neergeschoten. De organisatie heeft in Soedan 28 medewerkers zitten onder wie 20 Nederlanders. „Het is eigenlijk de druppel die de emmer doet overlopen", aldus Juul Pieters, de logistieke coördinator in de hoofdstad Khartum. „De radio van de twee Nederlanders is in beslag genomen en we kunnen niets over hun toestand zeggen omdat we al wekenlang geen verbinding met ze hebben. Het is heel triest".

Het vliegtuig van de vier Fransen werd kort na het opstijgen bij het plaatsje Aweil in de staart geraakt en viel een kilometer verderop neer. Geen van de inzittenden heeft de crash overleefd. Onduidelijk is nog wie verantwoordelijk is voor het neerschieten van het toestel, het Soedanese leger of het Soedanese bevrijdingsleger SPLA.

Leo van Velzen, de niet-medisch directeur van Artsen zonder Grenzen in Soedan, zegt: „Het ge... wordt voor onze organisatie steeds moeilijker om in Soedan te werken. Sinds de militaire coup van enkele maanden geleden zijn de fundamentalistische islamitische invloeden alleen maar toegenomen".

ETA eist aanslagen weer op

MADRID - De Baskische afscheidingsbeweging ETA heeft zich termorgen opnieuw verantwoordelijk gesteld voor de drie aanslagen in Den Haag op personenauto's en gebouwen van de Spaanse diplomatieke vertegenwoordiging. In een communiqué in het Baksische blad Egin zegt de terroristische organisatie dat zij de aanval twee weken geleden op de woning van de Spaanse ambassadeur in Den Haag heeft gepleegd.

Bij de aanslag op de woning van de ambassadeur, waarbij wonder boven wonder geen slachtoffers vielen, werden drie granaten afgevuurd. De lanceerinrichting was gemonteerd bovenop een enkele tientallen meters van de residentie geparkeerde auto.

Men neemt in Spanje aan dat ETA opnieuw de verantwoordelijkheid voor de aanslagen in Den Haag heeft opgeëist vanwege publicaties in een aantal Nederlandse dagbladen dat de aanslagen niets met ETA te maken hebben. Deze zouden in verband moeten worden gebracht met beweerde criminele activiteiten van de voormalige Spaanse consul-generaal in Rotterdam, Rafael Alfredo Jover Y de Mora Figuera.

Deze verdachtmakingen hebben in Spanje de nodige opschudding gewekt. De ex-consul-generaal, die nu het hoofd is van de diplomatieke school in Madrid, liet gisterochtend weten op korte termijn naar Nederland te zullen komen. Hij wil onderzoeken wie verantwoordelijk is voor de verdachtmakingen aan zijn adres en zei ook te overwegen om gerechtelijke stappen te nemen tegen het dagblad Trouw en de Haagse politie die hij als bron van de verdachtmakingen ziet.

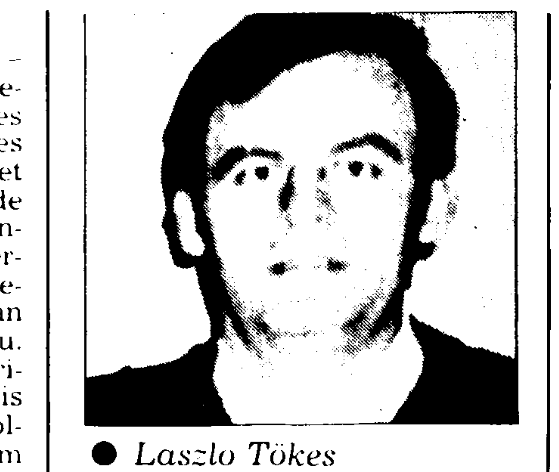

Vader en zoon Tökes wilden niet zwijgen

Nog onduidelijkheid over lot Roemeense predikant

Van onze correspondent

LEEUWARDEN/TIMISOARA - De Hongaarssprekende Roemeense predikant Laszlo Tökes en zijn vader prof. Istvan Tökes hebben nooit gezwegen over het onrecht in hun land. De beide predikanten behoren tot de enkelingen in hun land die bij herhaling zijn blijven protesteren tegen het keiharde regime van 'conducator' Nicolae Ceausescu. Wat er met Laszlo Tökes na vorige week zaterdag is gebeurd, is nog steeds niet duidelijk. Volgens sommige bronnen is hij om het leven gebracht, andere berichten spreken van verbanning naar een ver afgelegen oord tegen de oostgrens van Roemenië. Woensdagavond circuleerden in het naburige Hongarije berichten dat niet alleen ds. Tökes maar ook diens vrouw zwaar zou zijn mishandeld bij hun arrestatie. Mevrouw Tökes zou daardoor een miskraam hebben gehad. Zij was zeven maanden zwanger.

● *Laszlo Tökes*

Laszlo Tökes (37) is de zoon van een vroegere hulpbisschop van de Hervormde Kerk van Roemenië, prof., Istvan Tökes. Deze werd in 1984 van zijn functie als hulpbisschop en docent Nieuwe Testament aan het seminarie van de kerk in Cluj ontheven vanwege zijn kritiek op de kerkleiding. Tökes sr. verweet de kerkleiding onvoldoende weerstand te bieden tegen anti-kerkelijke maatregelen van de Roemeense regering.

Zijn zoon Laszlo Tökes viel al in zijn studententijd op door zijn onafhankelijke opstelling. Hij werkte als predikant in Brasov en Dej. Omdat hij zich bezighield met jeugdwerk kwam hij in conflict met de autoriteiten. Tegelijk kreeg hij het aan de stok met zijn bisschop, die hij een slaafse houding had verweten. In 1984 werd hij vanwege zijn opstelling als predikant geschorst door de bisschop van Cluj. Tökes ging tegen dat besluit in beroep. Zonder succes. Wel kon hij in 1986 predikant worden in Timisoara, in het bisdom Oradea, waar bisschop Laszlo Papp de scepter zwaait.

Jeugdwerk

Omdat ds. Tökes ook in Timisoara met jeugdwerk begon en in zijn preken steeds openlijker kritiek uitte op de Roemeense regering, moest er vroeg of laat een nieuw conflict komen. Al in april van dit jaar werd hij door bisschop Papp gelast zijn werk in Timisaora neer te leggen en te verhuizen naar Mineu in het noorden. De predikant legde zich daar niet bij neer en kreeg alle steun van zijn kerkeraad.

Ds. Tökes haalde zich afgelopen zomer de woede van de Roemeense regering op de hals, toen hij in een in het geheim opgenomen interview voor de Hongaarse televisie, openlijk stelling nam tegen de afbraak van Roemeense dorpen. Ook leverde de predikant in een brief aan Ceausescu scherpe kritiek op de vervolging van de Hongaarse minderheid in Roemenië, waarvan hijzelf deel uitmaakt.

Zijn pastorie in Timisoara werd dag en nacht in de gaten gehouden. Zijn gezin werd getreiterd en de kerkgangers werden geïntimideerd. Bisschop Laszlo Papp van Oradea maande hem opnieuw om Timisoara te verlaten. Tökes weigerde en kreeg enkele malen uitstel.

Dood

Op 16 september werd een naaste medewerker van ds. Tökes dood gevonden in een bos, niet ver van Timisoara. Het betrof Ernö Ujvarossy, een gemeentelid die deel had uitgemaakt van een delegatie die bij bisschop Papp had geprotesteerd tegen de dreigende verbanning van hun predikant.

Vanaf half oktober bivakkeerde ds. Tökes noodgedwongen in het kerkgebouw van zijn gemeente, nadat hij op last van het bisdom door de politie uit de pastorie was gezet. De predikant van Timisoara werd na zijn openlijke kritiek eerst telefonisch bedreigd. In november werd een aanslag op zijn leven gepleegd die mislukte. Vier gemaskerde mannen probeerden de 37-jarige predikant met een mes te doden. De aanslag mislukte omdat ds. Tökes onverwacht bezoek kreeg van gemeenteleden. Aan Westerse bezoekers en mensen die telefonisch kontakt met Tökes hadden, vertelde hij nadien dat hij vreesde voor het leven van zijn vrouw en zijn zoon. Ook deed de predikant nog een dringend beroep op Nobelprijswinnaar Lech Walesa om bij de Roemeense regering te protesteren tegen de vervolging.

Zelfmoord

Inmiddels had zich opnieuw een mysterieus sterfgeval voorgedaan. Op 23 november kregen de ouders van Lukacs Kiss te horen dat hun zoon zelfmoord had gepleegd. Kiss studeerde theologie aan het seminarie in Cluj-Napoca, waar ook vader en zoon Tökes hun opleiding genoten. Hij was in oktober onder mysterieuze omstandigheden verdwenen. Omdat Kiss geen enkele bemoeienis had met dissidente activiteiten, wordt aangenomen dat zijn dood op een 'misverstand' berust.

Toen afgelopen weekeinde opnieuw een ultimatum van de regering tegen ds. Tökes afliep, blokkeerden honderden mensen de toegang tot de kerk in Timisoara voor de politie. Niet duidelijk is wanneer ds. Tökes precies is weggevoerd. Volgens sommige berichten zou hij al in de nacht van zaterdag op zondag zijn opgepakt. Zijn vader heeft verklaard dat hij bij zijn arrestatie ernstig is mishandeld.

Vader en zoon Tökes behoren tot de weinigen in Roemenië die openlijk kritiek durven uiten op Ceausescu. De Roemeense kerkleiders hebben de president en partijleider in augustus nog laten weten dat zij hem 'de grootste held uit onze geschiedenis en de geliefdste zoon van ons land' vinden. De brief was mede ondertekend door bisschop Papp. De Wereldraad van Kerken heeft deze brief 'ronduit schandalig' genoemd.

hans willems

Supersnelle trein Keulen-Düsseldorf

NN – De Westduitse regering ft het groene licht gegeven r de aanleg van de snelle-nverbinding tussen de beide hthavens van Keulen en Düsdorf. Met het project – de magische Transrapid-treinverbin-g – is in eerste instantie een rag van 2,2 miljard mark geeid. Eind van de jaren negen- moet de lijn klaar zijn.

kosten van de 35 kilometer ge spoorverbinding worden ragen door het Westduitse cern Thyssen AG, de regeg van de deelstaat Noordrijn-stfalen en de eigenaren van de ee luchthavens. Ook de overid neemt in de kosten deel, als de Westduitse minister van technologie, Heinz Riesenhuber. Daarbij liet hij zich nog niet uit over de omvang van de overheidsbijdrage.

Het is de bedoeling dat op den duur de spoorlijn naar beide zijden wordt uitgebreid zodat het noordelijker gelegen Essen met het zuidelijker gelegen Bonn wordt verbonden. Een verbinding tussen de twee laatstgenoemde steden kost circa vier miljard mark. De reistijd tussen Keulen en Düsseldorf zal worden bekort tot een kwartier.

Het Transrapid-systeem maakt gebruik van de afstotende kracht van magnetische tegenpolen waardoor het voertuig net boven de rails blijft zweven. Op een proefbaan is met deze techniek door de Westduitsers een recordsnelheid behaald van 435 kilometer per uur. Eind 1990 begint de produktie.

Volgens critici is deze treintechnologie een doodgeboren kindje. Bij slechte weersomstandigheden zou het systeem niet goed functioneren. Bonn zou er volgens hen beter aan doen overheidsgeld te steken in de verbetering van het huidige Westduitse treinnet.

Verder zal er in de toekomst nog druk moeten worden onderhandeld over het traject en zullen de route-voorstellen tot grote protesten leiden van allerhande burgergroepen. In Düsseldorf moet de trein door de hele binnenstad heen of er tegenaan worden gelegd, hetgeen volgens sceptici nog grote problemen zal opleveren.

Professor Goslings laakt keurslijf pensioenen

ABP-topman wil pensioen over gemiddeld inkomen

n onze redactie economie

RLEN – Prof. dr J.H.W. ngs, ABP-directeur en leraar Financieringen en ggingen aan de Rijksuniteit Limburg, is voorstan-van een pensioengrond-waarbij de uitkering gebad is op het over een reeks jaren verdiend gemiddeld men van de pensioendeelr. Goslings vindt dat een evenwichtiger systeem, t het ontvangen pen op die manier gerela is aan wat de pensioenemer gemiddeld heeft dragen aan de maatppij.

of. Goslings: „Ons pensysteem blijft inflexibel."

n beleggingen gespecialiseerde -hoofddirecteur pleit voor dit noemde middenloon-systeem jongste uitgave van het onderersblad Management Team. woordvoerder van het ABP deelde gisteren mee dat de uitspraken van Goslings geheel voor zijn rekening zijn.

Concreet betekent het voorstel dat mensen die op latere leeftijd flink carrière hebben gemaakt, veel minder pensioen ontvangen dan bij het huidige stelsel dat is gebaseerd op het laatstverdiende loon. Voor mensen met vlakke carrières zijn de gevolgen minder ernstig. De methode wordt sinds kort al gehanteerd door het Rabo-pensioenfonds.

Basispensioen

Goslings vindt het verder best te verdedigen het basispensioen te verlagen en het publiek meer ruimte te bieden om zelf aanvullende voorzieningen te treffen. De inkomsten voor gepensioneerden bestaan dan uit een basis-AOW, pensioen en eigen aanvullende voorzieningen. Het vervelende is volgens Goslings dat de regelgeving daar een stokje voor heeft gestoken. In de Pensioenspaarfondsenwet is van flexibiliteit geen sprake. Goslings: „We zitten met de pensioenen in dit land in een ongelooflijk keurslijf. De regelgeving op dit terrein is nog gebaseerd op bevoogding die uitgaat van domme en onmondige werknemers. Door die sfeer blijft ons pensioensysteem inflexibel."

Nieuwste aanwinst Museon

● *Enkele kinderen bekijken belangstellend naar een fossiel van een Ichttyosaurus, de nieuwste aanwinst van de afdeling geologie van het Haagse Museon. Het driedemensionale fossiel, een vishagedis, werd gevonden aan de kust van Zuid-Engeland nabij Lyme Regis. Het heeft een lengte van 5,60 meter en is niet minder dan 190 miljoen jaar oud.*

Wijziging structuur Amsterdamse beurs

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs staat aan de vooravond van een ingrijpende structuurwijziging. Daarbij zal er een scheiding worden aangebracht tussen het huidige beursbestuur, de Vereniging voor de Effectenhandel, en het operationele deel van de beurs, dat Amsterdamse Effectenbeurs (AEB) gaat heten en een eigen directie krijgt. De Vereniging gaat zich concentreren op beleidszaken en een krijgt een toezichthoudende functie.

De structuur van de Amsterdamse beurs was onduidelijk geworden en niet meer aangepast aan de eisen van de huidige tijd, die een toenemende vraag en aanbod van kapitaal laat zien, concentratietendenzen en internationalisering.

Het beursbestuur meent dat met de nu voorgenomen aanpassing een belangrijke stap is gezet in de goede richting. Hoe de wijziging juridisch in de vorm zal worden gegoten, is nog niet zeker. Hierover zal de algemeen directeur van de AEB op een termijn van een jaar een voorstel aan het bestuur van de vereniging doen. Het oprichten van een vennootschap is daarbij niet uitgesloten.

De opzet van het geheel is in feite een bedrijfsmatigere aanpak. Daarbij wilde men de al 113 jaar bestaande verenigingsvorm niet loslaten. Van Ittersum gaf toe, dat deze vorm soms remmend kan werken, maar aan de andere kant zei hij dat de verenigingscultuur in de praktijk leidt tot soepele overlegvormen.

Hunt voortaan geweerd ván termijnmarkten

WASHINGTON – Nelson Bunker Hunt, één van drie broers die in 1979 en 1980 de internationale zilverhandel manipuleerden, mag geen handel meer drijven op de Amerikaanse goederentermijnmarkten. Hunt moet bovendien nog eens een boete van tien miljoen dollar betalen.

Hunt is in februari 1985 met acht anderen, waaronder zijn broers William Herbert en Lamar, veroordeeld wegens het opdrijven van de zilverprijzen door het aanleggen van een voorraad van meer dan 100 miljoen ounce (31,1 gram) aan zilver in het najaar van 1979 en de eerste maanden van 1980. Door hun toedoen schoot de prijs omhoog van elf dollar per ounce in september 1979 tot vijftig dollar medio januari 1980. Twee maanden later stortte de zilvermarkt in.

Nelson Bunker Hunt heeft in september van dit jaar faillissement aangevraagd. Eerder deze week heeft het faillisementsgerechtshof met Hunt een regeling getroffen waardoor hij het grootste deel van zijn vermogen kwijt raakt.

Herenmodebedrijf Hugo Boss in Japanse handen

METZINGEN – Het toonaangevende Westduitse herenmodebedrijf Hugo Boss gaat in Japanse handen over. Eigenaren Jochen en Uwe Holy maakten bekend dat zij de meerderheid van de aandelen verkocht hebben aan Leyton House, eigendom van de Japanner Akira Akagi. Over het aankoopbedrag is niets bekendgemaakt. Leyton House is actief in de sport- en vrijetijdskleding.

OESO: groei economie tegen de drie procent

PARIJS – De economie van de westerse wereld draait op hoog niveau, zo signaleert de Organisatie van Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in haar op gisteren gepubliceerde 'Economic Outlook', een periodiek rapport over de economische ontwikkeling in de 24 westerse lidstaten. Om dat zo te houden, mag de aandacht voor een aantal zwakke plekken niet verslappen. Die zwakheden zijn de bekende problemen als inflatie, werkloosheid, protectionistische tendenties en onevenwichtigheden in het handelsverkeer.

Voor de komende twee jaar verwacht de OESO dat de economische groei in de lidstaten iets zal afnemen. Bedroeg de gemiddelde groei dit jaar voor alle OESO-landen ongeveer 3,6 procent, in 1990 en 1991 zal het bruto nationaal produkt gemiddeld met ongeveer 2,9 procent toenemen. Koploper blijft Japan met een verwachte economische groei van 4,5 en 4,3 procent, respectievelijk voor 1990 en 1991. In 1989 groeide de Japanse economie met 4,8 procent.

Op de tweede plaats komt de Bondsrepubliek Duitsland. De OESO raamt voor dit land een groei van 3,2 procent in 1990 en van 3,1 procent in 1991. In 1989 is dit 4,3 procent. Van de zeven grote industrielanden (G-7) zullen ook Frankrijk en Italië het beter dan gemiddeld doen.

De Britten zitten in de groep van zeven grote industrielanden onderaan. De huidige economische groei in Groot-Brittannië bedraagt 2,3 procent en zal volgend jaar 1,3 procent en in 1991 1,9 procent bedragen.

Eenzelfde beeld geeft de groei van de Amerikaanse economie te zien.

Daarvoor raamt de OESO voor 1990 en 1991 percentages van 2,3 en 2,5. Dit jaar is de Amerikaanse groei iets hoger, te weten drie procent.

Canada zit in 1990 en 1991 met zijn groeicijfers van 2,0 en 2,2 procent volgens de OESO ook onder het OESO-gemiddelde. Dit jaar groeit de Canadese economie met 2,9 procent. De economische groei van de Europese Gemeenschap in 1989, 1990 en 1991 is gelijk aan de geraamde OESO-gemiddelden voor die jaren.

De inflatie in de 24 westerse landen bedraagt in 1989 volgens de OESO-economen 4,3 procent. Het gemiddelde inflatiepercentage voor 1990 en 1991 zal uitkomen op respectievelijk 4,5 en 4,3 procent.

De werkloosheid komt volgens berekeningen van de OESO in 1989 in de OESO-regio als geheel uit op 6,6 procent en zal dit niveau ook de komende twee jaar vasthouden. Geoordeeld naar de cijfers per land blijken Italië en Frankrijk dit jaar de hoogste percentages binnen de G-7 te kennen, respectievelijk rond de twaalf en de negen procent. De werkloosheid in Frankrijk zal licht afnemen, die in Italië iets toenemen.

beurs-overzicht

Flauw

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs is donderdag in een flauwe stemming gesloten. Handelaren wezen de daling van de dollar als schuldige aan. De dollar kon, na een kortstondige opleving woensdag door de inval van de VS in Panama, de winst gisteren niet vasthouden. De koers zakte van f 1,95 in de ochtend en sloot op een stand van f 1,94 (slot woensdag f 1,97).

Op het koersenbord waren de dalers overheersend. In totaal gingen van 255 fondsen 90 noteringen omlaag, terwijl 69 fondsen het hogerop konden zoeken. De CBS-stemmingsindex wist bij de opening van de markt nog een hogere niveau te bereiken op 183 (slot woensdag 182,9) om daarna in een rap tempo omlaag te gaan. De sterke stijging van Wall Street liet de index weer wat terugkrabbelen maar de index sloot tenslotte toch nog een punt onder het slot van woensdag op 181,9. De omzet op de aandelenmarkt was bescheiden met een bedrag van f 476 miljoen op een totaal omzet van f 1,08 miljard.

Grootste verliezer op Beursplein 5 was Borsumij Wehry. Na de bekendmaking van een lagere winstverwachting werd het fonds ongenadig afgestraft door de beleggers. De koers opende lager op f 79 en sloot tenslotte op f 78,20, een verlies van 26,92 procent (slot woensdag f 107). Beleggers dumpten de stukken massaal en Borsumij behaalde hierdoor een achtste plaats in de top-10 met een omzet van 264.997 certificaten. VOC zakte f 0,70 op f 29,80 (2,30 procent). Na beurs maakte het concern een halfjaarwinst bekend die gelijk was aan het resultaat van de eerste zes maanden in 1989.

De internationals reageerden verdeeld op de lagere dollar. Akzo, KLM en Unilever leverden slechts enkele dubbeltjes in. Koninklijke Olie bleef stabiel op f 146, gelijk aan het slot op woensdag en Philips sleepte zelfs een dubbeltje winst weg op f 46,10.

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 21-12-1989 om 14.30 uur bij de fa Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 25.750-ƒ 26.250, vorige ƒ 25.980-ƒ 26.480, bewerkt verkoop ƒ 27.850, vorige ƒ 28.080 laten.

ZILVER: onbewerkt ƒ 315-ƒ 385, vorige ƒ 315-ƒ 385; bewerkt verkoop ƒ 430 laten, vorige ƒ 430 laten.

Advieskoersen

amerik.dollar	1,89	2,01
austr.dollar	1,47	1,59
belg.frank (100)	5,20	5,50
canad.dollar	1,62	1,73
deense kroon (100)	27,50	30,00
duitse mark (100)	110,40	114,40
engelse pond	3,01	3,26
franse frank (100)	31,50	34,25
griekse dr. (100)	1,09	1,29
ierse pond	2,86	3,06
ital.lire (10.000)	14,10	15,80
jap.yen (10.000)	132,00	138,00
joeg.dinar (100)	0,0000	0,0020
noorse kroon (100)	27,85	30,35
oost.schill. (100)	15,72	16,27
port.escudo (100)	1,19	1,37
spaanse pes. (100)	1,66	1,82
turkse pond (100)	0,060	0,100
zweedse kr. (100)	29,75	32,25
zwits.fr. (100)	122,75	127,25

Wisselmarkt Amsterdam

amerik.dollar	1,95425-1,95675
antill.gulden	1,0775-1,1075
austr.dollar	1,5330-1,5430
belg.frank	5,3705-5,3755
canad.dollar	1,68475-1,68725
deense kroon	28,995-29,045
duitse mark	112,870-112,920
engelse pond	3,1455-3,1505
franse frank	33,035-33,085
griekse dr.	1,1720-1,2720
hongk.dollar	24,9250-25,1750
ierse pond	2,9710-2,9810
ital.lire	15,120-15,170
jap.yen	135,94-136,04
nwzeel.dollar	1,1600-1,1700
noorse kroon	29,295-29,345
oostenr.sch.	16,0310-16,0410
saudi ar.ryal	52,0250-52,2750
spaanse pes.	1,7490-1,7590
surin.gulden	1,0750-1,1150
zweedse kr.	31,175-31,225
zwits.frank	125,505-125,555
e.c.u.	2,2875-2,2925

INDEX Amsterdam ANP/CBS

CBS-Koersindex (1983=100)		
algemeen	199,80	199,80
id excl.kon.olie	192,90	192,80
internationals	204,80	204,70
lokale ondernem.	195,80	195,80
id financieel	148,10	149,00
id niet-financ.	243,30	242,50
CBS-Herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	260,50	260,50
id excl.kon.olie	239,80	239,70
internationals	276,60	276,50
lokale ondernem.	242,10	242,20
id financieel	192,90	194,20
id niet-financ.	290,80	289,70
Stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	182,90	181,90
internation	190,90	190,70
lokaal	181,60	180,40
fin.instell	156,30	157,40
alg. banken	141,90	143,00
verzekering	170,00	171,10
niet-financ	189,80	188,00
industrie	181,20	180,70
transp/opsl	213,00	211,60

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen donderdagavond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van vandaag):

Akzo 133,90 (133,90)
Kon. OLie 145,80-146,00 (146,00)
Philips 46,00-46,10 (46,10)
Unilever 158,20-158,30 (158,30)
KLM 46,70 (46,70)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achtereenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde:

Begin	2696.46	1145.98	233.84	1014.46
Hoogst	2714.16	1157.18	235.98	1022.46
Laagst	2671.72	1130.16	231.39	1003.60
Slot	2691.13	1143.67	233.40	1012.46
Winst/verlies	+ 3.20	+ 6.93	− 0.44	+ 2.10

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
AEGON	111,00	111,60
Ahold	133,20	134,00
Akzo	134,40	133,90
A.B.N.	40,40	40,70
Alrenta	159,40	159,30
Amev	62,00	62,50
Amro-Bank	76,60	78,30
Bols	175,50	175,00
Borsumij W.	107,00	78,20
Bührm.Tet.	66,80	65,40
C.S.M.cert.	76,50	76,20
DAF	41,50	41,20
Dordt.Petr.	132,80	132,80
DSM	111,80	111,80
Elsevier	76,90	76,80
Fokker cert.	38,90	39,10
Gist-Broc. c.	31,70	31,70
Heineken	125,10	124,90
Hoogovens	84,30	84,00
Hunter Dougl.	110,70	110,80
Int.Müller	99,00	102,00
KBB cert.	77,80	77,80
KLM	46,80	46,70
Kon.Ned.Pap.	52,00	51,60
Kon. Olie	146,00	146,00
Nat. Nederl.	71,70	72,10
NMB Postbank	48,90	48,70
Nedlloyd	85,40	85,00
Nijv. Cate	81,00	80,80
Océ-v.d.Gr.	289,50	287,50
Pakhoed Hold.	141,80	141,30
Philips	46,00	46,10
Robeco	106,70	106,10
Rodamco	80,60	80,50
Rolinco	105,70	105,30
Rorento	59,80	59,70
Stork VMF	42,70	42,80
Unilever	158,60	158,30
Ver.Bezit VNU	106,60	106,30
VOC	30,50	29,80
Wessanen	60,60	60,80
Wolters-Kluwer	45,00	45,00

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	65,20	65,20
ACF-Holding	35,50	35,50
Ahrend Gr. c	250,00	243,00
Air Holland	31,30	31,50
Alg.Bank.Ned	41,40	41,60
Asd Opt. Tr.	19,00	19,00
Asd Rubber	5,40	5,80
Ant. Verff.	490,00	-
Atag Hold c	101,30	102,00
Aut.Ind.R'dam	93,50	93,50
BAM Groep	106,00	105,50
Batenburg	83,00	83,00
Beers	143,00	143,00
Begemann	125,30	124,00a
Belindo	361,00	358,00
Berkel's P.	5,40	5,40
Blyd.-Will.	28,80	29,00
Boer De, Kon.	320,00	315,00a
de Boer Winkelbedr.	63,30	64,00
Boskalis W.	14,00	14,20
Boskalis pr	13,20	13,15
Braat Beheer	47,30	47,30
Breevast	18,20	18,20
Burgman-H.	3400,00a	3400,00a
Calé-Delft pr	860,00	865,00
Calvé-Delft c	1038,00	1037,00
Center Parcs	62,00	61,50
Centr.Suiker	75,70	75,30
Chamotte Unie	8,10a	8,00a
Cindu-Key	189,00	180,50
Claimindo	357,00	357,00
Content Beheer	19,00	18,80
Cred.LBN	59,00	59,70
Crown v.G.c	99,00	99,80
Desseaux	264,80	264,00
Dorp-Groep	36,00	37,00
Econosto	334,00	335,00
EMBA	125,00	-
Enraf-N.c.	65,50	65,50
Eriks hold.	109,50	109,50
Flexovit Int.	96,50	96,30
Frans Maas c.	96,00	96,00
Furness	126,00	126,00
Gamma Holding	80,00	79,50
Gamma pref	6,10	6,00
Getronics	29,00	28,80
Geveke	42,70	42,70
Giessen-de N.	220,00	215,00
Goudsmit Ed.	369,00a	368,00a
Grasso's Kon.	112,80	112,80
Grolsch	139,00	139,30
GTI-Holding	204,00	203,50
Hagemeyer	108,50	107,50
Idem ½div.'89	105,00	105,00
HAL Trust B	14,50	14,20
HAL Trust Unit	14,80	14,50
H.B.G.	219,80	220,00
HCS Techn	13,80	13,60
Hein Hold	106,00	106,00
Hoek's Mach.	201,00	203,00
Heineken Hld	106,00	106,00
Holl.Sea S.	1,18f	1,18f
Holl. Kloos	500,00	490,00
Hoop Eff.bk.	8,30	8,40
Hunter D.pr.	4,70	4,80
ICA Holding	22,00	22,00
IHC Caland	35,50	36,20
Industr. My	224,30	224,30
Infotheek	28,30	28,80
Ing.Bur.Kondor	604,00	604,00
Kas-Ass.	44,80	44,70
Kempen Holding	16,90	16,90
Klene's Suik.	1390,00	1390,00
KBB	78,00	78,00
Kon.Sphinx	121,00	119,50
Koppelpoort H.	333,00	328,00a
Krasnapolsky	208,00	208,00
Landré & Gl.	55,90	56,00
Macintosh	40,00	40,30
Maxwell Petr.	698,00	690,00
Medicopharma	71,50	71,50
Melia Int.	6,00	5,90
MHV Amsterdam	17,50	17,50
Moeara Enim	1210,00	1205,00
M.Enim OB-cert	15800,00	15800,00
Moolen en Co	30,20	30,20
Mulder Bosk.	73,00	-
Multihouse	8,60	8,60
Mynbouwk. W.	420,00	421,00
Naeff	285,00	-
NAGRON	47,80	47,80
NIB	641,00	642,00
NBM-Amstelland	21,00	20,90
NEDAP	384,50	385,00
NKF Hold.cert.	309,00	307,00
Ned.Part.Mij	41,10	41,10
Ned.Springst.	10000,00	-
Norit	1055,00	1060,00
Nutricia gb	74,70	75,50
Nutricia vb	82,00	84,00
Oldelft Groep c	182,00	182,50
Omnium Europe	14,80	14,80
Orco Bank c.	69,10	69,10
OTRA	167,50	167,00
Palthe	79,00	79,00
Philips div.'90	45,00	45,50
Pirelli Tyre	36,40	36,00
Polygram	34,50	34,60
Polynorm	105,00	105,10
Porcel. Fles	192,50	192,50
Ravast	49,00	46,20
Reesink	76,50	76,50
Riva	54,50	55,00
Riva (cert.)	54,50	54,50
Samas Groep	67,80	66,50
Sarakreek	31,20	31,50
Schuitema	1446,00	-
Schuttersv.	156,00	155,00
Smit Intern.	53,20	53,30
St.Bankiers c.	23,00	23,50
Stad Rotterdam c	48,80	48,50
Telegraaf De	84,00f	83,00
Text.Twenthe	330,00	330,00
Tulip Comp.	38,30	38,20
Tw.Kabel Hold	146,90	147,50
Ubbink	88,90	88,00
Union Fiets.	22,70	22,30
Ver.Glasfabr.	345,00	348,00
Verto	60,00	60,50
Volker Stev.	69,60	70,00
Volmac Softw.	49,20	49,60
Vredestein	23,90	23,50
VRG-Groep	61,70	61,00
Wegener Tyl	183,00	183,00
West Invest	25,00	24,00
West Invest c.	90,00	88,00a
Wolters Kluwer	178,00	179,00
Wyers	50,00	50,00

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
Aegon Aand.f.	37,50	38,00
ABN Aand.f.	75,60	76,90
ABN Beleg.f.	56,10	56,80
ALBEFO	53,30	53,30
Aldollar BF $	21,90	21,90
Alg.Fondsenb.	239,00	241,00
Alliance Fd	12,10	12,10
Amba	47,60	47,60
America Fund	311,00	308,00
Amro A.in F.	91,70	91,70
Amro Neth.F.	76,60	77,00
Amro Eur.F.	71,70	72,40
Amro Obl.Gr.	155,00	155,00
Amvabel	82,10	82,10
AsianTigersFd	63,40	63,50
AsianSelFund	49,50	49,20
Bemco Austr.	57,50	57,50
Berendaal	114,50	114,00
Bever Belegg.	26,70	26,50
BOGAMIJ	112,00	112,00e
Buizerdlaan	42,40	42,40
CLN Obl.Waardef.	100,50	100,50
Delta Lloyd	42,20	42,30
DP Am. Gr.F.	25,50	25,50
Dp Energy.Res.	44,00	44,00
Eng-Holl.B.T.1	9,30	9,30
EMF rentefonds	63,70	63,70
Eurinvest(1)	115,00	115,00
Eur.Ass. Tr.	10,00	10,00
EOE DuStInF.	307,00	307,00
EurGrFund	61,50	61,50
Hend.Eur.Gr.F.	207,00	207,00
Henderson Spirit	73,50	72,90
Holland Fund	74,50	74,50
Holl.Obl.Fonds	117,00	117,50
Holl.Pac.F.	116,30	116,30
Interbonds	555,00	555,00
Intereff.500	49,30	49,50
Intereff.Warr.	394,00	392,00
Jade Fonds	186,50	185,50
Japan Fund	36,50	36,00
Japan Rot. Fund yen	10521,00	-
Mees Obl.Div.Fonds	100,40	100,40
MK Int.Vent.	58,00	58,00
Nat.Res.Fund	1540,00	1530,00
NMB Dutch Fund	39,50	39,60
NMB Global F.	49,80	49,80
NMB Oblig.F.	34,30	34,40
NMB Rente F.	102,70	102,80
NMB Vast Goed	38,50	38,50
Obam. Belegg.	223,00	222,00
OAMF Rentef.	14,15	14,25
Orcur.Ned.p.	48,80	48,80
Pac.Prop.Sec.f.	52,00	52,00
Pierson Rente	100,20	100,20
Prosp.Int.High.Inc.	7,00	7,00
Rabo Obl.inv.f.	76,00	75,90
Rabo Obl.div.f.	48,60	48,60
Rabo Onr.g.f.	85,00	85,00
Rentalent Bel.	137,00	137,00
Rentotaal NV	31,30	31,30
RG groen	50,40	50,30
RG blauw	50,20	50,10
RG geel	50,10	50,10
Rolinco cum.p	94,50	94,00
Sci/Tech	18,30	18,30
Technology F.	18,70	18,70
Tokyo Pac. H.	286,00	281,50
Trans Eur.F.	81,30	81,30
Transpac.F.	560,00	560,00
Uni-Invest	134,00	134,00
Unico Inv.F.	81,60	81,60
Unifonds	33,50	33,50
VWN	58,80	58,80
Vast Ned	126,30	126,40
Venture F.N.	47,00	48,00
VIB NV	86,40	86,30
VSB Mix Fund	51,40	51,40
WBO Int.	77,20	77,00
Wereldhave NV	211,50	211,50
Yen Value Fund	98,00	98,80

Buitenlandse obligaties	v.k.	s.k.
8¾ EEG84(1)	100,30	100,10
3½ EngWarL	36,00	36,10
5¾ EIB 65	98,70	98,70

slotkoersen/optiebeurs

Orig. n.amerik. aandelen	v.k.	s.k.
Allied Signal Ind	34,50	35,00
Amer. Brands	69,60	68,20
Amer. Expres	31,00	31,20
Am.Tel.& Tel.	45,50	43,80
Ameritech	63,70	64,50
Amprovest Cap.	115,00	-
Amprovest Inc.	218,00	-
ASARCO Inc.	29,70	29,70
Atl. Richf.	110,00	110,80
BAT Industr.	8,10	8,10
Bell Atlantic	107,70	107,00
BellCanEnterpr	43,80	44,00
Bell Res.Adlr	0,50	-
Bell South	54,80	55,10
BET Public	2,84	-
Bethl. Steel	17,00	16,70
Boeing Comp.	57,50	57,00
Chevron Corp.	67,25	-
Chrysler	18,30	18,60
Citicorp.	27,00	28,00
Colgate-Palm.	61,50	61,25
Comm. Edison	40,00	39,60
Comp.Gen.El.	508,00	508,00
Control Data	16,70	16,70
Dai-Ichi Yen	3190,00	3190,00
Dow Chemical	68,20	67,50
Du Pont	124,10	-
Eastman Kodak	41,20	40,70
Elders IXL	2,90	-
Euroact.Zw.fr.	168,00	168,00
Exxon Corp.	50,25	50,50
First Pac.HK$	1,36	-
Fluor Corp.	34,00	-
Ford Motor	41,60	41,80
Gen. Electric	62,40	62,30
Gen. Motors	41,25	41,50
Gillette	46,00	46,60
Goodyear	44,00	43,75
Grace & Co.	29,60	-
Honeywell	80,50	82,70
Int.Bus.Mach.	94,40	94,80
Intern.Flavor	64,40d	-
Intern. Paper	53,60	-
ITT Corp.	58,80	58,40
K.Benson ®	5047,00	-
Litton Ind.	75,10	75,50
Lockheed	38,60	39,00
Minnesota Mining	80,00	79,50
Mitsub.Elect.	1130,00	1100,00
Mobil Oil	61,00	62,00
Morgan $	40,30	40,80
News Corp Aus$	13,70	13,50
Nynex	87,30	88,80
Occ.Petr.Corp	29,10	29,00
Pac. Telesis	48,00	48,20
P.& O. ®	7,00	7,00
Pepsico	62,50	62,50
Philip Morris C.	40,80	40,40
Phill. Petr.	24,80	24,60
Polaroid	42,10	41,80
Privatb Dkr	303,00	301,00
Quaker Oats	60,50	-
St.Gobin Ffr	615,00	620,00
Saralee	59,00	-
Schlumberger	47,00	48,30
Sears Roebuck	36,20	36,60
Sony (yen)	35,50	36,20
Southw. Bell	59,70	60,10
Suzuki (yen)	950,00	945,00
Tandy Corp.	38,50	38,00
Texaco	56,50	56,50
Texas Instr.	35,40	35,20
The Coastal C.	47,10	48,20
T.I.P Eur.	1,80	1,80
Toshiba Corp.	1240,00	1230,00
Union Carbide	23,10	-
Union Pacific	74,00	74,50
Unisys	14,70	14,25
USX Corp	34,80	34,80
US West	74,70	76,00
Warner Lamb.	116,40	-
Westinghouse	70,60	70,30
Woolworth	61,50	61,50
Xerox Corp.	55,30	-

Certificaten Amerika	v.k.	s.k.
AMAX Inc.	43,00	44,00
Am. Home Prod.	216,00	-
ATT Nedam	88,00	86,00
ASARCO Inc.	68,50	-
Atl. Richf.	215,00	216,00
Boeing Corp.	110,00	109,00
Can. Pacific	41,00	41,00
Chevron Corp.	144,50	-
Chrysler	33,50	34,50
Citicorp.	50,50	52,00
Colgate-Palm.	118,00	120,00
Control Data	30,50	30,50
Dow Chemical	187,00	185,00
Dow (geen split)	132,00	128,00
Eastman Kodak	78,50	79,00
Exxon Corp.	98,00	98,00
Fluor Corp.	65,00	-
Gen. Electric	122,00	120,00
Gen. Motors	81,00	80,00
Gillette	90,00	91,00
Goodyear	87,00	85,00
Inco	51,00	52,00
I.B.M.	180,00	180,00
Int. Flavors	131,50	-
ITT Corp.	119,00	-
Kroger	25,00	25,00
Lockheed	75,00	75,00
Merck & Co.	150,00	148,00
Minn. Min.	156,00	155,00
Pepsi Co.	119,50	118,00
Philip Morris C.	80,50	80,00
Phill. Petr.	46,50	46,50
Polaroid	76,00	75,00
Procter & G.	270,00	-
Quaker Oats	110,00	107,00
Schlumberger	90,00	92,00
Sears Roebuck	68,50	68,00
Shell Canada	68,70	68,70
Tandy Corp.	74,50	74,50
Texas Instr.	68,00	67,00
Union Pacific	145,00	145,00
Unisys Corp	30,00	30,00
USX Corp	67,00	67,00
Varity Corp	3,20	-
Westinghouse	138,00	137,00
Woolworth	118,30	118,00
Xerox Corp.	98,00	100,00

Euro-obligaties & conv.	v.k.	s.k.
10¼ Aegon 85	102,60	102,60
Aegon warr	11,90	11,90
10½ ABN 87	94,25	94,25
13Amev 85	96,25	96,25
10 Amev85	103,25	102,75
11 Amev 86	94,50	94,50
14¼Amro87	100,50	100,50
10½ Amro 86	94,75	94,75
10 Amro 87	93,70	93,60
5¾ Amro 86	95,00	95,00
Amro Bank wr	21,50	23,50
Amro zw 86	73,25	73,10
9 BMH ecu 85-92	96,75	96,75
7 BMH 87	96,00	96,00
10⅛EEG-ecu 84	100,75	100,75
9¾EIB-ecu 85	98,00	98,00
12½ HlAirl.F	93,00	94,00
12 NIB(B) 85-90	101,00	101,00
11¼ NGU 83	101,00	101,00
10 NGU 83	100,50	100,50
2¼ NMB Postb. 86	86,25	85,50
NMB Postb. war.	79,10	79,50
8¾ Phil. 86	99,50	99,75
6¾ Phil.83	98,75	98,50
11 Rabo 83	102,00	102,00
9 Rabo 85	99,50	99,50
7 Rabo 84	100,00	100,60

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	29,60	29,50
Berghuizer	43,00	43,50
Besouw Van c.	51,60	51,70
CBI Barin Oce. yen	2100,00	2090,00
Comm.Obl.F.1	101,00	101,00
Comm.Obl.F.2	100,80	100,80
Comm.Obl.F.3	101,20	101,40
De Drie Electr.	36,50	35,80
Dico Intern.	119,00	118,50
DOCdata	19,00	19,90
Ehco-KLM Kl.	36,40	37,50
E&L Belegg.1	75,80	76,40
E&L Belegg.2	75,90	76,20
E&L Belegg.3	76,50	76,70
Free Rec.Sh.	32,10	32,00
Geld.Pap.c.	73,00	72,00
Gouda Vuurv c	97,00	97,00
Groenendijk	36,80	36,80
Grontmij c.	197,00b	204,00b
HCA Holding	46,50	46,50
Hes Beheer	207,00	207,00
Highl.Devel.	14,70	-
Homburg cert	3,70f	3,70
Interview Eur.	8,10	8,10
Inv. Mij Ned.	55,50	56,00
Kuehne+Heitz	47,00	47,20
LCI Comp.Gr.	73,50	73,50
Melle	312,00	310,00
Nedschroef	118,00	115,00
Neways Elec.	10,50	10,40
NOG Bel.fonds	31,50	31,50
pan pacific	10,90	10,80
Pie Med.	9,50	9,40
Poolgarant	10,55	10,55
Simac Tech.	17,20	17,20
Sligro Beh.	52,00	52,50
Verkade Kon.	271,50	270,00
VHS Onr. Goed	18,30	18,10
Weweler	102,00	101,00

OPTIEBEURS

		serie		omzet	v.k.	s.k.
abn	c	jan	42,50	210	0,40a	0,40
aegn	p	apr	115,00	121	6,50a	5,70
amev	c	jan	60,00	101	3,00	3,60
amro	c	apr	75,00	214	6,00	6,80
amro	c	apr	80,00	174	3,00	3,90
daf	c	jan	50,00	101	0,10	0,20
d/fl	p	jun	195,00	110	5,00a	5,40
dsm	p	apr	110,00	351	3,80	3,80
eoe	c	jan	290,00	1059	7,60	7,50
eoe	c	jan	295,00	222	5,30	5,20
eoe	p	jan	290,00	167	3,30	3,20
eoe	p	jan	295,00	104	5,60	5,20
eoe	p	feb	290,00	156	5,50	5,60
gist	p	jan	35,00	102	3,30	3,40
hoog	c	jan	95,00	131	0,80	0,80
hoog	c	apr	95,00	158	3,40	3,00
nlb	c	feb	97,50	1000	2,40a	2,75
nmb	c	apr	50,00	110	1,80	1,90
nmb	c	apr	54,00	125	1,10a	0,70
natn	c	jan	70,00	204	3,00	3,20
natn	c	apr	75,00	154	2,70	3,00
natn	c	jul	70,00	365	6,60	6,40
natn	p	jul	70,00	245	3,50	3,40
phil	c	jan	45,00	735	2,30	2,10
phil	c	jan	50,00	218	0,40	0,40
phil	c	apr	45,00	128	4,20	4,10
phil	c	apr	50,00	251	2,00	1,80
phil	c	o92	55,00	737	6,70	6,80
phil	c	o93	30,00	183	20,50	20,50
phil	c	o94	45,00	155	14,00	14,00
phil	p	apr	42,50	119	1,60	1,60
phil	p	apr	45,00	225	2,70	2,70
phil	p	jul	45,00	175	3,00	3,00
phil	p	o94	45,00	139	8,00	8,00
olie	c	jan	150,00	288	2,00	1,60
olie	c	apr	145,00	125	8,00a	7,50
olie	c	apr	150,00	173	5,30	5,20
unil	c	apr	160,00	176	7,30	7,00
voc	c	jan	30,00	390	1,90	1,50b
voc	c	apr	30,00	103	2,70	2,50b
voc	c	apr	32,50	135	2,20	1,60a
voc	c	jul	30,00	137	4,50a	3,30
voc	c	jul	35,00	111	2,00	1,70
voc	p	jan	27,50	380	0,80	1,00
voc	p	jan	30,00	1275	1,60	2,00
voc	p	apr	27,50	160	1,70	1,70
voc	p	apr	30,00	132	2,70	2,80
voc	p	jul	30,00	193	3,20a	3,80
wes	c	jan	70,00	140	0,50	0,40

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+b
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

...rland 1

...5 **Nieuws voor doven en** ...orenden.

...o **Tao.** 26-delige serie anima-...es voor kinderen. Afl. 15: ... Panda vertelt het sprookje ... twee kleine vissen.
... **vrijdag is anders.** Geva-... actualiteitenprogramma. Pre-...: Mieke Lamers en Willibrord

...**ournaal.**
...**ker weg...**, Toeristisch ma-... Vandaag: Noord-Oost Twen-...ntatie: Marnix Kappers.
...**O-Schaaktweekamp.** Ver-... de wedstrijd tussen Nigel ... Jan Timman. Presentatie: ... Böhm.
...**K**
...**bdijen der lage landen en de** ...**n die daar wonen.** Afl. 4: Nor-...n in Nederland.
...**ournaal.**
...**olmaakte vreemden.** Ameri-... comedyserie. Afl.: Het kerst-...nk. Larry en Balki geven een ...stje.
...**aku waku.** Spelshow, met ... Merckens, Willem Bol, Alber-...off en Carline Brouwer. Pre-...: Rob Fruithof.
...**ok dat nog.** Programma over ... problemen van de kijkers. ...tatie: Aad van den Heuvel, ... Frenkel Frank, Silvia Mille-... ans Böhm en Eric Muiswinkel.
... **grote successen van Char-**...**avour.** Hoogtepunten uit een ...n optredens.
...**andpunt.** Actualiteitenru-

...**ournaal.**
...**n jaar uit het leven.** 6-delige ... Afl. 6 (slot). Tijdens een fiets-...ntmoet Joe een meisje, die ...chter blijft boeien. Maar wat zal ...ilie zeggen?

EO
23.29-01.09 Matt's Olympische wedstrijd. Amerikaanse speelfilm uit 1978 van Lee Philips over de strijd van een 14-jarige geestelijk gehandicapte jongen om mee te doen met de Olympische Spelen, met Charles Durning, Irene Tedrow, Mare Winningham, e.a.

Nederland 2

NOS
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
TROS
16.00 Gloss. 31-delige Nieuw-Zeelandse serie. Afl. 14. De meest vreemde mensen zijn geïnteresseerd in het lot van Olivia. Intussen wil Alistair meer dan echt goed voor hem is.
16.55 Heathcliff & Co. Tekenfilms. (herh.).
17.25 De bal is rond. 8-delig jeugdvoetbalprogramma. Afl. 3. Presentatie: Walter Thiemessen, Margriet de Ruiter en Ignace van Swieten.
18.05 ●●TROS Popformule. Popprogramma. Presentatie: Martijn Krabbé.
18.40 ALF. Amerikaanse serie. Afl.: Onder verdenking. Als Kate's juwelen worden vermist, krijgt Alf de schuld, maar hij weet wie de echte dief is.
19.05 'Allo'Allo. Engelse serie. Nu het schilderij van de Gevallen Madonna terug is, komen de ontsnappingsplannen. De vraag is echter of er genoeg elastiek is om het vliegtuig de lucht in te krijgen.
20.00 (TT)Journaal.
20.29 De mini playbackshow. Met Henny Huisman.
21.29 De TV-dokter. Adviezen van huisarts Ferdinand Zwaan.
21.30 Jongbloed en Joosten. Programma met actuele zaken uit binnen- en buitenland. Presentatie: Astrid Joosten en Jaap Jongbloed.
22.04 De TV-dokter. Adviezen van huisarts Ferdinand Zwaan.
22.05 TROS Sport. Sportmagazine.
22.40 Onze Ouwe. Duitse misdaadserie. Afl.: Een dubbele moord. De arts Helga Sikorski geeft privé-detective Detlef Bidgan opdracht om haar man Claus te volgen. Hij zou namelijk een vriendin hebben. Kort daarop wordt haar man met een knappe jonge vrouw dood gevonden.
23.46-23.51 Journaal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.30 Computerjournaal. Afl. 3.
11.00-11.45 School TV-Weekjournaal. Afl. 14.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Mavers. Documentaire over verschillende uitingen van cultuur in Turkije.
18.30 Sesamstraat.
18.45 (TT)Jeugdjournaal.
18.55 (TT)Het Klokhuis. Kinderprogramma.
19.10 Graaf Duckula. Tekenfilmserie. Afl. 12: Igors drukke dag.
19.33 Leontyne. Serie documentaires over de belevenissen van een bemanning aan boord van de Leontyne, een schip dat in zeven maanden via de Theems in Engeland en het Kanaal naar Wenen voer. Afl. 12.
20.00 Journaal.
20.20 'Avondvoorstelling. Schulz & Schulz. Westduitse tv-film van Ilse Hofmann over de ontmoeting tussen twee tweelingbroers in Oost-Berlijn, 45 jaar nadat zij elkaar uit het oog hebben verloren, met Marlen Diekhoff, Gerhard Garbers, Martina Gedeck e.a.
22.00 NOS-Laat. Actueel magazine. Presentatie: Maartje van Weegen.
22.45-22.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL Veronique

06.00 European Business Channel.
07.00 Veronique Ontbijtshow. Licht informatief ontbijtprogramma met om 7.50 uur een tekenfilm.
09.00 European Business Channel.
10.00 Atoukado. Quiz.
10.45 Duo. Quiz.
11.15 Hei Elei Kuckelei.
12.15 Veronique Classique.
13.00 Bonjour les clips.
13.45 Beestenboel.
14.15 Real Genius. Amerikaanse komedie uit 1985 over een stelletje super intelligente jongens die door hun professor misbruikt worden voor een militair project.
16.00 Telékids. Kinderprogramma gepresenteerd door Irene Moors met vandaag: „De Hulk", tekenfilm.
16.30 Flipper. Avonturenserie.
17.00 5 Uur Show. Rechtstreeks middagmagazine. Presentatie: Viola van Emmenes.
18.00 Journaal.
18.10 Uit een andere wereld. Amerikaanse jeugdserie over een meisje met een buitenaardse vader. Afl.: Tot dan.
18.40 Top 20.

● *John Inham en Trevor Bannister in de comedy-serie 'Wordt u al geholpen?' (RTL Veronique – 19.20 uur.)*

19.20 Wordt u al geholpen? Engelse comedyserie. Afl.: De klok.
19.50 Autovisie.
20.15 Real Genius. Amerikaanse komedie. (herh.).
22.00 Journaal.
22.20 Veronique Weer.
22.25 Berg. Talkshow.
23.10 Private Eye. Amerikaanse serie. Afl.: Nicky de Roos.
00.00 Journaal.
00.05 TV Romantica. Informatief live programma van Ferry van der Wijst over romantiek in de breedste zin van het woord. Presentatie: Viola van Emmenes.
01.00 Bonjour les clips.
02.00 Speelfilm.
03.45 Atoukado. Quiz.
04.30 Duo. Quiz.
05.00 Veronique Classique.
07.00 Bonjour Les Clips.
Wijzigingen voorbehouden!

RTL Plus

06.00 Hallo Europa, Guten Morgen Deutschland. Ontbijtshow.
09.10 Die Springfield Story. Amerikaanse serie. (herh.).
10.05 Der Preis ist heiss. Spelshow. (herh.).
10.35 Télé-Boutique. (herh.).
11.00 Istanbul-Express. Amerikaanse speelfilm. (hehr.).
12.30 Klassik am Mittag. Met het groot RTL-Orkest.
13.05 Télé-boutique.
13.30 California Clan. Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story. Amerikaanse serie.
15.00 Gut geht's. Gezondheidsmagazine.
15.30 RTL plus. Schön und Fit, schmink-tips.
15.35 Harald Juhnkes Doppelgänger Horst Freckmann präsentiert: Das Weihnachtsprogramm.
15.45 Netto. Ihr Wirtschaft heute.
15.55 RTL aktuell.
16.00 Adel verpflichtet.
16.30 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.
16.35 Transformers. Tekenfilmserie.
16.55 Die Welt der Schnorchel. Tekenfilmserie. Afl.: Der lange Weg nach Westen.
17.10 Der Preis ist heiss. Spelprogramma.
17.45 Spiel mit. Aansl.: Tekenfilm.
17.55 RTL aktuell.
18.00 Der Schutzengel von New York. Serie. Afl.: Hilfe für den kleinen Mickey.
18.45 RTL aktuell.
19.05 Vorsicht, Wetter!.
19.15 Die glorreichen Zwei. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Eine grosse Familie.
20.15 Hamburger - Ich habe Dich zum fressen gern. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Mike Marvin. Russel Procope is een student met ernstige problemen. Vrouwen vinden hem onweerstaanbaar maar hij kan geen enkele onder hen afwijzen. Een universiteit biedt hem aan een studie te volgen in het runnen van een hamburgertent.
21.50 RTL aktuell.
22.00 Das Geheimnis der blauen Diamanten. Mexicaanse speelfilm uit 1985 van Rene Cardona. Op zoek naar de blauwe diamant moeten Gringo en zijn mannen heel wat hindernissen in de bush-bush doorstaan: hitte, diepe moerassen, piranjas, vechtlustige kannibalen enz.
23.35 Männermagazin „M". (herh.).
00.10 Gunan, König der Barbaren. Italiaans/Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Franco Porsperi, met Peter McCoy, Diana Roy, David Jenkins e.a.
01.15 Die glorreichen Zwei. Amerikaanse serie. (herh.).
02.00-02.05 Betthupferl.

SSVC

13.00 Animal Fair.
13.10 Bangers and match.
13.15 Playbus.
13.35 Neighbours.
14.00 News and weather.
14.25 Take the high road. Serie.
14.50 Tell the truth.
15.15 Home and away. Serie.
15.35 Children's SSVC. Playbox.
16.00 KTV.
16.25 The ghost of Faffner Hall.
16.55 Blue Peter.
17.25 Countdown.
17.50 Happy Days.
18.10 Top of the Pops.
18.40 News and weather.
18.55 Bob's Full House.
19.30 Coronation Street.
19.55 Beadles About.
20.20 Murder she wrote.
21.05 A bit of a do.
22.00 News and weather.
22.30-00.35 The Sting. Speelfilm.

Eurosport

06.00 Sky. The World Business Report.
06.30 Sky. European Business Channel.
07.00 Sky. The DJ Kat Show.
09.30 Eurosport menu.
10.00 Mobil Motor Sport News.
10.30 Surfer Magazine.
11.00 Paris-Dakar Rally.
12.00 Fifa World Youth Soccer.
13.30 Tennis Legends.
15.00 Skiing World Cup.
16.00 Ice Hockey.
19.00 The Marathon STory.
20.00 Figure Skating.
21.00 David Cup Tennis Final.
22.00 Ford Ski Report.
23.00-02.00 Ice Hockey.

Super Channel

07.00 Daybreak.
08.00 The Mix.
14.30 Hotline.
15.30 Off the Wall.
16.30 On the air.
18.30 Hit Studio International.
19.30 Time Warp.
19.55 Goodyear Weather Report.
20.00 Snub.
20.30 Max Headroom.
21.00 Hit Studio International.
22.00 World News.
22.05 Goodyear Weather.
22.10 The Eurythmics.
00.10 World News.
00.15 Goodyear Weather.
00.20 Power Hour.
01.20 Time Warp.
02.00-06.00 Italiaanse programma's van Rete Mia.

MTV Europe

Alle programma's in stereo.
07.00 VJ Kristiane Backer.
10.00 Rewind '87.
11.30 MTV At The Movies.
12.00 Remote Control.
12.30 VJ Kristiane Backer.
14.00 VJ Marcel Vanthilt.
16.00 3 From Xmas at 4.
16.15 VJ Marcel Vanthilt.
17.30 Week In Rock.
18.00 Remote Controle.
18.30 Club MTV.
19.00 VJ Ray Cokes.
20.30 Yo.
21.00 MTV At The Movies.
21.30 Kevin Seal Sporting Fool.
22.00 Colin Quinn Back to Brooklyn.
22.30 VJ Maiken Wexo.
00.00 120 Minutes with Marcel.
02.00-07.00 Night Videos.

...sland 1

...**agesschau.**
...**ngstrassenpalais.** Serie. Afl. ...ben auf Abruf.
...**robic - Fitness mit Ver-**... Afl. 10.
...**gesschau.**
...**e Reportage.** (herh.).
...**RD-Ratgeber.** Toeristische

...**gesschau.**
...**e Goldene 1.** ARD-Fernseh-... Presentatie: Max Schautzer.
...
...**m Hause des Kommerzienra-**... Serie naar de roman van E. Mar-... Afl. 2.
Umschau.
Persoverzicht.
Tagesschau.
ARD-Mittagsmagazin.
Wirtschafts-Telegramm.
Die schwarzen Brüder. 6-deli-...ugdserie. Alfredo is al aan de ...onwaardige levens- en werkom-...igheden bezweken. Ook Giorgio ...aar ziek. De arts dr. Casella zet ... voor de zaak van de Zwarte ...ders in. (hehr.).
Tagesschau.
Die schwarzen Brüder. 6-deli-...ugdserie. Vier Zwarte broeders ... de vlucht voor de man met het ...n. Onder dramatische omstan-...den weten ze het Meer van Lu-... over te steken. Maar dan? ...).
Hatschipuh. Duitse speelfilm ...87 van Ulrich König.
Tagesschau.
Das A-Team. Amerikaanse se-... Afl.: Grenzschiebereien.
Tagesschau.
Hier und Heute. Actualiteiten.
18.52 ●●WWF-Club. Live vanuit de studio.
19.58 Programmaoverzicht.
20.00 (TT)Tagesschau.
20.15 Unsere Pauker gehen in die Luft. Duitse speelfilm uit 1970 van Harald Vock. Een strenge directeur van een gymnasium zoekt nog steeds zijn tweelingbroer. Als hij heeft vliegen ontdekt hij hem op het vliegveld.
21.50 Gott und die Welt: Documentaire over de positieve en negatieve gevolgen van de perestroika voor de joden in de Sovjet-Unie.
22.30 Tagesthemen. Actualiteiten met Bericht aus Bonn.
23.00 Sketchup. Sketches met Iris Berben en Diether Krebs.
23.25 Sportschau.
23.50 Brocks letzter Fall. Amerikaanse tv-film uit 1972 van David Lowell Rich. Inspecteur Max Bronck heeft na 20 jaar genoeg van zijn baan bij de politie van New York. Voortaan wil hij in alle rust in Californië sinaasappels gaan kweken.
01.25 Tagesschau.
01.30-01.35 Nachtgedanken. Beschouwingen.

● *David Janssen en Jean Seberg in de Amerikaanse speelfilm 'Macho Callahan'. (Duitsland 2 – 22.50 uur.)*

Duitsland 2

09.00 Gezamenlijk ochtendprogramma ARD/ZDF.
13.45 EURO. Europa magazine.
14.25 ●●Peter's Popshow. Muziekprogramma.
16.00 Heute.
16.05 Technik 2000. Jongerenprogramma over techniek.
16.30 Tom und Jerry. Tekenfilmserie.
16.55 Programma-overzicht.
16.58 Heute. Aansl.: Aus den L'andern.
17.15 ●●Tele-Illustrierte. Magazine.
17.50 Alf. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Paules Puppenspieler.
18.25 Inspektor Hooperman. Amerikaanse serie. Afl.: Fröhliche Weihnachten. Captain Stern heeft t.g.v. Kerstmis een feestje op het politiebureau georganiseerd. Iedereen binnen en buiten het politiegebouw is welkom. De meest uiteenlopende figuren komen erop af.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 Auslandjournal. Reportages van buitenland-correspondenten.
20.15 Der Alte. Duitse misdaadserie. Afl.: Ein Tag der Angst. Doodgemoedereerd slentert Werner Bocholt in het kleine bankfiliaal rond. Als een lopend vuurtje gaat het bericht rond, want Bocholt is de man die vijf jaar geleden ter plekke een overval pleegde, waarbij een vrouw zwaar gewond werd.
21.15 Showfenster. Amusementsprogramma gepresenteerd door Sabine Sauer.
21.45 Heute-journal.
21.45 Aspekte. Cultureel magazine.
22.50 Macho Callahan. Amerikaanse speelfilm uit 1970 van Bernard L. Kowalski, met David Janssen, Jean Seberg, Lee J. Cobb e.a. 1864. Uit de militaire gevangenis komt een man vrij, die 30 dagen in een omgebouwde verwarmingsketel opgesloten heeft gezeten. Zijn enige doel is wraak.
00.25-00.30 Heute.

Duitsland 3 West

12.55 Sport 3 Extra. Verslag van de ijshockeywedstrijd Yoegoslavië-Duitsland.
17.35 Teletekst-overzicht.
18.00 Telekolleg II. Cursus bedrijfsadministratie. Les 3.
18.30 Der Tannenbaum. Kinderprogramma.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en Blickpunkt Düsseldorf.
20.00 Zu Gast bei Lody von Böninghausen.
20.45 Kasimir Malewitsch. (1878-1935), portret van deze Russische schilder.
21.30 West 3 aktuell.
21.45 ZAK. Weekoverzicht.
22.30 Vooruitblik op de kerstprogrammering. Deel 2.
22.35 Politische Dokumentation: Documentaire over beroepsofficier Bernd Ullrich, die na vele jaren actieve dienst sinds 1988 werkzaam is in het bedrijfsleven.
23.25 Leben im Fummel: Der Star-Treff - ein Travestie-Cabaret, reportage over het dagelijks leven van een travestie-cabaretier.
00.10 Laatste nieuws. Aansl.: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

08.15 Bewegung macht Spass. Afl. 7.
08.30 Telekolleg II. Cursus bedrijfseconomie. les 3.
16.30 Die Instrumente des Orchesters von Benjamin Britten.
16.50 Celloconcert in a.
17.00 News of the week. Nieuws in het Engels.
17.15 Actualités. Nieuws in het Frans.
17.30 Telekolleg II. Cursus bedrijfseconomie. Les 3. (herh.).
18.00 Jack London Wildwestgeschichten. 3-delige serie westerns. Afl. 3: Lauter Gold im Canyon.
18.20 Die Schmachschrift. Verteld door Johan Peter hebel.
18.30 ■Fury, die Abenteuer eines Pferdes. Jeugdserie. Afl. 11: Der Pfadfinder. (herh.).
18.53 Philipp. Kinderserie. Afl.: Von einem anderen Stern. (herh.).
18.56 Das Sandmännchen.
19.00 Abenschau Blick ins Land.
19.30 Gesundheitstreff: Aids-Hilfe in Trier, reportage over een ontmoetingspunt in Trier voor Aids-lijders en betrokkenen.
20.15 Menschen unter Strassen. Reportage over de aanleg van een weg dwars door het regenwoud van het Amazone-gebied.
21.00 Südwest aktuell - Neues um Neun.
21.15 Kulturkalender. Cultureel magazine.
21.45 Wortwechsel: Der sanfte Menschenfänger, Martin-Jochen Schulz interviewt Konrad Schily.
22.30 Die Borneoreise. Tsjechoslowaakse tv-film van Oldrich Danek.
23.30 Jazz-Zeit: Theaterhaus Jazztage Ostern 1989: Jan Garbarek group.
00.35-00.40 Laatste nieuws.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **08.30** SAT 1 Blick. **08.35** General Hospital. Amerikaanse serie. Afl. Hinterhältige Pläne. **09.20** Teletip Kochen. Aansl. Ihr Horoskop. **09.35** Nachbarn. Afl. Die Wahrheit über Victor. Australische familieserie. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05** SAT 1 Teleshop. **10.30** Genoven auf Abwegen. Amerikaanse komedie uit 1972 van Alan Myerson. Aansl. tekenfilm. **12.15** Teletip Reise. **12.25** Glücksrad. **13.00** Tele-Börse. **14.00** Programma-overzicht. **14.05** The Real Ghostbusters. Amerikaanse tekenfilm. Afl. Die Schere des Schicksals. Japanse tekenfilmserie. **14.30** Teletip Geld. Aansl. Ihr Horoskop. **14.40** General Hospital. Amerikaanse familieserie. Afl. Schmutzige Tricks. **15.30** SAT. 1 Teleshop. **15.55** Der Goldene Schuß. **16.05** Paradise, ein Mann, ein Colt, vier Kinder. Amerikaanse westernserie van David Jacobs en Robert Porter. Afl. Große Kämpfe, kleine Kämpfe. **17.00** SAT.1 Blick. **17.10** Nachbarn. Australische familieserie van Mark Joffe. Afl. Schatten der Vergangenheit. **17.35** Teletip Test. **17.45** Programmaoverzicht. **17.50** ■Addams Family. Amerikaanse komedie van Jerry Hooper. Hilfe, die Russen kommen. **18.15** Die Ausgeflippten. Amerikaanse comedyserie van Jay Sandrich. Afl. Beim Psychiater. **18.45** SAT.1 Blick. **19.00** Glücksrad. Quiz-show. **19.30** Batman. Amerikaanse comedyserie uit 1966 van Robert Butler. Afl. Das falsche Gesicht. Deel 1. **19.55** SAT 1 Wetter. **20.00** Drei Engel für Charlie. Misdaadserie van Dennis Donnelly. Afl. Drei sündige Engel. **20.55** SAT 1. Blick. **21.00** Salomé. Amerikaanse komedie uit 1953 van Williame Dieterle. Deel 1. **22.05** SAT. Blick. **23.05** Der Nackstar. Amerikaanse komedie uit 1970 van Theodore J. Flicker. **00.35-00.45** Programma-overzicht.

...-KANALEN, ...OLFLENGTEN

... en CAI-abonnees:
...analen zie schema exploitant
... zwart/wit programma
... stereo geluidsweergave
... tweetalig bij stereo-app.
... teletekst ondertiteling

...EVISIE

...land 1: 5, 26 29, 46, 51, 53 en 57
...land 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34 43, 48, 52 en 59
RTL Veronique: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (West): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56.
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8.
België/Télé 21: 28 en 42.
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
Sat 1: satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet.
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5, 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

...ië/TV 1

Sinja Mosa. Braziliaanse serie.
Nieuws.
Tik Tak. Animatieserie. Afl. 116.
Plons. Afl.: Plons en de zilver-

Nathan, de fluitspeler. Een ...al van Bob Davidse.
Schoolslag. Spelprogramma ... scholieren.
Uitzending door derden. Pro-...ma van de Socialistische Om-...
Mededelingen en programma-...**zicht.**
Nieuws.
Buren. Australische serie. Afl. Een teenager-romance dreigt uit ...nd te lopen.
Een kerstverhaal. Amerikaan-...peelfilm uit 1983 van Bob Clark. ...-jarige Ralphie Parker heeft ...ts één kerstwens: het nieuwste ...l geweer met alles erop en er-... Maar tussen elke knaap en zijn ...te dromen staan steevast zijn ...zame ouders, met hun onverzet-...e logika.
Mona Lisa. Programma met het ...Orkest o.l.v. Fernand Terby. ...n Russia with love, All the things ... are, Le poete, I know him wso ... Muthiny on the Bounty en The ...waltz.
Korte film.
Kunst-zaken.
22.30 Nieuws.
22.45 Weerbericht.
22.50 Filmspot. Achtergrondinformatie bij de filmactualiteit.
23.20 Het orgel. Duitse tv-film van Yero Erhardt. Prof. Lamprecht ontvlucht de officiële viering van zijn 65e verjaardag en ontmoet in een hotel een 8-jarig meisje, dat hem voor zijn verjaardag een cadeautje geeft. Als tegengeste wil de professor haar zijn kostbaar orgel schenken. Mimi's ouders vertrouwen het zaakje echter niet.
00.35-00.40 Coda. Instructies voor de celbewoner, van Iosif Brodski.

● *Peter Billingsley in de speelfilm 'Een kerstverhaal'. (België/TV 1 – 20.20 uur.)*

België/TV 2

18.40 Nieuwskrant.
18.45 Babel. Wekelijkse nieuwsbrief voor Marokkaanse migranten.
19.00 Zonen en dochters. Australische serie. Afl. 913. Een verloren armband bedreigt de relatie tussen Alison en Pamela. Craig neemt een verrassende houding aan tegenover zijn terugkeer naar school.
19.25 2 x 7. Tv-spelletje.
19.30 Nieuws.
20.00 Wie slim is, sorteert. 7-delige serie over afvalverwerking. Afl. 6: Wie slim is, sorteert klein chemisch afval.
20.30 Europa, op weg naar.. Vandaag: Portugal. Een analyse voor de toetreding tot de EG op 1 januari 1986.
21.30-22.00 Binnenskamers. Serie met de hoogtepunten uit de klassieke kamermuziek.

België/RTBF

17.45 Vacaturebank. **18.00** Nouba Nouba. **18.30** Jamais deux sans toi. Magazine. **18.53** Programma-overzicht. **19.00** Journaal. **19.03** Ce soir, actualiteitenmagazine. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Gran écran: Meryl Streep-cyclus: Falling in love. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Ulu Grosbard. Kerstavond: Frank Raftis komt bij het verlaten van een winkel in botsing met Molly Gilmore. Alle pakjes vallen op de grond en per abuis neemt ieder een verkeerd pakje mee. **21.55** Calandres, automagazine. **22.45** l'Homme à l'orchidée. 14-delige Amerikaanse serie. Afl. 13: Chantage à l'orchidée. **23.35** Weerbericht en laatste nieuws. **00.05** Bourse, beursoverzicht. **00.15-00.20** Musique balade.

België/Télé 21

19.00 Terre et soleil, agrarisch nieuws. **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** Jacques Delors, portret van deze voorzitter van de Europese Commissie. **20.55** Coup de film, filmrubriek met Terry Focant. **21.10** Genenis live the invisble touch. (herh.). **22.15-00.00** Hitchcock-cyclus: La main au collet, Amerikaanse speelfilm uit 1955 van Alfred Hitchoock.

TV5

16.05 TV5 Infos. **16.15** Reportages. **17.15** Les Francofolies de Montreal. **17.45** La vérité est au fond de la marmite. **18.15** Des chiffres et des lettres. **18.35** Recréation. **18.55** Club TV5. **19.00** Ushuaia. **19.30** TV5 Infos et météo. **19.40** Papier Glacé. **20.00** Club de L'Europe. **21.00** Visa Pour le Monde. **22.00** Journal Télévisé et Météo. **22.30** Ciné-Club: Claire..Cette nuit et Demain. **23.55-00.55** Du Côté de chez Fred.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Het Gebouw met om 7.04 Act. binnenland. (7.30 Nws.). 8.09 De tafel van NL; 9.07 Documentaire verzorgd door de spoorredactie. 10.06 Act. binnenland en Afd. onderzoek. 11.06 Eurobureau. 12.06 Actualiteiten; (12.30 Nws.). 12.53 Informatie voor de vissers. 12.55 Meded. tbv land- en tuinbouw. 13.10 Hier en nu. 13.35 Kerk vandaag. 14.07 NCRV-V.I.P.-roem. 16.07 VARA Radio I vrijdageditie. (17.30 Nws).20.03 Country Style. 21.03 Jazztime. 22.03 NCRV-vrijdag-sport. 22.45 Man en paard extra. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Veronica's Oh, Wat een nacht, met om 0.02 Stemband. 2.02 De wollige winternacht. 5.02-7.00 Ook goeiemorgen.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Echo. 7.10 KRO's Ontbijtshow. 7.50 Het levende woord. 8.04-8.13 Echo. 8.50 Portbus 900. 9.04 Adres onbekend. 10.04 In antwoord op.... 11.50 Postbus 900. 12.04 Van twaalf tot twee. (13.04-13.15 Echo). 14.04 Ratel plus. 15.30 Binnenlandse zaken. 16.04 Gerard de Vries draait op verzoek. 17.04 Nederlands hitwerk.18.04 AVRO radiojourn. 18.30 De hersengymnastiek. 19.03 De burgemeester is jarig. 20.03 Hobbyvitaminen. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 D'Rob of d'ronder. 13.04 Ha, die Holland. 15.04 De Top 40.18.04 Driespoor. 19.03 Stenders en Van Inkel. 22.03-24.00 Countdown cafe.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Vroeg ochtendconcert. 8.00 Nws. 8.02 Vroeg ochtendconcert. 9.00 Het Consortium Classicum. 9.45 Het internationale concertcircuit: Machinist Hopkins, opera van Brand. Uitgevoerd door Koor en Orkest van de Oostenrijkse Omroep o.l.v. Peter Keuschnig met sol. 12.00 Muziek voor piano duo. 12.30 Jazz op vier-concert. 13.00 Nws. 13.02 Operette. 14.00 The Messiah, oratorium vani Händel. Uitgevoerd door Koor en Taverner Players o.l.v. Andrew Parrott met sol. 16.30 Uit de schat der eeuwen. 17.00 De cantates van Bach. 17.40 The Best of brass.18.00 Nws. 18.02 Musica Nova. Muziek voor piano. 19.00 De bovenbouw. 20.00 Nws. 20.02 Bayreuther Festspiele 1989. Der Ring des Nibelungen: Das Rheingold, opera van Wagner. Uitgevoerd door eht Orkest van de Bayreuther Festspiele 1989 o.l.v. Daniel Barenboin met sol. 22.45 NOS Jazzgeschiedenis. 23.15-24.00 NOS Jazz.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv.- en marktberichten en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Het overzicht. 10.00 Meer dan muziek. 11.00 Een leven lang. 12.00 Nws. 12.05 Toegift. 12.15 Vrijzinnig Vizier. 13.00 Nws. 13.10 Het Gebouw met om 13.10 Het Interview; 14.00 Eurobu-ro; 15.00 Mening Cor Galis; actualiteiten; Borat; Documentaire Het Spoor. 16.35 Welingelichte kringen. 17.35 Postbus 51 Radio-magazine. 17.55 Meded. en schippersberichten.18.00 Nws. 18.10 Het verhaal. 18.20 Uitzending van Groen Links. 18.30 Homonos. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.30 De bijbel open. 21.00-22.00 Yia Yin.

Omroep Limburg

7.15 Ochtendmagazine: Limburg Actueel, Gast van de Dag en Muziek. 8.05, 9.02, 10.02, 11.02 Kort Nws. 12.05 Middagmagazine: Limburg Actueel, Uit in Limburg, Agenda en Muziek. 13.05, 14.02, 15.02 en 16.02 Kort nieuws. 17.02 Reg-.weerber. 17.05 Limburg Actueel, Agenda en Muziek. 17.25 Licht Limburgs: muziek van en informatie over Limburgse musici. 17.55 Kort nieuws. 18.05-18.07 Aankondigingen.

BRT 2

6.00 Nieuws. 6.05 Dag en Dauw. (6.30, 7.00 Nieuws, 7.30 Nieuws en RVA-Berichten.) 8.00 Nieuws. 8.10 Brussel X. 9.30 Golfbreker. 10.00 Nieuws. 10.03 Platenpoets. 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg Vandaag 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op Vrijdag. 14.00 Het algemeen belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Limburg Vandaag 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. 20.00 Zig-Zag. 22.00 Nieuws. 22.05 Country-Sloe. 23.30-6.00 Nachtradio. (om 5.00 en 5.30 uur Nieuws.)

Belg. Rundfunk

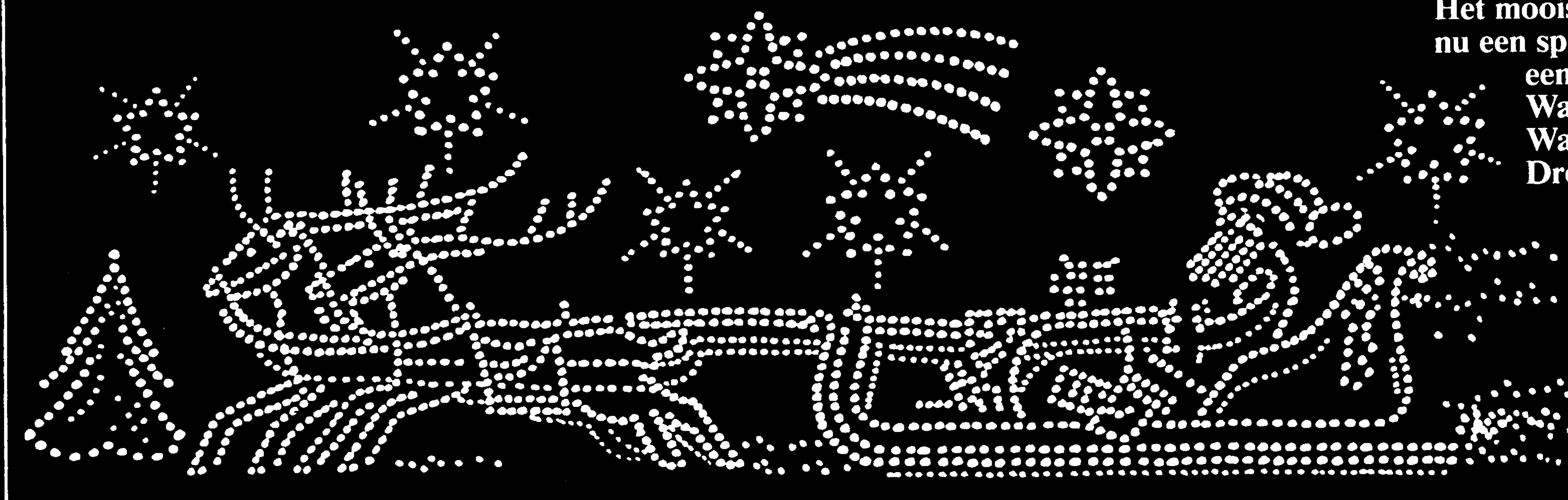
6.35 Radiofrühstück. 6.45 Wunschkasten. 7.10 Adventskalnder. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Besinnliche Worte. 9.10 Musikexpress. 10.00 Gut Aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. (12.15 Agenda, 12.30 Nieuws). 13.00 Treffpunkt Frischauf. 14.05 Schulfunk. 14.15 Musikzeit Heute: Klassik leicht serviert. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight: Euro-Tops. 17.05 Oldiekiste. 18.10 BRF-Aktuell - Sportvorschau. 18.40 Konzertabend. 20.05 Nachrichten und sendeschluss.

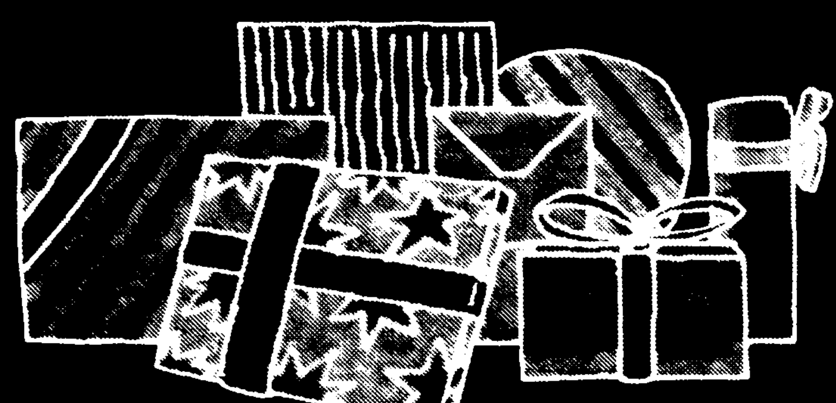
Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 'Treff nach Elf'. 12.00 RTL-Themen 12.15 Casinoparade.14.00 Viva. 16.00 Entenjagd. 17.00 RTL-Themen 17.15 RTL-Musikduell. 17.50 Sportshop. 19.00 Neunzehn - Vierundzwanzig. 00.00-01.00 Traümtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 12.07 Gut aufgelegt. 14.05 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Musik-Express. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30-4.00 Nachtexpress.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling
M 236/51-89

Gedeputeerde Staten van Limburg maken, mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, bekend dat op 17 november 1989 bij hen is binnengekomen de startnotitie milieu-effectrapportage d.d. 13 november 1989 van BAB bedrijfsadviezen BV t.b.v. **Wertz** Handelsgesellschaft & Co KG, Rödgerheidweg 34, 5100 Aken (BRD), inzake de bouw van een **Zerdirator** aan de Halve Maanweg (sectie H. nr. 1016) te Born.

M.e.r.-plichtige activiteit.
Het bedrijf Wertz GmbH is voornemens te Born een installatie te bouwen bestemd voor het shredderen (het tot kleine delen verpulveren) van autowrakken en witgoed (koelkasten, diepvriezers, enz.). De installatie zal een jaarproductie krijgen van 110.000-128.000 ton. Alvorens tot de bouw van de installatie over te kunnen gaan heeft het bedrijf vergunningen op basis van de Afvalstoffenwet en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren nodig.
Gezien de capaciteit van de inrichting dient, gelet op het besluit milieu-effectrapportage (besluit van 20 mei 1987, Stb. 278), door het bedrijf een Milieu-effectrapport opgesteld te worden, alvorens betreffende vergunningsaanvragen ingediend kunnen worden.

Voorgeschiedenis.
Op 25 augustus 1989 heeft BAB bedrijfsadviezen BV, namens Wertz GmbH, de Minister van VROM verzocht om ontheffing van de m.e.r.-plicht voor de genoemde activiteit. Het bedrijf was van mening dat vanwege de omstandigheden waaronder de activiteit ondernomen werd er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen zijn.
De Minister heeft bij besluit van 27 oktober 1989 het verzoek afgewezen. De Minister is van mening dat in het ontheffingsverzoek onvoldoende wordt aangetoond dat de emissies naar de lucht en naar het oppervlaktewater geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben.
Gezien het besluit van de Minister dient het bedrijf nu alsnog een MER op te stellen alvorens betreffende vergunningsaanvragen te richten aan Gedeputeerde Staten en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Start m.e.r.-procedure.
De m.e.r.-procedure start met de publicatie van de startnotitie ten behoeve van het betreffende project. In de startnotitie worden de meest relevante aspecten t.a.v. het project aangegeven. Eenieder wordt in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken naar aanleiding van deze informatie.
Mede op basis van deze opmerkingen en de verkregen formele adviezen wordt door het bevoegd gezag de richtlijnen (dit zijn de inhoudsvereisten) voor het MER vastgesteld. Op basis van deze richtlijnen dient de initiatiefnemer (in dit geval Wertz GmbH) het MER op te stellen. In dit geval zal het bevoegd gezag, gezien het besluit van de Minister van VROM, deze richtlijnen met name toespitsen op de luchthygiënische en afvalwateraspecten.

Inspraakprocedure.
De startnotitie ligt van 2 tot en met 31 januari 1990 op de gebruikelijke tijden ter inzage bij: – Provincie Limburg (bibliotheek), Limburglaan 10, Maastricht; – Rijkswaterstaat Directie Limburg (kamer 206), Francois de Veyestraat 6, Maastricht; – Gemeente Born (gemeentehuis), Meester Speestraat 1, Grevenbicht. Door de provincie is aan de startnotitie toegevoegd het zonevoorstel geluid, dat door Gedeputeerde Staten op 5 december 1989 is toegezonden aan de Minister van VROM met het verzoek de procedure tot vaststelling van de geluidzone te starten. Deze zone zal het toetsingskader vormen voor de toegestane geluidemissies van het bedrijf in het kader van de vergunningverlening.
Eenieder wordt in de gelegenheid gesteld tot en met 31 januari 1990 schriftelijke opmerkingen te maken ten behoeve van de opstelling van de richtlijnen inzake de inhoud van het Milieu-effectrapport. Indien U voornemens bent om opmerkingen te maken adviseren wij U daarbij ook het ontheffingsverzoek te betrekken dat eerder door Wertz is opgesteld. Dit ontheffingsverzoek zal mee ter inzage worden gelegd. Het ontheffingsverzoek bevat een groot aantal meer gedetailleerde gegevens m.b.t. de activiteit. Opmerkingen dienen gericht te worden aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, t.a.v. bureau Milieubeleid, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

● Willy Schobben: het programma voor de jaarwisseling werd al opgenomen. Alleen de klok komt om middernacht 'aktueel' in beeld.

Limburgse muzikanten in VARA's Danspaleis

Band van Willy Schobben op televisie tijdens jaarwisseling

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – Limburgse klanken tijdens de jaarwisseling op televisie. De achttien man sterke big band van WILLY SCHOBBEN zorgt voor de muziek tijdens Vara's Danspaleis dat van 23.40 tot 00.30 uur op Nederland 1 wordt uitgezonden. Het 'ingeblikte' programma, met als presentator Bart Peeters, werd zojuist opgenomen in de Kursaal van Scheveningen.

Op muziek van de Limburgse big band zorgen 130 professionele dansers van de Nederlandse Bond van Dansleraren onder leiding van Marcel de Rijk en Fred Bijster voor een feestelijke opening. Zij dansen de Lambada en tijdens het programma komen ook tal van andere genres van dansen zoals we die kennen die sedert 1900 aan bod. Dat zijn onder anderen de Weense wals, valeta, charleston, quickstep, foxtrot, pasodoble, tango, rumba, samba, cha cha, rock & roll, mambo, jive, salsa en twist. Gasten in het programma zijn onder anderen Karin Bloemen, Hanneke Kappen, Paul de Leeuw, Boudewijn Buch, Lieuwe Visser en Ronnie & Robert, de partners van Bart Peeters. Uit Schotland komt het paar Ronnie Burns & Geaynor Fairweather, de wereldkampioenen 'mambo dansen'. Dat doen ze aan het slot van dit programma eveneens op muziek de big band van Willy Schobben.

★ Fresh

SPAUBEEK – De formatie Fresh is zaterdagavond te zien en te beluisterenin El Dorado te Spaubeek. Behalve aktuele nummers uit de top veertig en andere swingende muziek zal tevens – met het oog op de komende feestdagen – de kerstsfeer niet ontbreken. Info en boekingen: ☎ 043–646704 of 04490–42198.

● Fresh met v.l.n.r. Piotr (gitaar/zang), Ton (toetsen), Jacqueline (leadzang/percussie), Emiel (drums/leadzang) en Paul (bas/zang).

★ Dominique Dellvaux

KERKRADE – De 21-jarige zangeres Dominique Dellvaux uit Chevremont/Kerkrade treedt in de komende weken zowel binnen als buiten de Limburgse grenzen op. Samen met Dennie Christian en vele andere artiesten is Claudia Delang (want dat is haar eigenlijke naam) op 13 januari in de Tirolergasthof van Eygelshoven van de partij tijdens een showavond. Op oudejaarsavond geeft Dominique Dellvaux voorts acte de présence tijdens 'Silvesterparty' in Ellerhoff in Aken-Brand. Voor de Kerkraadse, die al zes jaar als zangeres aktief is, begon de definitieve doorbraak afgelopen zomer. Haar optreden tijdens een internationale soundmix-show werd beloond met een tiendaagse reis naar Spanje. Voor meer info: Wiel Vinken, Bockstraat 34, 6461 VX Kerkrade, ☎ 045–452904.

● Dominique Dellvaux: doorbraak na soundmix-show.

Gilbert Bécaud - opnieuw in ons land - met de kerst weer thuis

'Nu stoppen betekent mijn dood'

Van onze showpagina-redactie

AMSTERDAM – „Nee, ik ben absoluut niet teleurgesteld dat ik maar één concert kon geven in Amsterdam. Dat stoort me niet", zei Gilbert Bécaud heel gedecideerd toen hij hoorde dat zijn tweede show in het Amsterdamse Tuschinksi-theater was komen te vervallen vanwege technische redenen. Dat was althans de officiële mededeling voor de afgelasting. De werkelijke oorzaak was dat er te weinig belangstelling was voor het optreden van de 62-jarige chansonnier, die niet gewend is om voor lege zalen te zingen.

● Gilbert Bécaud (62): „De concerten geven me een kick, de leeftijd is niet belangrijk".

Even leek het er op dat ook zijn eerste twee-en-een-half durende show niet kon doorgaan, want de wereldberoemde chansonnier van 'Et Maintenant' en 'Nathalie', kwam met 39 graden koorts vanuit Parijs op Schiphol aan. „Ik voel me echt heel beroerd," aldus Bécaud, terwijl hij uit zijn tas een aantal doosjes met medicijnen haalde. „Dit moet me op de been houden. Zo'n ramp is het dus niet dat mijn tweede optreden is afgelast". Hij voegt er nog aan toe, dat hij een echte doordouwer is, die zich niet zo gauw van de wijs laat brengen, ook niet door een griepaanval.

Hij wijt dit aan zijn goeie conditie die hij heeft opgebouwd, zo zegt hij, toen hij nog een jonge vent was. Hij deed aan zwemmen, roeien, skiën en bergbeklimmen. Doet hij nu ook nog aan een bepaalde sport? „Ja, als ik op het toneel sta tijdens mijn show. Ik krijg dan beweging genoeg," aldus Bécaud, die net teruggekeerd is van een toernee door Japan. Met groot succes, zo weet de legendarische zanger te melden, die zich niet met politiek bemoeit. „Dat is niet mijn grootste interesse. Ik hou me uitsluitend met mijn vak bezig".

Toch wil hij nog wel even kwijt, dat ook hij verrast was door de snelle politieke veranderingen in Oost-Europa, waar hij ook geen onbekende is. Hij maakte al eens een concertreis door de Sovjet-Unie toen er nog geen sprake was van politieke hervormingen. Bécaud is trouwens altijd op reis. „Vrije tijd ken ik niet," merkt hij op. Vorig jaar bijvoorbeeld gaf hij 249 concerten over de hele wereld. En dat betekent weer dat hij een groot deel van zijn leven doorbrengt in vliegtuigen en hotels. Als het waar is, heeft hij als Fransman nog nooit de Eiffeltoren beklommen.

Conservatorium

Gilbert Bécaud (zijn artiestennaaam) die in 1927 als Francois Silly in Toulon werd geboren, was nog maar een jongen van veertien jaar toen hij al muziek componeerde. Een jaar later wordt hij toegelaten tot het conservatorium van Nice, maar de studie wordt verstoord door de oorlog. Bécaud sluit zich aan bij de ondergrondse verzetsbeweging. In 1946 hervat hij zijn muzikale loopbaan, zij het op bescheiden wijze.

In Parijs ontmoet hij Jacques Pills, die later de man zou worden van de Edith Piaf. Hij wordt de vaste begeleider van Pills en de eerste wereldtoernee gaat van start. In Amerika en Canada wel te verstaan. Tijdens een optreden met Pills in Zuid-Amerika trekt Bécaud de stoute schoenen en begint ineens zelf iets te zingen uit zijn eigen repertoire. Dat slaat aan. Hij blijft eerst nog de begeleider van Pills, maar als hij in 1953 zijn eerste contract tekent met een platenmaatschappij, is een wereldster geboren.

Een jaar later geeft hij zijn eerste show in de beroemde Olympia te Parijs, waar hij regelmatig terug zal keren. Bécaud, die vanwege zijn temperament al snel 'Monsieur 10.000 volt' wordt genoemd, treedt in tal van films op en aan het begin van de jaren zestig schrijft hij de chansons die ook nu nog altijd erg geliefd zijn. En daar schijnt geen eind te komen, want zijn laatste elpee 'Fais moi signe' is in Frankrijk in korte tijd erg populair geworden.

Wat vindt Bécaud zijn beste nummer? „Voor mij is dat altijd weer de plaat die nog moet verschijnen," aldus Bécaud, die in elk geval met de kerstdagen thuis is op zijn landgoed in de buurt van Poitiers. „Ik ben met kerst altijd thuis, nooit op toernee. Dat feest wil ik gezellig met mijn familie vieren". Wil monsieur Bécaud het niet wat kalmer aan doen. Honderden concerten per jaar is niet niks als je 62 bent. „Weet u, die shows heb ik nodig. Dat is mijn bestaan. Die concerten geven me een kick. Een leeftijd is echt niet belangrijk. U hoeft zich om mij echt geen zorgen te maken. Ik kijk nooit om naar het verleden. Ik richt me altijd op de toekomst. Als ik nu zou stoppen, zou dat mijn dood betekenen".

Van Dam treedt terug als waarnemend tv-directeur

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Vara-voorzitter Marcel van Dam trekt zich op korte termijn terug als waarnemend televisie-directeur. De verwachting is dat over twee maanden bij de Vara een nieuwe mediadirecteur aangesteld wordt, die zowel televisie als radio in het pakket heeft. Als opvolger van Van Dam wordt genoemd de huidige waarnemend radio-directeur Hans Wilbrink.

Opening Brandenburger Tor rechtstreeks op tv

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Vanmiddag zendt de NOS op Nederland 3 een rechtstreekse reportage uit over de opening van de Brandenburger Tor in Oost-Berlijn. Om 14 uur zal daar de grensovergang in de Muur worden opengemaakt. Bondskanselier Kohl en de Oostduitse premier Modrow zullen bij de gebeurtenis aanwezig zijn. Van de grensovergang mag alleen door voetgangers gebruik worden gemaakt.

Limburgs Vasteloaves Leedjes Konkoer

Schlager van Rabadatsj uitgesloten van deelname

MAASTRICHT – De organisatie van het Limburgs Leedjeskonkoer heeft de bijdrage van de Kerkraadse formatie Rabadatsj (lied 'Ananas'), die aanvankelijk tot de laatste 32 geselecteerde liedjes was doorgedrongen, alsnog geschrapt. Van verschillende zijden werd erop gewezen dat de compositie al vorig carnavalsseizoen massaal werd gezongen en dat het lied zelfs op een geluidscassette was opgenomen. Alf Poell trok een en ander na en moest daarna met zijn organsatie besluiten „Ananas" te diskwalificeren. Vervangende schlager wordt nu de als nummer 33 geëindigde meezinger D'r Giovanni van het St. Janscollege uit Hoensbroek.

Ook Ben Erkens trok zijn schitterende schlager, waarvan Conny Peters de produktie voerde en waarmee hij het carnavalsconcours van Geleen won, terug, omdat de melodie bij nader inzien toch niet zo origineel bleek te zijn. Erkens heeft overigens nog een tweede ijzer op het vuur: het liedje 'Ich tik nit richtig'. Ook de winnende equipe Boermans-Aarts is nog in de race en wel met hun schlager 't Gaat.

Andere geselecteerde liedjes zijn: „Sjoenkele" van de Kerkradenaar Hans Golembiewski, de Eijgelshovense groep Miesmasj met „De Poeffel", de groep „Moeziek oèt eege durp" uit Waubach, die zelfs met twee schlagers „Der Tröatemarsch" en met de compositie „Moeziek oèt eege durp" is vertegenwoordigd.

Ger Prickaerts uit Heerlen is de enige Heerlenaar, die met „Noeëts mië Einzelgänger" een gooi naar de gunst van het publiek doet.

Andere geselecteerde inzendingen komen uit Arcen (2), Blerick (3), Koningsbosch ('Limburg steit op ziene kop", van F. Laugs, die al twee keer als tweede in dit Leedjeskonkoers wist te eindigen), Maastricht ('Ut Verke" van L. Bovens, „Al bin iech nog zoe greun" van J. Duchateau en „Miene Kloomel" van J. Ritzervelt), Sint-Joost ('Zin om oet te gan" van mej. Ramakers), Munstergeleen ('Dan is get los" van L. Lemaire), Sittard ('Veer gaeve gaas" van J. van Baal), Panningen (1), Reuver (1), Stramproy (1), Tegelen (3), Venlo (4) en Weert (2 inzendingen).

Telkens acht liedjes zullen op de vrijdagen 5, 12, 19 en 26 januari via Omroep Limburg ten gehore worden gebracht. Het publiek geeft dan haar voorkeur aan in de volgorde 1,2 en 3. Men wordt gevraagd een gulden aan extra postzegels bij te plakken, welke opbrengst ten goede zal komen aan het Tunnelprojekt van Huize St.Jozef in Heel.

De hoofdjury heeft het recht om uit de afvallers op de vooravond van 2 februari nog één liedje aan te wijzen, zodat de finale op zaterdagavond 2 februari met 12 of 13 schlagers van start gaat. De publieksjury's in vijf cafés in de provincie bepalen tenslotte welke liedje het Vasteloavesleeje 1990 gaat worden.

Het volk beslist dus uiteindelijk en zo hoort dat ook. Deze jury's zitten tijdens de live uitzending op 2 februari, die centraal vanuit de Hanenhof in Geleen door Alf Poell gepresenteerd zal worden, in respectievelijk café Wilhelmina te Molenberg-Heerlen, hotel-café „De Poshoorn" in Wyck-Maastricht, het Cultureel Centrum „Mederiacum" in Melick-Herkenbosch, café Eugenia in Venlo en in café „de Trompet" in Weert. Verslaggevers aldaar zijn Jef Derkx, Peter Winkels, Jef Bonten, Nico Jessen en Lei Meisen.

films

door Gemma Wildenberg

BACK TO THE FUTURE 2/ VS 1989
Regie: Robert Zemeckis. Met: Michael J. Fox, Christopher Lloyd e.a. In: H5 Heerlen, Cinema-Palace Maastricht en Forum Sittard.

Marty McFly en Doc Emmet Brown ontdekken dat hun woonplaats Hill Valley in 1985 drastisch in zijn nadeel veranderd is. Ze zullen terug moeten in het verleden om een en ander recht te zetten.

ERIK THE VIKING/ENG. 1989
Regie: Terry Jones. Met: Tim Robbins, Terry Jones, Eartha Kitt, Mickey Rooney, John Cleese e.a. In: H5 Heerlen.

Een stoere saga over een Viking die er geen lol meer in heeft om te roven en plunderen. Van hetzelfde team dat verantwoordelijk was voor 'The life of Brian', 'The Holy Grail', 'The meaning of life' enz. Monty Python, dus!

WILD THING/V.S. 1989
Regie: David Ward. Met: Tom Berenger, Charlie Sheen e.a. In: H5 Heerlen en Mabi Maastricht.

Honkbalkomedie over de moeizaam sappelende Cleveland Indians die tegen alle verwachtingen in opstomen naar het kampioenschap.

ROMUALD AND JULIËTTE/ FRANKR. 1989
Regie: Coline Serreau. Met: Firmine Richard, Daniel Auteuil e.a. In: Maxim Heerlen.

De president-directeur van een Parijse zuivel-multinational gaat na een paar strategische fouten zijn ondergang tegemoet. Er wordt een klassiek Romeins complot tegen hem opgezet. De (zwarte) schoonmaakster Juliette uit zijn fabriek heeft zo haar eigen ideeën over de oplossing van de problemen, en bij haar kan Romuald onderduiken en werken aan zijn terugkeer.

THE UNBEARABLE LIGHTNESS OF BEING/VS 1987
Regie: Philip Kaufman. Met: Daniel Day Lewis, Juliette Binoche, Lena Olin, Derek de Lint e.a. In: Lumière Maastricht.

Verfilming van Milan Kundera's schitterende roman over de moeizame liefde van Tereza en Tomas, tegen de achtergrond van de Russische inval in Praag, waarmee de 'Praagse Lente' onder de voet gelopen werd.

BLACK RAIN/JAPAN 1989
Regie: Shohei Imamura. Met: Yoshika Tanaka, Kazuo Kitamura, Etsuko Ichihara e.a. In: De Spiegel Heerlen en Filmhuis Sittard.

● Doc Emmet Brown (Christopher Lloyd, links) en Marty McFly (Michael J. Fox) moeten terug naar het verleden in 'Back to the future 2'.

Als op Hiroshima de eerste atoombom valt, bevindt Yashuko zich op een veerboot op weg naar familie. Ze lijkt door toeval van een wisse dood gered te zijn, maar als de zwarte regen uit de hemel op de veerboot neerdaalt kunnen de opvarenden nog niet vermoeden welke gevolgen dit later voor hen zal krijgen.

BURNING BEDS/DUITSL. 1988
Regie: Pia Frankenberg. Met: Pia Frankenberg, Ian Dury e.a. In: Lumière Maastricht.

Relatiekomedie over twee mensen die genoodzaakt zijn bij elkaar in te trekken vanwege de krappe woningmarkt. Automonteur Gina en de Engelse drummer Harry houden er alletwee wel héél eigenaardige gewoonten op na.

THEO EN THEA EN DE ONTMASKERING VAN HET TENENKAASIMPERIUM
Nederland 1989. Regie en Met: Theo en Thea, Adèle Bloemendaal, Marco Bakker e.a. In: H5 Heerlen, Cinema-Palace Maastricht en Royaline Roermond.

Theo en Thea, wereldberoemd in heel Nederland, willen een film maken over Sneeuwwitje en de zeven dwergen, maar er gaat van alles mis. Naast dit filmavontuur beleven ze nog een ander, heel spannend avontuur.

GHOSTBUSTERS 2
V.S. 1989. Regie: Harold Becker. Met: Bill Murray, Dan Aykroyd, Sigourney Weaver e.a. In: Royal Heerlen, Mabi Maastricht en Roxy Geleen.

Op de drempel van een nieuw jaar redden de Ghostbusters de baby van Sigourney Weaver uit de handen van een wrede geest, die de kleine nodig heeft om in een nieuw lichaam op aarde terug te komen.

THE ABYSS
V.S. 1989. Regie: James Cameron. Met: Ed Harris, Mary Elizabeth Mastrantonio e.a. In: Rivoli Heerlen, Mabi Maastricht en Forum Sittard

Science-fiction over een onderzees booreiland dat bij een orkaan in een diepe spelonk in de zeebodem verdwijnt. In die spelonk bevindt zich iets zeer mysterieus!

DE AVONDEN
Nederland 1989. Regie: Rudolf van den Berg. Met: Thom Hoffman, Rijk de Gooijer, Viviane de Muynck en Pierre Bokma. In: H5 Heerlen en Cinema-Palace Maastricht.

Verfilming van Gerard Reve's gelijknamige roman uit 1947. Frits van Egters maakt zich moeizaam los uit het bekrompen ouderlijk milieu.

kinderfilms:

OLIVER EN CO.
In: H5 Heerlen en Cinema-Palace Maastricht.

WHO FRAMED ROGER RABBIT
In: Mabi Maastricht.

PUDDING TARZAN
In: Kinderfilmhuis Zoem Maastricht.

MIJN VADER WOONT IN RIO
In: Kinderfilmhuis Zoem Maastricht.

Auto-Info

EINDEJAARS STUNT BIJ VOLVO DEALER VEDERS

U hoeft niet tot 1990 te wachten!!!
Wij verkopen nu een aantal auto's voor super-gunstige prijzen onder super-goede condities.

— ALLE AUTO'S ★ ANWB -gekeurd

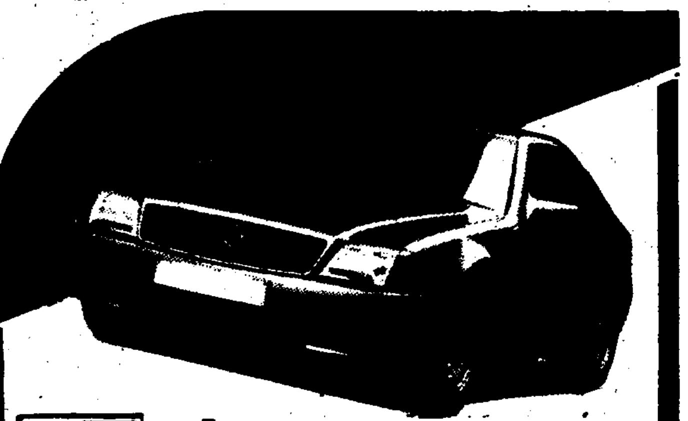
- ★ 6 maanden Bovag-garantie
- ★ grote afleveringsbeurt
- ★ APK + APK-garantie na 12 maanden
- ★ diamanten VEDERS-service
- ★ een kerstdiner voor twee personen

Meer dan **40** aanbiedingen:
Een paar voorbeelden van deze unieke eindejaarsopruiming!

- 340 Luxe 1.4 5-drs., bordeauxrood, 74.000 km, 3-'84 van ƒ 10.250,00 naar ƒ 8.900,00
- 340 DL automaat 1.4 3-drs., beige, 104.000 km, 1-'84 van ƒ 10.450,00 naar ƒ 9.000,00
- 340 GL automaat 1.4 sedan, bordeauxmetallic, 99.000 km, 5-'85 van ƒ 14.250,00 naar ƒ 12.900,00
- 340 DL 1.4 sedan, wit, getint glas, 82.000 km, 5-'86 van ƒ 15.900,00 naar ƒ 14.250,00
- 340 DL 1.4 5-drs., groen, 51.000 km, 6-'86 van ƒ 15.950,00 naar ƒ 14.750,00
- 360 DL 2.0 inj. 3-drs., getint glas, blauw, 43.000 km, 3-'87 van ƒ 20.500,00 naar ƒ 18.750,00
- 240 GL 2.3 sedan, blauw/groenmetallic, audio, open dak, trekhaak, 83.000 km, 2-'88 van ƒ 33.250,00 naar ƒ 29.950,00
- 740 GL 2.4 diesel sedan, wit, 115.000 km, 9-'86 van ƒ 30.750,00 naar ƒ 28.750,00

Deze **STUNTACTIE** geldt van 15 december tot en met 29 december

VOLVO DEALER VEDERS B.V.
Industriestr. 3, Sittard, tel. 04490-10342
E—9-afslag Urmond, richting Sittard, handelscentrum Bergerweg
18249

Jurgen Autocentrum

Mercedes-specialist

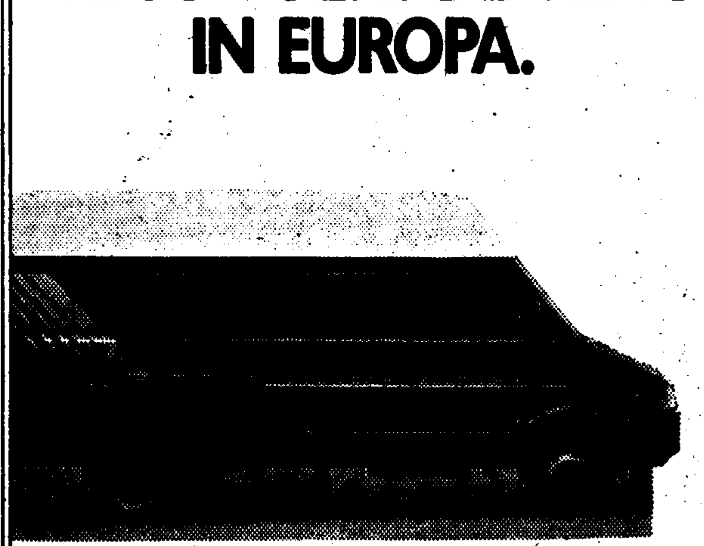
Door eigen import:
Steeds wisselende voorraad nieuwe en demonstratieauto's van 190-560 SEL tegen concurrerende prijzen.

Tevens ±30 goede gebruikte Mercedessen in voorraad

Langheckweg 32-40 Kerkrade
(Industrieterrein Dentgenbach) 045-452570

045-452570

IVECO VOERT DE VLAG IN EUROPA.

Daily/TurboDaily. Deze serie succesvolle bedrijfswagens van Iveco biedt een combinatie van personenwagencomfort en -rijgedrag met de constructie en prestaties van een echte truck.

• Ongekende laadcapaciteit en laadvolume. Motorvermogen van 103 pk in de turboversie en 75 pk in de natuurlijk aangezogen versie met directe injectie.

Met de Iveco Daily/TurboDaily komt u goed voor de dag.

GARAGE A.P.K. KEURINGSTATION TACHOGRAAFSERVICE V.D.O.
SEBREGTS & CO
Lindelaufer Gewande 8, 6367 AZ Voerendaal
Telefoon: 045-752888 / Fax: 045-751120
Postgiro: 2848077 / Rabo Bank: 124116477

IVECO

PEUGEOT COLLAR

Misschien niet de goedkoopste maar wel de beste reeds 25 jaar

voor

Perfecte Peugeot-service tegen acceptabele prijzen. Direct service voor kleine reparaties. Gratis montage, banden, accu, uitlaat. Grootste onderdelenvoorraad.

voor

Een keur van goede inruilauto's. Natuurlijk met Bovag-leeuwekeur-garantie. Financiële regelingen mogelijk.

voor

Dagverhuur van vele merken en modellen: Nieuwe personenauto's. Bestel- en verhuisbussen van 8.5 tot 16 m3. Personenbussen en campers.

Peugeot-Collaris
Voor totaal-service
Schelsberg 45, Heerlen
Tel. 045-720202

Exclusief en kosteloos bij CANTON-REISS

«Waar u auto's met service koopt»

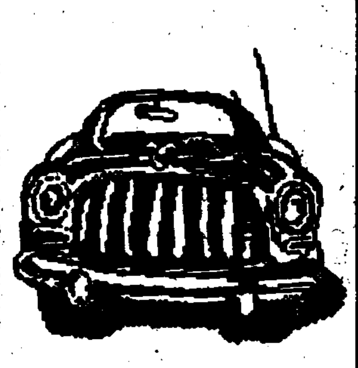
3 jaar garantie op nieuwe auto's
2 jaar garantie op gebruikte auto's
6 jaar garantie tegen doorroesten
Alles zonder kilometer-limiet!!
Canton-Reiss: Zekerheid voor alles!!

Valkenburgerweg 28-34 • Heerlen • Telefoon 045 - 718040

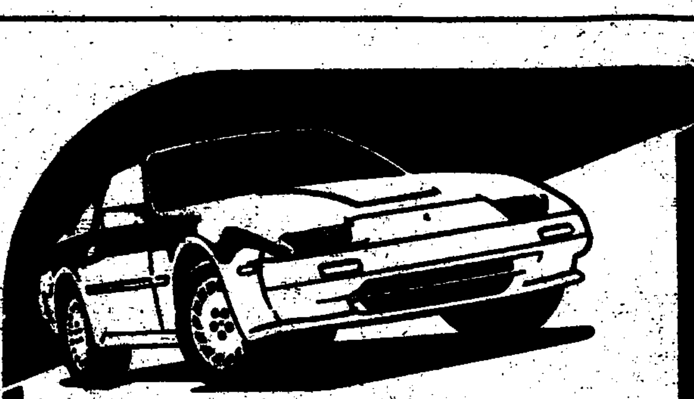
OPEL BERGSTEYN

● OPVOERKITS
● SPORTWIELEN

OPEL BERGSTEYN

Jurgen Autocentrum

Nissan-dealer voor de Oostelijke Mijnstreek

Steeds minimaal 50 geselecteerde occasions, o.a.:

Diverse gebruikte Nissans Micra - Sunny - Bluebird en andere merken in diverse prijsklassen.

Langheckweg 32-40, Kerkrade
(Industrieterrein Dentgenbach) 045-452570
Hoek Schelsberg - Hulsbergstraat, Heerlen.
Tel. 045-723500

NISSAN

PEUGEOT COLLAR

Uw Peugeot-dealer met de meeste servic

Reeds 25 jaar Peugeot-ervaring.
Zeer grote onderdelen voorraad.
Grote Peugeot-accessoiresshop.
25 man vakbekwaam werkplaats-personeel.
Grote voorraad nieuwe en occasion-auto's.
50 nieuwe huurauto's (Europcar Autoverhu

'88-'89

SCHELSBERG 45 TELEFOON 720202 HEERLEN

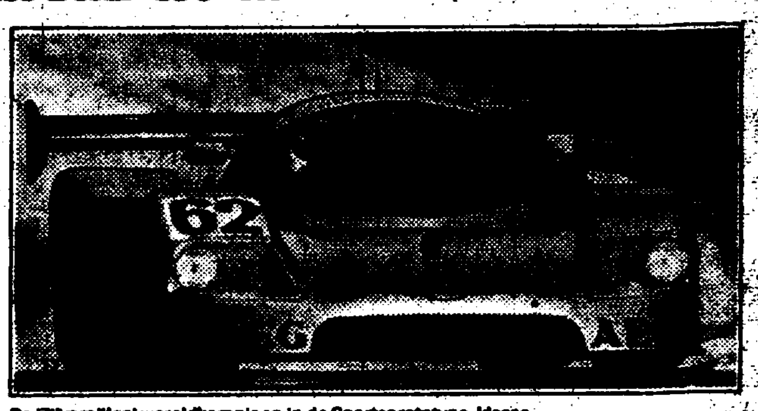

Mercedes-Benz luidt de kerstdagen in met een primeur.

De Mercedes-Benz Sportline.

Bij Mercedes-Benz worden de kerstdagen ingeluid met een schitterende primeur: de Mercedes-Benz 190 en 200/300 Sportline-uitvoering.

Want de superieure kwaliteit en de innovatieve techniek waarmee de bekende 'Zilverpijlen' van Mercedes-Benz op het circuit zoveel successen boeken, vindt u terug in deze Sportline-serie.

De 'Zilverpijlen' wereldkampioen in de Sportsprototype-klasse.

We noemen het verlaagde onderstel, directe stuuroverbrenging, extra brede banden op lichtmetalen velgen en het sportieve interieur.

Stuk voor stuk zaken die het typische Mercedes-gevoel van perfecte wegligging en veiligheid versterken. En die de dynamiek van de auto in overeenstemming brengen met die van de bestuurder.

Vanaf vandaag is er weer een extra dimensie toegevoegd aan de bekende kwaliteiten van Mercedes-Benz.

Wij nodigen u van harte uit om de Sportline-modellen te komen bewonderen in de speciale kerstshowroom van de officiële Mercedes-Benz dealer.

Bij een bezoek aan de kerstshowroom ontvangt u een fraaie poster.

De Mercedes-Benz Sportline.

Naast auto vooral autoriteit.

Mercedes-Benz Nederland B.V., Reactorweg 25, 3542 AD Utrecht, Tel. 030 - 451911.

Auto Vencken b.v.

BEEK

Golf GTI 16V, zwartmet., veel extra's	1988
Porsche 924 S 2.5 165 PK autom. targadak, stuurbekr., roodmet.	1986
Golf GTi 1.8 112 PK wit	1987
Golf GTi 1.8 107 PK zwartmet.	1986
Golf 1.8 90 PK grijsmet.	1987
Golf diesel rood	1988
Audi 100 diesel zilver	1986
Golf tour blauw 1.3 (2x)	1988
Audi80 SC 1600 zilvermet.	1984
Toyota Starlet 1.3 sport wit	1987
Golf 1600 5-drs., grijsmet.	1986
Opel Ascona 2.0 S 4-drs., bruinmet.	1981
Opel Kadett div. uitvoeringen	1985-1987
Peugeot 205 XE rood	1988
VW's Jetta div. uitv. 1300 tot 1800 CC	1984-1988
VW's Polo 2-drs., 3-drs., coupé-uitv.	1986-1987-1988
VW Passat 5-drs., 1600 rood	1980

SITTARD

21200

Ford Escort 5-drs., 1300 L groenmet.	1985
Mitsubishi Lancer 1300 GL roodmet.	1984
Peugeot 205 GT zwart	1985
Peugeot 205 XE rood	1987
Seat Ibiza groenmet.	1985
Fiat Regata 70 ES rood	1984
Fiat Uno 45 blauw 26.000 km	1985
Fiat Uno 45 wit	1987
Opel Kadett 1.2 S zilvermet.	1985
Opel Kadett 1.2 SC wit	1986
Opel Ascona 1.6 S 4-drs. goudmet., op gas	1983
Renault 11 L zilvermet.	1985
Audi 80 4-drs. CL 1800 CC grijsmet.	1984
Audi 80 4-drs. 1600 CC blauwmet.	1985
Volvo 340 DL aut. rood	1988
Volvo 343 DL aut. rood	1983
VW Golf GL 1600 CC blauwmet.	1985
VW's Golf diesel en benzine, div. kleuren	1983-1987
VW Jetta CL 1800 CC groenmet.	1986
VW's Jetta diesel en benzine, div. kleuren	1982-1987
VW Polo 1050 CC wit 12.000 km	1988
VW Polo 1050 CC rood	1986

Auto Vencken b.v.

„Occasioncentrum"
Prins Mauritslaan 171
6191 EE Beek
04490-72882

„Occasionkelder"
Leyenbroekerweg 27
6132 CN Sittard
04490-15777

Vrijdag 22 en zaterdag 23 december

kerstshow met een Spaans tint

Jos Bogman Ford

Introduceert zijn
Ford Fiesta Gitana
een feestelijk aangeklede Ford Fiësta met:

- ★ achterspoiler op achterklep
- ★ rechter buitenspiegel, van binnen verstelbaar
- ★ zwarte dakantenne
- ★ prachtige witte wieldoppen
- ★ rode bies in bumper
- ★ speciaal voor ons ontworpen striping

Onder het genot van een glaasje Rioja informeren wij u graag over onze:

Ford Fiesta Gitana

Alle op de show verkochte Ford Fiësta's worden **GRATIS** voorzien van het Gitana pakket.

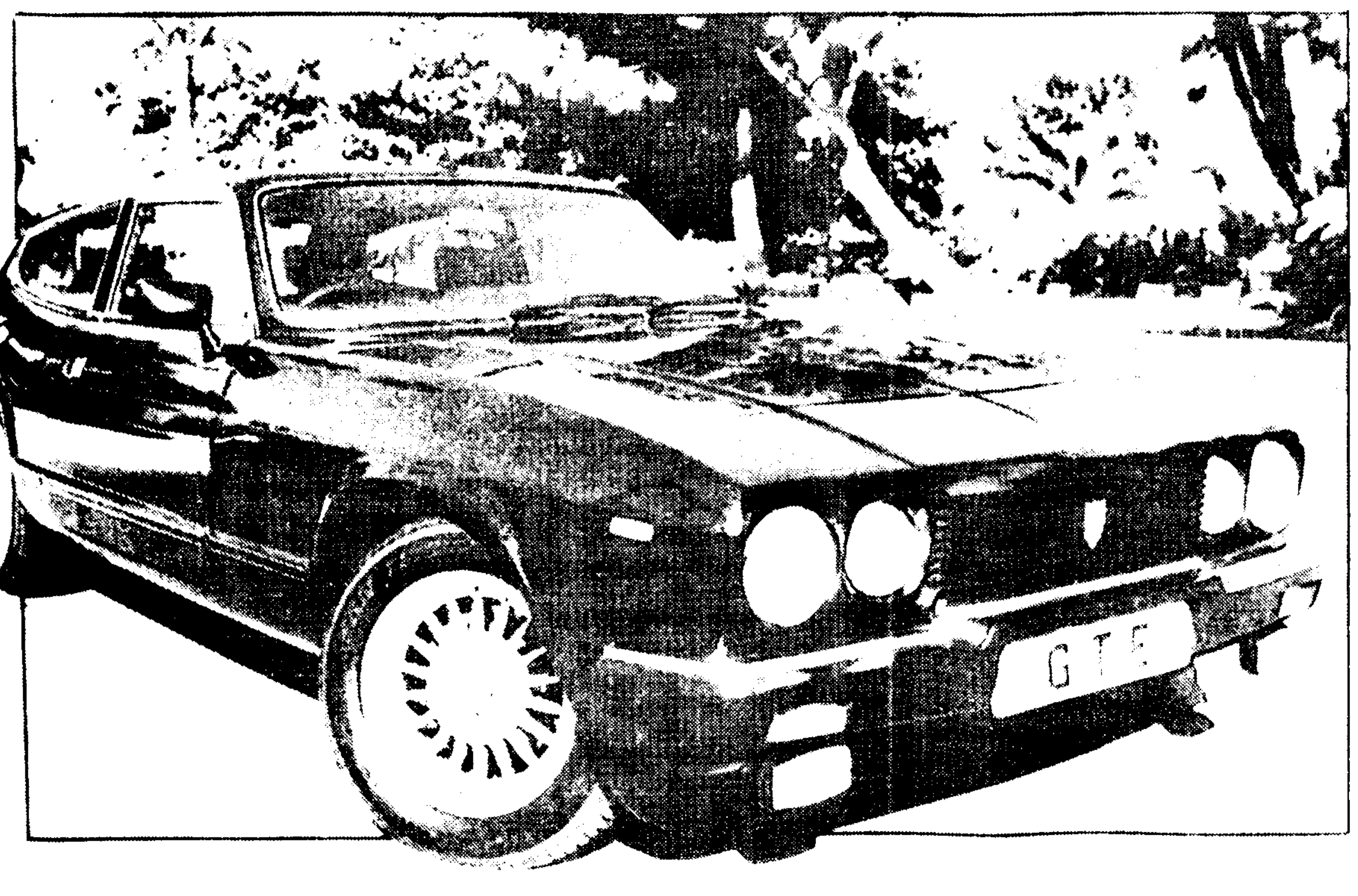
Muy bie

Alle A1 Auto's boven ƒ 10.000,– nu met **ƒ 1.000,– korti**
3 mnd. 100% garantie, APK-gekeurd en afl.beurt.

AUTOMOBIELBEDRIJF JOS BOGMAN KERKRAD

Hamstraat 70, Kerkrade, 045-423030

● *Een Scimitar uit de glorietijd.*

Scimitar herleeft

Eind '84 kwam er een eind aan de produktie van de in 20 jaar tijd legendarisch geworden Scimitar. Deze Britse sportwagen uit de fabriek van Reliant Motor Company, had een voor de beginjaren '60 unieke carrosserie die geheel uit kunststof was geperst.

De hang naar die nostalgische periode heeft nu een aantal firma's met hulp van Japans kapitaal tot de hernieuwde produktie van de Scimitar gebracht. (Het woord Scimitar betekent 'kromzwaard' en dat is tevens de vorm van het logo op de auto).

In april maakte de Middlebridge Scimitar zijn debuut op de Londense autotentoonstelling in Earls Court. Met de kennis en de engineering van Aston Martin heeft de fabriek in Nottingham twee mooie replica's gemaakt van de GTE en de GTC, de cabriolet-versie. De jaarproduktie is ongeveer 250 stuks.

Door toedoen van de Friese autoliefhebber Geert van Hout, komt de Scimitar via zijn firma 'The Workshop' nu ook naar Nederland. Kort geleden was hij voor het eerst te bewonderen op de door bijna 30.000 mensen bezochte Friesche Auto en Motorensalon in Leeuwarden. Van Hout denkt rond april het eerste links gestuurde exemplaar in Nederland te krijgen, waardoor gegadigden met deze 1 ton kostende auto kennis kunnen maken.

De Scimitar heeft een Ford V6 motor van 2.9 ltr met een vermogen van 150 pk. De prestaties zijn: in 9 sec naar 100 km/u, een top van 225 km/u en een gemiddeld verbruik van 1:10.5. Om de lichtmetalen velgen zitten 195/65 15 VR banden, hij heeft een roestvrij stalen uitlaat en elektrisch bediende ramen en spiegels. De kleur en de inrichting van de Scimitar wordt uitgevoerd in overleg met de klant.

Verplichting vermoedelijk vanaf november volgend jaar

Nederland moet wennen aan dimlicht overdag

Waarschijnlijk wordt het vanaf november 1990 verplicht om overdag de autoverlichting op 'dimstand' te zetten, ongeacht jaargetijde of weersomstandigheden. In tal van landen is dat al wettelijk voorgeschreven (in Zweden bijvoorbeeld bestaat die verplichting al vele jaren) en de Stichtig Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) heeft nu op grond van de ervaringen in die landen becijferd dat 'overdag licht aan' in ons land 2500 verkeersslachtoffers kan besparen.

Met de lichten aan valt de auto immers beter op, zodat voetgangers en fietsers kunnen zien of ze met een geparkeerde of een rijdende auto te maken hebben. En automobilisten 'onder elkaar' kunnen de afstand tussen hun voertuigen beter inschatten. Dat is allemaal heel positief.

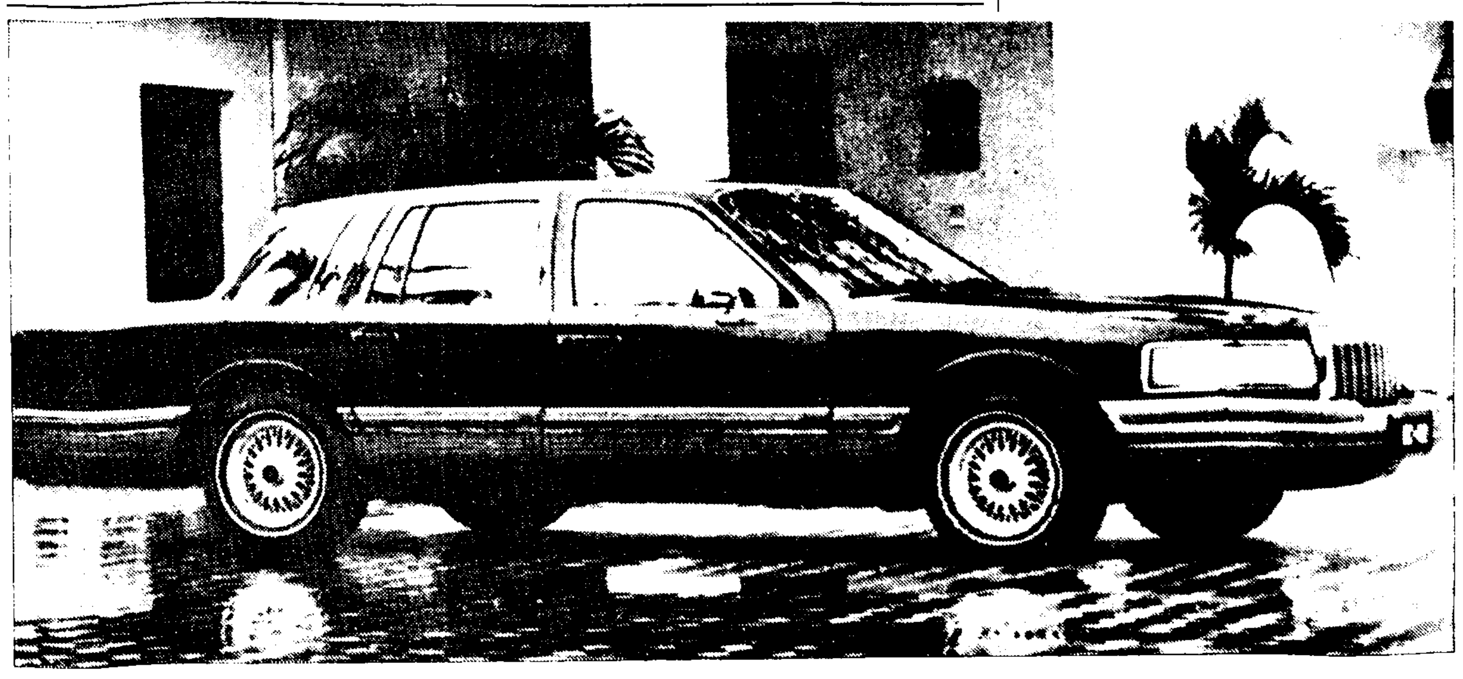
Er zitten echter wel enkele praktische bezwaren aan vast. Autorijdend Nederland zal zeker aan die komende maatregel moeten wennen. Ook in de landen waar dimlicht overdag al lang wet is, bleken er gewenningsproblemen te zijn geweest. Het licht inschakelen bij wegrijden werd vaak vergeten, bij het parkeren wordt nagelaten het licht uit te schakelen... Dus na enige stilstandtijd accu leeg!

Nog een ander probleem, altijd met licht aan rijden doet de lampen sneller verslijten. Je zou eigenlijk een robotje moeten hebben dat alles in de gaten houdt. In Canada, ook een 'dimlichtland', is zo'n ding uitgevonden en het is nu ook in Nederland verkrijgbaar.

Het doet, elektronisch gestuurd, van alles automatisch. Het maakt in het stroomcircuit een afzonderlijke omlegging. Dat spaart de accu voor onnodige belasting, de lampen gaan 20 seconden na de start automatisch aan en de lichtspanning voor overdag wordt tot 80 procent teruggebracht. Wanneer het contact wordt uitgeschakeld, doven de lichten eveneens vanzelf. Ook als de handrem wordt aangetrokken (in de file of voor een geopende brug bijvoorbeeld) gaan de lichten meteen uit. Daardoor wordt een 'voorligger' niet verblinderd door het schijnsel van je lampen en zelf heb je ook geen last van de lichtbundel van de auto achter je. Het werkt perfect, en je hoeft je niet telkens paniekerig af te vragen of je nu wel of niet het dimlicht aan dan wel uitgezet hebt.

De Dim Automaat kan door een ietwat handige doe-het zelver ingebouwd worden. De dim-robot is voor 99 gulden te koop, voorzien van een handleiding. Het monteren kost een half uurtje werk.

Wie niet zelf aan de auto durft te sleutelen kan het apparaat ook door de vakman laten inbouwen. In de toekomst zal deze voorziening wellicht standaard in alle auto's aanwezig zijn, maar dat zal nog wel vele jaren duren.

● *Lincoln Town Car, wel wat lang voor een stadsauto, hoewel: wie handig manoeuvreert kan er natuurlijk een 'heel eind' mee komen...*

Lincoln Town Car is beslist geen 'stadsautootje'

Het topmerk van Ford heet Lincoln en het type Town Car is de duurste toevoeging aan de hier al verkrijgbare modellen Mark VII en Continental. Lincoln introduceert met deze nieuwste creatie een uiterst luxueuze 6 persoons auto voor de prijs van f 127.031,-. Voor dat aanzienlijke bedrag staat er de op een na langste auto ter beschikking. Met een lengte van 5,58 meter slaat hij met gemak een Rolls Royce, maar hij komt net 3 centimeter te kort om de enig vergelijkbare concurrent, de Cadillac Brougham, te verslaan.

In de Lincoln Town Car staat een V8 motor met een inhoud van 4942 cc en een vermogen van 162 pk. De 1825 kilo wegende auto draait moeiteloos en langdurig hoge snelheden van rond de 160 km/u. Bijzonder in het interieur zijn de twee air-bags voorin, die de bestuurder en de persoon die daarnaast zit, bij een frontale aanrijding moeten beschermen. Deze voorziening is standaard, net al het complete pakket andere comfortabele zaken. Zowat alles is elektrisch te verstellen. Er zit ondermeer een airco in, ABS, een 4-traps automaat, een variabele stuurbekrachtiging en lederen bekleding. Het enige extra dat is te bestellen is een schuif-kanteldak.

Hoewel de Engelse naam doet vermoeden dat het hier om een 'stadsautootje' gaat, is intussen wel duidelijk dat de Lincoln Town Car dat nu juist niet is. Met 1 meter beenruimte voor alle inzittenden en gezeten in lekkere lederen fauteuils is het natuurlijk heerlijk reizen. De zakelijke besprekingen zijn zo op 'royal class' niveau in een luxe mobiele ambiance te voeren. Het blijft nog even afwachten wie de strijd in die topklasse overleven. Na de komst van de Japanse modellen als de Lexus en Infiniti in deze sector, zijn ze in 'Motown' Detroit wel een tikje nerveus geworden.

Auto-onderhoud produkten zonder schadelijke stoffen

In de strijd tegen de vervuiling heeft Holt Lloyd, fabrikant van tal van auto-onderhoudsmiddelen, een aantal onschadelijke produkten ontwikkeld. Het zijn er tot dusver vier (er komen er nog meer). De Holt Motorreiniger is een zgn bio-ontvetter. Nadat olie en vet met dit middel verwijderd zijn, is het restprodukt biologisch volkomen afbreekbaar.

Ook de 'Mirror Clean', een universele glasreiniger laat geen kwalijke stoffen na. Behalve voor de auto kan dit 'schone' produkt ook binnens- en buitenshuis gebruikt worden, om ramen en spiegels streeploos en veilig volkomen helder te maken.

Voor het verwijderen van insectenaanslag op voorruit, koplampen en bumpers worden veelal sterk agressieve chemische produkten toegepast. Het nieuwe 'Holts Vliegenweg' heeft echter een zodanige samenstelling (vrij van het schadelijke CFK-gas) dat het milieu er niet door aangetast wordt.

Hetzelfde geldt voor 'Superzicht', een ruitensproeiervloeistof die goed werkt maar waarin geen milieu-verontreinigende bestanddelen zitten.

Holt streeft ernaar zo spoedig mogelijk alle onderhouds- en reinigingsmiddelen voor de auto 'om te bouwen' tot onschadelijke produkten. De hier genoemde eerste vier zijn bij autoshops, tankstations en in warenhuizen verkrijgbaar.

Veel goede informatie in nieuwste autoboeken

Aan het eind van het jaar zwelt de boekenstroom steevast aan. Dit jaar, net als andere jaren, is het het Autovisie Jaarboek, dat intussen al sinds 1978 verschijnt en qua omvang en gewicht nog net hanteerbaar. Ruim 500 pagina's barstensvol met testen die eerder zijn verschenen in het blad Autovisie, uitvoerige technische gegevens van honderden modellen auto's die hier te koop zijn en een aantal lezenwaardige algemene verhalen.

Bij de testen staat dit keer een zinvolle bijdrage van een 'multitest' waarin 6 mini's worden beschreven. Dat soort van consument-gerichte verhalen zou ik meer willen zien in een Autovisie Jaarboek. Veeg de vergelijkbare auto's bijeen en doe de lezer kond van de bevindingen in een boek dat ook als koopwijzer gebruikt kan worden. Het is niet alleen een naslagwerk, dat trouwens feitelijk na een paar maanden al sterk is verouderd door de immer voortschrijdende techniek.

Het Autovisie Jaarboek 90 kost f 29,90 en voor dat geld verschaft het in heel ruime mate uitstekende informatie. Informatie die na intensief gebruik gedurende vele jaren, steeds weer blijkt te kloppen. Dat is een geruststellende gedachte.

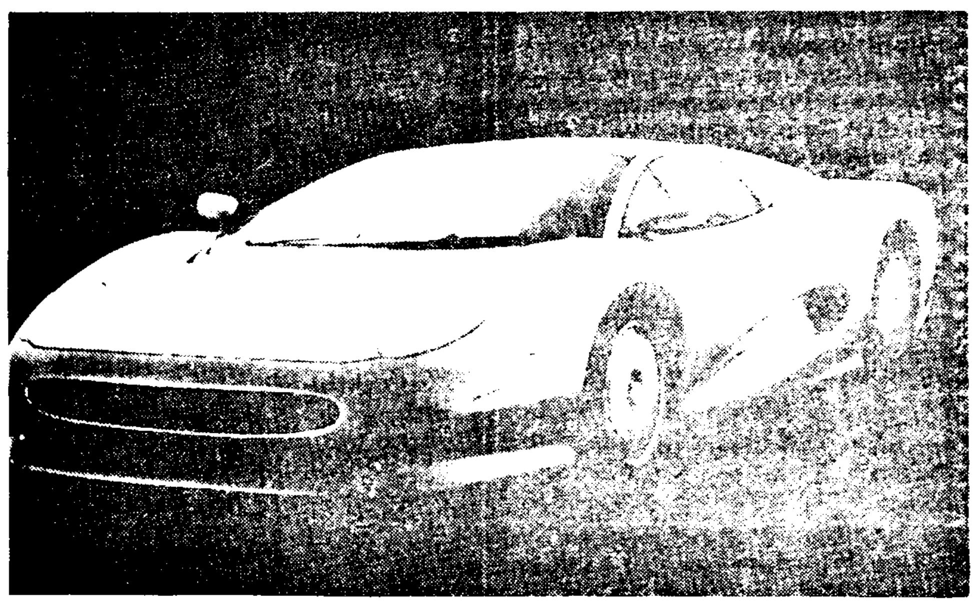
Voor bijna een tientje minder biedt het boek Auto '90 onder eindredactie van Carlo Brantsen meer compacte informatie op kloek pocket-book formaat. De formule is simpel: per pagina 1/3 foto en 2/3 technisce gegevens. Alles staat erin en het is nog heel actueel ook. Boeiend is altijd weer te lezen wat Fred van der Vlugt in de rubriek 'Altijd nieuws' heeft te melden. Dit keer namen als de Seat Toledo, Peugeot 105, Fiat Topolino en Volvo 500. Bijna 400 pagina's tekst voor f 19,95 maakt Auto '90 tot een prijsbreker in deze sector.

Voor f 29,95 koop je Autoboek '90 dat onder redactie staat van Ted Sluymer. Deze actieve schrijver is in staat om 612 pagina's te vullen met autonieuws van 1100 modellen. De opzet geheel in zwart-wit is een chronologische omschrijving van de modellen die per merk te koop zijn, met eventueel een rijimpressie en daarna van elk type de technische gegevens.

De meerwaarde van de door grijze balken overzichtelijk gemaakte staatjes zit hem in de uitvoerige opsomming van de leverbare extra's aan de auto's. Altijd prettig om te weten wat standaard is, hoeveel de extra's kosten en wat niet te leveren is. Wie actueel op de hoogte wil blijven kan bij de samensteller ook nog een abonnement nemen op AutoDisk, een PC-programma dat van alle merken steeds de nieuwste gegevens bevat. Samen met het boek geeft het steeds de juiste informatie.

siem leeuwenkamp

uitlaatjes

● *De super-Jaguar [illegible]*

JAGUAR is gestart met de produktie van [illegible] kostende XJ220. [illegible] deling JaguarSport [illegible] slechts [illegible] zondere [illegible] Gegadigden [illegible] porletal [illegible] drie ton [illegible] ring van een XJ220 [illegible] zal beginnen. De 24 [illegible] sport motor van [illegible] pk en haalt meer [illegible] De dubbelturbo [illegible] slechts 1350 kilo weegt [illegible] in 4 seconden naar [illegible]

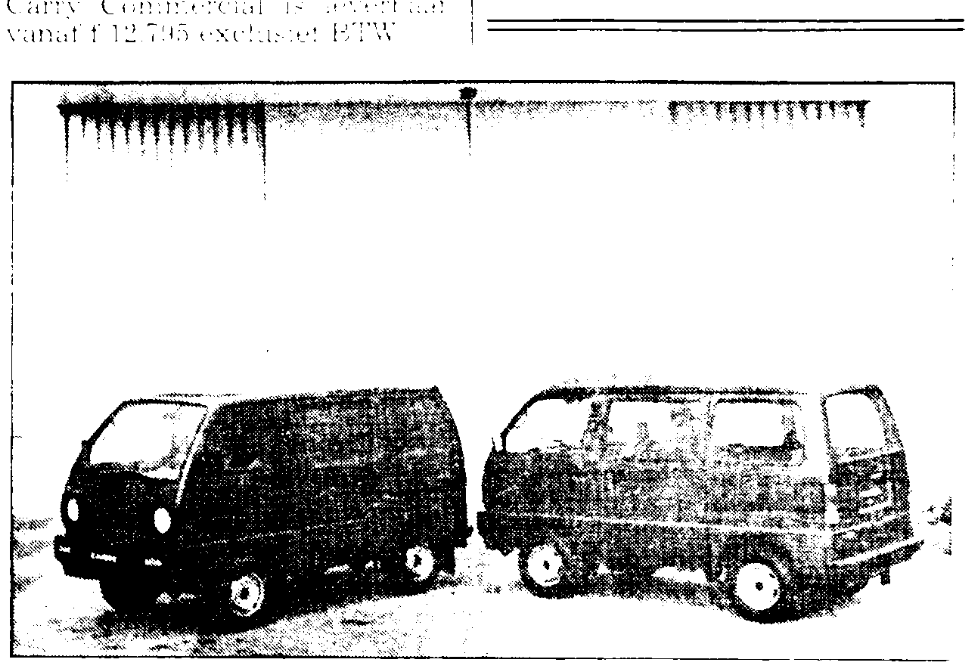
LANCIA presenteert [illegible] Lancia Dedra [illegible] De auto [illegible] 2.0 ie-versie [illegible] bruik van moderne [illegible] Deze kan worden [illegible] met een [illegible] strumentenpaneel [illegible] versies [illegible] emissie normen [illegible] vanaf f 35.950 [illegible] met een [illegible] en 2.0 [illegible] voor f 47.375 [illegible]

[illegible] stuurbekrachtiging [illegible] sies is elektrische [illegible] ning voor [illegible] gordijnen etc. standaard.

SUZUKI heeft de Super Carry, de krachtpatser [illegible] drijfsleven, vernieuwd [illegible] terd. Zo kreeg deze Japanse transportwagen niet alleen een ander front maar [illegible] interieur gemoderniseerd. De Super Carry is nu voorzien van forse bumpers die tegen een stootje kunnen. Ook [illegible] standaard [illegible] achterruitverwarming. De Suzuki gaat nu met een 1000 cc metende 4 cilinder motor met 45 pk door het leven. De bedrijfswagen is voorzien van schuifdeuren aan beide zijden en een grote achterklep, waardoor de 3000 liter grote laadruimte optimaal toegankelijk is. De Super Carry Commercial is leverbaar vanaf f 12.795 exclusief BTW.

VERKEERS[illegible]

[illegible]

● *Suzuki Super Carry Commercial*

Consumentenbond:

Autokosten weer gedaald

De kosten van het particuliere autogebruik zijn in een jaar verder gedaald met ongeveer 1 procent, terwijl de kosten van het openbaar vervoer opnieuw met circa 1 procent zijn gestegen. Het beleid van de overheid dat is gericht op het terugdringen van het privé-autogebruik [illegible] steeds geen zoden aan de dijk. De brandstofaccijns [illegible] hoog en de motorrijtuigenbelasting flink omlaag. Dat is [illegible] lig voor mensen die minder kilometers rijden. Dit bepleit de Consumentenbond in de Consumentengids van januari. De bond is voor een verschuiving van de vaste autokosten naar de variabele, direct op de kilometers drukkende kosten. De [illegible]

[illegible]

Vermist/Gevonden

WEGGEL. bij Palemig mooie zw. poes met witte pootjes, wit befje, witte vlinder op neus. Ret. tegen bel. 045-728131, na 18.00 uur.

Personeel aanbod

Voor VAKBEKWAME binnen- en buitenschilderwerkzaamheden: 045-210020.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Muziekinstrumentenverkoper M/V
gevraagd met kennis van toets- snaar- en slaginstrumenten of iemand die daarvoor opgeleid wil worden.
Computerkennis geniet voorkeur.
Schriftelijke sollicitaties met recente pasfoto richten aan
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, 6171 AJ Stein.

Spoed
gevraagd Credietinformateurs (free-lance) in bezit van eigen vervoer. Voor deze funktie komen ook oud-politiebeambten e.d. in aanmerking. Gelieve te solliciteren met volledige personalia aan:
Europa B.V. Postbus 96036, 1006 EA Amsterdam.

Ter uitbreiding van ons team vragen wij een full-time zelfstandig werkende
kok
en een restaurant
kelner
Rest. Chez Rachel,
Vrijthof 12, Maastricht
Tel. 043-213059.

Guus Baggen B.V. vraagt
Taxichauffeurs
en
Buschauffeurs
voor groepsvervoer en wisselende taxi-diensten.
Groenseykerstr. 8, Geleen, tel. 04490-45151.

Zelfstandig
Pijpfitter
met rijbewijs.
J. Daniëls B.V. Voerendaal.
Tel. 045-751591.

Talent voor management? Bent u 18-26 jaar? Heeft u rijbewijs B, Havo/Mavo/LTS-C diploma? Geselecteerde candidaten maken kans op: studietoelage ƒ 4.800,-, minimaal vier jaar vast werk, plusm. ƒ 3.000,- netto per maand, V.W. Golf ook voor privé, uitstekende doorgroeimogelijkheden als zelfstandig RIJINSTRUCTEUR/rijschoolmanager (m/v). Pak deze uniek kans op een snelle carrière? Schrijf een uitvoerige sollicitatiebrief t.a.v. KRM mevr. E. Saris, Postbus 35, 5688 ZG Oirschot.

Bouw- en architectenbureau GEHLEN-GANS BV, Trichterweg 125, Brunssum vr. voor Duitsland ervaren timmerlieden en metselaars (handlangers onnodig te soll.), ook colonnes omg. Keulen-Mönchengladbach. Tel. 045-229529 of 229548.

City Tax Kerkrade BV vraagt voor part-time en vaste dienst TAXICHAUFFEURS M/V. Persoonlijk aanmelden tussen 16.00-17.00 uur op werkdagen, tel 045-452323.

UITDAGING bent U een energieke vrouw die best wel een gokje wil wagen op freelance basis, voor hele leuke artikelen waar wij de alleen vertegenwoordiging voor Nederland van hebben. Schrijf dan een brief met pasfoto naar Postbus 36, Geleen.

Privéhuis Michelle kan leuk MEISJE plaatsen. Tel. 045-228481.

Gevraagd FRITUREHULP liefst met ervaring, full-time/part-time. Bellen na 20.00 uur 04498-57686.

Gevr. ervaren FRITUREHULP. Bellen na 17.00 uur 04498-53703, bgg. 57686.

Erv. stratenm. timmerl. METSELAARS en ijzervlechters. Tel. 045-250238.

KOK gevr. voor seizoen 1990, in Königswinter, Duitsland, burgerlijke keuken, hoge verdiensten, van april t/m okt. inl. 045-456025

Met spoed gevr. voor een te gekke, luxueuse, nieuw te openen privéclub MEISJES die met ons een hecht team gaan vormen. Bel voor een leuke babbel en tevens maken wij een afspraak. Tel. 06-52980813.

Ervaren top-40 band zkt. erv BASSIST(E). Tel. 045-221377.

BARKEEPER-Kelner m/v., met ervaring, fulltime en part time. Persoonlijk aanmelden Grand Café Fellini. Kerkplein 69 Heerlen.

Voor direkt gevr. zelfst. BUFFETHULP voor middag- en/of avonduren voor bar/club. Inl. 045-463616 of 045-317032

BASSIST, gitarist of toetsenist gevraagd voor danstop 40 orkest. (mog. beroeps) Tel. 045-224886 of 04490-54776.

Gevraagd MEISJES voor club in Zuid-limburg. Max. leeft. 45 jr. Woonruimte aanwezig. Gar. loon. Inl. tel. 043-473426 v. 10-18 uur.

Onroerend goed te huur gevraagd

Te h. gevr. jong artsengezin zkt. woonh. in HEERLEN/omgev. liefst gestoff. Plm. ƒ 800,- p.m. 043-216135.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur aangeboden
Goedlopende Friture
zonder contanten onnodig te reageren.
Br.o.nr. B-3112, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

BEDRIJFSRUIMTE, kantoren met magazijn, gelegen industrieterrein "de Horzel" te Nuth, Daelderweg 16. Direct vrij grondopp. 13,76 are Voor tel. inl.: 04458-2525 vragen naar dhr. Royen

LOODS en parkeerplaats te h. in Heerlen-centrum. Tel. 045-455755.

Te h. kamers en appartementen te SUSTEREN. Tel. 04499-1615.

Te h. in K'rade-CHEVREMONT (5 min. v.a. station), gestof. en gemeub. 2 km. app. wk.-keuken, slpk., bad, w.c., berg. telf., t.v. aansl., huursubs. mog. 045-457406

Te h. app. gemeub. en gestoff. te Kerkrade, tel. 045-455317.

Onroerend goed te koop aangeboden

Vrijblijvende informatie over huis verkopen
Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden.
Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek
aquina
Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek — Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel.: (045) 71 55 66
NVM MAKELAAR

Nieuwenhagen
Aan marktplein, uitst. gesit. appartem. op 3e verd. best. uit gang, toilet, woonk. keuk. douche, 3 slpkmrs. achterst. onderh. Pr. ƒ 52.000,- k.k.
Geleen
Ruim, tusseng. woonh. m. besl. tuin Ind.: beg.gr.: gang, kelder, woonk., keuk., douche, wc, serre, verd.: 3 slpkmrs. vaste trap n. zolder Vraagprijs ƒ 79.000,-k.k.
Heerlen
Tussengel. woonh. m. kleine ingesl. tuin, ind.: o.a. kelder, beg. gr.: gang, woonk., (ca. 35m2) bijkeuk., keuk., berging/hobbyruimte, verd.: 3 slpkmrs., badk., wc, zolder via vaste trap met 4 kleine slpkmrs. c.v.
Vraagprijs ƒ 89.000,- k.k.
Livac BV
Brugstraat 19 Sittard. Tel. 04490-10855. (Buiten kantooruren: 045-220550).

Met spoed gevraagd WOONHUIZEN tot ƒ 150.000,-. Direkte aankoop is mogelijk. Geen makelaarskosten. Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671

Te k. halfvrijst. WOONHUIS m. gar. en berg., 3 slp.k's, woonk. m. open haard en open keuk., mooie tuin met veel privacy. Oude Schoolhof 1, Eys. Inl. 04451-1995 b.g.g. 04454-4251.

Te koop in HEERLEN (Weltertuynstraat), luxe drive-inn woning met garage en kelder, 3 slaapkamers met eiken parket, L-vormige woonkamer met eiken parket, grote aanbouwkeuken, wit eiken. Prachtige witte kunststof serre (vakwerk). Electr. rolluiken en thermopeen. Badkamer met 2e toilet, voor- en achtertuin. Vraagprijs ƒ 170.000,-k.k. Vijgen Onroerend Goed, Franciscusweg 16, Heerlen. Tel. 045-711617

Bedrijfsruimte

Te huur OPSLAG/bedrijfsruimte 170 m2 te Stein. Tel. 04498-58585.

Kamers

Gemeub. KAMER(S) bij station Kerkrade-Chevrémont, huur v.a. ƒ 350,- all-in. Inl. 045-453818.

KAMER te huur Geleen, Rijksweg per 1.1.'90 ƒ 385,- p.mnd. all-in. Waarborgsom vereist. Info.: 04742-3362.

Bouwmaterialen

Cantex betonsysteembouw
voor betonschuttingen, garage's, schuren en loodsen.
Bel voor info 04920-28221.

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Te k. uit afbraak grote party z.g.a.nw. VLOERPLANKEN alle maten, balken en deuren. Grondverzetbedrijf V. Huppener, Vijfbundersweg 1, Wijlre. Tel. 04450-2981.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Tel. 045-314122.

Snelle en VAKKUNDIGE reparaties van al uw T.v.- en Hifi-toestellen zonder voorrijkosten. W.R. Klawitter, Veldhofstr. 34 Eygelshoven. Tel. 045-352727.

Voor al uw koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES. Vroko. 045-441566/461658.

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230. Service binnen 24 u.

Hobby/D.h.z.

METAALDETECTORS C.Scope-Fischer. Jac. Köhlen Rijksweg Nrd. 104 Sittard (bij ziekenhuis) 04490-13228.

Winkel & Kantoor

Te koop gebruikte type-machines vanaf ƒ 50,-, met garantie. May BIJSMANS Kantoormachines, Grispenstraat 23, Ubachsberg. Tel. 045-752432.

BROTHER AX15 (nieuw) slechts ƒ 465,-, 1 jaar garantie. May Bijsmans Kantoormachines, Grispenstraat 23, Ubachsberg. Tel. 045-752432.

PHILIPS 2100 electronische type-machine nu slechts ƒ 415,-. May Bijsmans Kantoormachines, Grispenstraat 23, Ubachsberg. Tel. 045-752432.

NAKAJIMA AX80 electronische schrijfmachine met intern werkgeheugen 5 KB-50 segmenten, slechts ƒ 495,-. Bij wie ook weer? Natuurlijk bij May Bijsmans KANTOORMACHINES, Grispenstraat 23, Ubachsberg. Tel. 045-752432.

Geldzaken

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080, (tussentijdse) verzilvering, hoogste waarde, discreet, contant, gratis goed advies voor daarna. Boschdijk 363.

Landbouw en Veeteelt

Gebr. MACHINES: Lely overtopfrees; dreipuntsfrezen 1,60 en 2 mtr.; triltandcultivator 3,50 mtr. 2 rollen; Miedema U-snijder, demonstratie Fella U-snijders zonder hoekketting; Vico kunstmeststrooiers 400, 500, 600, 800 en 1000 ltr.; PZ cyclomaaier 1,65 mtr. als nieuw; PZ en Fahr frontmaaiers, 2-r. PZ maiskneuzer; 4-r. Becker en Hassia maiszaaimachines; mengmestverspreiders 4000, 4200 en 5000 ltr.; opraapwagens Fristein 22 m3, Kemper 25 m3, Krone 24 m3, Pöttinger 30 m3; 3-schaar Lemken demonstratieploeg; div. 1-2-3-4-schaar wentelploegen; Fella schudder 5,20 mtr. demonstratiemach.; PZ Super Strela; PZ Strela; sproeimachines o.a. Douven, Amazone en Tecnoma. Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

ONDERDELENBANK. 04493-2715.

Te h. gem. VOERENDAAL, 3 paardenstallen met ca. 1 ha. weiland. Het geheel is voorzien van een soliede houten afrastering, buitenmanege, water en stroom. Inl. 045-714509 / 715372

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Gebr. TRACTOREN: Dautz D4006, Duetz Intrac 2003A; Belarus 80 pk; IHC 745 XL m. fronthef; IHC 42 pk; John Deere 1120, 1130, 1640 SG2, 2020; Lelyland m. voorlader; M.F. 285; Renault 75 pk; Ursus 335, 360; Zetor 6911, Zetor 7211 (als nieuw) Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

HARDI! moderne en betaalbare sproeimachines, voor elk bedrijf de juiste machine. Tevens div. gebr. sproeimachines o.a. Douven, Amazone en Tecnoma. Collé Koningsbosch. Tel. 04743-1205.

(Brom)fietsen

VESPA, Puch Maxi, Yamaha, Garelli, Honda enz. nu v.a. ƒ 40,- per maand. Kom naar onze grote kerstshow met vele aanbiedingen. Tweewielerspecialist, Math. Salden Limbricht.

PUCH Maxi S, goud/zwart, met sterwielen, '87, ƒ 850,-, Röntgenstr. 5, Schaesberg tel. 045-314268.

Te k. FANTIC nw. mod. Parijs-Dakar mod. schijfrem voor en achter, waterkoel. 4.750 km. Weg. omst. Trichterweg 125 Brunssum.

Auto's

Nog enkele showroom klare auto's met 0 km o.a. Fiat Uno, Tipo
10% korting
Fiat Eén brok temperament
Fiat·Klankstad Kerkrade
KAALHEIDERSTEENWEG 185. TEL. 045-413916.

Mazda
Auto Leymborgh b.v. Limbricht
Mazda 626 2.0 GLX, sedan, wit, '88; Mazda 626 2.0 LX, sedan, LPG, goud 10-'87; Mazda 626 1.8 LX, sedan, zilver, '88; Mazda 626 2.0 GLX HB, wit/blauw, '85, '84; Mazda 626 1.6 GLX HB, zilver, '84; Mazda 626 1.6 LX, coupé, antr. '83 Mazda 323 1.5 GLX, sedan uitv., antr., '87, '86; Mazda 323 1.3 LX, sedan, blauw, '86; Mazda 323 1.5 GLX, HB, orig. uitgebouwd, wit, '86; Mazda 323 1.3 GLX HB, goud, '86; Mazda 323 1.3 HB, VDX uitgebouwd, zilver, '85; Mazda 323 1.5 HB GLX, autom., 5 drs., zilver, '86; Ford Escort 1.1 HB Laser, blauw, '86; VW Golf 1.8 GTi, abs. nw.st., blauw, 12-'87; Mitsubishi Galant 1.6 GL, LPG, in nw.st., goud, '82; Volvo 360 2.0 HB, blauw, '86, ƒ 12.950,-; Toyota Corolla 1.6 LB GL, wit, '84. Goedkope inruilers: Opel Kadett 12 S, autom., bruin, ƒ 1.750,-; Opel Rekord 2.0 S, goud, 4 drs., ƒ 2.950,-; Citroën 2 CV 6, blauw, puntgaaf, ƒ 1.250,-. Saab 900 GLE, autom., schuifd., stuurbekr., ƒ 2.750,-; Ford Fairmont 4.2 autom., stuurbekr., ƒ 2.950,-; Volvo 343 GL Var., nw. motor, 30.000 km., ƒ 3.750,-.
Occasions met Mazda-kroon garantie.
Bornerweg 2-8. Tel. 04490-15838

Fiat Klankstad
Fiat Panda 34-45 '81 t/m '87; Fiat 127 1050 '85, '86; Uno 45 '83 t/m '88; Uno 60 S Silver '86; Uno Diesel '84; Ritmo '84 t/m '86; Fiat Ritmo 105 TC '82; Fiat Fiorino benz.'87; Fiat Regatta weekend '85; Opel Ascona 1600 S 5-drs. hatchback '81; Opel Kadett 1200 '82; Opel Corsa TR '84; Renault 9 GTL '85; Renault 11 TXE '85; '85; R 5 TL '81; Skoda 120 LS '86/'85; VW Golf diesel '87; Seat Ibiza 1.2 L '85; Volvo 345 DLS '82; Visa 1.1 '85; Lada 1500 S station '83; Ford Escort 1.3 L 3-drs. '85; Ford Fiësta 1.1 '85; Volvo 244 GLE autom. m. schuifd. '80.
Diverse goedkope inruilers in voorraad.
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.
* Streng gekeurd * 3 maanden BOVAG Garantie
* 9 maanden extra BOVAG Garantie mogelijk voor auto's van max. 4 jaar * 14 dagen omruilgarantie.
BOVAG GARANTIE
Gebruikte Wagens Plus Systeem

Op de foto: v.l.n.r. Piet Reuling, Rudy Quaedackers, Thea Dautzeberg (chef piccoloteam), Egid Creusen, Joost Beckers, Sandra Loupias (medew. piccoloteam) en Ben Moonen.

Het Heerlense automobielbedrijf Creusen B.V., gelegen aan Spoorsingel 50, won eerder deze week de Limburgs Dagblad piccolotrofee vanwege het feit dat men de 150.000ste piccolo plaatste. Gisteren werden de eigenaar en het personeel in het zonnetje gezet. Gewapend met champagne, bloemen, taart, kerstkransen en natuurlijk de piccolotrofee togen twee medewerksters van het piccoloteam naar het pand aan de Spoorsingel in Heerlen. Het feestje werd bovendien als een voorloper gezien op de verhuizing die het bedrijf komend voorjaar zal maken; men hoopt in maart aanstaande een riant pand in de Cramer te betrekken.

Het PICCOLOTEAM van het Limburgs Dagblad regelt het wel!

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!

Gottgens Sittard
Haspelsestr. 20
Tel. 04490-16565
Citroën BX 19 TRS '86; Citroën Visa 11 RE '85; Fiat Uno 60 S '86; Ford Escort '87; Ford Fiesta 1.1 L '83; Honda Civic 1.4 GL '88; Lada 2105 '88; Mazda 323 Diesel '87; Peugeot 205 XR '86; Peugeot 309 XR '87; Suzuki Swift '89; Toyota Corolla 4-drs '87; Toyota Starlet '87; Volvo 340 GL '85
Uiteraard hebben wij een ruime keuze in ons eigen merk.
GÖTTGENS SITTARD

Te koop gevr. SCHADEAUTO'S, sloop en loopauto's. Tel. 045-753762.

Te k. Toyota CELICA bwj. '81, ƒ 3.750,-; Toyota Starlet bwj.'82, ƒ 3.450,-; Opel Kadett, bwj. '78, 2x v.a. ƒ 950,-; Datsun 160Y, t.'80, ƒ 1.100,-. Alle wagens APK gek., Heerenweg 248, Heerlerheide-Heksenberg

Te k. i.pr.st. Opel KADETT stationcar 16 D, m.'84, prijs ƒ 5.750,-. Tel. 045-216393

Te k. mooie BMW 630 CSI coupé, Hartge, bwj. '81, inr. mog. Tel. 04492-5473.

Te k. BMW 316 bwj. eind '83 kl. wit, km 86.000 sportv. get. glas, elke keur.toeg. ƒ 10.750,-. 04490-51467.

BMW 320 i, nw. type, bwj. '83 5-bak, brd.comp. i.z.g.st. Autobedr. P. Smits, Hoofdstr. 214 Hoensbroek.

Te k. BMW 728 i, bwj. '83, 1e eig., kl. groenmet. Tel. 04490-22661.

Te k. BMW 320i, bwj. '87, div. extra's, o.a. boordcomp., pr.n.o.t.k. Tel. 045-721163 tot 14.00 uur.

Te k. GEVRAAGD auto's en bedrijfsauto's, schade of defect geen bezwaar, ook sloop. Tel. 045-720200

Te k. Daihatsu 1600 automaat, '83, Lada 2105, '86, Skoda 120, '84, Hyundai 1200, '81, Garage Piet DE LA ROY en Zn, Hoofdstr. 114, Hoensbroek. Tel. 045-212896.

Te k. FIAT 600 bwj.'73, i.g. st., pr.n.o.t.k. 4 velg. Wolfr. F. Sierra 6 x 14 compl. ƒ 450,-, 045-424469.

Te k. FIAT 127, bwj.'79, APK 16-01-'91, pr. ƒ 950,-. 045-218925

FIAT 131, Mirafiori, APK nov.'90, vr.pr. ƒ 750,-, tel. 045-221217.

Te k. Ford GRANADA 2300, bwj. '81, LPG, APK pr. ƒ 2.250,-. Tel. na 13.00 uur 045-319726.

Te k. Ford FIESTA 1.1 CL nw. model '89, 6 mnd. 045-417162.

Loven Heerlen B.V. Grandioze Occasionshow Minimale inruilpr. ƒ 1.500,- mits 3 mnd. kenteken op naam. Mazda 626 coupé 2.0 GLX rood '88; Mazda 626 coupé 2.0 GLX '87; Mazda 626 coupé 1.6 GLX '85; Mazda 626 coupé 1.6 LX '83; Mazda 626 HB 2.0 GLX'88; Mazda 626 HB 2.0 GLX, LPG, 27-10'87; Mazda 626 HB 1.6 GLX '87; Mazda 626 HB 2.0 GLX '86; Mazda 626 HB 2.0 GLX '84; Mazda 626 sedan 1.8 GLX '88; Mazda 626 sedan 1.6 DX '83; Mazda 626 HB 2.0 LX diesel '86; Mazda 323 sedan 1.3 GLX '86; Mazda 323 sedan 1.3 LX 2X '86; Mazda 323 sedan 1.3 GLX nw. model 3-10-'85; Mazda 323 sedan 1.3 DX '83; Mazda 323 sedan 1.7 GLX diesel '88; Mazda 323 HB 1.3 LX 3X '86; Mazda 323 HB 1.3 LX 5-drs. '86; Mazda 323 HB 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.5 DX '85; Mazda 323 HB 1.3 DX '83; Mazda 323 HB 1.5 GLX automaat '87; Mazda 323 HB 1.3 LX automaat '86; Mazda 323 1.3 DX automaat '84; Opel Omega 1.8 LS '87; Opel Ascona 1.6 S '84; Opel Kadett 1.3 N '87; Opel Kadett 1.2 S '84; Opel Kadett 1.2 S nw. mod. '85; BMW 315 '81; BMW 318 automaat '81; Ford Escort 1.1 CL '86; Ford Escort 1.3 '84; Nissan Bluebird 2.0, 24-6-'88; Nissan Cherry 1.3 GL '86; Peugeot 205 XR '85; Peugeot 405 SR 1.6 met schuifdak '88; Volvo DL sedan '87; Ford Escort spec. inger. voor rolstoelverv. km. st. 29.000, in nw.st. '86. Eigen financiering en APK-KEURINGSSTATION. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Te koop lelijke EEND 2 CV 6, bwj. '80, APK 7-'90, pr. ƒ 850,-. Tel. 045-324490.

Datsun CHERRY 1200, bwj. 1982, vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. na 17 uur 045-230247

Te k. Datsun CHERRY t. 1200 GL HB, 3-drs., bwj. '79, APK 5-'90, met trekh., pr. ƒ 850,-. 04498-54319.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop Ford GRANADA 28 Ghia, geh. uitgeb. en div. extra's, auto verkeerd in nw. st., bwj. '78. Bij koop 6 mnd. garantie. Evt. inr. kleine auto mog. Pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-440988.

Te koop Ford FIËSTA 1000 L, bwj. '84, kl. rood, sunroof en striping, vr.pr. ƒ 6.500,-. 045-417558, na 18.00 uur.

FORD Taunus 1.6 L bwj. '80 ƒ 2.500,-. Tel. 045-211071.

Ford FIESTA 1.1 GL mrt.'83, APK, z. mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-454087.

Te k. FORD Fiësta 1.1 luxe bwj. eind '79, i.z.g.st., weinig km. ƒ 2.200,-. 04490-22689

Ford SCORPIO 2.0 CL, blauwmetal. met gas onderb. mod. '87, met APK, pr. n.o.t.k. Tel. 045-272878.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, autom. 4-drs., bwj. '78, i.z.g. st. APK 1-'91, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04498-54319

Ford FIESTA 1.1 L M-80 APK 11-'90 i.z.g.st. ƒ 2.250,-. 045-319328.

FORD Escort 1100 Laser 5-gang, bwj. '83. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

FORD Siërra combi 2.0 bwj. '84. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Ford ESCORT 1300 sport 1e lak, type '78, zeer mooi en goed, APK gek., ƒ 1.400,-. 045-230346.

Ford ESCORT L, jul. '85, veel extra's, 59.000 km, ƒ 12.500,-. 045-258090.

Te k. Ford ESCORT 1300 L, t. 81, 3-drs., i.z.g.st. APK 11-'90, pr. ƒ 4.650,-. Tel. 045-323275.

HONDA Civic de lux, 3-drs., '81. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Honda Jazz 1.2 Special 3-drs., bwj.'84, kl. rood orig. 60.000 km. in NIEUWSTAAT APK 11-'90, elke keuring toegestaan Vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 045-458666.

Te k. LADA 2105 GL als nw. roestvrij, bwj. '84, 43.000 km, trekh. 045-257365.

Mazda 929 LEGATO stationwagon bwj.'80 57.000 km. gel. ƒ 3.750,- inr. mog. Te bevr. 045-324763.

Te k. Mooie MAZDA 323, APK gek., bwj.'80, vr.pr. ƒ 2.250,-. Palmstr. 62, Heerlen

MAZDA RX 7, v. extra's, '79, ƒ 8.250,-, inr. mog. 04490-22932.

MERCEDES 300 TD stationw., 5-cyl., auto 100% in orde, bwj.'79, ƒ 8.950,- te bevr. 045-324763.

Te k. van 1e eigen. MERCEDES L 608 D met koelinst., verl. en verh., o.a. gesch. voor camper, bwj. '78. Leijenaars autocentrale, Rdr Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te koop MERCEDES Benz 280 SE, bwj. 74, APK dec. '90, t.e.a.b.. Heideveldweg 5B, Heksenberg-Heerlen.

MERCEDES 300 D, aut., '78 en Civic '81. 04490-22132.

MERCEDES 230 coupe autom. electr. schuifd., bwj. '78, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 10.750,- Beekstr. 11, Schinveld.

Te k. MITSUBISHI Colt 1500 GLX, bwj. aug.'88, kl. wit, in nw.st. Km.st. 6.500,-. Nieuwpr. ƒ 24.095,-, vraagpr. ƒ 19.000,-. 04490-46664

Mitsubishi SAPPORO GSR '83, evt. inr. mog. Jul. v. Stolbergstr. 11, Landgraaf.

NISSAN 1.8 i, bwj. '80, APK 04-'90, moet weg, vr.pr. ƒ 2.450,-, inr. mog. Tel. 04406-12690.

Te k. OPEL Kadett 1.3S, bwj. '80, 5-drs., vr.pr. ƒ 2.500,-. 045-229531.

Opel KADETT 1.6 i LS 3-drs. donkerblauw, juni '88 ƒ 19.500,-. Tel. 045-453085

Te koop Opel REKORD 2.0 S t.'79, APK 1-'91, i.z.g.st. Inr. kl. auto. 045-211071.

Te k. Opel KADETT 16S GL, APK mei '90, bwj. 8-'85. Tel. 045-257743, na 19.00 uur.

Automatic Opel KADETT 1.3 i, zwart met., schuifd., sportwielen, mod.'89, km.st. 35.000, i.nw.st., Auto Ekas, Kokelestraat 114, Kerkrade, tel. 045-454763.

Opel KADETT 13 N, bwj.'81, 4 drs., kl. rood. Abdissenlaan 30, Landgraaf

OPEL Rekord 2.3 diesel bestel '84 ƒ 5.500,- incl. BTW. Tel. 045-211071.

OPEL Manta '79, ƒ 1.750,-. Tel. 045-211071.

Prachtige KADETT 13 S HB '83, zilver RDW 12-'90, km. 63.500 Demstr. 26 H'broek.

Opel ASCONA, 19 S, 4-drs., type'79, APK 12-'90, i.z.g.st. ƒ .1350,-, 045-230346.

Weg. omst. Opel CORSA 1.3, kl. rood, bwj. '87, 3-drs., pr. ƒ 10.750,-. 04493-4064.

Opel KADETT 1,3 SR, rood, bwj. '81, km 115.000, ƒ 4.900,-. 045-425582.

Opel CORSA 1.2 S, luxus, 62.000 km, '83. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Opel KADETT 1.2 N HB '82. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Te k. i.g.st. PEUGEOT 305 GLS m. LPG bwj. '80, APK 7-'90, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-417681.

Te k. PEUGEOT 205 Accent bwj. okt.'86, tel. 045-457961

Weg. overcompl. te k. z.g.a. nw. RENAULT 11 automaat, bwj. '86, km.st. slechts plm. 24.500, pr. ƒ 14.500,-. Tel. 045-414086.

SKODA 130 L, '85, met sunroof en radio, i.z.g.st., voor slechts ƒ 4.500,-. Bij uw Skoda-dealer, Garage Central Geleen, Rijksweg-C 97.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

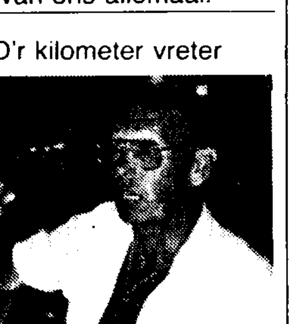
Proficiat!

Pap

Proficiat
van ons allemaal.

D'r kilometer vreter

Huub is 50
geworen. Bis straks!

Doortje

Gefeliciteerd va[n]

Proficiat
Lieve sc[h]

tante Marian en o[…]

Beste Math[…]
beter laat dan[…]
Proficia[t]
met je rijbew[ijs]
tevens hartelijk[…]
Rijschool Arnold[…]

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te k. SUBARU mini jumbo, bwj. '83, z. mooi, 1e eig. Steeg 33, Stein.

Automaat TOYOTA Corolla DL mod. '82 APK 9-'90 vr. pr. ƒ 3.750,-. 045-319328.

TOYOTA Starlet 1.3 S bwj. '83. Altaarstr. 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Te k. mooie GOLF 1.1 Ltr., bwj. '77, APK tot 11-'90, vr. pr. ƒ 1.500,-. 045-224233.

KEVER 1300 '71 ƒ 1.250,-; 1303 i.z.g.st. Passat op gas '79. Alles APK. 04499-3398.

Te koop GOLF GLD, bwj. '78, motor van '83, auto verkeerd in nw.st., pr. ƒ 2.350,- Tel. 045-440988.

Te k. GOLF D bwj. '81, i.z.g. st., APK juli '90, ƒ 4.500,-. Tel. 045-741063 b.g.g. 045-713686 tot 20.00 uur.

Te k. zeer mooie VW GOLF S, APK gek., bwj.'80, 100% in orde. Prijs ƒ 3.500,-. Tel. 04490-40369.

Te k. VW JETTA, 4-drs., bwj. '81, i.z.g.st. ƒ 2.950,-. Tel. 045-316940.

Te k. VW PASSAT L, goede betrouwbare auto, ƒ 950,-. 045-453572.

VW GOLF 1.3 CL 3-drs. nw. mod. '85 aparte mooie auto is gewoon als nw. pas gekeurd ƒ 9.950,- 043-254462

Te k. GOLF GTI met ATS-velgen. Tel. 045-243007.

VOLVO 360 GLT injection sedan, bwj. '87. Tel. 045-229692.

VOLVO 360 GL inj. bwj. '86, km.st. 35.000, radio, spoiler, t.e.a.b. Tel. 045-457624.

Te k. van VOLVO werkn. zw., VOLVO GLT inj., 5-drs., schuifd., etc. km. 66.300, bwj. feb. '87. ƒ 18.250,-. 04498-54961.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. jan '86, kl. blauw, 40.000 km. Tel. 045-214602.

Te k. VOLVO 360 GLE 2.0 inj., bwj. '84, t.'85, i.pr.st., pr.n.o.t.k. 045-320286.

In- & export Ankiewicz vrgt. m. spoed alle merken auto's ook Oostblok, defect of schade geen bezw. Cont. geld (ook 's-avonds). 045-727742/723076 gratis afgeh.

OPEL Kadet 1300 autom. '85; Kadett 1200 Stationcar 5-drs. '85; 3X Corsa '84 '85 '86; Kadett 1600 autom. '85; Ford Siërra 1600 5-drs. '87, nieuw model; Ford Scorpio 2.0 GLi '85; Ford Fiësta 1.1 '87; Opel Kadett Caravan diesel 5-drs '87; Mazda 323 '82; Ford Escort autom. '86; Opel Kadett 1200 '83; VW Golf CL 1300 '86; Mazda 626 '80 ƒ 2.600,-; Opel Ascona '79 ƒ 2.000,-. Auto's met Bovaggarantie. Inruil en financiering. APK-keuringsstation. Stan WEBER Autobedrijf, Baanstr. 38 Schaesberg. Tel. 045-314175.

PASSAT ƒ 650,-; Datsun '79 ƒ 950,-; Charade '80 ƒ 950,-; Kadett ƒ 950,-. Alles APK. 04499-3398.

Te k. RENAULT 9TC 4-drs '82; Mitsubishi Lancer GL'81 Opel Kadett 1.3 LS 5-drs. met LPG'85; Opel Kadett 1.2S HB'83; Mazda 929 Limited LPG mod.'85; Opel Ascona 1.6 Luxus HB 5-drs. '82; Nissan Stanza HB LPG '82; Lancia Beta HPE '81; Ford Escort 1.3 GL 4-drs.'79 Bernhardstr. 12 Munstergeleen (ook zondags geopend)

Autohandel F.v. OPHUIZEN biedt aan: Opel Kadett 16 S Sedan LPG '87; Toyota Tercel '84; Mitsubishi Galant GLX 2.3 T.D.'83; VW Passat CL D. 5-bak, '82; Volvo 345 GL 5-bak '82; Volvo 343 DLS 2.0 t. '82; Mitsubishi Saporro '80; Volvo 343 GLS aut. in nw.st. '80; Opel Ascona 20 S aut. t. '80; VW Kever, in nw. st, '74; VW Golf '81; Ford Fiësta 1300 S i.z.g.st. '78; Citroën GSA '82 VW Jetta LPG i.z.g.st. '81; Datsun 120A F2 coupé '78; Opel Kadett 1200 S . '81; Ford Fiësta 1100 L Bravo '81; Datsun Cherry '80; VW Polo '79 i.z.g.st. Triumph acclaim HLS '83; Audi 80 1e eig. '80; A Manta GTE, i.z.g. st voor liefhebber; Opel Ascona 1.9 '80 ƒ 1.000,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. N. 52C, Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. van 10.00-19.00 u. Zat. 10.00-17.00 u.

Auto LANDGRAA[F] aan, kijk en verge[…] Senator 3.0 I nw. […] ABS airco. 43.000 […] BMW 524 TD aut. […] acc. kl. groenm. '86; Sylvia Turbo z. ap[…] blauwm. 34.000 […] Daihatsu Charade […] sel nw. model kl. […] Daihatsu Charade […] sel kl. wit '87; Ford […] Diesel Bravo kl. gr[…] st. '88; Ford Escort […] Bravo 25.000 km gr[…] Ford Sierra 2.0 GL […] wit open dak nw.st. […] Sierra 2.0 Sport […] mog. extra's blau[w] […] Ford Sierra 2.0 GL […] met LPG kl. wit '84; […] shi Galant GLX nw. […] kl. blauwm. '87; Ope[l] […] GSI verl. sportv. […] 56.000 km '86; Ope[l] […] 1.8 S GT kl. goudm. […] '84; Opel Senator 2[…] boordcomp. 5-vers[n] […] '83; Opel Senator 3.0 […] m. v. acc. kl. blauw[…] Opel Rekord 2.2 I […] acc. kl. blauw '86; […] cona 1.6 S Hatchb[ack] […] blauw '85; Opel Asco[na] […] sel 4-drs. kl. groen […] Kadett 1.3 Sport kl. […] z. mooi '83; Opel Re[…] Stationcar in topcon[ditie] […] '81; BMW 318 met […] tra's kl. beige als […] BMW 525 met […] groenm. als nw. '81; […] 1.3 DL 3-drs. kl. zil[…] Fiat Ritmo 60 Luxe […] verm. 5-drs. nw.st. […] Ritmo 85 Super 5-[…] goudm. als nw. '82; […] Sunny 1.3 DX kl. zil[…] Mazda 626 LX Hatch[back] […] blauwm. '84; Mitsub[ishi] […] lant Turbo D kl. beig[…] cond. '83; Peugeot 5[…] aut. met v. acc. blauw […] Peugeot 305 GT […] schuifd. stuurb. kl. […] '84; Renault 18 GTL […] kl. zilverm. mooie […] Renault 5 GTL met […] kl. blauw '81; Skoda […] 5-versn. 39.000 km […] rood '86; Skoda 120 […] extra's wit '85; Volvo […] kl. wit '84; VW Golf […] kl. grijsm. z. v. acc. […] Golf GTI 1.8 zwart […] Jetta C 4-drs. rood […] '81; Nissan Sylvia 1.8 […] tion sportv. 5-versn. […] '81. Cabriolets: Talbo[t] […] ba Cabriolet 1.5 rood […] ruilers: Hyundai Pony […] drs. groenm. '83; Mi[…] cial zwartm. '80; Re[…] GTL zilverm. '80; Mi[…] Saporro 2.0 GSR […] '80; Opel Rekord 2.0 […] rood '79; Honda Prel[ude] […] verm. '80; Mazda 323 […] zwartm. '80. Bed[rijfswa]gens: Renault 11 TD […] Diesel gr. kent. roo[d] […] Renault 4F6 Beste[l] […] kent. wit '81. Erkend […] bedrijf, eigen werkpl[aats] […] nanc. zonder aanbet[aling] […] alle keur. toegest. […] mog., keuze uit 12-3[…] gar., VVN keur.statio[n] […] rantie boven ƒ 10[…] Kom vrijbl. kijken en […] lijken bij Auto Lan[dgraaf] […] Het adres voor de […] gebr. auto. Auto Lan[dgraaf] […] Heerlerbaan 74-76 He[…] Tel. 045-424268-4242[…]

Seat Ibiza 1.5 SXI '89; […] 1.2 Crono, '89; Ibiza […] '86; Malaga 1.5 SXI '89 […] laga 1.5 GL '88, '87 e[n] […] Marbella GL '88; Fu[…] '84; Ronda 1.5 GLX […] Ronda 1.2 GL '85 en […] biza 1.7 GL Diesel '87; […] da 1.7 diesel '87 en '85; […] 80 CC Diesel '85; Aud[i] […] GL '79; VW Passat '81 […] baru 1600 sta.car '88 e[n] […] Talbot Solara 1.6 GLS […] Opel Kadett '83; Fiat P[…] '81; BMW 520, '80; Ci[…] Visa '86; Ford Taunus […] Talbot Samba '82; […] 323 '79; Fiat 128 '76; […] '76; Lada 2105 '82; […] Sunny '79; Simca 1100 […] tomaat '79; Fiat 133 '77; […] mo Diesel '80; Ritmo 65 […] Horizon LS '82; R 14 LS […] Inr. en financ. mog. […] Dealer A.C.H., Jeug[…] benweg 20, Hoensbr[oek] […] Tel. 045-222455.

FIËSTA 1100 S '77 ƒ […] Golf D '77 ƒ 1.450,-. […] Handelsweg 12 Susteren […]

Wij geven het MEESTE […] uw auto! U belt, wij ko[men] […] 045-422610, ook 's avo[nds] […]

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Vrijdag 22 december 1989 ● Pagina 13

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EF-EDITIEREDACTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, RKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

foon

Ooit gehoord van afonig-id? Waarschijnlijk niet. Wel-, een ding is zeker: hele volks-ammen jongeren kunnen er st van hebben. Dat bleek eer-r deze week wel, toen popzan-r Bono in een bomvolle RAI in msterdam met zijn band U2 bijgend afdroop omdat hij jn markante stem kwijt was. t tot treurnis van de tiendui-nden fans die hun Ierse idolen raag wat langer aan het werk dden gezien. Bono is dus ed afoon geweest, zo wordt s duidelijk na het lezen van n verhandeling over stemmen e plots verdwijnen in 'Muzen-nst', het lijfblad van man-nkoor Mignon. En daar kan en het weten.

foon (2)

Wie afoon is, kan niet meer ngen maar bezit nog wel dege-k zijn of haar stem. Alleen, de emspieren volgen de bevelen n de hersencomputer niet eer op. En dan rest de getrof-ne nog maar een ding: zwij-n als het graf! Over de oorza-n is ook nòg iets te zeggen. fonie komt voort uit allerlei rzaken zoals vermoeidheid, ongemakken van het moder-leven en psychologische ress. Zou Bono daar ook wel-ns last van hebben? In voor-omende gevallen luidt het ad-es in elk geval: zwijgen en pen n blocnote pakken. Al had dat atste Bono en zijn schare fans rder deze week weinig soelaas eboden.

Winter

Gisteren is dus de winter be-nnen. En het werd 15 graden arm. We begrijpen ook niet eer wat er met de winter aan hand is. Enig vriesweer met erstmis kunnen we wel verge-n, en over een witte kerstmis oeven we al helemaal niet te romen. Misschien heeft het eer wel een beetje te maken et de politiek dooi in Oost-uropa. Daar lijkt het tegen-voordig ook op een nieuwe len-. Op Roemenië na, uiteraard.

Vrouw

Sjeng gaat dus weg. Het is og even wennen aan die ge-chte, maar per 16 mei is het zover. En daarmee begint atuurlijk ook weer het gebrui-elijke gissen naar de opvolger. Of moeten we het dit keer in het kader van de emancipatie over de opvolgster hebben. Temeer mdat we tegenwoordig een ka-binet hebben met de Partij van Arbeid, die graag wat meer rouwen aan de macht wil heb-ben. Dat wordt dan dus einde-lijk een vrouwelijke gouver-neur. Wij vinden persoonlijk wel dat zij een typisch Lim-burgse voornaam moet hebben, waarbij wij een voorkeur heb-ben voor Truuj, Maike, Beth of Netteke. Die voorkeur lijkt ons vrij logisch na Sjeng...

Dank

Een tachtigjarige vrouw uit Elsloo, die vlak voor Sin-terklaas een tas met daarin 20.000 gulden vond en het geld terugbezorgde bij de rechtmati-ge eigenaar, een man uit het Middenlimburgse Haelen, heeft van hem tot nu toe geen enkele reactie ontvangen. De bejaarde vrouw winkelde met haar doch-ter bij Vroom & Dreesmann toen ze op de grond de tas zagen staan met daarin behalve het geld ook twee paspoorten en twee rijbewijzen. De bewaking van het grootwinkelbedrijf werd ingeschakeld en die nam contact op met de Haelenaar, die dankbaar de verloren buit in ontvangst nam maar sinds-dien taal noch teken van zich heeft laten horen. „Niet aardig van hem", vindt een familielid van de eerlijke vindster. „De vrouw heeft na de gebeurtenis enkele nachten niet kunnen sla-pen. Maar er kon geen bloe-metje vanaf. Nog geen dankje-wel. Eigenlijk schande, hè?"

Kerkpoort terecht

LANDGRAAF – Het smeedijzeren hek van de Heilige Jozefkerk aan de Kerkstraat in Ubach over Worms is niet gestolen. Omdat de omheining bij de kerk binnenkort gesloopt wordt, had één van de leden van het kerkkoor gevraagd of hij het hek mocht hebben. Geen probleem. Alleen wist de pastoor daar niets van en deed hij bij de politie aangifte van het 'gestolen hek'. Het koorlid meldde zich gisteren bij de politie, die het hek weer naar zijn plaats terugbracht.

Verkoper voorkomt overval

HEERLEN – Een 25-jarige assistent-verkoper van een supermarkt op de Akerstraat-Noord in Hoensbroek heeft woensdagavond rond half elf een overval op die zaak verijdeld.

Op dat tijdstip waren personeelsleden nog achter in de zaak aan het werk. De verkoper, die bij de geopende achterdeur stond, zag plotseling een man op zich afkomen. Deze had een geblokte vaatdoek om zijn hoofd gedraaid zodat zijn gezicht grotendeels bedekt was. Over zijn rechterhand hing eveneens een doek, waaronder mogelijk een wapen verborgen zat. De verkoper sloot onmiddellijk de achterdeur, waardoor de overvaller de zaak niet binnen kon komèn. De gewaarschuwde politie vond geen spoor meer van de man. Volgens de verkoper was deze ongeveer twintig jaar oud, 1.60 meter lang en droeg hij een halflange, donkere jas.

't Gasthuys, Molenbeek en KMBO fuseren per 1 augustus

Nieuwe MDGO-school telt 1200 leerlingen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Per 1 augustus volgend jaar zullen de middelbare scholen voor dienstverlenings- en gezondheidsonderwijs 't Gasthuys en Molenbeek, met het Kort Middelbaar Beroeps Onderwijs (KMBO) fuseren tot één school. Daarmee krijgt de school 1200 leerlingen. De drie directeuren van de scholen vormen samen een directoraat van drie personen. De nieuwe krijgt als naam: MDGO-school Heerlen.

„Door de rijksoverheid is een proces in gang gezet om de kwaliteit van het middelbaar beroepsonderwijs te verbeteren. Er moeten sectorvorming plaatsvinden en er moet vernieuwd worden. Een school in het middelbaar beroepsonderwijs moet in 1993 minimaal zeshonderd leerlingen hebben. Onze scholen zouden dat niet halen. Daarom de fusie", zegt directeur B. Gregoire van 't Gasthuys.

Docenten

De drie scholen hebben nu nog alle drie een apart schoolbestuur. Per 1 januari aanstaande wordt één schoolbestuur gevormd en per 1 augustus wordt de nieuwe school een feit. In het kader van de fusie is een sociaal beleidskader opgesteld met betrekking tot de werknemers. Er komen te veel docenten. De overtallige leerkrachten zullen in de gelegenheid gesteld worden zich om te scholen of elders een baan te vinden. Daar zijn overbruggingsregelingen voor. Om hoeveel docenten het gaat kon gisteren niet worden gezegd. „Wij missen nog teveel gegevens om een exact aantal te noemen", aldus directeur H. Jongen van de KMBO-school.

Ruimte

Voorlopig blijft de school gehuisvest in drie verschillende schoolgebouwen, maar het is de bedoeling dat er in de toekomst één groot nieuw schoolgebouw komt. Als het Coriovallumcollege inderdaad verhuist naar de nieuwbouw van het Sintermeerten aan Valkenburgerweg naast de OU, dan komt naast de MDGO-school 't Gasthuys een enorme ruimte vrij waar eventueel een nieuwe school gebouwd zou kunnen worden.

Dat gebied (van Baronhotel aan het Wilhelminaplein tot aan de Groene Boord) wil de gemeente ontwikkelen als een groot woongebied. Een schoolgebouw zou daar eventueel ook in passen. „Maar het samengaan van de scholen levert ook een redementsverbetering op. Er moet efficiënter worden gewerkt, bedrijfsmatiger. Ik denk dat dat ook een voordeel is", meent directeur W. Ortjens van de MDGO-school Molenbeek.

De nieuwe school leidt onder meer op tot assistentes van apothekers, tandartsen en dokters, tot agogisch werker, bejaarden- zieken-, gezins- en kraamverzorgsters. Verder is er nog eens schakelklas en de Havo-top.

● *Ruud Aarts legt de laatste hand aan zijn 'Madonna met kinderen'.* Foto: DRIES LINSSEN

Klassieke Madonna

Van onze verslaggever

HEERLEN – De geboorte op 26 april van zijn dochter Sanne was voor kunstschilder Ruud Aarts uit Heerlen aanleiding een schilderij te maken van zijn vrouw met de pasgeboren baby en met zijn vierjarig dochtertje Sil. Direct na de geboorte nam hij het penseel ter hand, nu vlak voor kerst is het schilderij klaar.

De klassieke vorm die Raad Aarts heeft gekozen, maakt een vergelijking met kerstfeest voor de hand liggend. Het schilderij heeft iets weg van een 'madonna' met kind en in dit geval, met nóg een meisje.

Aarts is docent beeldende vakken aan de MDS, de MEAO en de MTRO in Heerlen. Hij is 26 jaar en in Heerlen geboren. Hij heeft een tijdje in Ubach over Worms gewoond, maar heeft nu zijn woonhuis in de nieuwe wijk Rennemig in Heerlen.

„Na abstracte schilderijen die ik heb gemaakt, wilde ik ook de keerzijde laten zien. Ik heb mezelf gedwongen geduld uit te oefenen om zo'n schilderij te maken. Het ziet er gemakkelijk uit om zoiets te maken, maar het is knokken hoor."

Het is een wens van hem ooit van zijn schilderkunst te kunnen leven: „Maar dat gaat nog niet. Lesgeven is voorlopig onontbeerlijk. Dat heeft het voordeel dat ik bij blijf. Door het contact met de leerlingen krijg je steeds nieuwe ideeën, blijf je betrokken bij wat er gaande is in de wereld."

Harrie Ewals lijsttrekker

SIMPELVELD – De fractie Onafhankelijke Groepering Bocholtz-Simpelveld heeft voor de komende gemeenteraadsverkiezingen een nieuwe lijsttrekker: Harrie Ewals. De 57-jarige Ewals was voor de herindeling hoofd van de afdeling Openbare Werken bij de gemeente Bocholtz.

Oud-lijsttrekker Jacques Schrijvers, die onlangs zijn wethouderszetel ter beschiking stelde wegens drukke werkzaamheden, staat op de derde plaats. Direct achter kopman Ewals is José Vanhommerig-Ploum geplaatst. Zij is secretaresse van Stichting Bejaardentehuis Bocholtz en part time werkzaam bij de ZOL. Jacques Smeets staat op de vierde plaats. De eerste vier genoemden op de lijst wonen allen in Bocholtz.

Vandaag uitspraak wie naam mag voeren

Borger versus Borger voor Raad van State

Van onze correspondent

DEN HAAG/BRUNSSUM – De waarnemend voorzitter van de rechtspraakafdeling van de Raad van State, mr J.H. Blaauw, zal vandaag bekendmaken welke politieke groepering onder de naam Borger de Brunssumse gemeenteraadsverkiezingen mag ingaan. Gisteren diende het kort geding, waarin de vertegenwoordiger van de Politieke Groepering Borger, G.L.M. Borger, een poging deed de registratie van de Lijst Borger, aangevoerd door wethouder G.A.M. Boumans, ongeldig te laten verklaren.

Volgens Borger misbruikt Boumans de naam van zijn familie. De spoedzaak diende tegen het Centraal Stembureau, dat de Lijst Borger accepteerde en de Politieke Groepering Borger weigerde te registreren.

Feilloos

Het duizelde waarnemend voorzitter Blaauw, toch een buitenstaander in de Brunssumse gemeentepolitiek, geenszins. Feilloos raakte hij tot de beweegreden van het Centraal Stembureau om de Lijst Borger wel, en de andere lijst niet te accepteren. De Lijst Borger, zo stelde Blaauw, is een lijst die al jareh bestaat. Dat is een niet onbelangrijk gegeven, zo meende hij. De centrale vraag die volgens de Kieswet gesteld moet worden is of er verwarring kan ontstaan als tijdens de verkiezingen twee lijsten onder soortgelijke naam meedoen. Het feit dat de Politieke Groepering Borger jonger is, kan in de beoordeling een rol spelen.

Borgers raadsman mr J.J.A. Netten denkt hier anders over. Hij voerde aan dat de volgens de onlangs in werking getreden Nieuwe Kieswet alle oude registraties van politieke partijen vervallen. Althans, voorzover die partijen niet meedoen aan verkiezingen op landelijk of provinciaal niveau. De Lijst Borger en de Politieke Groepering moesten dus beide bij af beginnen. Jetten merkte vervolgens op dat bij de inschrijving bij het Stembureau op 21 november de daar dienst doende ambtenaar T. van Lierop ten onrechte de inschrijving van zijn cliënt heeft geweigerd. De vereiste waarborgsom zou niet zijn gestort.

Op 23 november kwam wethouder Bouwmans zich met zijn Lijst Borger registreren. Hoewel, zo meent Jetten, de inschrijvingsbescheiden niet compleet waren, werd Boumans toch door Van Lierop geaccepteerd. Een flagrante schending van het gelijkheidsbeginsel, aldus de raadsman, temeer omdat zijn cliënt de waarborgsom wel had gestort. Het stortingsbewijs van de postgiro werd echter door Van Lierop niet voldoende bewijs geacht. De storting van de waarborgsom moet namelijk zijn bijgeschreven op de rekening van de gemeente.

De vertegenwoordiger van het Stembureau zei dat alle regels zijn nageleefd. Volgorde van aanmelding van lijsten is bovendien niet belangrijk.

Jetten vindt dat de wethouder de naam Borger misbruikt. „Sinds vijf jaar heeft de familie geen vertegenwoordiger in de Lijst Borger. Veel kiezers die vanouds hun vertrouwen in de Lijst Borger hebben gesteld, denken dat de familie nog steeds de koers van de partij bepaalt. Dat is geenszins het geval", zo zei Jetten.

Boumans is volgens de raadsman op de loop gegaan met de respectabele naam van de familie, terwijl de familie Borger de wethouder veelvuldig zou hebben verzocht in vredesnaam met zijn eigen naam politiek te gaan voeren. „De Lijst Borger moet van vreemde smetten worden gezuiverd", verklaarde Jetten plechtig.

Wethouder Boumans bleek niet te spreken over de 'pertinente leugens' van Jetten. „Waar staat het dat een lid van de familie op de lijst moet staan?", vroeg hij aan Blaauw. „Een broer van de overleden Borger staat er trouwens op." Volgens de vertegenwoordiger van het Stembureau heeft Boumans cs. de Lijst Borger een eigen gezicht gegeven. Hij vindt verder dat de familie geen eigendomsrecht op de lijst kan claimen.

Heerlense politie gaat automatiseren

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeentepolitie van Heerlen start 1 januari met een automatisch aangiften-systeem. Het maakt deel uit van het zogenaamde Herkenningsdienst Systeem (H.K.S.) dat door Binnenlandse Zaken landelijk aan de politie werd opgedragen.

Via dit systeem kunnen de gegevens van criminelen in de computer worden gevoerd. Met name de snelheid van opsporing is één van de voordelen van de automatisering.

Straks kan een reeds bestaande dader aan de hand van een signalement uit het systeem worden gehaald. Met ingang van 1 januari worden ook alle aangiften van inbraken, diefstallen en dergelijke op deze manier verwerkt.

De politie doet daarom een beroep op burgers om waardevolle bezittingen nóg beter te omschrijven. Des te eenvoudiger is het dan om na een onverhoopte inbraak de eigendommen via de computer te identificeren.

Geboren

Judith

dochter van
Albert en Anneke
Geelen-Van De Haterd
zusje van Sonja en Esther

Kerkrade 20 december '89
6462 TA Kleinnullandstr. 27

Gisteren 21 december zijn getrouwd

Monique Sonnenschein
en
Rob van Hugten

in het stadhuis te Heerlen.

Ons adres: Tarwehof 48, 6418 KM Heerlen

Enige en algemene kennisgeving

†

Wij geven u kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan

Anna Barbara Kisters-Schwickart

in de ouderdom van 84 jaar.

Heerlen: † H.P. Kisters
M. Kisters-Sark
Heerlen: A.M. Collombon-Kisters
P.J.H. Collombon
Brunssum: H.B. Zijlstra-Kisters
J.J. Zijlstra
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Fam. Schwickart
Fam. Kisters

20 december 1989
Ds. Jongeneelstraat 6, Heerlen
Corr.adres: Schaesbergerweg 62
6415 AJ Heerlen

Geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op zaterdag 23 december a.s. om 13.30 uur in de dekenale kerk St.Pancratius te Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op het RK Kerkhof aan de Akerstraat ingang Groene Boord.

Schriftelijke condoléance, achter in de kerk vanaf 13.10 uur.

Mam is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen (ingang St.Antoniusweg).

Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, van 17.30-18.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd delen wij u mede, dat heden voorzien van het h. oliesel plotseling van ons is heengegaan, in de leeftijd van 73 jaar mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Anneke Schmidt

echtgenote van

Hoeb Tummers

Sittard: Hoeb Tummers
Tüddern (D): Tilly Dellendorf-Tummers
Alfred Dellendorf
Geleen: Gerit Kruits-Tummers
Frans Kruits
Papenhoven: Miep van Rossum-Tummers
Koos van Rossum
Limbricht: Huub Tummers
José Tummers-Salden
Kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Schmidt
Familie Tummers

6131 CX Sittard, 20 december 1989
Misboekstraat 15

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op zaterdag 23 december om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Petrus (Grote kerk) te Sittard, waarna de krematie plaats zal vinden in het krematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen om 13.15 uur.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 11.30 uur.
De avondmis wordt gehouden hedenavond, vrijdag 22 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

---

†

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en begrafenis van onze goede moeder, schoonmoeder, groot en overgrootmoeder

Maria Catharina Remans-Voncken

zeggen wij u van harte dank. Uw blijken van medeleven hebben ons goed gedaan.

Hoensbroek, december 1989

De zeswekendienst zal gehouden worden op 26 december a.s., 2e Kerstdag, om 11.00 uur, in de St.Janskerk te Hoensbroek.

Dankbetuiging

Uit uw oprechte belangstelling is ons uw warm medeleven gebleken bij het afscheid van mijn lieve man, onze fijne pap en opa

Harry Bastings

Wij willen iedereen danken voor de bijdrage daaraan. Het was voor ons een enorme steun.

Mevr. M. Bastings-Lacroix
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op eerste Kerstdag om 10.00 uur in de parochiekerk van Sint Gerlachus te Banholt.

---

† Frans Cleven, 68 jaar, echtgenoot van Margaretha Bemont, weduwnaar van Maria Dircks, Ligusterstraat 2b, 6101 MC Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 23 december om 20.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Pey.

† Mechteldis Bagis, 79 jaar, weduwe van Gerardus van Wegberg, Dorpstraat 36, 6102 TW Pey. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 23 december om 11.30 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Pey.

Enige en algemene kennisgeving

†

In dankbare herinnering delen wij u mede, dat na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden, van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Annie Janssen

echtgenote van

Gerrit Berendsen

Zij overleed op 53-jarige leeftijd, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Schaesberg: Gerrit Berendsen
Papendrecht: Mariëtta Groenendijk-Berendsen
Ger Groenendijk
Bas en Rob
Drunen: Mimi Toonen-Berendsen
Wim Toonen
Dennis, Rudy en Judith
Dordrecht: Herman Berendsen
Marcella IJf
Dordrecht: Frank Berendsen
Lisanne de Kok
Dordrecht: Petra Berendsen
Leendert Hoogmoed
Familie Janssen
Familie Berendsen

6372 BE Landgraaf, 21 december 1989
Briandstraat 46

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 23 december a.s. om 12.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg, Hoofdstraat, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Het rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene wordt gebeden, heden vrijdag 22 december, aansluitend avondmis in voornoemde dekenale kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman uitvaartcentra Beuteweg 32, Nieuwenhagen, heden vrijdag 22 december van 18.00 uur tot 18.15 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met droefheid geven wij kennis dat, na een werkzaam en liefdevol leven voor haar gezin, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Leentje Kleinen

weduwe van

Sjef Bisscheroux

Zij overleed na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden in de Lückerheidekliniek, op de leeftijd van 84 jaar, voorzien van het h.sacrament der zieken.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Eygelshoven: J.J.A.W. Bisscheroux
S. Boom
Bunnnsel [illegible]: M.A.H.A. Rohs-Bisscheroux
[illegible]
en haar kleinkinderen
Familie Kleinen
Familie Bisscheroux

Kerkrade, 21 december 1989
Corr.adrs: Molenweg 18
6471 HB Eygelshoven

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 23 december a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes De Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van heden vrijdag 22 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek St. Pieterstraat 145 te Chèvremont van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor de vele blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en begrafenis van mijn onvergetelijke vrouw onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Fien Mulder-Meiser

zeggen wij u hartelijk dank. Uw blijken van medeleven hebben ons gesterkt in dit voor ons grote verlies.

B. Mulder
Kinderen en kleinkinderen

Amstenrade, december 1989

De zeswekendienst zal gehouden worden op dinsdag 26 december, 2e Kerstdag om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade.

---

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft de Heer tot Zich genomen, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 84 jaar, onze lieve vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Joseph Struijke

weduwnaar van

Antonia Josefina Wilms

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Schinveld: Leonie Bartels-Struijke
Huub Bartels
René en Paul
Henriëtte en Johan
Guttecoven: Riet Struijke-Horbag
Pascale en Fred
Michèle en Lou
Familie Struijke
Familie Wilms

Schinveld, 21 december 1989, Eindstraat 98
Corr.adres: Eindstraat 100, 6451 AG Schinveld

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 23 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Eligius te Schinveld, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Vader wordt bijzonder herdacht bij het rozenkransgebed en de avondmis van heden, vrijdag 22 december om 18.45 uur, aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 uur tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, nam God heden, voorzien van de h.sacramenten der stervenden, in de leeftijd van 88 jaar, tot Zich, onze dierbare moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Clara Pagen

weduwe van

Christiaan Berk

Adelaide (Australië): In dankbare herinnering:
Mart Berk
Simpelveld: Lies Berk-Frankort
† Jan Berk
Brunssum: Mia Berk-Reinders
Corrie Heijnen-Berk
Simpelveld: Leo Heijnen
Karel Berk
Landgraaf: Mia Berk-Kockelkoren
Annie Dautzenberg-Berk
Huub Dautzenberg
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Fam. Pagen
Fam. Berk

Kerkrade, 20 december 1989
Corr.adres: Europaweg Zuid 124, 6374 KV Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaats hebben op zaterdag 23 december om 10.00 uur in de parochiekerk van de H.Remigius te Simpelveld.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Vrijdagavond om 7.00 uur zal mede ter intentie van de overledene een h.mis worden opgedragen in de kapel [illegible] Schaesbergerstraat 25 te [illegible] Kerkrade.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Het medeleven dat u betoond hebt bij het overlijden van mijn dierbare man en onze zorgzame vader

Nicolaas Plug

is voor ons een grote steun geweest, daarvoor betuigen wij u onze oprechte dank.

C. Plug-de Koster
en kinderen

Voerendaal, december 1989
Mirbachstraat 9

De zeswekendienst zal plaatsvinden op 1e Kerstdag om 11.30 uur in de kerk van Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade-Voerendaal.

Dankbetuiging

Wij bedanken u allen voor de vele blijken van deelneming, bloemen en h.missen bij het overlijden en de crematie van mijn onvergetelijke echtgenoot, vader en opa

Arnold Knops

Mevr. M. Knops-Knijpers
Kinderen en kleinkinderen

Jabeek, december 1989

De zeswekendienst heeft plaats op zondag 24 december gedurende de Kerstnacht viering om 19.00 uur in de St.Gertrudiskerk te Jabeek.

---

† Theo Mulder, oud 69 jaar, echtgenoot van Mia Ophuis. Alentelaan 15, 6217 BK Maastricht. Eucharistieviering in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad, Malpertuis-Maastricht op vrijdag 22 december om 12.30 uur. Geen condoleren.

---

†

Op 20 december is rustig van ons heengegaan, in de leeftijd van 85 jaar, voorzien van de h. sacramenten onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Leenke Wijnen

weduwe van

Sjeer Meisen

In dankbare herinnering:
Sittard: Pierre en Mia Meisen-Verjans
Ger, Marleen en John
Sittard: Frans en Annie Meisen-Gruisen
Karina, Marlou en Michel
Familie Wijnen
Familie Meisen

20 december 1989
Corr.adres: Misboekstraat 6, 6131 CX Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op zaterdag 23 december a.s. om 10.30 uur in de dekenale kerk van St.-Petrus (Grote Kerk) te Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, geen condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van heden vrijdag 22 december om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, heden vrijdag 22 december van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

In plaats van kaarten

†

Voor de steun en deelneming ons betoond bij het overlijden van onze vader, schoonvader en opa

Willem Jetten

danken wij u allen hartelijk.

Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 24 december om 10.00 uur in de kerk van O.L.V. Geboorte te Broeksittard.

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van onze gepensioneerde medewerker, de heer

A. Krebbers

De heer Krebbers was tot aan zijn pensionering in 1976 ruim 43 jaar werkzaam bij onze afdeling distributie.

Directie en personeel
NV Provinciale Limburgse Elektriciteits-Maatschappij

Maastricht, 20 december 1989.

Enige en algemene kennisgeving

In de kracht van z'n leven, vol energie en plannen vo[or de] toekomst werd geheel onverwacht van ons weggeno[men] in de leeftijd van 16 jaar, onze lieve zoon, broer en k[lein]zoon

Lars

Klimmen: Tine en Niels
Klaas Holtrop
Vlaardingen: oma en opa Oostveen
Schaesberg: oma Holtrop

21 december 1989
Schutteheiweg 21
6343 AG Klimmen

De dienst van het woord en gebed zal plaatsvinden o[p zat]erdag 23 december om 10.30 uur in de Remigiusk[erk te] Klimmen, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof alda[ar].

Samenkomst in de kerk om 10.10 uur, alwaar gelegen[heid] tot schrifteijk condoleren.

Lars is opgebaard in de rouwkapel van het De Weve[rzie]kenhuis te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen van 16.00 tot 17.00 uu[r].

Met grote ontsteltenis en droefenis, vernamen wij het overlijden van

Lars

Moge hij, in een nieuw leven, het geluk vinden dat hem onder ons sle[chts] zo kort vergund mocht zijn.
Wij wensen ouders, broer en familie veel sterkte om dit verlies te ku[nnen] dragen.

De Bernardinus-gemeenschap

Enige en algemene kennisge[ving]

†

Op 17 december is vrij onverwacht overle[den de] heer

Jan Hubert Vosse[n]

weduwnaar van

Catharina Ratkoj

Namens Huize T[...]
Dir. S.M.G. Beck[...]

Heerlen, 17 december 1989
Piet Malherbestraat 2

De crematieplechtigheid heeft in stilte p[laatsge]vonden op donderdag 21 december in Heer[len].

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is familie, vrien[den en] kennissen persoonlijk te bedanken voor [de] blijken en medeleven tijdens de ziekte, het [overlij]den en de begrafenis van mijn lieve vrouw, [moeder] en oma

Mia Engelen-Mengele[rs]

willen wij u allen langs deze weg hartelijk d[anken]. Ook een dankwoord voor de persoonlijke en [schrif]telijke condoleances en h.missen.

L. Engelen
Kinderen en kleinkinde[ren]

Bingelrade, december 1989

De plechtige zeswekendienst zal gehouden w[orden] op Tweede Kerstdag 26 december a.s. om 10[...] in de St.Lambertuskerk te Bingelrade.

Mr dr Ch. van Rooy.

Oud-gouverneur Van Rooy:

'Kremers heeft perfect gewerkt'

EINDHOVEN – „Vanuit de verte te oordelen, heeft gouverneur Kremers perfect gewerkt." De man in die verte is de in Eindhoven woonachtige mr dr Ch. J. M. A. van Rooy (77), oud-commissaris van de koningin in Limburg (1964-1977).
„Zijn vertrek komt niet als een verrassing. Hij heeft altijd al gezegd dat hij niet tot zijn 65e zou doorwerken. Kremers heeft hard gewerkt. Wat hem nagegeven moet worden is zijn dynamiek."

Van Rooy roemt Kremers met name om de projecten zoals de Oost-westbaan van Maastricht Airport, de Rijksuniversiteit Limburg en het intensiveren van de samenwerking tussen de commissarissen van de koningin. „Allemaal zaken overigens waarvoor ik destijds zelf als commissaris van de koningin de basis heb gelegd", voegt hij er fijntjes aan toe.

En de opvolging?

„Daarvoor is het nog te vroeg." In het circuit circuleert de naam van zijn dochter Yvonne van Rooy (38), ex-staatssecretaris van Economische zaken en momenteel terug in de bankjes als Tweede Kamerlid voor het CDA.

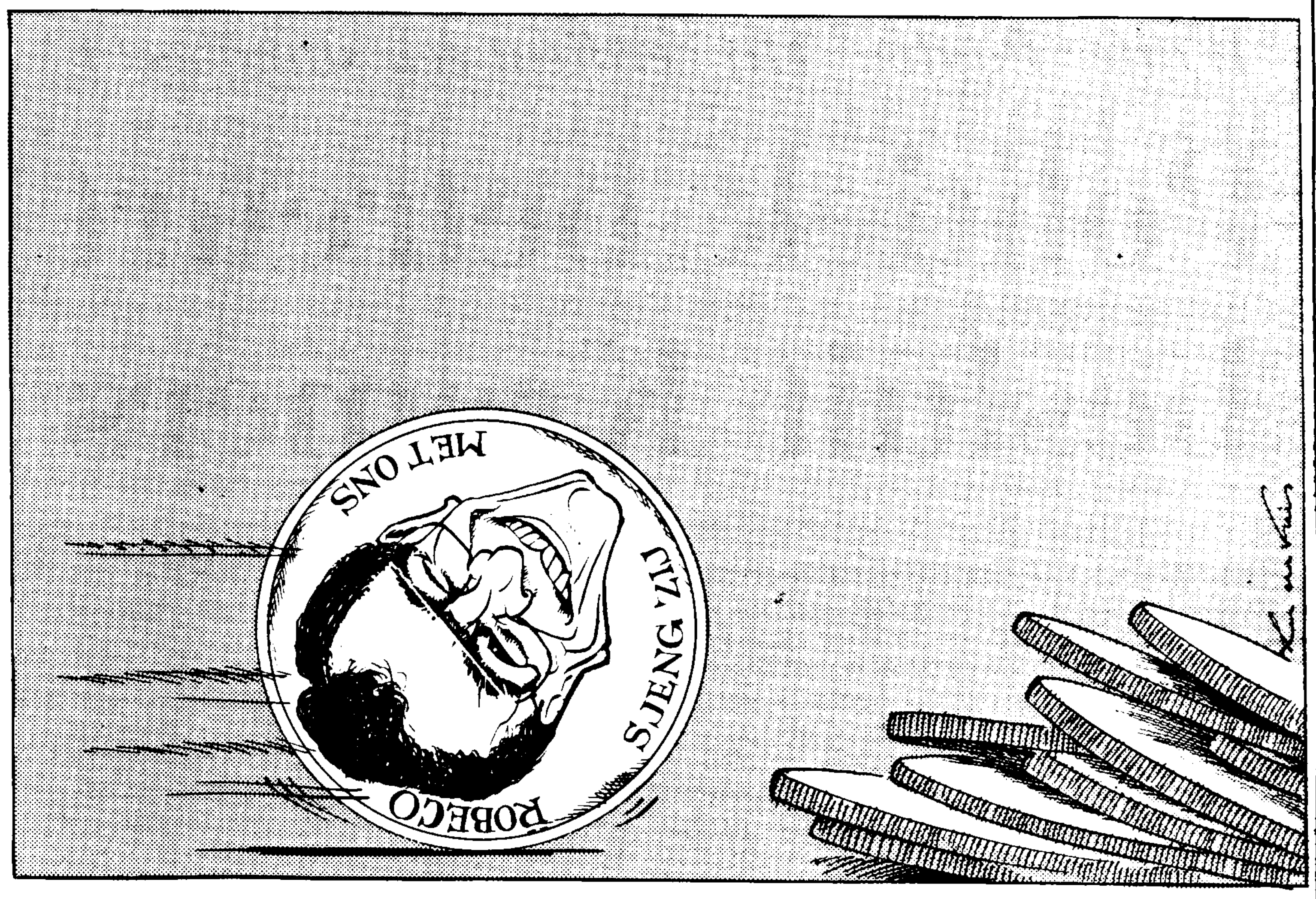
„Haha, dat vind ik wel aardig dat dat gezegd wordt. Maar het lijkt me verstandig dat ik daar verder maar niets over zeg."

WIE WIST ER VAN?

MAASTRICHT – Slechts een handvol mensen wist vóór gisterochtend dat dr Kremers zou vertrekken.

Behalve uiteraard zijn gezin en zijn nieuwe werkgever, waren slechts enkele 'belangrijke' Limburgers op de hoogte van het feit dat de gouverneur op korte termijn zijn ambt zou neerleggen.

Maar die wisten weer niet voor welke baan Kremers had gekozen. Er werd gisteren dan ook alom gesproken van 'het best bewaarde Limburgse geheim sinds 12½ jaar...'

Dr Kremers in een terugblik op zijn gouverneurschap:

'Ik ben geslaagd als ik mij overbodig heb gemaakt...'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Met dankbaarheid mag ik constateren dat de doelen die ik mij bij het aanvaarden van dit ambt in 1977 heb gesteld, grotendeels zijn bereikt". Deze tevredenheidsbetuiging klonk gisteren uit de mond van gouverneur dr Sjeng Kremers nadat hij in het openbaar zijn ontslagaanvrage had bekend gemaakt.

„Ik ben er steeds van uitgegaan dat mijn werk in deze provincie eerst dan geslaagd mocht heten wanneer ik mijzelf overbodig zou hebben gemaakt". Nu hij dat moment acht aangebroken, voelt hij er niets voor tot 1998 op zijn lauweren te gaan rusten. „Daarvoor ben ik tezeer een doe-figuur!", bekende hij gisteren met zijn karakteristieke, even schalkse als wijsgerige, glimlach.

De heengaande gouverneur hoopt dat zijn opvolger snel bekend zal zijn en deze voldoende tijd krijgt zich in te werken voordat in 1991 het nieuwe college van Gedeputeerde Staten zal aantreden. Welke raad hij zijn ambtsopvolger zou willen geven? „Ik hoop dat hij mijn zwakke punten zal compenseren en de eventueel goede van mij zal overnemen...."

Funkties

Toen hij in augustus 1977 het gouverneurschap in Limburg overnam van mr dr Ch. van-Rooy, had de uit Nieuwenhagen afkomstige Sjeng Kremers buiten zijn geboorteprovincie reeds tal van zeer uiteenlopende funkties vervuld. Aan de Katholieke Universiteit Nijmegen was hij in 1957 cum laude geslaagd voor het examen psychologie en drie jaar later, eveneens cum laude, gepromoveerd tot doctor in de sociale wetenschappen.

Na enkele jaren als wetenschappelijk onderzoeker verbonden te zijn geweest aan de universiteit van Californië in Berkeley (USA) volgde in 1965 zijn benoeming tot hoogleraar in de psychologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Van dit wetenschappelijk instituut werd hij in 1969 als gedelegeerd curator lid van het dagelijks bestuur. Drie jaar later verhuisde hij naar Den Haag om daar te gaan optreden als voorzitter van de pas opgerichte Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.
In datzelfde jaar benoemde het Nederlands Episcopaat hem tot voorzitter van de Stichting Katholieke Universiteit, welke funktie hij tot eind 1986 heeft bekleed. In de jaren van zijn gouverneurschap vervulde hij in de provincie Limburg tal van aan zijn ambt te ontlenen funkties, zoals voorzitter van de raad van commissarissen van de PLEM en van de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg.

Bedrijfsleven

Daarnaast vervult hij nog tal van andere maatschappelijke funkties en voorts enkele commissariaten in het particuliere bedrijfsleven, onder meer bij de Robecogroep waar hij volgend jaar in dienst hoopt te treden als vicevoorzitter.
Tal van keren werd de naam van dr Kremers in de loop der jaren op als kandidaat voor een ministerschap. Metterdaad beperkte hij zijn politieke optreden echter tot dat van kabinetsformateur, samen met drs E. van Thijn, in de zomer van 1981.

● *Tijdens een persconferentie in het Provinciehuis maakte gouverneur Kremers zijn aftreden bekend.*
Foto: WIDDERSHOVEN

Sociale partners vol lof, maar:

'Karwei nog niet geklaard'

Van onze redactie economie

HEERLEN – Mooie woorden bij het vertrek van een commissaris der koningin zijn gebruikelijk. De waarde van al die loftuitingen is echter beperkt, omdat niet altijd duidelijk is in hoeverre de uitlatingen gemeend zijn. Serieuzer moet daarom worden gekeken naar de profielschets die werkgevers en werknemers geven van de opvolger van de huidige gouverneur. Uit de reacties gisteren bleek dat de opvolger van Kremers welhaast naar diens evenbeeld geschapen moet zijn. Maar daarnaast zal hij – nog meer dan Kremers – goed ingevoerd moeten zijn in Brussel en in de Euregio.

Toch zijn er hier en daar wel enkele kritische noten te kraken. Volgens P.A. Booy, districtsbestuurder van het CNV in Limburg, gaat Kremers te vroeg weg. „Nu het PNL-beleid nagenoeg is afgelopen en er onvoldoende resultaat is, heeft hij gekozen voor de gemakkelijkste weg: vertrekken." Kremers heeft volgens Booij vooral de laatste jaren goed gescoord. „Er was voldoende geld en daar zijn schitterende projecten mee opgezet. Zijn opvolger zal het moeilijk krijgen nu de subsidiekranen worden dichtgedraaid en de nieuwe gouverneur dient daarom van een nog zwaarder kaliber te zijn."

Niet klaar

Wiel Friedrichs, districtsbestuurder van de FNV Limburg, vindt het jammer dat Kremers vertrekt, omdat diens karwei nog niet helemaal geklaard is. „Aan de herstructurering van Limburg is nog heel wat te doen. En de werkgelegenheid in met name de Oostelijke Mijnstreek en de omgeving Maastricht is nog veel te hoog. Verder moet nog worden gewerkt aan de komst van R 73, de uitbreiding van het vliegveld en het behoud van de investeringspremies."

Toch steekt ook Friedrichs voornamelijk de loftrompet over de gouverneur. Kremers heeft zwaar getrokken aan de economische groei van de provincie na de mijnsanering. De sociale aspecten hadden wat minder zijn aandacht, maar hij heeft in ieder geval geijverd voor het verbeteren van de werkgelegenheid. „Ik had de indruk dat hij serieus luisterde naar de bonden als gesprekspartner."

Frans Hol van de Unie BLHP vindt het „buitengewoon jammer dat Kremers vertrekt. „Kremers was ondernemend en vasthoudend. Hij heeft in die 12,5 jaar veel aangepakt, maar niet alles tot een goed einde gebracht. De uitbreiding van het vliegveld heeft hij helaas niet voor elkaar kunnen krijgen. Wat het overige betreft, moet wel gezegd worden dat Kremers het economisch tij vooral de laatse vijf jaar mee heeft gehad." De opvolger moet wat Hol betreft net als Kremers goed ingevoerd zijn in Den Haag. Een man als drs René van der Linden zou volgens Hol aan die kwalificaties kunnen voldoen.

Dun gezaaid

Voor voorzitter H.A. Versteegh van de Samenwerkende Kamers van Koophandel in Limburg komt het vertrek van Kremers niet als een verrassing. „Hij heeft altijd al gezegd dat hij dit een beperkt aantal jaren wilde doen." Ook Versteegh vindt het jammer dat Kremers vertrekt. „Mensen met zijn kwaliteiten zijn dun gezaaid."

Secretaris L. Rooskens van de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (Lozo) waardeert het in Kremers dat hij erin slaagde het zelfvertrouwen van de Limburgers sterk op te vijzelen. „Limburg is weer van binnenuit sterk geworden en dat is voor een groot deel zijn verdienste." W. Jense van Maastricht Airport denkt dat het moeilijk wordt een gelijkwaardige opvolger voor de gouverneur te vinden. „Kremers wist op zijn eigen on-ambtelijke wijze veel voor elkaar te krijgen."

Drs J.M. Smeets, voorzitter van de Limburgse Werkgeversvereniging heeft veel waardering voor Kremers, die midden in de periode van herstructurering commissaris werd. Hij heeft het toen niet gemakkelijk gehad, weet Smeets. „Kremers was een man met een eigen mening, die echter een goed oor had voor de problemen van zowel de bedrijven als de vakbeweging. Het is zijn verdienste dat hij de sociale partners wist te binden in hun opstelling richting Den Haag."

Mr Hans van Liemt, bestuursvoorzitter van DSM, noemt het vertrek van Kremers „een groot verlies voor de regio. Maar het is wel een logische consequentie vanwege het feit dat hij over zoveel managementervaring en capaciteiten beschikt." De president-directeur van het chemieconcern heeft Kremers leren kennen als een 'scherpzinnig man met een grote persoonlijkheid'.

Interim-directeur drs A. Plantinga van de NV Industriebank Liof kwalificeert Kremers als een man die jaren lang de stuwende kracht is geweest achter de economische wederopbouw. „Hij heeft het Limburgse elan nieuw leven ingeblazen; de Limburgers zijn in zijn tijd zakelijker geworden. We hopen dat de Limburgse motor ook zonder zijn brandstof goed zal kunnen blijven doordraaien."

Aan de berichtgeving over het vertrek van dr J. Kremers als commissaris van de koningin werkten mee: Servé Overhof, Han Brinkman, Frank Seuntjens, Peter Bruijns, Jos van den Camp, Mariëtte Stuijts, Jos van Wersch, René Roosjen, Math Wijnands en Peter Stiekema.

● *Huub Robeerst ...„Heel slecht nieuws"...*
Foto: WIDDERSHOVEN

Chauffeur Hub Robeerst verslagen

'Hij heeft een goeie opvolger beloofd...'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Woensdagavond heeft de gouverneur mij al vertrouwelijk over zijn vertrek ingelicht. Na thuiskomst heb ik een stevige whisky gedronken en ben daarna zeer vroeg naar bed gegaan. Héél slecht nieuws..." Zo reageert Huub Robeerst, de gemoedelijke Maastrichtenaar die twee jaar chauffeur is geweest van gouverneur Houben, 12 1/2 jaar van gouverneur Van Rooy en eenzelfde periode van dr Kremers. „We reden samen per jaar zo'n 70- tot 80.000 kilometer, maar het eerste kwaaie woord moet ik nog horen...."

Enthousiast steekt Robeerst de loftrompet op zijn 'baas'. „Hij was altijd vriendelijk en bleef in de auto wakker totdat we thuis waren, al was het nog zo laat. Hij was een echte heer. En voor Limburg heeft hij heel wat betekend, dat zeg ik uit de grond van mijn hart. Hij heeft heel wat gaten opgevuld met werkgelegenheid....."

Dr Kremers heeft zijn trouwe chauffeur inmiddels gerustgesteld. „Toen hij woensdagavond mijn teleurstelling merkte, zei hij: Ik zal zorgen dat er een heel goeie in mijn plaats zal komen...." Robeerst glimlacht weer. Naar voorbeeld van de man die hij als weinig anderen zo van nabij heeft leren kennen.

Kremers, bijgenaamd gouverneuro-chirurg

nieuws analyse

Het karwei is geklaard, de interim-manager gaat. Kort gezegd is dat de verklaring voor het vertrek van gouverneur Kremers. Het geeft al aan dat hij waarschijnlijk geen beter moment kon kiezen, om zijn biezen te pakken. De opdracht, Limburg uit het diepe dal te halen, is nagenoeg voltooid. Want het was toch maar onder Kremers dat de werkloosheid in Limburg, jarenlang het hoogst in Nederland, dit jaar eindelijk weer op het landelijk gemiddelde terecht kwam.

Hij had het geluk in Limburg te komen juist op een moment dat het besef groeide dat de provincie de handen uit de mouwen moest steken; ook op een moment dat het regionaal (PNL-)beleid al geboren was, een beleid dat Limburg er weer bovenop moest brengen. Want de economische recessie in de jaren '70 had de provincie nog verder onderuit gehaald, dan na de mijnsluitingen al was gebeurd.

Maar de eigengereide Kremers had de gave om het credo, de hand aan de ploeg te slaan, op overtuigende wijze uit te dragen.

Omdat de opdracht min of meer is uitgevoerd komt het vertrek van Kremers eigenlijk niet als een verrassing. Toen de zon in Limburg weer ging schijnen, doken al regelmatig berichten op dat Kremers weer oren had naar een andere functie. Naarmate de werkloosheid daalde, steeds meer buitenlandse investeerders naar Limburg kwamen en het elan in de provincie sterker terugkwam, leek het wel of Kremers hiervoor een compensatie zocht.

Dat is ook terug te vinden in de indrukwekkende reeks van nevenfuncties, ook buiten de provincie. Maar het duidelijkste signaal was wel de privéreis die hij kortgeleden ondernam naar de andere kant van de aardbol, het paradijselijke Fiji. De regering van dit eiland vroeg Limburgs gouverneur om advies, omdat deze over zo'n grote dosis bestuurlijke ervaring beschikte. En tussen alle bedrijven door bracht hij ook nog een bezoek aan Israël.

Het kon niet uitblijven dat critici argwanend stonden tegenover de tijd die met al dit soort functies gemoeid, omdat voor de buitenwacht onduidelijk was (en is gebleven) of dit niet toch ten koste ging van het gouverneurschap. De kritiek werd echter al gauw gesmoord, en sloeg zeker de laatste maanden om in één reeks loftuitingen.

Ook dat is verklaarbaar. Vooral als bemiddelaar heeft Kremers náám gemaakt, en wellicht is er geen voorganger die aan het gouverneursambt zo'n ruime inhoud heeft weten te geven. Bij vrijwel elk knellend punt, dat voor de provincie van wezenlijk belang was, wordt de naam van Kremers genoemd als de succesvolle bemiddelaar of de verlossende bestuurder: de academisering van het ziekenhuis in Maastricht, de uitbouw van de rijksuniversiteit, de versnelde aanleg van de autoweg A73, de fusie tussen Plem en Limagas, het conflict over de neuro-chirugie tussen De Wever en ziekenhuis Maastricht... Het leverde hem de bijnaam van 'gouverneuro-chirurg' op.
Naam en faam van Kremers bleven niet beperkt tot de provincie, en de rechtstreekse partners van politiek Den Haag. Zelfs een invloedrijk politicus als Hans Wiegel moest het in een recent weekblad afleggen tegen Kremers: „Hij (Wiegel dus, red.) is niet de gedreven bestuurder die voorgaat in discussies over regionaal beleid en dag en nacht in touw is voor zijn provincie. Vergeleken met Kremers heeft hij een statische opvatting van zijn ambt."

Met hoeveel dynamiek Kremers zijn ambt ook vervulde, het bracht hem uiteindelijk niet de voldoening die hij zocht: opgenomen worden in de schare van de groten in het bedrijfsleven.

Toch zal de aanstaande topman van Robeco niet helemaal tevreden zijn als hij straks met de auto naar Rotterdam rijdt en ter hoogte van Maastricht Airport door het portierraampje kijkt. Hij heeft vele malen met enige pertinentie verkondigd dat de Oost-Westbaan er komt, maar daar heeft hij nu nog maar een half jaar de tijd voor. Als het dan nog niet gelukt is, zal hij ter hoogte van Zestienhoven ongetwijfeld opnieuw jeukende vingers krijgen...

In het jaar waarin Kremers vertrekt, stopt het PNL-beleid voor Zuid-Limburg. Limburg mag zich daar niets van aantrekken, en moet rustig doorwerken aan een verder herstel. Want het karwei is niet helemaal geklaard; de Oostelijke Mijnstreek is nog niet klaar voor een zelfstandig bestaan.
En in noodgevallen zit in een moderne kantoorflat ergens in Rotterdam een man die, naast zijn werk, ongetwijfeld tijd weet vrij te maken om Limburg van advies te dienen.

han brinkman

Walter Paulis: 'Hij verdient een standbeeld'

Politiek betreurt besluit Kremers

● *Scheidend gouverneur Kremers ...vertrek alom betreurd...* Foto: WIDDERSHOVEN

HEERLEN – Limburgse partijvoorzitters en Tweede Kamerleden betreuren, ongeacht hun politieke bloedgroep, het vertrek van commissaris van de koningin dr J. Kremers. Zonder uitzondering roemen zij de grote verdiensten van Kremers voor Limburg, hoewel de een wat lyrischer is dan dan de ander. CDA-parlementariër Walter Paulis bijvoorbeeld is van mening dat Kremers een standbeeld verdient. Voormalig VVD-Kamerlid Jos van Rey daarentegen meent dat de gouverneur ook een behoorlijke portie geluk heeft gehad. Het vertrek van Kremers komt trouwens voor niemand als een donderslag bij heldere hemel. Ook al omdat hijzelf bij herhaling heeft gezegd dat hij niet tot zijn pensioen commissaris van de koningin wil blijven. Dat Kremers nu voor het bedrijfsleven heeft gekozen wordt hem niet kwalijk genomen. Hij heeft genoeg voor Limburg gedaan en iedereen is op een gegeven moment toe aan een nieuwe uitdaging, is de algemene opvatting.

Lex Magielsen, voorzitter CDA-Limburg: „Jammer dat hij vertrekt, hoewel het voor mij niet helemaal onverwachts komt. Toen hij aantrad heeft Kremers al gezegd dat hij geen twintig jaar zou blijven zitten. Ik heb altijd veel waardering gehad voor zijn inzet, wilskracht en doorzettingsvermogen. Mede dank zij Kremers is Limburg een gezonde provincie geworden die zelfbewust de toekomst in kan gaan. Hij is voor Limburg van bijzondere betekenis geweest. Ik vind het nog te vroeg om nu al over zijn opvolging te speculeren, maar ik ga ervan uit dat het weer een CDA'er wordt. Dat lijkt me gezien de politieke situatie in Limburg het meest voor de hand liggen. De opvolger van Kremers hoeft van mij niet per se een Limburger te zijn, als hij maar begrip heeft voor de Limburgse cultuur".

Verwijt

Arie Kuijper, voorzitter PvdA-Limburg: „Vriend en vijand zullen het er over eens zijn dat Kremers heel veel voor Limburg heeft betekend. Hij heeft zich geweldig ingezet voor de economische ontwikkeling van Limburg en niet zonder succes.

Dat in de rest van het land het imago van Limburg is verbeterd, hebben we voor een belangrijk deel aan hem te danken. Het enige dat ik hem als PvdA'er verwijt is dat hij zijn invloed bij burgemeestersbenoemingen te vaak heeft aangewend in het voordeel van het CDA. Daardoor is de PvdA onderbedeeld. Ik zou het daarom toejuichen als de opvolger van Kremers een socialist zou zijn. Limburg is daar volgens mij onderhand ook rijp voor. Persoonlijk lijkt me Thijs Wöltgens een geschikte kandidaat, hoewel ik daar niet mee wil zeggen dat het weer een Limburger moet zijn. Ik hou niet zo van provinciaal denken".

Frans Breukers, voorzitter VVD-Limburg: „De overstap van Kremers naar het bedrijfsleven verbaast me niks. Hij is een geboren ondernemer. Zijn vertrek is een verlies voor Limburg, maar ik ga ervan uit dat er een goede opvolger wordt aangewezen. Als VVD'er hoop ik natuurlijk dat het een partijgenoot wordt, maar die kans is te verwaarlozen. Daar ben ik realist genoeg voor. De nieuwe commissaris van de koningin hoeft van mij geen CDA'er te zijn. Ik denk dat het goed zou zijn als de PvdA de opvolger van Kremers mag leveren. Afwisseling moet er zijn".

Paul van der Hijden heeft als Statenlid voor de PPR gouverneur Kremers acht jaar lang van nabij meegemaakt, voor een groot deel in de Statenzaal. „Hij was een bekwame voorzitter, die ook aan kleinere vertegenwoordigingen in de Staten volle aandacht gaf". Over de bestuurder Kremers denkt de heer Van der Hijden genuanceerder. „Als verzamelaar van Limburgse belangen stond hij heel ijverig op de bres voor hetgeen hij als het belang van Limburg zag. Dat bestond voornamelijk uit het hier naar toe lokken van ondernemingen. Nooit echter werden de effecten in arbeidsplaatsen doorgerekend maar daarmee werd het allemaal wel gemotiveerd. Wat er uiteindelijk uitkwam, was meegenomen. Het beleid van Kremers was aantrekkelijk voor ondernemers. Zijn nieuwe baan sluit daar mooi op aan", aldus Paul van der Hijden.

Tweede Kamerlid Walter Paulis (CDA) vindt het vertrek van Kremers logisch. „Het past in de cultuurverandering. Langzamerhand begint het besef door te dringen dat je niet te lang op dezelfde post moet blijven zitten. Ik vind het een uitstekende zaak dat een ambtenaar op een gegeven moment de overstap naar het bedrijfsleven maakt. Andersom geldt dat ook. Een zakenman doet er goed aan ook eens een tijd voor de overheid te werken. Over de verdiensten van Kremers kan ik kort zijn: enorm. Niet alleen in materiële zin heeft Limburg van Kremers geprofiteerd, maar ook op psychologisch gebied. Hij heeft het zelfbewustzijn van de Limburger vergroot, hij heeft een einde gemaakt aan het doemdenken. Ik vind dat Kremers een standbeeld verdient. Dat hoeft niet groot te zijn, maar het komt hem toe". Over de opvolger van Kremers zegt Paulis: „Namen noemen heeft op dit moment geen enkele zin. Maar dat het CDA'er moet worden is een vanzelfsprekende zaak".

Capaciteiten

Ook Tweede Kamerlid Servaes Huys (PvdA) roemt de verdiensten van Kremers. Huys maakte de scheidende commissaris van de koningin als statenlid van nabij mee. „Ik ben toen onder de indruk geraakt van de capaciteiten van Kremers. Het is zonneklaar dat Limburg veel aan hem te danken heeft". Over de opvolger van Kremers zegt Huys lachend: „Het moet een hele goeie zijn en dan kom je automatisch in de categorie 'socialisten' terecht".

PvdA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Thijs Wöltgens, wilde persoonlijk geen commentaar geven op het vertrek van Kremers. Via zijn woordvoerder liet hij weten dat de PvdA er voorstander van is dat ambtsdragers als burgemeesters en commissarissen van de koningin niet te lang op dezelfde stoel blijven zitten. Over de mogelijke aspiraties van Wöltgens om zelf commissaris van de koningin in Limburg te worden, zei de woordvoerder: „Wöltgens is nog niet zo lang fractievoorzitter en ik denk niet dat hij nu al een andere functie ambieert".

Voormalig Tweede Kamerlid Jos van Rey (VVD) gunt Kremers de 'niet onaanzienlijke financiële positieverbetering' van harte. „Ik vind het verstandig dat hij na 12½ jaar opstapt. Je moet niet op je stoel vastroesten. Ik geef toe dat Kremers veel voor Limburg heeft gedaan, maar hij had natuurlijk wel de wind mee. Hij heeft de laatste jaren profijt gehad van de economische opbloei. Wat ik Kremers verwijt is dat hij geen Limburger tussen de Limburgers is. Hij is in mijn ogen te autoritair. Ik hoop dat tussen zijn opvolger en de Limburgse bevolking de afstand niet meer zo verschrikkelijk groot zal zijn. Verder wens ik hem het allerbeste toe. Als aandeelhouder van Robeco zal ik hem nog wel eens tegenkomen op aandeelhoudersvergaderingen. Dat is een leuk gezelschap".

Robeco zoch 'ondernemen bestuurder'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Robe groep waar dr Sjeng Krem een topfunktie gaat bekleden de grootste onafhankelijke leggingsinstelling in Europa een belegd vermogen van m dan 45 miljard gulden. „Toen vijf jaar geleden toetrad tot raad van commissarissen w juist de mijlpaal van 25 milj bereikt. U ziet dat er sprake van een heel snelle groei...", 'verkocht' Kremers gisteren nieuwe firma.

Naar eigen zeggen is hij een tal weken geleden de eerste m voor zijn nieuwe baan gep „Men zocht een onderneme bestuurder en dacht die in persoon van mij in huis te h ben. De benadering door Rob viel samen met een denkpro dat bij mij op gang was gekom over mijn aanblijven als comm saris der koningin. Het was e volstrekte coïncidentie".

In de Robecogroep wordt dr K mers belast met de leiding van Rodamco-divisie die zich toel op het beleggen in onroere goed. Zijn benoeming als zo nig moet op 4 juli 1990 nog d de algemene vergadering aandeelhouders worden krachtigd. Zijn aanstelling als ce-voorzitter van de gehele R beco-groep volgt dan per 1 n vember.

Met een vermogen van tien m jard gulden vormt Rodamco e der grootste beleggingsinstell gen in onroerend goed ter w reld.

Robeco is verheugd over komst van Kremers. „We mo ten in de eerste plaats een opv ger hebben voor drs. C. van R die met pensioen gaat", verkla prof. dr. P. Korteweg, voorzitt van het beleidscomite van de R beco Groep. „In de tweede pla hebben we een ondernemend ervaren bestuurder nodig. Rob co is een groot bedrijf met gro belangen in binnen- en buite land. Kremers heeft een gro staat van dienst in Limburg. H instrueert, organiseert en krij de dingen voor elkaar. Bove dien is het een sociaal mens. W zijn erg blij dat hij bij ons komt".

Rijkspolitie heeft nieuwe adem-analyse-apparatuur

Contra-expertise nu wel mogelijk

Van onze verslaggever

HERKENBOSCH – De verkeersgroep van de rijkspolitie district Limburg beschikt sinds gisteren over een nieuw adem-analyse-apparaat. Het grote verschil met andere apparatuur is, dat dit apparaat een contra-expertise mogelijk maakt. De rp heeft het een maand te leen gekregen van de fabrikant Dräger.

De contra-expertise werd actueel, omdat het Haagse gerechtshof het ontbreken van die mogelijkheid in strijd vond met een Europees verdag dat de rechten van de mens regelt. Op 30 januari zal de Hoge Raad uitspraak doen of verdachten recht hebben op een contra-expertise.

De rijkspolitie in Nederland beschikt over 300 apparaten, die zouden dan allemaal aangepast moeten worden. De importeur van het Amerikaanse merk BACmaster 2, die deze apparaten heeft geleverd, heeft toegezegd dat er technische mogelijkheden bestaan om de apparaten aan te passen.

Het Duitse merk Dräger heeft standaard de mogelijkheid tot contra-expertise. In feite wordt een soort blaaspijpje op het apparaat gezet en een deel van de uitgeblazen lucht wordt daarin opgevangen. Via de in het buisje aanwezige kristallen kan een laboratorium tot een jaar na datum een contra-expertise uitvoeren.

Volgens de instructeuren alcoholwetgeving, Nico Evers en Peter Dahmen, werkt de nieuwe apparatuur uiterst secuur en is niet te beïnvloeden, noch te misleiden. De komende weken zal het intensief worden getest.

Tot 20 januari zullen in het district Limburg tussen de 10 en 12 alcoholcontróles met de nieuwe apparatuur door de verkeersgroep worden uitgevoerd.

● *Een vrijwilligster 'test' de nieuwe adem-analyse-apparatuur.* FOTO: JAN PAUL KUIT.

RP neemt gehandicapten in dienst

Van onze verslaggever

HERKENBOSCH – Met ingang van 1 januari 1990 zullen tien mensen met een handicap indiensttreden bij het district Limburg van de Rijkspolitie. Zij zullen tewerk worden gesteld bij de landgroepen en bij het districtsbureau te Herkenbosch. Zij komen te werken bij de administratie en als telefonist/receptionist. Een van de tien gaat aan de slag als onderhoudsmonteur. Het district Limburg heeft met deze aktie de landelijke primeur.

De tien komen voor een jaar gedurende 24 uur per week te werken bij de groepen Swalmen (2), Echt, Thon, Beek-Nuth, Eysden-Margraten als bij de Justiële Dienst te Maastricht.

De leeftijd van de nieuwe medewerkers variëert van 21 tot 41 jasar. Bij het vinden van geschikte kandidaten werd kregen jeugdgehandicapten bijzondere aandacht.

Jeugdgehandicapten zijn jongeren die geen of weinig werkervaring hebben. De vormen van handicaps zijn o.a.: rolstoelgebruiker, reuma, verlamming, stoma, gehoorgestoord en gewrichtsbeschadingen.

Tevreden

Projectleider E. Vermathen en opsteller van de nota: 'Sociaal Beleid Gehandicapten' is erg tevreden over het verloop van het project en de samenwerking met: Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD), AVO-Nederland, Federatie Sociale Werkvoorziening Limburg (FSWL) en het Algemeen Burgelijk Pensioenfonds (ABP).

Door verzet omwonenden tegen woningbo

Japanse universitei Ulestraten in gevaa

Van onze correspondent

DEN HAAG/ULESTRATEN – De gemeente Meerssen en het Limburgse provinciebestuur zeggen het van zeer groot belang te vinden dat de Ulestratense familie Van Meeuwen de mogelijkheid krijgt een woning te bouwen op haar landgoed de Vliek in Ulestraten. Het tegenhouden van die bouwplannen zou er toe kunnen leiden dat de vestiging van een Japanse universiteit annex cultureel centrum op het landgoed niet doorgaat. Woordvoerders van de gemeente en provincie zeiden dit gisterenochtend tijdens een hoorzitting van de afdeling rechtspraak van de Raad van State in Den Haag.

Voor die afdeling diende het door omwonenden van het landgoed aangespannen kort geding tegen de gemeente Meerssen waarmee men de bouw van de Van Meeuwen-woning tegen hoopt te houden. De buurtbewoners hebben bezwaren tegen de nieuwe woning omdat ze vinden dat hun uitzicht erdoor belemmerd wordt. Ook zeggen ze dat een reeds gevestigde veehouderij en carrosseriebedrijf door de nieuwbouw in hun bedrijfsvoering geremd worden. De familie Van Meeuwen wil een nieuwe woning bouwen omdat haar huidige onderkomen, Huize Vliek, door een groep Japanse initiatiefnemers is aangekocht met de bedoeling er een universiteit met een cultureel centrum te vestigen.

Wanneer de verhuizing van de familie Van Meeuwen naar een nieuwe woning op vertraging zal stuiten of eventueel niet doorgaat, bestaat de kans dat de Japanners af zullen zien van hun plannen.

„De Japanners hebben al het dat er bij het gemeentebestuu Meerssen onwil bestaat over komst", aldus een woordvo van de provincie. „Het zou ja zijn voor Meerssen, Limbur zelfs voor heel Nederland als h tiatief niet door gaat". Het pr ciebestuur zegt volledig in te nen stemmen met de voorges bouwlokatie voor de woning. omwonenden zou het huis n lijks zichtbaar zijn.

Een woordvoerder van het gem tebestuur benadrukte tijdens rechtszaak dat de omstreden lo prima aansluit op reeds besta bebouwing aan de Vliek. „De meente vindt de locatie aanv baar", aldus de woordvoerder.

De waarnemend voorzitter va afdeling rechtspraak van de R van State, mr J. van der Does, z deze zaak met spoed een uitsp doen.

ABP-personeel oorlogsuitkeringe houdt rechten

DEN HAAG – Het personeel va Algemeen Burgerlijk Pensi fonds (ABP) dat nu nog in Di en Zoetermeer de verschillende logsuitkeringen verzorgt, zal verworven rechten verliezen als straks overgaat naar de nieuwe sioen- en Uitkeringsraad voor zetsdeelnemers, Vervolgden Burgeroorlogsgetroffenen in den. Op de rechtspositie van werknemers van het ABP in H len, heeft deze regeling geen be king.

Sterker nog, alle mensen die al jaar op een tijdelijk contract heb gewerkt, krijgen een vaste aans ling. En mensen met een vaste stelling hebben na de reorganis zeker drie jaar werk. Maar ook d na zal worden geprobeerd ze aan werk te houden. Dat heeft mini D'Ancona donderdag gezegd in commissievergadering over dit derwerp. Zij antwoordde daarn op een vraag van het PvdA-kam lid Schaefer.

Hij eiste dat het personeel de AB rechtspositieregeling zou beh den. Verder wilde hij dat er bus naar Leiden gaan rijden en dat kinderopvang komt. Schaefer vro verder om handhaving van de vo delige hypotheek-regeling vo ABP-personeel tot 1 januari 19 omdat te verwachten is dat er no wat verhuizingen naar Leiden zu len plaatshebben. Deze stad daar ook plaats voor maken, bleek uit de woorden van Schae

Samenwerkingsverband moet tot meer invloed leiden

Milieufederatie Limburg ziet heil in bundeling

Van onze verslaggever

…RLEN – De Stichting Milieufederatie Limburg staat in …ipe positief tegenover een verregaande samenwerking …en groot aantal milieu-organisaties. De Stichting Natuur …ilieu heeft 28 organisaties, waaronder de twaalf provinciale …lieufederaties uitgenodigd om een bundeling van krach… de vorm van een soort vakcentrale te bespreken. Het is …e bedoeling dat deelnemende organisaties hun zelfstan…id behouden. De eerste bijeenkomst heeft inmiddels …sgevonden.

…s Hub Bemelmans van de …ng Milieufederatie Limburg …een dergelijke samenwerking …rote voordelen. „In de eerste …kun je de lobby in Den Haag …ussel versterken. Je kunt een …iger geluid laten horen omdat …ens een grote groep spreekt. …weede voordeel is dat de ken… …an de diverse organisaties … gebundeld. Ten derde weet …et publiek beter waar het aan … Er is nu sprake van versnip…, waardoor veel mensen geen …hebben welke organisatie wat …

…ichting Milieufederatie Lim… hoopt aan de samenwerking …mankracht over te houden. De …melen gevestigde stichting telt …edewerkers en dat zijn er veel …nig. De stichting zou het per…lsbestand het liefst verdubbe… hoopt dat dit eventueel door een herverdeling van functies binnen het samenwerkingsverband kan worden gerealiseerd.

Zeggenschap

Naast de twaalf provinciale milieufederaties zou het samenwerkingsverband moeten gaan bestaan uit Natuurmonumenten, Vogelbescherming, Jeugdbond voor Natuurstudie, Natuurhistorische Vereniging, Natuurbeschermingseducatie, Kritisch Bosbeheer, Kritisch Faunabeheer, Duinbehoud, Centrum voor Engergiebesparing, de Kleine Aarde, Waddenzeevereniging, Milieu-educatie, Milieudefensie, Wereldnatuurfonds, Greenpeace en de Unie van Landschappen. De nieuwe federatie zal meer zeggenschap moeten krijgen dan het Landelijk Milieu Overleg. Dat is niet meer dan een vrijblijvende praatclub zonder bevoegdheden gebleken.

● *Het lijkt tegenstrijdig, maar ondanks de actie van de stichting IKL worden er op dit moment nog hoogstambomen gekapt. Bijvoorbeeld in een weiland van houthandelaar Lebon in Oost (gemeente Eijsden).*

Foto: WIDDERSHOVEN

Actie voor plaatsen van gehandicapten bij pleeggezinnen

Van onze verslaggever

SITTARD – De landelijke centrale voor pleeggezinnen in Den Bosch start medio januari een landelijke actie voor het plaatsen van gehandicapten in pleeggezinnen. De actie is niet alleen ingegeven door een tekort aan plaatsruimte in de tehuizen, maar ook om gehandicapten meer ontplooiingsmogelijkheden te bieden. In een thuissituatie is volgens de centrale die betere opvang mogelijk. „Er is constant iemand bezig met het kind en op die manier kan er uitgehaald worden wat erin zit", aldus een woordvoerder van de landelijke centrale.

De wachtlijsten voor plaatsing in een instelling of voorziening voor lichamelijk, zintuiglijk en meervoudig gehandicapten behoren tot de langste van ons land. Bij activiteitencentra is het tekort aan plaatsen 35 procent van de bestaande capaciteit, bij de kleinere woonvormen zelfs 40 procent. Op een totaal van 3300 plaatsen bestaat een wachtlijst van 850 personen.

Dit blijkt uit een onderzoek van de Nederlandse Federatie Voorzieningscentra Lichamelijk Gehandicapten (NFVLG) onder de 88 aangesloten instellingen. De inventarisatie, die mogelijk werd gemaakt door het ministerie van WVC, is aangeboden aan staatssecretaris Simons (volksgezondheid). Aanleiding voor het onderzoek was het ontbreken van voldoende gegevens voor het (overheids)beleid.

Tien

Jeanny de Heus, bureauhoofd van de centrale voor pleeggezinnen in Sittard, hoopt met de landelijke actie circa tien gehandicapten in Limburg te kunnen plaatsen. Dat is zo ongeveer de directe behoefte van onze provincie. „In Huize Gabriël zijn enkele licht gehandicapten die voor plaatsing in aanmerking komen. Bovendien heeft de Stichting William Schrikker uit Amsterdam ons laten weten 3 tot 4 gehandicapten in Limburg te willen plaatsen." Enkele gehandicapten zijn al bij pleegouders in Limburg ondergebracht. „Recentelijk is bij een gezin in Geleen een dubbel gehandicapt kind geplaatst en in Voerendaals gezin een baby," zegt Jeanny de Heus, „meestal gaat het om ouders die eerder op de een of andere manier betrokken zijn geweest bij de zwakzinnigenzorg."

Deskundig

Van toekomstige pleegouders wordt extra deskundigheid verwacht. „Het is heel moeilijk zulke gezinnen te vinden. De pleegouders moeten zich goed realiseren waaraan ze beginnen", meent Jeanny de Heus, „een gehandicapt kind drukt zijn stempel op het hele gezin. Dat moet daarop goed voorbereid zijn. Het sociale leven van het gezin wordt heel anders."

„Over het algemeen reageren mensen duidelijk op een zichtbare handicap van het kind. Moeilijker wordt het wanneer de handicap niet te zien is zoals bijvoorbeeld bij uiterst zwak begaafden, kinderen die de lagere school niet aankunnen. Dat levert wel eens moeilijkheden op omdat pleegouders dan toch nog teveel verwachten van zo'n kind. De meesten tonen zich echter al snel tevreden met hele kleine stapjes vooruit", aldus Jeanny de Heus, die van de komende actie veel verwacht.

De afgelopen jaren groeiden de wachtlijsten door bezuinigingsmaatregelen, afnemende doorstroming van bewoners en deelnemers en stijging van het aantal ouderen.

…emamiddagen over milieu

…ARD – In bezinningshuis Re… Carmeli in Sittard staat tijdens …themamiddagen over 'Omgaan … Gods schepping' het milieu …al. Op 20 januari zal men via …iareeks over inheemse bloe…en insekten de wonderen der … laten zien. Op 27 januari … ingegaan op milieuproble… Beide bijeenkomsten begin…m 14.30 uur.

examen

…ARD – Aan de Hogeschool Ka…ke Leergangen Sittard, deel…pleidingen Algemene Vakken, …en de volgende personen de …van Bekwaamheid Lerarenva… 3e graads in het vak Frans ont…en: mevrouw C.J.H. Janssen …ubeek); de heren Th. Kusters …wstdt) en L.W.J.M. van Mul… (Beek).

Limburg dankt fruitcultuur aan landbouwcrisis

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – 'Hoogstamboomgaarden; kleine landschapselementen in Limburg nader bekeken'. Deze nieuwe uitgave maakt deel uit van de actie die de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) voert voor het behoud van hoogstamboomgaarden.

Met het 40 pagina's tellende boekje probeert de Stichting IKL nog meer mensen warm te krijgen voor het behoud van hoogstamboomgaarden. Op een ook voor leken zeer leesbare manier worden de historie, het leefmilieu, het benodigde onderhoud en andere achtergronden van de hoogstamboomgaard geschetst.

De uitgave is rijkelijk voorzien van kleurenfoto's, kaartjes en tekeningen. Ook bevat het boekje een aantal recepten voor de bereiding van vruchten, bijvoorbeeld voor perenconfituur en appelgelei.

Volgens de Stichting IKL heeft de hoogstam niet alleen hoge landschappelijke waarde, maar zijn de bomen ook van toeristisch, biologisch en cultuurhistorisch belang. Daarom ijvert men voor een goed beheer van de bestaande hoogstamboomgaarden en de aanplant van nieuwe exemplaren.

Zuid-Limburg

Het aantal hoogstambomen in Limburg is de laatste decennia flink teruggelopen, van 15000 ha in 1950 tot 1950 ha in 1987. Meer dan driekwart hiervan is in Zuid-Limburg gelegen. Dit deel is redelijk goed onderhouden, maar in de rest van de provincie is de toestand van de bomen vrij slecht.

De hoogstamboom is het resultaat van menselijk ingrijpen en kreeg zijn vorm door enten, snoei en verzorging. Het aantal exemplaren in Limburg nam fors toe in de eerste helft van deze eeuw, toen veel akkerbouwers door een crisis in de landbouw overstapten op veeteelt. Door de bestaande gewoonte om weilanden met hoogstamfruitbomen te beplanten, werd vooral in Zuid-Limburg de fruitproduktie van belang voor de lokale nijverheid.

'Bloesem'

De actie 'Hoogstambomen, de bloesem van Limburg' heeft een looptijd van tien jaar en wordt financieel gesteund door de provincie, een groot aantal gemeenten en door sympathisaten. Inmiddels hebben vrijwillgers, natuur- en milieugroepen en scholen via bemiddeling van de Stichting IKL een boomgaard geadopteerd.

De stichting heeft verder plannen voor de aankoop van hoogstamboomgaarden, aanplant van een of enkele hoogstambomen door particulieren en aanplant na ruilverkaveling.

Het boekje 'Hoogstamboomgaarden; kleine landschapselementen in Limburg nader bekeken' is voor 12,50 af te halen bij de Stichting IKL (Swalmerstraat 65a in Roermond) of door 15 gulden over te maken op gironummer 5241531 ten name van de stichting, onder vermelding van 'boekje hoogstamboomgaarden'.

Nieuwe voorzitter samenwerkingsverband KvK

HEERLEN – Ir W. Schiffelers, voorzitter van de Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek neemt met ingang van het nieuwe jaar het voorzitterschap op zich van het Samenwerkingsverband van Kamers van Koophandel in Limburg. Drs N. Simons wordt secretaris van het Samenwerkingsverband. De heren bekleden deze functie voor een periode van twee jaar en worden dan weer opgevolgd door een team van een andere Kamer van Koophandel in Limburg.

Gezondheidsenquête CBS op basis sociaal-economische verschillen

Status van ouders bepaalt lengte en gewicht baby's

…ERLEN – Baby's van …ers met een hogere so…al-economische status zijn …k langer en zwaarder dan …geborenen van ouders …t een lagere sociaal-econo…sche status. Eenvoudig ge…d: het kind van een tand… die gehuwd is met een …dagoge zal waarschijnlijk …ger en zwaarder zijn dan …baby van een stratenma… en een huisvrouw zonder …roep. Kinderen worden …k steeds langer, een groei … weer in verband gebracht … worden met sociaal-eco…nische achtergronden van …n kind. Opmerkelijk, want … verschillen kunnen niet …rklaard worden uit ver…hillen in lengte en gewicht …n de ouders.

…enschappelijk medewerker … het CBS in Heerlen, drs …Swinkels heeft onderzoek 'ge…an naar de lengte en het geboor…ewicht van baby's in Neder…d. Het onderzoeksresultaat is …bazingwekkend, want voor het …st is statistisch vastgesteld dat …een verband bestaat tussen ge…rtegewicht en lengte van een …y en de status van de ouders, …eacht hun eigen lengte.

…komt uit het onderzoek onder …er naar voren dat moeders met …n hogere opleiding niet langer … juist lichter zijn dan laag opge…de moeders. Toch brengen zij …atief zwaardere en langere ba…'s ter wereld. Een gegeven dat …tegenspraak lijkt met de meer …or de hand liggende gedachte …t lengte en gewicht van ouders …palend zijn voor die van hun …by.

…inkels: „De lengte en het ge…cht van ouders blijft natuurlijk …n grote invloed op de lichaams…uw van een baby. Uit dit onder…ek blijkt echter dat dat niet de …ige bepalende factor is. We heb…en aan kunnen tonen dat het ver…nd tussen de status van de …ders en de lengte en het gewicht …n een baby heel duidelijk aan…ezig is. Een verklaring daarvoor … niet direkt voorhanden. Ik denk …at ouders uit de hoogste klasse er …ezondere voedingsgewoonten op …houden en betere kennis over …eding hebben. Bekend is dat …et geboortegewicht vooral beïn…oed wordt door: roken tijdens de …angerschap, de leeftijd van de moeder, gebruik van alcohol en het uitstellen van medische zorg. In een vorig onderzoek ('85) is naar voren gekomen dat kinderen van hoger opgeleide moeders vaker in het consultatiebureau komen dan kinderen van moeders met een lagere opleiding. De algehele gezondheidstoestand van de kinderen met consultatiebureaubezoek bleek beter dan die van andere kinderen".

Verschillen in gezondheid tussen groepen in de samenleving – verdeeld naar hun sociaal-economische status – staan recentelijk zeer in de belangstelling. Aan de hand van de gezondheidsenquête van het CBS werden aan moeders van kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar tussen 1981 en 1985 diverse vragen voorgelegd over hun gezinssamenstelling, opleidingsniveau, verzekering, en een tweetal vragen over de lengte en het geboortegewicht van hun kinderen. Van de 626 door de moeders opgegeven geboortelengtes blijkt dat meer dan de helft van de kinderen bij de geboorte 50 tot 52 cm lang is en de gemiddelde lengte 50,1 cm bedraagt. Wat betreft het gewicht zijn twee van de drie baby's bij de geboorte 6 tot 8 pond en is het gemiddelde gewicht van een baby 3.322 gram.

Baby's die thuis worden geboren blijken over het algemeen langer en zwaarder te zijn dan baby's die in het ziekenhuis worden geboren.

Langer

De vraag of baby's en kinderen in de afgelopen twintig jaar veel langer zijn geworden blijft helaas onbeantwoord. Onderzoek daarnaar ontbreekt. Wel staat volgens Swinkels vast dat de volwasen mens per jaar 1 mm. langer wordt. Zo blijkt uit statistische gegevens over de lengte en zwaarte van dienstplichtige militairen dat in 1950 vrijwel niemand van hen groter was dan 1.90 cm. Was hij dat wel, dan werd hij afgekeurd voor militaire dienst. In 1987 geldt die regel al lang niet meer, in dat jaar bereikte maar liefst 11 procent van hen die lengte. Swinkels: 'De groei van de mens hangt nauw samen met de welstand waarin we verkeren. Milieuaspecten, betere voeding en toenemende kennis over voeding heeft een positieve uitwerking op lengte en gewicht. Je ziet dat er ook veel meer interesse is naar de 'voedingswijzer' dan vroeger'.

De totale toename van de lichaamslengte bij zowel volwassen als kinderen heeft verregaande praktische gevolgen. In de bouw en bij de produktie van (school-)meubilair moet met die tendens rekening worden gehouden. Kijk maar naar de bouw van huizen. Vooral plafonds en deurposten zijn in vergelijking met vroeger veel hoger. Ook een willekeurig hoofd van een basisschool zal die groei onder leerlingen onmiddellijk toegeven. Directeur F. Kramer: 'Voor basisscholen geldt voor tafeltjes en stoelen een afschriftermijn van 20 jaar. Voor onze school betekent dat, dat wij het nu nog moeten doen met schoolmeubilair uit 1971. Je ziet vooral bij de hogere groepen dat die tafeltjes en stoelen voor veel kinderen te klein zijn. Ze kunnen er hun benen niet meer onder kwijt. Laatst had ik een aantal setjes over. Verschillende directeuren van andere scholen belden me op met de vraag of er ook hoge maten bij zaten. Daar kon ik ze niet aan helpen, maar het geeft wel aan hoe hoog de nood om meubilair met grotere afmetingen is'. Het Nederlands normalisatie instituut stelt de afmetingen van schoolmeubilair vast. Zij maakt regelmatig van de nieuwste gegevens van het CBS gebruik.

● *Baby's van ouders met een hogere sociaal-economische status zijn vaak langer en zwaarder dan pasgeborenen van ouders met een lagere sociaal-economische status, zo weet een wetenschapper van het CBS.*

Tekening: KAREL GERRITS

Oorzaken

Over de oorzaken en gevolgen van de samenhang tussen lengte, gezondheid en status is heel weinig bekend. Swinkels heeft ondervonden hoe schaars systematische en betrouwbare onderzoeken over dat onderwerp zijn. 'Er was weinig bruikbaar materiaal voorhanden. Over de vraag hoe een baby zich van peuter, naar kleuter tot kind-zijn verder ontwikkelt kan ik niets zeggen. We volgen mensen niet in de tijd en aan voorspellingen branden we onze handen niet'.

Dr R. van Vliet, werkzaam op het Ecomomisch Instituut verschaft over die ontwikkeling wel iets meer duidelijkheid in zijn studie (verschenen in mei 1989) naar sociaal economische gezondheidsverschillen tussen kinderen. Uit een van zijn grafieken blijkt dat kinderen uit de sociaal hogere klassen relatief langer zijn dan die uit de laagste klassen. Kinderen uit de laagste sociaal-economische klasse bleken veruit het kleinst. Verder was er in de hogere klassen minder vaak sprake van overgewicht. In feite blijkt daaruit dus dat het verschil bij de geboorte van baby's ook op latere leeftijd geldt. Wel nemen de verschillen in lengte en gewicht af na het twaalfde jaar.

Vooral interessant aan het onderzoek van Van Vliet is zijn conclusie dat de algehele gezondheid van kinderen uit sociaal economische hogere klassen veel beter bleek dan die van kinderen uit de laagste klasse (ouders met alleen lagere school). Die slechtere gezondheid bij kinderen in de laagste klasse heeft volgens hem niet, zoals in Amerika, te maken met het gezinsinkomen en het opleidingsniveau maar vooral met de sociale achtergronden van deze kinderen. Het percentage eenoudergezinnen in deze klasse bleek veel hoger dan in de hoogste klasse, dat bleek de grootste aanstichter van een relatief slechte gezondheid bij kinderen. Pas op latere leeftijd zie je die verschillen in gezondheid langzaam maar zeker verdwijnen. Toch blijft volgens beide onderzoekers het verband tussen lengte, gewicht en gezondheid bij kinderen uiterst discutabel.

Nut

Uitkomsten die ongetwijfeld een heleboel mensen tegen de borst stuiten. Het generaliserende karakter van dergelijk onderzoeken plaatst groepen mensen al snel in een hokje. Toch moeten we ons daar volgens Swinkels niet te druk over maken. 'Wij trachten door middel van de gezondheidsenquête zoveel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over verbanden tussen sociale achtergronden en gezondheid. Onze gegevens zijn absoluut niet te betrekken op individuen. Dat is een grote fout die vaak gemaakt wordt. Onze onderzoeksresultaten hebben altijd betrekking op de gehele Nederlandse bevolking en dan nog praten we over gemiddelden. Verder krijgen de onderzoeken veel interesse vanuit het bedrijfsleven en de overheid. Voor de staatssecretarissen van gezondheid en welzijn, en van sociale zaken fungeren we steeds meer als adviserende instantie'.

„Een gezondheidsenquête zoals wij die in Nederland hebben is eigenlijk uniek. Alleen in Amerika vindt onderzoek plaats, we wisselen met dat land regelmatig onderzoeksresultaten uit. Vergelijkend onderzoek in het buitenland is er verder totaal niet. Langzaam zie je dat ook andere westerse landen een gezondheidsenquête opstarten. Men ziet in dat er belangrijke gegevens uit naar voren komen. De gegevens zijn openbaar. Iedereen kan vragen om uitdraaien van gepubliceerde gegevens, of ze in bibliotheken naslaan". Woorden waarmee Swinkels definitief hoopt af te rekenen met de mistige sfeer die om de wirwar van enquêtes, cijfers en rapporten van diverse instellingen hangt.

lisette meijrink

Brief naar provincie over schaderegelin

Mest staat boere tot aan de lippe

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De mestputten van boeren in grondwaterbeschermingsgebieden zijn vol. Bij het Landbouwschap in Roermond hebben zich al tientallen boeren gemeld die niet meer weten waar ze hun mest moeten laten. In een brief aan de provincie dringt het Landbouwschap aan op maatregelen op korte termijn.

Op 1 januari is in Limburg 20.000 ha grond aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied. Het grootste deel hiervan is landbouwgrond, waarop van 10 oktober tot en met 15 februari geen dierlijke mest uitgereden mag worden.

Op 27 april tekenden provincie, Landbouwschap en de Waterleidingmaatschappij Limburg een overeenkomst waarin de schadevergoeding aan boeren in grondwaterbeschermingsgebieden geregeld wordt. Deze regeling is echter nog niet operationeel, omdat hij nog niet voldoende uitgewerkt zou zijn.

Voor de opslag van mest in betreffende gebieden moeten opslagruimten gebouwd worden. Volgens ing J. Tobben van het Landbouwschap hebben veel agrariërs hiermee gewacht, omdat zij nog niet weten welke kosten vergoed zullen worden. „Het gaat om een investering van een ton, daarom willen de boeren meer zekerheid."

De meeste agrarische be hebben een opslagruim ongeveer drie maanden. sinds 1 oktober geen me uitgereden mag word wacht het Landbouwsc begin januari zich nog v boeren zullen melden bij mestput dreigt over te lo

Om de acute nood van de te lenigen, zou de mest voorjaar opgeslagen worden bij de mestbank e kele silo's bij transporte Landbouwschap vindt boeren niet voor de kos transport en opslag op ho draaien. „De provincie h uitrijverbod in deze ge uitgebreid van één maa vier maanden. De provi dan ook verantwoordelij de gevolgen. De rekenin bij de provincie of bij de leidingsmaatschappij te komen, maar die denke natuurlijk anders over", Tobben.

Man probeert politiebureau in brand te steken

Van onze correspondente

HASSELT – Een transportondernemer uit Diepenbeek heeft gistermiddag geprobeerd brand te stichten in de gebouwen van de gerechtelijke politie in Hasselt.

De man had een bus benzine gekocht en besprenkelde daarmee de garagedeuren van het politiebureau. Daarbij werd hij echter opgemerkt door enkele rechercheurs.

Net toen de man de benzine wilde aansteken kon hij door twee van hen worden overmeesterd. De ondernemer was naar verluid kwaad, omdat de rechterlijke politie, op vraag van de arbeidsinspectie, bij hem een huiszoeking verricht had.

DSM-voorzi voorzichtig over toekom

HEERLEN – DSM-vo Van Liemt is tevreden ov het jaar waarin DSM ee ring op de Amsterdams tenbeurs kreeg. „DSM d uitstekend", zegt hij in ee view met het persone DSM Magazine „maar k en samenstelling van de w nen zich voor verbetering Liemt wijst daarmee op trekkelijke grote inbren produkten die een sterke c rentie kennen en de nog te ge groei van een aantal activiteiten.

De bestuursvoorzitter is zichtig over de vooruitzich het gebied van econo groei, energieprijzen, koersen en capaciteitsont lingen. „Over het geheel men zijn de vooruitzichte lijk, al bewegen zij zich der het niveau van de eers van dit jaar". Over de relat beurskoers zegt Van Liem het duidelijk is dat het ko loop niet uitsluitend afha is van onze resultaten. In gemeen worden chemisch delen niet hoog gewaa

Maar we moeten ons da niet in de war laten bren is geen reden tot bezorg DSM is industrieel en fina een stevige ondernemi uitstekende perspectieven

● De afscheidnemende generaal krijgt de versierselen opgespeld. Foto: FRANS RADE

Duitse onderscheiding voor generaal De Jonge

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Luitenant-generaal A.C. de Jonge (59) heeft gisteren uit handen van de commandant van de Geallieerde Strijdkrachten in Centraal Europa, de Duitse generaal Hans Henning von Sandrart, het 'Bundeswehrverdienstkreuz in Gold', de hoogste Duitse militaire onderscheiding ontvangen. De Jonge verliet Afcent gisteren in de functie van Chef Staf bij het hoofdkwartier Afcent in Brunssum.

De onderscheiding is de generaal door de Duitse Bundeswehr toegekend vanwege zijn 'voorbeeldige inzet om de vriendschappelijke Duits-Nederlandse betrekkingen te bevorderen. Volgens Von Sandrart was dat niet alleen merkbaar in het hoofdkwartier van Afcent, maar ook ver daarbuiten en heeft hij het dagelijkse leven van de Westduitse militairen in Nederland zeer positief beïnvloed.

Generaal De Jonge is voor zijn tijd bij Afcent plaatsvervangend chef staf geweest bij het hoofdkwartier van de Noordelijke Legergroep, Northag in Mönchen-Gladbach. Door zijn nauwe samenwerking met burger- en militaire organisaties werd hij gewaardeerd als een generaal, die zijn taak op een uitstekende wijze zou hebben aangepast aan de Duitse politiek en daarbij de Duitse belangen steeds nauwlettend in het oog hield.

Hij streefde bijvoorbeeld naar zo weinig mogelijk militaire oefeningen op Duits grondgebied om de plaatselijke bevolking zo veel mogelijk te ontzien.

Nieuw bestu Psychiatrisc Centrum Ven

HEERLEN – In het bestu de Stichting Psychiatrisch trum Venray (PCV) tree heer L.M.M. Laurensse m gang van 1 januari voor terug als voorzitter en te genheid daarvan neemt hij januari afscheid in een sp bijeenkomst. Zijn plaats ingenomen door B.C.J.C. Fasol.

Wöltgens na jaren oppositie voeren:

'Ik moet wennen aan beminnelijke toon'

Van onze verslaggever

DEN HAAG – PvdA-fractievoorzitter Thijs Wöltgens moet er aan wennen om, na jaren van oppositie, nu ineens een beminnelijke toon aan te slaan. „Maar van de andere kant heeft het ook wel wat. Je staat daar op het spreekgestoelte, kijkt naar het kabinet en denkt: h'e, daar zitten onze mensen en die gaan dus proberen ons beleid uit te voeren. Dat heeft voor mij iets heel moois", aldus Wöltgens in De Toekomst, het partijblad van de PvdA.

Wöltgens vind dat er ook alle reden is voor een positieve benadering.

„Hoe je het ook wendt of keert, er is een regeerakkoord gemaakt dat in veel opzichten betekent dat er echt een ander beleid komt. Dat vind ik positief, ja. In vergelijking met de vorige kabinetten waait er een andere wind. Lubbers heeft dat ook ruiterlijk toegegeven".

Van een vergelijking tussen het huidige kabinet en dat van Van Agt en Den Uyl ('81), dat bepaald geen succes werd, wil Wöltgens niet weten.

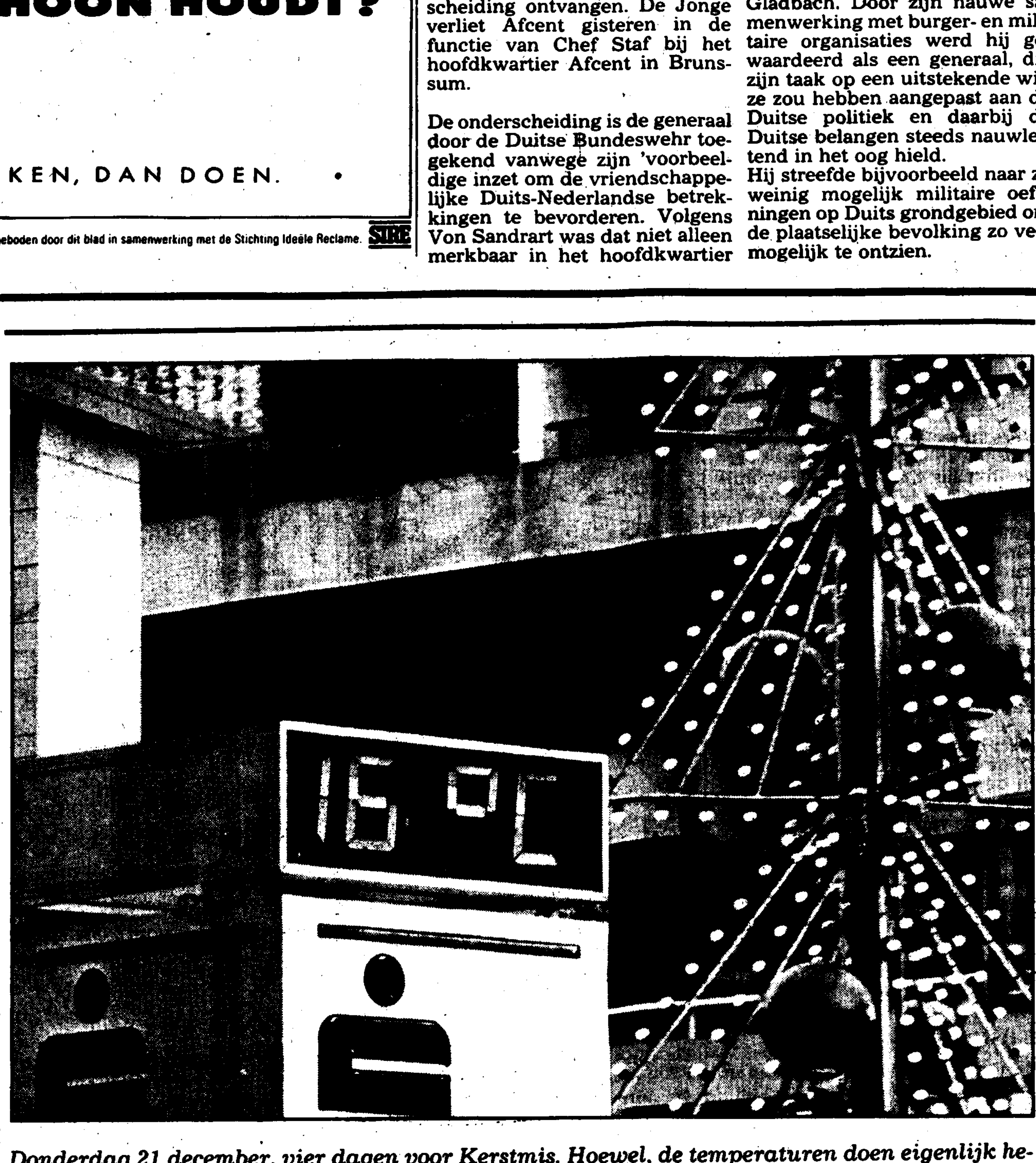
„De situatie ligt nu heel anders. Ten eerste is er geen sprake van een noodgedwongen samenwerking tussen CDA en PvdA, zoals toen wel. Bovendien hebben beide partijen sinds die tijd een hele ontwikkeling doorgemaakt. Bij het CDA merkte je gaandeweg dat er behoefte was om de koers te verleggen. Bert de Vries zei vorig jaar al dat er volgens hem wel genoeg bezuinigd was. In het verkiezingsprogramma van het CDA stond ook dat er iets aan de koppeling moest worden gedaan. Bij de besprekingen over het regeerakkoord bleek het mogelijk die ontwikkelingen bij elkaar te brengen en tot gemeenschappelijke formuleringen te komen. De onderhandelingen verliepen in een redelijk goede sfeer van wederzijds vertrouwen. In 1981 was dat heel anders", aldus Wöltgens.

De fractievoorzitter van de PvdA vindt het typerend dat in de regeringsverklaring niet meer wordt gesproken over de terugtredende overheid en dat de markt niet meer als zaligmakend wordt gezien. „De contouren worden geschetst van een overheid die zich er weer heel nadrukkelijk om bekommert oplossingen voor problemen aan te dragen. Het moet niet zo zijn dat de burger zich beter bediend voelt door V&D dan door de overheid. Dat komt in de regeringsverklaring heel duidelijk naar voren".

Bouw nieuwe Volvofabriek

SINT TRUIDEN – Gisteren is bij Volvo Car Sint Truiden de eerste steen gelegd van een nieuwe fabriek, die ruim 60 miljoen gaat kosten. Volvo zal daar versnellingsbakken vervaardigen voor de eigen productie en voor andere autofabrikanten.

Bij de opening in '91 wil men er 26.000 per jaar produceren, maar tegen '95 wil men de produktie opvoeren tot 41.000 stuks per jaar. De nieuwe fabriek zal in een eerste fase 200 personeelsleden te werk stellen.

Donderdag 21 december, vier dagen voor Kerstmis. Hoewel, de temperaturen doen eigenlijk helemaal niet aan Kerstmis denken, maar meer aan een dag in april of mei. Een warmterecord, het afgelopen jaar, zo zeggen de mensen die het weten kunnen. En ook de tweede helft van december brengt bijna tropische (nou ja) temperaturen met zich mee, zoals gisteren ook op een digitale thermometer in het centrum van Heerlen te zien was. Foto: DRIES LINSSEN

Moeders prat over incest

MAASTRICHT – De Verenig tegen Seksuele Kindermi deling binnen het gezin (heeft in samenwerking me regionaal bureau Limburg de FIOM twee incest-m groepen opgezet. De ene gr voor moeders van wie een incest heeft meegemaakt. tweede is voor moeders die naast ook nog eens met een incestverleden te maken heb

Het doel van beide groepen seksueel misbruik van de k ren) te verwerken door ero praten met moeders in de situatie. In de tweede komt daar het doorbreken het stilzwijgen rond de eige varingen bij.

Met belangstellenden vindt ren een kennismakingsge plaats. Het aantal deelne per groep is maximaal acht groepen komen wekelijks b kaar en duren twee uur. De eenkomsten vinden plaats Heerlen, Sittard of Maastricht

De kosten bedragen 7,50 gu per bijeenkomst. Geïnterese den kunnen contact opne met Jeanette van Hoesel va stichting VSK, 04780-88224 maandag en donderdag van 19.00 uur tot 21.00 uu Bertie Peeters van de FIOM. 740082.

bioscopen

...ERLEN

...: Ghostbusters 2, dag. beh. zo 16.30 18.45 en 21 uur, zo alleen ...uur. **Rivoli:** The Abyss, dag. beh. 17 en 20.15 uur, zo alleen 14 uur. ...: Romuald and Juliette, dag. beh. ...6.15 en 20.30 uur, zo alleen 15 uur. ...ck to the future 2, dag. beh. zo 16 ...en 21.30 uur, zo 16 uur. Theo en ...en de ontmaskering van het tenen...imperium, dag. beh. zo 14.15 16.30 ... 21.15 uur, zo 14.15 en 16.30 uur. ...de Viking, dag. beh. zo 14 16.15 ...en 21 uur, zo 14 en 16.15 uur. Wild ..., dag. beh. zo 14 16.15 18.30 en 21 ...zo 14 en 16.15 uur. De Avonden, ...beh. zo 18.30 uur. De Kassière, dag. ...zo 21 uur. Oliver en Co, dag. 14 15 ...45 uur. **De Spiegel:** Black Rain, vr ...di 21 uur.

...CHAESBERG

...kino: K-9, dag. beh. zo en ma 20 ...di ook 18 uur. The Kickboxer, vr za ...15 uur.

...AASTRICHT

...: Ghostbusters 2, dag. beh. zo en ...30 18.15 en 20.30 uur, zo 14.30 uur, ...15 en 20.30 uur. Who framed Ro...abbit, dag. beh. ma 14.30 uur. Wild ..., dag. beh. zo 18.30 en 21 uur. See ...il, hear no evil, dag. beh. zo en ma ...en 18.15 uur, zo 14.30 uur, ma 18.15 ...ea of love, dag. beh. zo 21 uur. The ..., dag. beh. zo en ma 14.30 18.15 en ..., zo 14.30 uur, ma 18.15 en 21 uur. ...a-Palace: Back to the future 2, ...beh. zo 16 18.45 en 21.30 uur, zo 16 ...45 uur. Theo en Thea en de ont...ering van het tenenkaasimperium, ...16.30 en 19 uur, za zo en do t/m do ...4 uur, dag. beh. zo ook 21.45 uur. ...wonden, dag. beh. zo 21.15 uur. De ...ère, dag. 18.30 uur. Oliver en Co., ...beh. vr en zo 13.30 14.30 en 16.30 ...vr en zo alleen 16.30 uur. **Lumière:** ...erry Hill, dag. beh. zo en ma 20 ...he unbearable lightness of being, ...beh. zo en ma 21 uur. Burning ...dag. beh. zo en ma 22 uur. Mijn va...oont in Rio, dag. beh. zo en ma 14 **Kinderfilmhuis Zoem:** Pudding ...n, za 14 uur. Mijn vader woont in ...wo 14 uur.

...ELEEN

...: Ghostbusters 2, dag. vbeh. zo ...uur, zo di wo ook 15 uur. **Studio** ...s: K-9, dag. beh. zo 20.30 uur, zo di ...ok 15 uur.

...ITTARD

...: Back to the future 2, dag. beh. ...30 uur, zo di wo do ook 14 uur. The ..., dag. beh. zo 20.30 uur, zo di wo ...ok 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Black ..., wo 20.30 uur. **Sirkel:** Little shop of ...rs, wo do 20.30 uur.

...CHT

...-Microroyal: See no evil, hear no ...vr t/m di 20.30 uur, zo ook 16 en 18 ...Indiana Jones and the last crusade, ...n di 20.30 uur, zo ook 18 uur. Een ...tuur met een staartje, zo di 16 uur.

...OERMOND

...al: Back to the future 2, dag. 20.30 ...zo di wo do ook 14.30 uur, di ook 17 **Royaline:** Theo en Thea en de ont...ering van het tenenkaasimperium, ...20.30 uur, zo di wo do ook 14.30 uur, ...k 17 uur.

exposities

...EERLEN

...urgse Volkssterrenwacht, ...apskooiweg 95. Van vuurpijl tot ...teschip. Open di t/m vr en zo 13-17 ...di en vr ook 19.30-22 uur. **Thermen...um,** Coriovallumstraat 9. Thermen ...badgebruiken in de Romijnse Tijd. ...7/1, open di t/m vr 10-17 uur, za, zo ...eestdagen 14-17 uur. **Stadsgalerij,** ...huisplein 19. De zondeval, installa...an Edwin Janssen. T/m 4/2, open di ...vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Wel...of.** Aquarellen van Leny Spanjer en ... Frankort. Open dag. 9-21 uur, za en ...-19 uur. **Galerie de Nor,** Geerstraat ... Expositie van Toine Dekkers. T/m ... **Galerie Signe,** Akerstraat 82a. ...k van Frans Budé en Andries Soer. ...14/1, open wo t/m zo 14-17 uur. **...schouwburg.** Werk van Toon ...s. T/m 28/1, open ma t/m vr 10-15

...OENSBROEK

... Foto's van Rushaka Teekema. ...15/1, open werkdagen 9-16 uur. ..., Bongerd 13. Werk van I. Sormani. ...29/12, open dag. 9-16 uur. **Biblio...k.** Foto's van Piet Craenen. T/m ... Expositie over Nienke van Hich... T/m 31/12. **Kasteel.** Wintersalon ... Foto-expositie Bond van Beder...se Amateur Fotografen. T/m 31/12. **...galerie 68.** Foto's van Jean Paul ...ner. T/m 7/1, open ma t/m vr 10-12 en ...-17 uur, za en zo 13.30-17 uur.

...IJSWILLER

...rie l'Ondinique, Honterweg 5. ...k van Jacqueline Klinkers. T/m 10/1, ...ma en vr 14-18 uur, wo 14-20 uur.

Regioredactie ...ostelijk Zuid-Limburg

Voor klachten over bezorging
☎ 045-739881

...ntoor Heerlen, 045-739284
...m Dragstra, 045-710317
...ile Hollman, 045-422345
...ns Rooijakkers, 045-714876
...ns Toonen, chef 045-443316
...chard Willems, 04406-15890
...ntoor Kerkrade, 045-455506
...os Philippens, 04455-2161

kiespijn

Vrouwen

Marga Kölgens van de Landgraafse partij Vrouwenappèl is door de achterban opnieuw aangewezen als lijsttrekster voor de komende gemeenteraadsverkiezingen. Op de tweede plaats komt raadslid Helma Gubbels. Mevrouw Vossen-Cartigny keert niet terug. Haar plaats wordt ingenomen door commissielid Jeanne Frehen.

Mevrouw Vossen (67) heeft te kennen gegeven plaats te maken voor de jongeren. Eigenlijk was haar verkiezing bijna vier jaar geleden een grote verrassing. Niemand binnen het Vrouwenappèl had toen op drie zetels gerekend. Ook mevrouw Vossen niet, die de scepter zwaait over een 12-koppig gezin en bovendien nog bergen werk verricht voor onder andere Amnesty International, de Vrouwenraad en het Vluchtelingenwerk. Volle agenda dus. Zo vol dat ze twee jaar geleden al liet weten niet voor een tweede periode in aanmerking te willen komen.

Toch staat mevrouw Vossen straks weer op de lijst: als 'duwer'.
Op 4 januari wordt de definitieve lijst samengesteld. Verwacht wordt dat de burger-commissieleden voorrang krijgen.

● *Marga Kölgens.*

Meer vrouwen

Je kunt je natuurlijk afvragen of een partij met louter vrouwen niet een beetje 'old-fashioned' is. Marga Kölgens laat er echter geen twijfel over bestaan dat op de komende lijst wederom alleen vrouwen komen. Maar dat heeft voorwaar een reden. In de Landgraafse politiek zijn volgen het appèl nog steeds te weinig vrouwen actief. Kölgens: „De PvdA heeft nu twee vrouwen op een verkiesbare plaats gezet. Een goede zaak. Maar bij Gulpers is dat niet het geval en van het CDA weten we dat niet". Nu, als dat zou veranderen dan heeft het Vrouwenappèl in ieder geval die missie volbracht. En dan zal de partij ook mannen op de lijst gaan zetten. Hoe dat in zijn werk moet gaan, zal de toekomst uitwijzen. „Misschien splitsen we de partij dan wel op", zegt Kölgens, „want veel van onze leden horen bij landelijke partijen."

En ach, misschien komt het er zelfs nooit van, en zal het Vrouwnappèl altijd in deze vorm blijven bestaan. Zeker gezien de opmerking van een CDA'er die tot mevrouw Kölgens sprak: „Wij hoeven geen vrouwen op de lijst te zetten zolang het Vrouwenappèl bestaat". Als grapje bedoeld, mogen we hopen.

Vrouwelijke wethouder

Door alle heisa rond de kandidatuur van Rein Hummel, komt de rest van de PvdA-lijst (in concept) voor de gemeenteraadsverkiezingen een beetje in het gedrang. Feit is echter, dat Dorien Tobi op die lijst, wel mooi op de tweede plaats staat. Dat betekent dat ze als het aankomt op eventuele wethoudersverkiezingen een behoorlijke kans maakt om de wethouderszetel te gaan bezetten. En we weten het niet helemaal zeker, maar het zou best wel eens zo kunnen zijn dat ze dan de eerste vrouwelijke wethouder van Heerlen wordt. Of Dorien Tobi wel wethouder wil worden? Wis en waarachtig wel! Uiteraard zegt ze dat zelf zo niet, want dat doe je niet als rechtschapen politicus. Ze zegt zelf: „Als ik daarvoor gevraagd wordt, dan vind ik dat ik die verantwoordelijkheid niet uit de weg moet gaan." En daarmee bedoelt zo'n politieus dan: ja, heel graag. Dus........binnenkort kan in Heerlen de vraag gesteld wordt als het gaat om de nieuwe wethouders: 'Tobi or not Tobi'.
En wij houden het op 'to be', reken maar van 'yes'.

● *Dorien Toby.*

'Rooie vrouw'

Zou Meis Simons, de enige 'rooie vrouw' in de Voerendaalse raad, nou nog meer roken nu Mertens, samen Radermacher en de fractie Lemmens , een LAT-relatie zijn aangegaan? En daarmee eigenlijk haar wethouder Uitterhoeve naar de kroon steken.

Walter Uitterhoeve zelf blijft er rustig onder. Want in een interview, dat we pas volgende week brengen, blijkt hij vol vertrouwen te zijn over het selectievermogen van de Voerendaalse kiezer.

„Kan het nog eenvoudiger," roept Uitterhoeve retorisch. „Je kiest straks voor dorpspolitiek of een beleid met aan de landelijke politiek gekoppelde partijen. Wie stemt op Radermacher weet dus dat hij daarmee Mertens in de wethouderszetel helpt."

Mocht dat onverhoopt gebeuren, dan staat Uitterhoeve zich niet te verbijten. „In de afgelopen vier jaar is er vaker gedreigd om de coalitie op te blazen. Dan zei ik: doe dat dan. Als je vindt dat een wethouder niet naar behoren werkt, dan stuur je hem toch weg. Zo simpel ligt dat. Maar dan moet je het wel doen!!"
Met zo'n wethouder komt Meis Simons nog eens van het roken af.

Eindredactie: Emile Hollman. Met bijdragen van Wim Dragstra en Hans Toonen.

Kiespijn is een politieke rubriek die dient als aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen die op 21 maart 1990 worden gehouden.
Deze rubiek verschijnt elke vrijdag op deze pagina.

● *Na een gipsbed van twee jaar moet Maciej weer even wennen aan het lopen. Hij wordt (nog) ondersteund door dr Tonino en Maciejs' tante Maria.* Foto: FRANS RADE

Maciej kan na gipsbed van 2 jaar weer lopen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De revalidatie van de 12-jarige Maciej Glodniak in het Heerlense De Wever-ziekenhuis verloopt gestaag. Veel eerder dan verwacht kan de Poolse jongen, die de laatste twee jaar in een gipsbed heeft gelegen door een ernstige heupafwijking, weer lopen.

Het kind kwam via tussenkomst van mevrouw Spera (comité Heerlen Helpt Polen) drie weken geleden in Heerlen terecht. Financiële bijdragen van ondere andere de Lions Club Heerlen, de stichting 'Samen Beter, Samen Sterk' en de bereidwillige medewerking van het Heerlense ziekenhuis en de BAGD maakten het mogelijk dat de behandeling hier kon plaatsvinden.

Orthopeed dr A. Tonino: „Een zogenaamde verende beugel is aangebracht nadat de linkerkant van de heup wat beweeglijker is gemaakt. De beugel steunt onder het zitbeen en ontlast het heupgewricht. De komende dagen volgt er een langzame belasting van het gewricht. Het is een therapie uit het verleden, die men wellicht in Polen is vergeten.

Eigenlijk heel erg jammer, want meestal ontbreekt het in Polen aan modern instrumentarium of de know how. In dit geval ligt dat duidelijk anders."

Maciej Glodniak zal nog een drietal weken in het Heerlense ziekenhuis verblijven voor revalidatie. De 'verende beugel' moet de Poolse jongen bij thuiskomst nog een half jaar dragen. Daarna kan hij lopen zonder hulpmiddelen.

Nieuwe uitgave van jaarboek Uvver plat jekald

Kerkraads in alle varianten

De stichting Kirchröadsjer Diekssiejoneer heeft op de valreep van de jaren '80 het tweede jaarboek 'Uvver plat jekald' uitgebracht. Het zestig pagina's tellende boek bevat een zeer gevarieerd aanbod aan Kerkraads dialect. L. Wijnen gaat in vier artikelen in op de herkomst van uitdrukkingen en zegswijzen. Hierbij kijkt hij ook over de grens, en het Akens dialect blijkt opvallend vaak, maar dat is niet verwonderlijk, vrijwel soortgelijke zegswijzen te kennen. De verhandelingen zijn over het algemeen goed te volgen, al staan ze bol van cursief gedrukte varianten.

Tamelijk indrukwekkend is de bijdrage van talenwonder J. Zwanikken. Hij onderzocht buitenlandse invloeden in het Kerkraads, en schuwt daarbij niet te rade te gaan bij het Pools, Tsjechisch, Russisch, Laatlatijns, Iraans, Afghaans en de Scandinavische talen. Voor de ware liefhebber is dit godenspijs, maar de doorsneelezer zal deze verhandeling wel ter kennisgeving aannemen.

Gelukkig is er voor elk wat wils. L. Scholtes beschrijft bijvoorbeeld in het gedicht 'Jraad nog jesjafd' hoe een jonge meid met 130 kilometer over de Schifferheiderstraat rijdt en daarbij ddoor de politie achtervolgd wordt. De clou is verrassend.
Verder bevat het boek ook meer traditionele gedichten, waarin een korte menselijke gebeurtenis op typisch-melancholieke Limburgse wijze wordt gegeven. Alleen een paar gedichten van Pierre Essers en Hans Stelsmann maken zich helemaal los van rijmdwang.

Naast een verhaal van Herman Hirsch over het leed dat mensen dieren kunnen aandoen, zoals de roodwang-schildpad van een negenjarig knulletje, bevat Uvver plat jekald weer een bijdrage van Frans Haselier. Goede wijn behoeft geen krans en het verhaal Sjutseleed is volgens mij dan ook het hoogtepunt van de bundel. Een dorp raakt volstrekt verdeeld als de schutterskoning met de koningin van het jaar daarvóór een nacht lang spoorloos verdwijnt. Superieure verteltrant en zeer herkenbare folklore, al vind ik de eerste helft van het verhaal sterker dan het tweede deel.

Meesterlijk is bijvoorbeeld de beschrijving van de koningin die bij een van 32 graden en met een stola om, tot overmaat van ramp met de naaldhakken tussen de kinderkopjes blijft hangen en vervolgens vijf meter valt zonder neer te komen. Voor de ogen van pastoor, burgemeester en de andere hoge heren slaat ze haar dronken man met het boeket bloemen om de oren en roept: 'Basj mar mit dieng jantse sjutserij!' Een uitspraak die verregaande gevolgen blijkt te hebben.

joos philippens

Uvver plat jekald 1989, een uitgave van de stichting Kirchröasjer Dieksiejoneer. ISBN 90 70246 13 9.

Overste uit Simpelveld over weinig geld en roepingen in Oostenrijk

De zorgen en het zuinig lachje van Clara Angela

door hans rooijakkers

SIMPELVELD – Het dossier 'klooster Maria Enzersdorf' heeft inmiddels de omvang van een Konsalik-roman. Zoveel correspondentie heeft de Simpelveldse zuster Clara Angela, algemeen overste van de orde Zusters van het Arme Kind Jezus, vanaf 1981 verzameld over de veelbesproken klooster-verkoop in het Oostenrijkse wijndorp.

Clara Angela heeft de leiding over tientallen kloosters in twaalf landen verspreid over de hele wereld. Slechts zelden is zij te spreken in haar residentie aan de Kloosterstraat in Simpelveld. Altijd op pad voor congressen, kloosterbezoeken en vergaderingen. Voor éénmaal maakt zij zich twee uurtjes vrij voor de pers. Al wordt de fotograaf meteen bij aankomst verzocht rechtsomkeert te maken...

Zorgen maakt zij zich over de schrijnende terugloop van zusters in de Europese kloosters. Maar als de projecten in Colombia en Indonesië ter sprake komen, verschijnt er warempel een lach op haar gezicht.

Algemeen overste Clara Angela: „In Maastricht heeft de orde Zusters van het Arme Kind Jezus nog niet zo lang geleden het klooster verkocht voor vier miljoen gulden. Beslist niet uit geldzorgen, maar in de wetenschap dat de daar wonende zusters binnenkort kunnen worden overgeplaatst naar Simpelveld. Het merendeel van de zusters is reeds op respectabele leeftijd en het aantal roepingen wordt steeds minder."

Worden die vier miljoen gulden dan meteen in de 'grote pot' gestopt?
„U stelt eigenlijk twee vragen. Allereerst is de pot niet zo groot als iedereen suggereert. En het grootste gedeelte van dat bedrag is vrijwel meteen besteed aan de bouw van een groot scholencomplex in Colombia. Daar komen fantastische projecten voor kinderen uit sloppenwijken van de grond. Bovendien treden in Colombia veel vrouwen toe tot de orde. Op die manier komen wij ons doel na. Daarnaast gaat er doorlopend geld naar Indonesië, want ook daar is het armoe troef."

Onwaarheden

De verkoop van het Oostenrijkse klooster in Maria Enzersdorf heeft veel stof doen opwaaien. De orde móet het klooster verkopen, omdat er in Oostenrijk vier kloosters zijn met zeventien nog actieve zusters. Samenvoeging is een logisch gevolg.
Boze tongen beweren echter dat de Zusters van het Arme Kind Jezus weinig begrip tonen voor de 280 leerlingen (allen in de leeftijd van 6-10 jaar) en de 14 leerkrachten, die bij een eventuele nieuwe bestemming van het klooster op straat komen te staan.
Clara Angela: „Pertinente onwaarheden. Men moest eens weten wat er allemaal aan deze beslissing vooraf ging. Gemeente en ministerie wilden niet kopen. En de orde moest een knoop doorhakken. Óf de school Wien Stadtlau sluiten óf Maria Enzersdorf. Want op de andere panden zat een hoge hypotheekschuld. De toenmalige bisschop König had toen één verzoek: Stadtlau nóóit afstoten. Dat verzoek heeft de orde overgenomen. De leerkrachten van Maria Enzersdorf hebben bij gedwongen ontslag zonder meer recht op een uitkering. Dus niemand komt in de kou te staan. En de ouders van de leerlingen zijn tijdig op de hoogte gesteld van onze plannen. Het basisonderwijs eindigt binnen het klooster na de vierde klas. Een speciale regeling heeft ertoe geleid dat een kind niet voortijdig van school hoeft. Zo blijft de school nog ruim twee jaar draaien. Hetgeen betekent dat de huidige tweedeklassers in juni '92 de laatste schoolverlaters zijn. Problemen zijn er echter ontstaan omdat er, ondanks een aanmeldingsstop voor eersteklassers, toch nieuwe leerlingen zijn aangenomen."

Accountants

Meerdere malen kijkt Clara Angela op haar horloge. Alsof zij alles heeft verteld. „Wie in Maria Enzersdorf de schoen past, trekt hem aan", voegt zij er zachtjes aan toe.
Nog één vraag. In Europa ziet de toekomst er somber uit voor veel kloosterorden. Hoe moet het verder?
„Ik durf geen voorspellingen te doen, maar over pakweg twintig jaar zullen er hier nog minder zusters actief zijn. Een logisch gevolg is dan de verkoop van nog meer kloosters. En er is al zo veel te doen. Zusters moeten op oudere leeftijd nog een cursus computertechniek volgen om een beetje bij te blijven. Accountants, advocaten en bemiddelingsbureaus moeten in de arm worden genomen om alles in goede banen te leiden. Want het mag duidelijk zijn, dat de zaken nu anders worden aangepakt dan een kwart eeuw geleden. Toen werd er amper gepraat over bijvoorbeeld rentepercentages, bouwvergunningen en subsidies. Het scheelde maar weinig of de orde in Oostenrijk was failliet gegaan door die enorm hoge rentepercentages in het begin van de jaren tachtig. En wie denkt er aan de verzorging van de bejaarde Oostenrijkse zusters, die in tegenstelling tot Nederland geen pensioen krijgen op hun 65ste? Dat wordt allemaal vanuit Simpelveld geregeld.
Begrijpt u nu waarom de orde het klooster in Maria Enzersdorf moet verkopen? De tijd dat een gemeente of instantie zo'n complex voor een cadeauprijs kon overnemen is voorbij..."
Nu is onze tijd voorbij.

klein journaal

oostelijke mijnstreek ☎ redactie: 739282

...rlen

...e Jeugdafdeling van het Rode ...s Heerlen is op zoek naar jonge...tussen 13 en 18 jaar, die bereid ...de handen uit de mouwen te ...en waar dat nodig is: Contacten ...en met ouderen door bijvoor...d boodschappen met hen te ..., mee organiseren van sportac...iten voor gehandicapten, hulp...etten mamaken. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij de coördinator van het JRK Heerlen, Patersweg 32, 6431 GC Hoensbroek, ☎ 045-226207.

Brunssum

● Het FNV Brunssum houdt vanavond om 20.00 uur de najaarsvergadering in De Burcht. Op de agenda staat onder andere '80 jaar vakbondswerk in Brunssum'.

WEEKEND-DIENSTEN

APOTHEKEN

De avond-, weekend- en zonda... diensten beginnen op vrijdagavo... en eindigen de volgende week v... dagochtend om 8.30 uur.
BRUNSSUM. Bel TIGH ☎ 71140...
HEERLEN. Apotheek Claesse... Saroleastraat 6, ☎ 712541. B... TIGH ☎ 711400.
LANDGRAAF. Apotheek Lempe... Hoofdstraat 5 Schaesbe... ☎ 310777. Voor spoedgevallen d... en nacht bereikbaar.
KERKRADE - EYGELSHOV... Smithuis, van Gronsveldstraat... Chevremont, ☎ 454000.
KERKRADE-WEST. Snijde... Kampstraat 114, ☎ 420777. Twee... Kerstdag Maussen, Akerstraat ... ☎ 415440
BLEIJERHEIDE. Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎ 46.... Zaterdag van 10.30 tot 16.00 uur e... zondag van 12.00 tot 13.00 uur e... van 18.00 tot 19.00 uur. Voor spoed... gevallen dag en nacht geopend.
SIMPELVELD - BOCHOLTZ. Voncken, Dr. Ottenstraat 9, Simpel... veld, ☎ 441100. Zaterdag van 11.0... tot 15.00 uur en zondag van 14.3... 15.00 uur. Voor spoedgevallen ka... men terecht van 22.00 tot 22.30 ...
HOENSBROEK. Boswijk, Aker... straat Noord 53 Treebeek... ☎ 213773.
NUTH. Voor spoedgevallen eigen apotheek (bgg TIGH ☎ 711400).

TIGH - HEERLEN.
☎ 711400

(Informatie over avond- en week... einddiensten van artsen, tandart... sen, apothekers en het Groene Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN. Wachtdienst voor spoedgevallen tijdens avond- en nacht vanaf 18.00 tot 8.00 uur. Week... enden 24 uur doorlopend ☎ 71140... Werkdagen, tijdens werk... ☎ 713712.
NUTH - VOERENDAAL - SIMPEL... VELD. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 04405-2995.
BRUNSSUM - SCHINVELD - ... BEEK. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 259090.
HOENSBROEK - MERKELBEEK - BINGELRADE. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 225588.
KERKRADE. Voor spoedgevallen is de dienstdoende verpleegkundige bereikbaar onder ☎ 462222.
EYGELSHOVEN - LANDGRAAF. Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 323030.

ARTSEN

HEERLEN. Voor spoedgevallen TIGH (brandweercentrale) bellen ☎ 711400.
BRUNSSUM - HOENSBROEK. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-WEST. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
SCHIMMERT. Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-OOST. Tot zaterdag 12.00 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Van zaterdag 12.00 uur tot zondagmorgen 10.00 uur Goebbels, Bosweg 28 Eygelshoven, ☎ 351464. Van zondagmorgen 11.00 tot maandagmorgen 10.00 uur Uiterwaal, Pricksteenweg 42, ☎ 453059. Van maandagmorgen 10.00 tot dinsdagmorgen 9.00 uur v.d. Poel, Peschbeemden ..., ☎ 452913 en van dinsdagmorgen 9.00 tot woensdagmorgen 8.00 uur Hanssen, B. Pothaststraat 28, ☎ 452879.
SIMPELVELD - BOCHOLTZ. Vrijdag en zaterdag Jehne, Dr. Ottenstraat 48 Simpelveld, ☎ 44033.... Zondag en Eerste Kerstdag Crützen, Dr. Ottenstraat 6, Simpelveld, ☎ 440333.
SCHAESBERG. Zaterdag Stuurman, Hoofdtstraat 19b, ☎ 320.... Zondag Pieck, Pasweg ..., ☎ 311322. Maandag en dinsdag Ypma, Schumanstraat 14, ☎ 320660.
UBACH OVER WORMS - NIEUWENHAGEN. Eigen huisarts bellen.
VOERENDAAL. Praktijk Raadhuisplein 4 ☎ 751322.

Patiënten gezondheidscentrum Hoensbroek–Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎ 214821.

TANDARTSEN

HEERLEN - HULSBERG - VOERENDAAL. Zondag Stevens, Heulstraat 33, ☎ 221150. Maandag Haagmans, Burg Waszinkstraat 41, ☎ 711632 en dinsdag De Vries, Parallelweg Zuid 71 Hulsberg. Spreekuur van 11.00 tot 12.00 uur. B... TIGH ☎ 711400.
KERKRADE - UBACH OVER WORMS - SCHAESBERG - NIEUWENHAGEN - EYGELSHOVEN. Weekend en Kerstdagen Van Hoeven, Akerstraat 152 Kerkrade, ☎ 416130. Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 19.00 tot 19.30 uur.
SIMPELVELD - BOCHOLTZ - GULPEN - VAALS - WIJLRE - WITTEM. Weekend en Kerstdagen Schijns, Pr. Bernhardstraat 1 Vaals, ☎ 04454-1553. Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 17.30 tot 18.00 uur.
BRUNSSUM - SCHINVELD - NUTH - HOENSBROEK - SCHINNEN. Weekend en Kerstdagen Minten, Nieuwstraat 37 Hoensbroek, ☎ 211018. Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 17.30 tot 18.00 uur.

SOS-HULPDIENST

Dag en nacht bereikbaar, ☎ 71....

Auto's

VW Golf 1600 CL wit 30.000 km '87; Opel Kadett 1600 wit '83; Volvo 340 wit '84 en '85; BMW 518 blauw '83; Honda Civic geel '79; Citroën BX 19 TRD zwart schuifdak 12.000 km '88; BX Turbo diesel grijs 4.000 km '89; BX TRD zilver '88; BX 16 TRI wit '88; BX 16 TRS blauw '85; BX 16 TRS rood met gas '85; BX GT zilver '86; BX GT goudmet. '85; BX 14 basis grijs '89; BX 14 RE zwart '88; BX Leader zilver '86; AX Diesel 5-drs. 8.000 km '89; CX TRD Diesel zilver '86; CX 20 RE wit '86. May CRUTZEN, Hunsstraat 33, Ubachsberg. 045-752121.

Wat ! VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Sloopauto's

ROADSTAR vrgt. loop-, sloop- en schade-auto's. Vrijw. RDW. 045-226346.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel 045-254049.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. 045-423423.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop- en SLOOPAUTO'S. Tegen hoge prijzen. Tel. 045-213424

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, in- en verkoop gebr. auto-onderdelen Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Bedrijfsauto's
Zowel open, gesloten, meubel en kiepper.
Mercedes 207 D; Mercedes 307 D; Mercedes 407 D; Mercedes 508 D; Mercedes 608 D; Mercedes 809 D; Mercedes 813 D; Mercedes 814 D; Mercedes 1417 D; VW LT 35 D; VW LT 40 D; VW LT 45 D; VW Caddy Diesel '85.
W. Feyts Auto's
Vaesrade 61, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Vrachtwagen MERCEDES 406 D, bwj. '75, APK 11-'90, autobalans, i.z.g.st., ƒ 3.750,-. Klein rijbewijs. Tel. 045-440988.

Vakantie

VOORTENTEN ca. 15 Modellen uitgestald, tot ƒ 500,- korting. Tentenhuis Hans Stassar, Heisterberg 78 Hoensbroek. Tel. 045-224200.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Caravans/Kamperen

5 pers. CARAVAN voor zelf op te knappen, te k. ƒ 500,-. Recreamigstr. 19, Heerlen

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

KERSTSHOW van 27 - 30 dec. Bartels Caravaning, off. dealer van Caravelair en Sprite. Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870.

Auto onderdelen en accessoires

Decembermaand - Kerpmaand
Grandioze BLAUPUNKT show
Demonstratie van het COMPLETE BLAUPUNKT AUTO-HIFI programma.
Profiteer ook deze maand van onze speciale aanbiedingen
TOPKWALITEITS-produkten verkrijgbaar bij
KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen.
Tel. 045-716951.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN v. jonge schade-auto's. Deumens Haefland 20 Bruns. 045-254482.

In- en verkoop goede gebruikte AUTOBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

Motoren en scooters

Grote verbouwingsuitverkoop
tussen Kerst en Nieuwjaar.
20% tot 50% korting op kleding en helmen.
Tevens aanbieding in nieuwe en gebruikte motoren.
Keuze uit plusm. 125 stuks. Gratis frisdrank en koffie.
Motorcentrum Vos,
Edisonweg 7, Echt. Tel. 04754-85300.

Kontakten/Klubs

Bobby's Gay Box
Bel en met 9 jongens die maar eén gedachte hebben.
50 c/m
06-320.323.01

Babbelbox
Bel de enige échte Babbelbox 50 ct.p.m.
06-320.330.02

Sex Box 06-320.323.06
De heetste PARTY BOX, talk. prod. 50 ct p/m

Sexlijn 10 / 06-320.323.10
meer meisjes, meer verhalen, meer plezier. 50 ct p/m

06-gaycafe limburg
06-320.327.55
Het 06-gaycafe leer je nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen. 50 ct p/m

Grote Silvester-Party
31 December Villa Liberta
voor paren en alleenstaanden van 21.00 uur tot ??. Op vrijdag steeds open voor paren en alleenst. Zaterd. paren. Maaseikerweg 24 Susteren. 04499-4928. Za. 30 dec. gesloten.

Verena
Ster v.d. Pin-Up. Nu privé van ma. t/m dond. van 17.00-24.00 uur. vrijd. v. 11.00-19.00 uur. Tel. 045-251165.

Diana Escort
045-215113/226565

Party - Line
06-320.330.10
TELEFONEREN MET Z'N TIENEN TEGELIJK! 50 CPM
Party-Line Amsterdam en omgeving....06-320.330.20
Party-Line Den Haag en omgeving....06-320.330.30

eurotele
HETERO/LIVE-SEX
Typen is niet het enig wat ze kunnen...06-320.329.69
Lingerie, hoor het naadje van de kous...06-320.327.34
Anja, vreemdgaan is nooit hetzelfde...06-320.322.08
Sex op het werk komt regelmatig voor...06-320.328.69
35 jaar, alsof het de laatste keer is...06-320.327.35
Vrouwen fantasieën echt over de schreef...06-320.327.69
Tele-sex laat je andere hand trillen...06-320.322.07
Achter de ramen voor geld doen ze alles...06-320.326.69
GAY ONLY
Marcel & André maken héél wat mee...06-320.320.21
Gay-phone, kun je tegen een stootje...06-320.322.06
Mr. Martin, dans naar zijn pijpen...06-320.323.05
Escort, call-boys doen hun mond open...06-320.323.04
!! NIEUW NIEUW !!
Het leukste wat je als man kan overkomen. Zomaar een Wit Overeende, HETE dame aan je telefoon... Hoe zou jij reageren? Misschien kom jij ook nog wel aan de beurt!
Marion de wilde....06-320.326.21
Circa 50 ct/pm

Club Pin Up
Escort service, geop. van ma. t/m vrijd. v. 19.00 uur t/m 01.00 uur. Pr. Hendriklan. 312, tel. 045-272929.

Splinternieuw
Privehuis de Olifant, spotgoedkoop, nieuwe prijzen, sportmassage. Relax-SM en erotisch knippen. Tevens meisjes gevr. info tel. 04490-56134. Rijksweg-Zuid 105, Geleen.

Harry's Gaybox
06-320.330.11
Gaybox Amsterdam 06-320.330.33
Gaybox Den Haag 06-320.330.44
Voor opwindende gesprekken en nieuwe vrienden! 50 cpm

Privéhuis Michelle
Te be or not to be!!!
045-228481/045-229680
Privé-chauffeur aanwezig.

Sex Royal
06. nr. voor 50 cent p.m.
320.320.24.

SM Maniac
2 strenge, hete meesteressen. Lesbische SM-sex.
06-320.324.12. 50 ct/m.

Bel de ondeugendste
Lolbox
voor gezellige afspraakjes!
06-320.330.04 - 50 ct p/m

Gay Box
Rotterdam beter een hete buur dan een verre vriend
06-320.328.22 - 50 ct/pm

! Grieks !
Marcha, 50 ct p/m 06-
320.325.55

Live Sex Box
06-320.325.30
Live sex ervaringen uitwisselen, luister of doe mee. 50 ct p/m

Sexlijn 10
Lieve Sonja 06-
320.320.10
Gratis pornokalender 1990
50 ct p/m

045-326191
Escortservice. All-in.

Top S&M
meesteressegenot 50cm 06
320.331.13

Rijpe Greet
40 plus
pakt je live 50 cpm 06
320.322.27

hardlesbi
rijpe triosex 50 cpm 06-
320.323.24

Rijpe
buurvrouw
heet in aktie! 50 cpm 06
320.331.23

Topsex
The best voor 50 cpm 06
320.325.25

Lady B
hard en lekker 50 cpm 06
320.324.68

De Nationale
B.Z.S.-lijn. Alle feestdagen geopend. Bel: 013-321395.

Janneke
320*324*24
18 jaar, 06- 50ct.pm

Rijpe
Vrouwen
320*323*45
Ervaren tante 50 c/m 06-

Waar???
Voor o.a. die heerlijke erotische thaise bodymassage enz. door lieve, mooie, jonge meisjes. Bubble bad. Maaseikerweg 24 (A2 afslag Maaseik, richting Susteren, 350 mtr. aan linkerzijde). Ma.do. van 12 tot 24 uur, vr. tot 20.00 uur. 04499-4346.

Thai privé
Suffolkweg 13, Weert. 04950-42966.

Bij ons geloven ze nog in de kerstman!!
"Calcutta"
06-320.320.13 - 50 ct p/m
jong en nog jonger!!!

Ik aaide hem over z'n...! en kon het niet geloven!?!
zo groot
de "Beurtlijn"
06-320.325.33 - 50 ct p/m

"Zoenbabwe"
06-320.325.22 - 50 ct p/m
continentsex!! en veel meer elke keer, heen en weer!?!

Nieuw Noenda
en assistente, ook SM en slavin. Ook zaterdag 04492-5605.

Iedereen komt aan zijn.......!? bij
nombre hombre
hardsex 06-320.320.23
sexst, sexer, sex!!! 50 c.p.m.

Wip-IN Box
heet zo, omdat er heel wat ge... wordt op 06-324.60 Leuk toch? Trouwens, de LijfSexBox, daar durven ze ook en... jij mag best meedoen op 06-320.324.90 - 50 ct p/m

Op een speciale zolder krijg en 2 heren privéles van
Meesteres
Olga.
06-320.329.23 - 50 ct p/m

Lifesex. Nieuw paartje met medebrenging van een
Vriendinnetje...
06-320.329.24 - 50 ct p/m

Harde sex, opgewonden, sta je op springen??
06-320.322.77 de
Allessexlijn
de beste sex! 50 c.p.m.

De sexvonken en spetters vliegen in het rond bij de
Sexnonstopbox
06-320.330.57 niet te stoppen die sexbox!! 50 cpm

Voor een stevige ... bel je de sexweerenweerbox
06-320.330.58
voor de echte sexhonger!! 50 ct.p.m.

Sexkanjers bellen de sexcontactdirectbox
06-320.330.59
sexrelatie's, serieuze en/of hoigeslagen pornocontacten?!?! 50 cpm.

Een kneedbare box is de
sexperversbox
die kent de route naar sexverkeer!?! 06-320.325.20 - 50 cpm alles mag!

Wij weten wel raad met jou cabaretstok, dus voor een fijne behandeling bel de toch de
sexreteketetbox
06-320.325.14, 50 cpm.

Bij ons ben je verzekerd van de juiste behandeling!! 06-320.325.34
sexzekerbox
als je echte ... zoekt! 50 cpm

De Krolsesexpoezenbox
06-320.325.36
we zijn zo heet!!! er is geen houden aan, bel snel 50cpm

Een jongen die van bondage houdt, krijgt zijn zin. Hij geniet van zijn boeien.
Homo
06-320.326.91 (50 ct.pm)

Helen wordt 18, met haar kleinste slipje viert ze het met
met 2 Mannen
06-320.326.72 (50 ct.pm)

Bizarre life-act. Jong paar doet het...
Geboeid
06-320.326.71
(50 ct.pm)

Onder toezicht van 2 mannen...
Hom-life act
van John en Frits
06-320.321.63 (50 ct.pm)

Naturistenbox
Voor blote zonaanbidders. Voor mensen die zich durven te laten zien en... te laten gaan. Tel.
06-320.327.88 (50 ct.pm)

op de bisex-box
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje-vrouwtje...
06-320.328.38 (50 ct.pm)

De venusbox
De eerste echte box van vrouwen voor vrouwen, door vrouwen. Hetero's en.... lesbisch
06-320.326.88 (50 ct.pm)

Welke kerstman wil ons versieren?
Club
Merci
Rijksweg Zuid 241, Geleen. Tel. 04490-45814.

Peggy Privé
Ma. -vr. 11 tot 19u. 04490-74393. Tev. meisjes gevr.

Een zondgebruinde jonge sportknul bedient een
homo liefhebber
06-320.329.22 - 50 ct p/m

Op prachtbeentjes komt ze voor lifesex. Dan gaat de
sexlingerie
uit.
06-320.323.65 - 50 ct p/m

Een
donker
park, een mooie meid en 2 knullen die plots iets willen...
06-320.326.90 - 50 ct p/m

De traliedeur
valt dicht...Dan voelt Helga de sensatie van SM met die man!...
06-320.330.61 - 50 ct p/m

Lifesex. Alleen al aan haar stem hoor je het
hoogtepunt
komen.
06-320.326.73 - 50 ct p/m

Nieuw-lesbisch
Jonge vrouwtjes doen het als....hobby.
06-320.330.52 - 50 ct p/m

2 Bisex
meisjes doen het met een vriendje er bij. Wisselen maar...
06-320.326.70 - 50 ct p/m

Lifesex
Ze doen het echt, 100% Life.
06-320.321.82 - 50 ct p/m

Dame zoekt gave jonge knul. Meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het "doen" op de
Generatiebox.
06-320.326.27 - 50 ct p/m

Voor de
Spiegel
krijgt Andrea les van 2 naakte heren...
06-320.330.17 - 50 ct p/m

Loes als
Danseres
onder toezicht van 2 leermeesters.
06-320.326.93 - 50 ct p/m

Hanna krijgt bevel van haar
Meester
Heerlijk gehoorzaam is ze...
06-320.326.92 - 50 ct p/m

Weer vonden vurige bellers van de
Orgiebox
nieuwe dingen om 't nog heter met elkaar te doen. Alles op 06-320.324.40. En dan dDe Sexbox, daar draaien mannetjes en vrouwtjes niet om de pot. Die zoggen hoe ze het willen "doen" op 06-320.322.22 -50 ct p/m

Privehuis
zoekt dringend meisjes. Tel. 04490-56134. Rijksweg-Zuid 105, Geleen.

Sex'o'foon
Automatiek
Luister goed: de meisjes bieden je 'n ruime keuze! Geef antwoord met je telefoon! Probeer het eens! 50 ct p/m 06-
320.320.11
zat. en zond. 14.00-24.00 u. Ma. t/m vr. 11.00-24.00 u.

Club
2000
Rijksweg nrd. 22, Geleen. Tel. 04490-42315. Tev. meisjes gevraagd.

"Buro Yvonne"
Dringend inschr. gevr. Vrangendael 154, nabij Fortuna-stadion. 04490-23203

Meisjes
bellen
Schaamteloos. 50 ct p/m. 06
320.321.62

Contactbureau
L'Amour, dames, trio, p-r., heren, kamerh., enz. Heerlen. 045-225237

Prive Yvonne
Dringend meisje gevr. ma-zat. 11 tot 24 uur, zo 15-24 uur. Kapelweg 4, Kerkrade 045-425100

in de kleedkamer. 50 cpm. 06-
320.323.18

Hard & Streng
nieuwe SM! 50 ct p/m. 06-
320.325.70

Meisjes spelen
als hun vriend weg is 50 cpm. 06-
320.321.18

In het ziekenhuis! 50 cpm. 06-
320.323.20

Gluren bij 't
buurmeisje
wat je altijd wilde! 50 cpm. 06-
320.330.80

Diana de
Koning
De Porno Ster. 50 cpm. 06-
320.321.50

Contacten
Sexadvertenties 50 cpm. 06-
320.321.05

Luister naar de lijn en kijk in het sexblad. 50 cpm. 06-
320.321.17

Angela
en haar meisjes, tot 3.00 u. Privé en escort. Tevens meisjes gevr. 045-228975.

Zoek je een lekkere meid?
Sex contactlijn
06-320.320.33 - 50 ct p/m

Direkt sex-contact
Live afspreeklijn
06-320.320.55 - 50 ct p/m

Nu is het tijd voor een
Sexcontact
06-320.321.44 - 50 ct p/m

Homokontakt:
Jongens zoeken jongens.
06-320.325.01 - 50 ct p/m

Heb je zin in sex?
de afsprakenlijn
06-320.325.80 - 50 ct p/m

Zoek je 'n ondeugende meid
Hetevrouwenlijn
06-320.326.33 - 50 ct p/m

Als je vreemd wil gaan
Tippelbox
06-320.326.66 - 50 ct p/m

Leuke meiden bellen
de Flirtbox
06-320.330.01 - 50 ct p/m

Tippellijn
voor jonge meisjes?
06-320.330.66 - 50 ct p/m

Flirt-cafe:
Meiden versieren!!
06-320.330.77 - 50 ct p/m

ƒ 50,- all-in
Katja, Brigit en Stella
Tel. 045-423608

Club Margo
24 uur geopend. Meesteres en slavinnen aanw. Rijksweg Zuid 131 B, Geleen. Tel. 04490-48448.

Bel Chantal
voor ordinaire live-sex
06-320.328.01 - 50 ct p/m

Opwindende spelletjes met
rijpe vrouwen
06-320.329.01 - 50 ct p/m

Homo: Michael heeft nu zin in ruige sex. 50 cpm
06-320.327.01

Bel zelf met Lenie. Elke dag, ook weekend (50 cpm)
06-320.324.94

Natacha-Lilij
af 10 uur ook zat. en zond. Meisje gevr. 045-721759.

De Jachthut
Haanrade-K'rade. Grensstr. 23. Elke, Regina, Lydia, Heike, Areane, Anne. Ma.-zo. v. 20-04 u. 045-463943. 24, 25 en 31-12 gesloten!!

Joyce
Privé en Escort ma.-zat. va. 11-24 u. met 3 sexy meisjes 045-411766. Tev. meisjes gevr.

Nieuw
Marianne, Christine, Angelique, Elly, Gaby "Cinderella". Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren, naast tennishal.

Gezellige
dames
charmant, discreet, bezoeken u thuis of in hotel. Tel. 045-311895.

Bel nu
Privé en escort van 12 tot 23 uur van ma. tot zat., 045-422685/045-413887.

Anita
prive met escort. Ook zaterdags, tel. 045-352543

Sabrina Privé
043-619435.

Videoclub
vanaf ƒ 20,- meisje aanw. Tel. 045-718067.

Stephanie
Geop.: iedere dag vanaf 20.00 u. Parenavonden: vrijd. en zat. vanaf 21.00 u. Zond. gesloten. Provincialeweg 26, Schildberg., route Margraten richting Belgische grens (Noorbeek, Slenaken, De Planck) plusm. 1 km. voor de grens.

Lesbi Live
Twee hete meiden gaan tot het uiterste!
06-320.323.12 - 50 c/m

Ilona's Live-Box
Luister naar de spannendste (live opgenomen) gesprekken tussen Ilona en haar bloedhete bellers!
06-320.350.60 (50 c/m)

Gay Bizar
Niets gaat deze hete jongens te ver!
06-320.350.67 (50cpm).

Men Only
Luister hoe dit meisje u via de telefoon kan verwennen!
06-320.350.68 - 50 c/m

Homo Live
Twee hete jongens gaan tot het uiterste!
06-320.330.12 - 50 c/m

Sex v.d. 1e dag
verhalen uit de hete oude doos. 06-320.350.63 50cm

Mode Totaal

Schoenmode Luth-Ossen ruimt op. Onze hele voorraad gaat weg met KORTINGEN van 30% tot 70%. Kleingraverstr. 63 Kerkrade-West.

(Huis)dieren

Ook tijdens de feestdagen uw huisdier goed verzorgd in verwarmd
Dierenhotel Abdissenbosch
Vogelzankweg 230, Landgraaf.
Voor reservering 045-317217.

Te k. COLLIE-PUPS kl. donkersable met stamb. Valkenburgerweg 25 Wylre.

Te k. trop. VOGELS o.a. goulds, papegaaiamadinus, kanaries, maskers enz. Trichterweg 102 Brunssum. 045-227427

Te k. weg. omstandigh. gitzwarte BOUVIER, teef, 4 mnd. oud. Tel. 045-422651.

Mechelse Herder PUPS 6 wkn. Vader Marco W. Jansen Schinveld PH1 434 PH2 473, Res. kamp Ned. Moeder keiharde Steller Sonja PH1 389. Dhr. E. Willems 045-324763.

Voor o.a. Angora's, dwerghangoor en dwergkonijnen, barraband, prachtrosella's en roodruggraskieten moet U bij dierenspeciaalzaak ARIANE zijn. Bleyerheidestr 10, Kerkrade, 045-351340. Gevraagd grasparkieten.

Te k. Terveunse HERDERS PUPS Tel. 04408-2282.

Te k. DWERGPOEDELS, klein soort, in div. kleuren. Tel. 04750-16590.

Te k. van part. nog 2 pracht ROTHWEILER pups. Tel. 04490-51278.

Uit een nest van 9 BRIARD-PUPS nog te koop 1 zwart Teefje met stamb. 5 mnd. pr.n.o.t.k. Tel. 045-229103.

Te k. mooie TECKEL puppies, kort haar en lang haar. Cobbenhagen, Grasbroekerweg 42, Heerlen.

Te k. 2 wedstrijd C PONY'S lief karakt. géén handel. Maes, Itterbeek 6, Geleen.

10% korting op alle KOOIEN zaagsel, hooi en stro. Handtamme dwergpapegaaitjes en parkietjes, dwergkonijntjes v.a. ƒ 10,-, Chinchilla's, hamsters v.a. 8 wkn. Dierenspeciaalzaak Joke, Kasteellaan 106, Meezenbroek-Heerlen. Tel. 045-726176

Te koop gevraagd RIJZADEL duits merk. Tel. 045-317215.

Te k. prachtige GROENENDAELER Pups met stamboom. Ouders beide uitmuntend tel. 045-312189.

Te k. West-HIJGHLANDwhite terriërs met stamboom. 8 wkn. 013-355874.

Te k. ROTTWEILERPUPS met stamb., geënt en ontw., zeer mooi, HD-vrij, gar. ouders aanw. Tel. 043-476353

Opleidingen

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
F.D.O.-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40 plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 04493-4343

ANWB auto-en motorrijschool Wischmann en Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed. vervoer pers. vervoer, bederfelijk goed, gevaarlijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 SpaceCap Start cursus chauffeursopleiding goederenvervoer 06-jan. '90. Start cursus gevaarlijke stoffen 07-jan. '90.

Computers

Te k. gevr. TOETSENBORD van Commodore C64 of software van Commodore plus 4. Tel. 045-316169.

Verzamelingen

Gevraagd oude blikken MISSIEBUSJES voor mijn verzameling. Tel. 05206-43397.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huwelijk/Kennismaking

PARTNERS TRUST Huwelijks-relatiebureau. Info: 045-210627.

43 jr. geh. vr. door beroep echtg. veel allen zoekt dito VRIENDIN, br.o.nr. B3120 L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Poolse vrouw 53 jaar zoekt kennismaking met MAN van ongeveer dezelfde leeftijd. Uw serieuze brief met foto graag onder nr. B-3108, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Nette ouder heer weduwn. zkt. kennism. met lieve DAME tussen 54-62 jr. moet wel in bez. zijn v. rijbew. nieuwe auto aanwezig om samen nog iets moois van 't leven te maken. Br.o.nr B-3111 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Hrl.

Echtpaar ca. 50 jaar zoekt ander ECHTPAAR voor te kaarten. Liefst omg. Brunssum. Br.o.nr. B-3088, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Bel de Vakman

Afvoer verstopt
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892.

Afvoerproblemen?
Babit bv rioleringswerken
Tel. 045-463892

Bost VERWARMING BV., Romeinenstr. 8, Kerkrade-West. Sanitair, gas, water, cv, badkamers, riolering, dakwerk. Tel. 045-412547.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230. Service binnen 24 u.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

ANTENNEBOUW Kochen. Ook voor Schotel-antennes. Tel. 045-441693

Voor al Uw GRONDWERK en bestrating. Jack Bosman. Tel. 04490-27829.

TUINSCHOONMAAKBEURT, snoeien en spitten. 045-272093, na 18.00 uur.

Te k. afrasteringen en poorten tegen conc. prijzen. VEENSTRA Hekwerken. Tel. 045-316238. Fax 045-324791.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Wonen Totaal

Keuken-inbouw-apparatuur
met ruim 40% korting!
Halog. TURBO-combinatie. In wit-zwart en bruin.
Van ƒ 3.265,- voor ƒ 1.895,- zolang de voorraad strekt.
VOSSEN-KEUKENS Heerlen,
Eikenderweg 77, tel. 045-717555.

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

IJSKAST ƒ 95,-; gasfornuis ƒ 95,-; wasautom. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-. 045-725595

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen.... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Kachels/Verwarming

Weg. vertrek bej.tehuis te koop INBOEDEL oa.: koelkast, wasmachine, gasfornuis, bedden, kasten etc. Ailbertuslaan 175, Kerkrade, uitsl. 27 en 28 december.

Weg. sterfgeval INBOEDELVERKOOP op woensdag 27 dec. van 10 tot 18 uur. O.a.: biedemeier eethoek met 4 stoelen, gietijzeren haard, compl. slaapkamer, ouderwetse spiegel, gangklok, commode, etc. Norbertijnenstr. 10, Geleen.

Te k. complete, witte SLAAPKAMER i.z.g.st. Tel. 04459-1317, na 17.00 uur.

Nieuw en gereviseerd gas, kolen, houtkachels. De KACHELSMIT de beste en de goedkoopste. Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard, 04490-13228.

Te koop gebruikte GASHAARDEN, gevelkachels, bijzetkachels en gasfornuizen. Met 1 jaar garantie. Donderdag koopavond. E. Meesters, Brusselsestr. 129 B, Maastricht. 043-210540.

Te koop KOLEN antraciet, nootjes 3, ƒ 18,- p. 50 kilo. Tel. 045-455636.

Zonnebanken/Zonnehemels

Superbruiner!
10 lamps, 4 x gebogen zonnehemel met ventilator en snelbruinlampen. Alléén bij van Erp nu ƒ 999,-.
Volledige garantie en service.
Van Erp, Limbrichterstr. 18 Sittard, tel. 04490-13531.
Hoofdstr. 12 Kerkrade, tel. 045-456999.

van Uden zonnehemels
Zonnehemel 1.80 lamplengte met statief v.a. ƒ 698,-.
Wolff lampen 1.80 mtr. 100 watt nu ƒ 17,-.
van Uden, Hoofdstr. 12, Hoensbroek. Tel. 045-212655.

TV/Video

Te koop
2e hands
kleuren TV's
met 3 mnd garantie.
Prijzen v.a. ƒ 175,-.
Radio TV 70, Kasteellaan 81 Heerlen / Meezenbroek Tel. 045-720036.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 75,-. Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

KLEURENTELEVISIES, Philips, Blaupunkt, ITT vanaf ƒ 95,-. Radio/tv Frank BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Goede KLEUREN tv's. Zeer grote sort. va. ƒ 125,- met gar. Reeds 25 jr. het juiste adres. TV-Occ. centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

KLEURENT.V.'S gevr. defect geen bezwaar v.a. 1980 ook video's VHS, en Beta en stereo-torens. Tel. 04406-12875.

Gebr. VHS VIDEO-REC. v.a ƒ 295,-. Radio Franck BV, Bokstr. 33, Heerlen. Tel. 045-213432.

Videotheek Bleyerheide verkoopt orgin. VHS-Videobanden. Ook de nieuwste titels, Duits gesynchron. Te bevr. dagelijks v. 18.00-20.30 uur. Lodewijkstr. 1 Bleyerheide-Kerkrade.

Radio e.d.

Top Hi

Denon
JVC
Dual
Yamaha
Revox
Elipson
Magnat
Als het echt héél goe
zijn.
Kom dan naar speci
Jo Kreu
Kerkplein 39 Schae
Tel. 045-31381

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen wonderen.... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Muziek

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
(Bij de Markt)
Een vertrouwd adres voor: Keyboards, orgels, synth blaas- en slaginstrumenten, gitaren, versterker orkestapparatuur, accordeons, midispecialisatie en Altijd leuke aanbiedingen en occasions.
PRETTIGE BETALINGSREGELING V.A. ƒ 30,- PER
Koop bij de man die
het ook bedienen kan!!!

Muziekliefhebbers opgelet!!!
i.v.m. Eindejaars-opruiming
10 tot 60 % korting!!!
va. ƒ 30,- per maand direct eigenaar van oa. Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's accordeons, orkestapparatuur enz.
Vraag naar onze speciale klantenkaart.
Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-
Nergens goedkoper.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 04490-33227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavo

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Bel. 010-4363500. Van Urk, Westersingel 42, R'dam.

Te k. BEGINNERS-ORGEL Yamaha, met voetbas pr. ƒ 1.750,-, tel. 045-459026.

Te k. SYNTHESIZER maha DX-21 ƒ 875,- m beh. 04490-40083, of 4

Te k. YAMAHA synth DX 21, met toebeh. ƒ Tel. 045-228049.

Wat VERKOPEN? via: 045-719966.

Kunst en Antiek

Antieke KASTEN, vitrines, buro's, klokken, kachels en curiosa. Direkt van importeur, uit heel Europa vindt U in onze 1500 m2 showroom. Wijshoff antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop: dond. vrijd. en zat.

Te k. Limburgs en Keuls AARDEWERK, grote voorraad. De Oliemolen Heerlen. Tel. 045-717971.

DIANA heeft 't. Rennem 19, Heerlen. Tel. 221187

Grote KERSTSHOW, 2de kerstdag, dinsdag december v. 10-18 uur. Scheepers, Panheelder 28 en Heerbaan 31, Tel. 04747-1593. O.a. bels, klokken, lampen, goed enz. 600 m2 s ruimte. Tevens zijn wij re dag geopend v. 18.00 uur.

Te koop gevraagd

De Hoogste prijs voor alle postzegels, munten en GOUD. Stamps en Coins, Kasteelln 102 Heerlen(Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Wij kopen GOUD, briljant, zilver. Wij betalen contant geld! Versevelt, Saroleastr. 80A, Heerlen. 045-714666.

GOUD, zilv., munt., postz. etc. Cont. bet., vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

Wij betalen de hoogste voor al uw oud ijzer en talen. Gebr. SWINKEL de Cramer 100, He Tel. 045-751994

Te k. gevr. defecte ACC DEON 045-316939 18.00 uur en zat. hele d

CONTRABAS nieuw of bruikt. Tel. 043-63578 043-622489.

Diversen

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, truien, jacks, parka's body mers, petten, sokken, laarzen, schoenen, ook met s neus, enz. enz. Bij: K. Stienstra en Zn. Wagenschut 21, Palemig-Heerlen, tel. 045-722334.

Stadspost Heerlen
voor Limburg en Brabant
Kerstpost ƒ 0,40
inleveren bij:
- van Dinter, Heerlerbaan 160
- Cadeaushop, v. Weerden Poelmanstr. 18
- Drukkerij L'orty, Kouvenderstr. 33/35
- Dierenspec.zaak Ko-Ek, Pr. Eindhovenstr. 49
- Handwerkhuis Chantal, Markt 35, Kerkrade
Tel. 045-416979.

Draf en Renbaan Landgraaf
Vrijdag 22 december om 19.00 uur de besste start va weekend: 10 Internationale dravenijen. Tevens
Draagbare kleurent.v. te verlot
onder de betalende bezoekers.
Info: 045-319191.

Vuurwerk
Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-7268

A A A winkel
Sterk in goed vuurwerk. Bestel voor 25 december 20% meer vuurwerk gratis. Rumpenerstr. 116, Brs.

Opvallend
goedkoop prachtige lederen jacks vanaf ƒ 98,-. Fa. Lemotex, Laurastr. 28, Eygelshoven. 045-462000.

Te huur geheel compleet KERSTMANKOSTUUM. Bijsmans, Mgr. Schrijnenstr. 31, Bekkerveld, Heerlen. Tel. 045-717608.

Door jonge masseuse, le ONTSPANNINGSMASSAGE m. leuke gesprek (fris) drankje. Eens gewe u blijft komen. 045-3534

Moto-Kado, de anders andere KADO-SHOP! In striestr. 21 Kerkrade 045-425001

De massage van VERO QUE is en blijft uniek. 045-228481.

Gebit gebroken? HOO HOUT, Akerstr. Nrd. Hoensbroek. 045-22 Klaar terwijl U wacht! tijdens feestdagen geo

imburgs Dagblad

Vrijdag 22 december 1989 ● Pagina 21

Post trekt deelname Columbia in

AMSTELVEEN – Peter Post heeft zijn renners teruggetrokken voor de klimwedstrijden in Colombia in de laatste week van januari. De ploegleider wil het risico niet nemen, dat de bergkoningen Steven Rooks en Geert-Jan Theunisse niet tijdig terug zijn voor de ploegvoorstelling op 30 januari in Stein. Ook vindt hij het geen goede gedachte, dat zijn toprenners allerlei injecties krijgen toegediend voor de speciale omstandigheden in het Zuidamerikaanse land.

Schorsing dreigt voor Maradona

ZURICH – De FIFA twijfelt aan het gezonde verstand van Diego Maradona. De Argentijn verklaarde woensdag, zoals gemeld, dat de loting van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal een spel was geweest waarvan de uitslag bij voorbaat vaststond.

De wereldvoetbalfederatie sluit niet uit dat de sterspeler, die in Itali met zijn land de titel verdedigt, wordt geschorst voor de eindronde. „Voor we tot het nemen van een dergelijke beslissing overgaan, zullen we eerst vele instanties moeten raadplegen", verklaarde Havelange, de voorzitter van de FIFA.

Diego Maradona wil - indien daarom gevraagd wordt - de FIFA zijn excuses aanbieden. De omstreden Argentijnse vedette betreurt zijn insinuerende uitspraken over de WK-loting echter niet. „Het enige dat ik gedaan heb, is zeggen wat heel veel mensen denken," legde Maradona na Italië-Argentinië (0-0) uit. „Ik trek mijn woorden niet terug, maar als ze willen dat ik me verontschuldig, dan doe ik dat."

In tegenstelling tot de reacties van Havelange, de voorzitter van de FIFA, en secretaris Blatter, die niet uitsloten dat Maradona geschorst zou worden voor de eindronde om het wereldkampioenschap in Italië, verklaarde de FIFA-woordvoerder Tognoni in Cagliari dat de wereldvoetbalbond geen disciplinaire maatregelen zal nemen. „Waarom zouden we reageren op zulke idiote uitspraken? De waanzinnigste in de jaren tachtig uit de mond van een voetballer. Wat hij heeft uitgekraamd is ongelofelijk. Een half biljoen mensen heeft via de televisie kunnen zien dat de loting eerlijk is verlopen. Maradona moet maar eens minder praten en meer trainen", aldus Tognoni."

Sint Truiden informeert naar Sanchez Torres

Van onze sportredactie

KERKRADE – De Belgische eerste klasser Sint Truiden heeft interesse aan de dag gelegd voor Manuel Sanchez Torres van Roda JC. De Belgische club, die onder meer op huurbasis al Roda-speler Erwin Vanderbroeck in de gelederen heeft, is op zoek naar een rechterspits.

Eerste gegadigde voor die post is de Joegoslaaf Janovic van Titograd, maar de vraagprijs van de Joegoslaven (750.000 gulden) is voor Sint Truiden te hoog. Zoals bekend is Roda bereid de aanvaller tegen een 'schappelijke' prijs te laten vertrekken. Sint Truiden heeft eerder bij MVV geïnformeerd naar Hans Vincent, maar de Maastrichtse club is niet van plan de Brabander te laten vertrekken.

Jo Bonfrère wordt bij Sint Truiden als mogelijke opvolger van de huidige oefenmeester Guy Mangelschots genoemd. Volgens secretaris Castermans van de Belgische eerste klasser is er echter op zeer korte termijn nog geen sprake van een trainerswisseling. „Op termijn is er natuurlijk wel het een en ander mogelijk", aldus Castermans.

Spelersmakelaar Ger Lagendijk heeft bij Roda JC geïnformeerd naar John van Loen, maar volgens diens zaakwaarnemer Rob Jansen van de VVCS is er tot nu toe slechts door Feyenoord 'zijdelings' geïnformeerd naar de diensten van de spits. De Rotterdammers zijn echter geschrokken van de vraagprijs. Ook Sporting Gijon schijnt interesse te hebben in Van Loen, maar de Spanjaarden hebben nog geen contact opgenomen met Rob Jansen. Gijon probeert eerst René Eijkelkamp van FC Groningen te strikken.

Europees kampioen Tony Haberland geroyeerd

Van onze medewerker PIERRE FRAMBACH

GELEEN – Europees kickbokskampioen in het weltergewicht, Tony Haberland, is door de International Sport Kickboxing Association (ISKA) wegens wanprestatie geschorst. Een schorsing die minimaal een half jaar duurt, waarna de zaak opnieuw wordt bezien. Door deze schorsing zal Tony Haberland niet zijn Europese titel op 16 februari tegen de Fransman Torre kunnen verdedigen. Aanvankelijk had dit gevecht op 10 november j.l. in Avignon moeten doorgaan, maar vanwege een elleboogblessure van Haberland kon dit niet plaats vinden. Haberland is nog steeds arbeidsongeschikt en kan daardoor niet in de ring komen. De Europese kampioen was gisteravond nog niet op de hoogte van deze schorsing.

oefenvoetbal

Almania-Fortuna Sittard 2-0-1

buitenlands voetbal

Belgie, bekertoernooi, achtste finales, eerste wedstrijd: AA Gent - Standard Luik 5-2.

Zoontje Rob door ernstige ziekte getroffen

Hennie Stamsnijder abrupt gestopt

● Hennie en Mieke Stamsnijder in betere tijden. De ernstige ziekte van zoontje Rob heeft Nederlands succesvolste veldrijder doen besluiten meteen met wielrennen te stoppen.
Foto: DRIES LINSSEN

door bennie ceulen

HEERLEN/ENTER – Hennie Stamsnijder heeft zijn succesvolle wielercarrière vrijwel zeker abrupt beëindigd. De oud-wereldkampioen en veelvoudig Nederlands titelhouder veldrijden nam dit besluit nadat zijn zoontje Rob door een ernstige ziekte bleek te zijn getroffen. De 35-jarige Stamsnijder, die geruime tijd geleden reeds aankondigde dat hij na dit winterseizoen de crossfiets aan de wilgen zou hangen, reed vorige week zondag in het Spaanse Igorre zijn laatste wedstrijd. Hij finishte er als tiende.

Drie weken geleden werd Hennie Stamsnijder voor de derde keer vader, nadat echtgenote Mieke haar derde zoontje, Bas, ter wereld had gebracht. De vreugde om de gezinsuitbreiding was echter van korte duur. „Onze oudste, Rob, klaagde al een tijdje over korte, felle hoofdpijnen," vertelde Nederlands succesvolste veldrijder gisteravond. „Vaak moest hij bij het ontwaken braken. De dokter schreef een penicillinekuur voor. De klachten verdwenen echter niet. Twee weken geleden kwamen de klachten in volle hevigheid terug. We dachten dat het een voorhoofdsholteontsteking was. Daarom zocht ik vorige week dinsdag een bevriende keel-, neus- en oorarts op."

Hersentumor

Het uitvoerig onderzoek in het ziekenhuis van Groningen bracht aan het licht, dat er iets ernstigs aan de hand was met de oudste telg van het gezin Stamsnijder. „De dokter stuurde me meteen door naar een kinderarts, omdat het een spoedgeval was," aldus Stamsnijder.

Onderzoek en testen brachten aan het licht dat de kleine Rob getroffen was door een hersentumor. „Je schrikt je te pletter. Het was altijd een levenslustige jongen. Dan is het moeilijk om zoiets te verwerken. 's Woensdags hebben ze een drainage in zijn hoofd aangebracht om de druk van zijn schedel af te halen. De volgende dag hebben ze Rob geopereerd. De ingreep nam liefst acht uur in beslag. Volgens de chirurg heeft hij de hele tumor kunnen verwijderen. We moeten nu nog de laatste fase afwachten. De tumor wordt onderzocht. Dan pas zal blijken of het een kwaadaardig gezwel was of niet. Vervolgens wordt bepaald of Rob bestraald moet worden of een chemotherapie noodzaak is. Maar het kan ook zijn, dat er niets meer aan te doen is..."

Het is uiteraard begrijpelijk, dat de familiaire problemen een grote druk op Hennie Stamsnijder hebben gelegd en dat zijn gedachten niet meer bij het fietsen zijn. „Het is te hopen dat Rob weer snel gezond zal worden."

Vertegenwoordiger

De viervoudig winnaar van de Superprestige veldrijden, die in het Nederlands kampioenschap en WK nog één keer hoge ogen had willen gooien voordat hij zich volledig op zijn nieuwe beroep als vertegenwoordiger in mountain-bikes zou gaan storten, overweegt nu ineens een punt achter zijn actieve cyclocrossloopbaan te zetten. Stamsnijder: „Ik heb geen zin meer om te crossen. Ik heb nu andere dingen aan mijn hoofd. De kans is inderdaad heel groot dat ik nooit meer zal koersen."

Smoke Eaters als herboren

LEEN – Smoke Eaters verpletde gisteravond in Geleen de o Trappers (Tilburg) met 11-3 (2-2, 5-0). De Eaters waren herbo-. De komst van 'indian' Chris nt -een rasechte Indiaan- en zijn dgenoot Don Fraser zijn duideeen versterking voor de Eaters. moreel is met sprongen vooruitaan. Het team blaakt van werk- en heeft weer het nodige zelftrouwen. Fraser heeft conditiod nog problemen in tegenstelling Brant.

e weken krijgt Pettersson de om beide spelers in te passen. oke Eaters is ook nog doende voor een derde buitenlander.

In de eerste periode speelde Smoke Eaters haar eigen spel ondanks de irritante speelwijze van de gasten. Scheidsrechter Douwes trad onvoldoende op en liet de Tilburgers hun gang gaan. Dat zette de thuisclub in de derde minuut onnodig op een 1-0 achterstand. In samenwerking met Fraser en Van Steen scoorde Hartogs de gelijkmaker. Even later zorge Vorstenbosch voor 2-1 periode stand.

In de twee overige periodes lieten de Eaters zich niet meer van hun stuk brengen. Ze scoorden probleemloos. Het waren Pellegrims (2), Mollen, Vorstenbosch (2), Hartogs (2), Houben en Brant, die de dubbele eindstand op het scorebord brachten.

Sport in de knel

door bert groothand

RECHT – Het gaat niet goed met actieve sportbeoefening in de eld. Wie gedacht had dat de rt een steeds belangrijker deel het dagelijks leven was gaan maken en dat die tendens de kode jaren nog wel stevig zou rzetten, komt bedrogen uit. Ners ter wereld wordt er nog meer vijf procent van de vrije tijd aan rt besteed en hoe deze ontwikng gestuit moet worden, is onidelijk. Deze week presenteerde Utrechtse socioloog Dr. Teus mphorst de conclusies van een ek dat door hem, samen met Kenth Roberts, is samengesteld. Aan hand van wetenschappelijke artien over de situatie in vijftien verhillende landen komt Kamphorst conclusies waar de sportwereld dan met name de organiseerde rt stevig van zal schrikken.

en de meeste bondsbestuurders denken dat bijvoorbeeld een an als Boris Becker een blijvende sitieve invloed heeft en de menn daadwerkelijk de tennisbaan op rijgt. Immers, goed voorbeeld doet ed volgen. Het blijkt evenwel almaal niet waar. „Sterker nog," verart Kamphuis, „topsport heeft en uitstraling naar de breedteort, integendeel. Topsport gaat en koste van de breedtesport. Topport is zo gespecialiseerd geworden, daar kun je je helemaal niet meer mee identificeren. Becker als idool, in de zin dat je net zo goed wilt worden als hij is, kan helemaal niet meer. Topsport is een soort koekkoeksjong, het drukt andere sporten het nest uit."

Een andere opzienbarende conclusie van de Utrechtse wetenschapper is dat het aantal actieve sportbeoefenaren sinds het begin van de jaren '80 daalt. Wil de Nederlandse Sport Federatie ons nog doen geloven dat het tegendeel het geval is, volgens Kamphuis spreken de kille cijfers, mondiaal gezien, boekdelen. Er zijn bij deze slotsom echter twee niet onbelangrijke kanttekeningen te plaatsen. Hoe definieer je de term actieve sportbeoefening'? Moet je je minstens vier keer per week in het zweet werken om onder die noemer te vallen, of is één flinke wandeling in de zes weken in dat opzicht genoeg? Daarnaast kan gesteld worden dat de cijfers die de NSF daarover verstrekt bepaald niet al te betrouwbaar zijn. De NSF telt simpelweg de ledentallen op van de diverse sportbonden en gaat gemakshalve (of omdat dan de resultaten gunstiger zijn?) voorbij aan het feit dat men op die manier ook sporters dubbel of zelfs driedubbel telt.

De oorzaak van de terugloop blijft voor een deel vaag. „Aan vergrijzing kan het niet liggen, in landen waar dat speelt, stijgt de sportbeoefening. Met economische teruggang heeft het ook niet veel uit te staan. Op het moment dat in Polen de zaken economisch steeds slechter gingen, werd men in sportief opzicht steeds actiever. Er is een verschuiving te zien naar een meer passievere vorm. De schaatsmarathons zijn daarvan een mooi voorbeeld. Er zit geen kip op de tribune, maar dat maakt niets uit. Het gaat alleen om de televisie-zendtijd die eraan besteed wordt. Je kunt zelfs stellen dat de topsport meer gebaat is bij toeschouwers voor de televisie dan in het stadion. Het gaat erom dat op TV de merknamen goed zichtbaar zijn."

Volgens Kamphorst moet het dan ook duidelijk zijn dat die topsport zichzelf moet gaan bedruipen. Vroeger liepen de diverse lagen, top-, breedte- en recreatiesport, allemaal door elkaar heen. Volgens de Utrechtenaar moeten die lagen gesplitst worden. „De top moet zich loskoppelen. Er moet wel overleg komen tussen die lagen, maar verder geen belangenverstrengeling. De profsport-afdeling moet geleid worden door professionals en niet door de amateur die het nu vaak nog doen."

● Leo Visser en Elly van Hulst, respectievelijk sportman en sportvrouw van het jaar, tonen met gepaste trots hun Jaap Edentrofee.

Visser en Van Hulst sporters van jaar

AMERSFOORT – Schaatser Leo Visser en atlete Elly van Hulst zijn gisteravond in Amersfoort uitgeroepen tot Nederlands sportman en -vrouw van het jaar. Visser won begin dit jaar de Europese en wereldtitel schaatsen bij de allrounders. Van Hulst werd in Budapest indoor-wereldkampioene op de 3000 meter met een wereldrecord.

De mannen-volleybalploeg (o.a. Limburger Rob Grabert), derde in het toernooi om het Europees kampioenschap in Stockholm, werd in de rechtstreekse televisie-uitzending van de AVRO uitgeroepen tot sportploeg van het jaar.

De Tom Schreurs-prijs voor de meest belovende sporter ging naar de veldrijder Richard Groenendaal, wereldkampioen van de junioren.

Uitslag verkiezing sportman en sportvrouw van het jaar:
Mannen: 1. Leo Visser (schaatsen), 2. Gert-Jan Theunisse (wielrennen), 3. Jan Timman (schaken). **Vrouwen:** 1. Elly van Hulst (atletiek), 2. Marianne Muis (zwemmen), 3. Eline Coene (badminton).

Schorsing MVV gehandhaafd

ZEIST – De commissie van beroep van de KNVB heeft de eerder door de tuchtcommissie uitgesproken voorwaardelijke straf voor MVV van het spelen van een duel zonder publiek gehandhaafd. Het door de Maastrichtse formatie ingediende beroepsschrift bracht wel de boete terug van 7.500 tot 3.000 gulden.

Den Bosch-speler Barendse werd voor twee duels geschorst. Hij kreeg in het duel tegen Twente eerst een gele kaart, na een overtreding, en werd daarna door arbiter Bakker uit het veld gestuurd wegens belediging.

Voor één duel werden geschorst: Smit (Graafschap-5e kaart), Van Halst (Wageningen-3e), Schrijner (Wageningen-5e), Steltenpool (Volendam-5e), **Boessen (Fortuna-5e)**, Marbus (Eagles-3e), Voskamp (Eagles-3e), Paymans (NEC-3e), PEC Zwolle-3e), Van Eck (Den Bosch-3e).

Dullens naar Pellikaan

SITTARD – Evelyne Dullens zal het komend jaar toch in de Nederlandse tenniscompetitie spelen. De Sittardse heeft gisteren een contract getekend bij Pellikaan Tennis uit Goirle, dat in de hoofdklasse uitkomt. Samen met haar coach Yves Stevens heeft zij de besprekingen gevoerd met de oud-voetbalinternational Pellikaan die de club sponsort.

Lambert: 'Le Mond oorzaak problemen'

BRUSSEL – François Lambert, eigenaar van de Belgische wielerploeg ADR, heeft gisteren in Brussel Greg Le Mond de oorzaak genoemd van de financiële problemen waarmee de formatie al enkele maanden kampt. De winnaar van Tour en het WK kondigde in september dit jaar zijn overstap naar Z-Peugeot aan, ondanks het feit dat hij nog een contract van een jaar heeft bij ADR. De Amerikaan zou bij Z-Peugeot 5 miljoen dollar gaan verdienen.

„Door het vertrek van Le Mond heeft een groot aantal sponsors zich teruggetrokken en de betaling stopgezet, waardoor de wielrenners uit mijn ploeg nog salaris te goed hebben", aldus Lambert. „Ik ben echter op dit moment in vergevorderde onderhandelingen met nieuwe geldschieters. Binnen enkele dagen hoop ik de zaken rond te hebben."

Lambert zei dat Le Mond een schadeclaim van meer dan een miljoen dollar boven het hoofd hangt als hij niet terugkeert bij ADR. Zowel Lambert als Le Mond hebben elkaar de afgelopen weken over en weer beschuldigd van contractbreuk. Enige tijd geleden werd Lambert door een Amerikaanse rechtbank tot drie miljoen dollar boete veroordeeld. Een Brusselse rechtbank doet volgende maand ook een uitspraak naar aanleiding van een aanklacht van Lambert tegen Le Mond.

Johan Lammerts, die Le Mond naar Z vergezelt, heeft op zijn beurt Lambert voor de rechtbank gedaagd omdat ADR hem nog salaris verschuldigd is. „Dat klopt", gaf Lambert toe. „Hij moet echter nog een paar dagen geduld opbrengen." Volgens Lambert krijgt Lammerts nog 34.000 gulden. De Belg Johan Museeuw is het wachten echter zat. Hij heeft een contract getekend bij Lotto. Eddy Planckaert heeft Lambert nog een keer uitstel verleend tot morgen.

Italië gelijk tegen Argentinië

CAGLIARI – Ruim zes maanden voor het begin van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal hebben twee favorieten, Italië en Argentinië, in een vriendschappelijke interland in Cagliari gelijk gespeeld, 0-0.

Zowel Italië als Argentinië, dat volgend jaar de wereldtitel verdedigt, voetbalde zonder veel inspiratie. Het spel speelde zich voornamelijk af op het middenveld.

GRONSVELD – Eersteklasser SCG heeft het contract met trainer Lou Riedel met een jaar verlengd. Riedel begint dan aan zijn tweede seizoen.

EYS – Zwart-Wit Eys heeft het contract met trainer Theo Poeth met twee jaar verlengd.

ld-tips schaesberg

Worcester-prijs: 1. Chipper; **2. Dannie J.; 3.** Delsan DT. Outsider: Carolus C.
Möchengladbach-prijs: 1. **Dack Bar; 2.** Chapel; 3. Drieka Hanover. Outsider: **Ranit** Divine.
Fakenham-prijs: 1. Diamond Victrix; **2.** Duke Buitenzorg; 3. **Samantha Kosmos.** Outsider: Denise.
Doncaster-prijs: 1. Strausie; **2. Double** Trouble; 3. Chianty Way. Outsider: **Aran's** Glory.
Allroundkampioenschap 1e afd.: 1. Champ Buitenzorg; 2. Dalida Belvedere; **3. Captain** M. Outsiders: Bos Forest en **Berend K.**
Herenford-prijs: 1. Duke Baker; **2. Cora Dil**lon; 3. Don Victory. Outsiders: **Cosmo M. en** Cas Buitenzorg.
Warwick-prijs: 1. Upper **State Road; 2.** Christiana VD; 3. Affco **Fortuna. Outsider:** Atletico.
Plumpton-prijs: 1. Zenith Nora; **2. Yke Ba**ker; 3. Wish of Thijssen. Outsider: **Amor O.**
Allroundkampioenschap 2e afd.: 1. Cann de Bloomerd; 2. Bajonaire Veha; **3. Zesta** Rijnstroom. Outsiders: Bongo en **Anton Al**dorp.
Bon Noel-prijs: 1. Zoeff Neyenrode; **2. Ap**partacus; 3. Montana Lobell. Outsider: **Val**co van Hulsel.

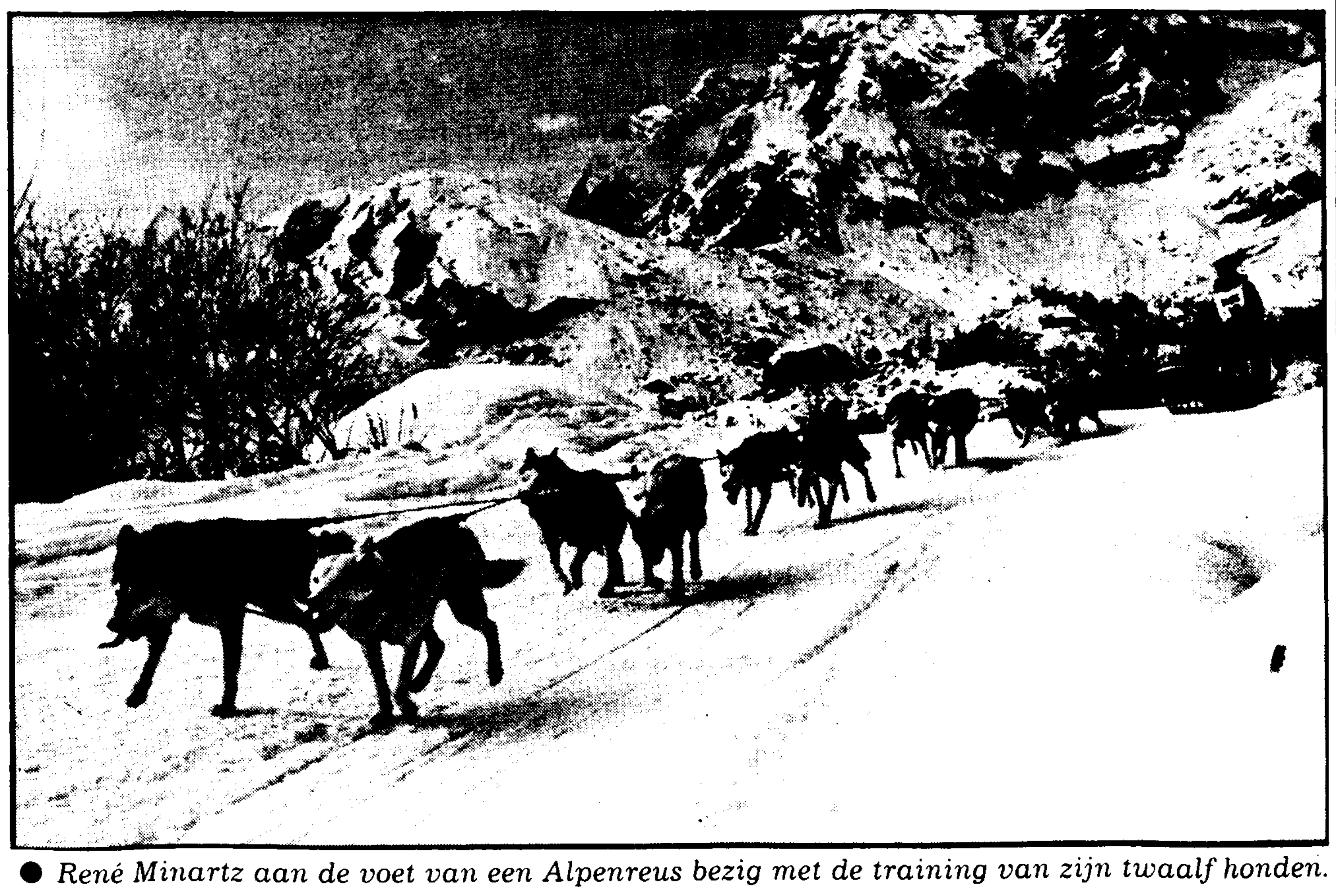
SPORT IN DE OOSTELIJKE MIJNSTREEK

Heerlenaar trekt met hondenslee duizend kilometer over de Alpen

Alleen met twaalf honden

door frans dreissen

EERLEN – 'Haw', 'ghee' en 'whoa'. Menig passant zal even schrikt hebben opgekeken toen René Minartz voorbijraasde t zijn hondenslee. Met kreten uit de Eskimo-taal dirigeerde de afgelopen weken een roedel raszuivere Siberische Hus-'s over de Brunssummerheide. Minartz is immers in training or de Alpirod, een van de zwaarste en langste sleehondenra-s ter wereld. Het is een ronde in staccato-stijl met tien etap-s variërend van dertig tot tweehonderd kilometer. De totale tand bedraagt duizend kilometer. „Het is een uithoudings-t en een uitdaging om mee te doen", zegt de 30-jarige Heerle-ar. „Je bent met dertien individuen op pad: één man en aalf honden. Alles moet perfect op elkaar zijn afgestemd".

● *René Minartz aan de voet van een Alpenreus bezig met de training van zijn twaalf honden.*

Foto: DRIES LINSSEN

Alpirod begint op 21 januari aan voet van de Mont Blanc, in het liaanse Courmayeur. Via glets-s en besneeuwde berg- en bospa-n trekt het gelouterd gezelschap n 38 ploegen over de Alpen naar nkrijk, Zwitserland en Oosten-k en opnieuw naar Italië. „Teams de hele wereld komen aan de t. Russen, Amerikanen, Canade-s en zelfs formaties uit Alaska". Alpirod is een prestigieuze en tenverslindende race. „De orga-atie heeft er zes miljoen dollar in nvesteerd. Aan prijzengeld valt 150.000 dollar te verdienen. De naar gaat met 50.000 dollar naar ".

schrikkelijk mooie wedstrijd vinden", aldus natuurmens Minartz, die onderweg kan rekenen op de steun van zijn vrouw Henny en een vriend.

Op 4 februari is de verlossende finish. „Mijn hoofddoel is de wedstrijd helemaal 'uitlopen'. Ik richt me daarnaast een beetje op een vijftiende plaats. De Alpirod is natuurlijk een hels karwei. Niet alleen voor de honden, ook voor mij. Ik zal de honden moeten ondersteunen door mee te steppen of mee te lopen. Zeker wanneer de moeilijke stukken opdoemen. In het parcours zitten namelijk enkele behoorlijke afdalingen en pittige stijgingen", besluit René Minartz.

witserland

é Minartz woont en werkt te-woordig met zijn echtgenote in Zwitserse bergen. Op de kleine eidegg, op 2061 meter hoogte. In achtertuin bevindt zich de im-se Eiger-gletsjer. Minartz is als ndewart' verantwoordelijk voor in stand houden van een hon-kolonie. 's Zomers is de voorma-ABP-medewerker een soort istische attractie. Mensen kun-met zijn hondenslee een tochtje en over de eeuwige sneeuw op Jungfraujoch op 3454 meter gte.

n de Alpirod twee jaar geleden r het eerst werd georganiseerd, loot Minartz zich meteen in te rijven. De Heerlenaar, altijd in or een avontuur, eindigde als ne-ntiende. „Je kunt de wedstrijd gelijken met een Tour de France. e het eerst over de streep gaat, nt". De slee mag worden voortge-kken door maximaal twaalf en nimaal acht honden. Minimaal f honden moeten dagelijks de fi-sh halen. Het tempo is bepaald et misselijk. „Vooral de eerste ki-meters gaan hard. Een tempo van ftig, zestig kilometer per uur is et ongebruikelijk. De gemiddelde lheid bedraagt 25 kilometer per r".

aszuiver

nartz is trouwens de enige deel-mer die met raszuivere husky's n de start verschijnt. „De andere ushers (hondensleebestuurders) omen met bastaards aan het ver-k; honden die puur op snelheid n gefokt. Ik wil aantonen dat het k mogelijk is om met raszuivere rvoeters goed te presteren". De tanden zijn voor de husky's ove-ens geen probleem. „De langste ute is 200 km. In Alaska worden el eens wedstrijden gehouden van 00 kilometer. Non-stop wel te ver-aan".

et alleen wat voedsel, water, een il en een slaapzak in zijn slee be-nt Minartz op 21 januari aan de rste etappe. „Je moet je immers ok in nood kunnen redden. Boven-en wordt er wel eens 's nachts ge-art". De condities zijn niet altijd eaal. Hevige sneeuwval, een snij-nde wind of bittere kou kunnen etappes tot een lijdensweg ma-en. „Toch blijf ik het een ver-

Turnclub Excelsior trekt veel leden uit de regio

Vitale vereniging

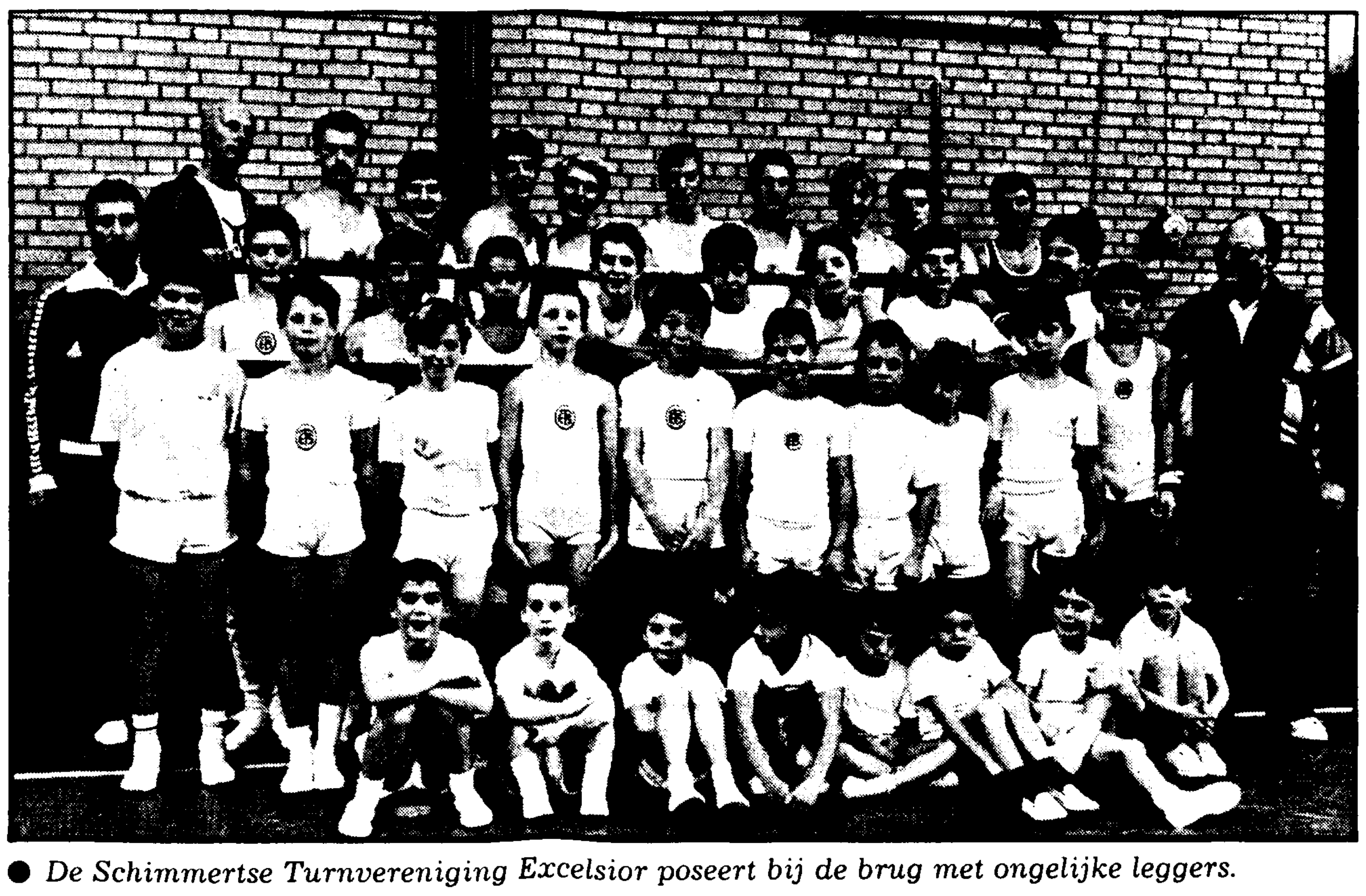
Van onze medewerker

SCHIMMERT – Het is nog te vroeg om te kunnen zeggen: het turnen is weer terug van weggeweest. Maar het is in opmars. In Schimmert was men er bijna 70 jaar geleden er al van overtuigd dat een gezond lichaam een gezonde geest herbergt.

Daarom werd de turnclub Excelsior opgericht. Een vereniging die in het dorpsleven niet meer is weg te denken en die kan bogen op zo'n 250 leden. Vitaliteit kende bij Excelsior, in de loop van al die jaren, een dubbele betekenis.

Hub Jacobs, een monument in de Limburgse turnwereld, hanteert al meer dan 27 jaar de voorzittershamer bij Excelsior. „Een teken dat het goed gaat bij ons, want anders hadden ze me allang weggejaagd", zegt hij gekscherend. Ook in prestatief opzicht is het Excelsior meestal goed gegaan. Er werd altijd serieus gewerkt en dat vertaalde zich dan in resultaten. Jacobs: „We hebben ons altijd redelijk op provinciaal en nationaal niveau kunnen meten. We waren onlangs nog derde bij het NK in Sas van Gent, terwijl bij het Limburgs kampioenschap groepsturnen de heren, de herenjeugd en junioren de titel pakten en er voor de jongens aspiranten een tweede plaats was. Het is inderdaad een aanduiding dat wij het niet slecht doen".

Opvallend bij Excelsior is echter dat het damesturnen niet die prestaties neerzet als de heren. „Dat is misschien het gevolg van het verleden", stipt Jacobs aan. „Vroeger was Excelsior een club van uitsluitend heren. Pas sinds vijftien jaar zijn we ook met het damesturnen bezig. Meisjes vragen ook een andere instelling en daar moet je dan ook maar het juiste kader voor hebben".

● *De Schimmertse Turnvereniging Excelsior poseert bij de brug met ongelijke leggers.*

Foto: WIM KÜSTERS

Het is logisch dat Hub Jacobs graag een lans breekt voor het turnen. Bij de huidige trimwoede stelt hij dan ook vraagtekens en trekt een vergelijking met het turnen. „Laten we alleen maar eens de categorieën fietsers en lopers pakken. Ze zeggen steeds: ik heb vandaag zoveel kilometer gereden of gelopen. Prachtig. Maar ze vergeten een ding, dat slechts een gedeelte van hun body actief is geweest en dan in het bijzonder de benen. Bij het turnen wordt daartegenover het gehele lichaam leniger. Ik constateer dat vooral ouderen te weinig aan gymnastiek doen. Voor turnen ben je nooit te oud".

Jazz-gymnastiek

Om ook andere behoeften te voldoen heeft Turnclub Excelsior nu ook een jazz-gymnastiekgroep ingesteld waarvoor in Schimmert veel belangstelling bestaat. Opvallend bij Excelsior is dat men veel leden vanuit de regio trekt. Daar waar bij veel andere verenigingen het jongensturnen niet echt van de grond komt, is het juist andersom bij Excelsior. „Een echte verklaring heb ik daar niet voor", zegt Jacobs. „Een ding is echter zeker: dat is dat we er serieus mee bezig zijn. Turnen is een echte moeilijke sport. Het is vaak een uitdaging. De jongens moeten bijvoorbeeld zes toestellen beheersen, tegenover de dames vier. Ben je prestatief ingesteld dan vormt zoiets vanzelf een uitdaging."

Leny Meys: 'Royement van de judobond zorgde voor de fijnste jaren'

Gevecht zonder einde

Van onze medewerker

SCHINVELD – Afgelopen zondag stond ze, bij het Draculatoernooi in Margraten voor het laatst op de wedstrijd-judomat. Nog een keer beklom ze als winnares van de klasse boven 56 kg. het erepodium. Na de huldiging keek ze als het ware in trance nog een keer om naar het platform. Hoevaak had ze daar al niet gestaan sinds '71? En hoeveel keer had dat niet meer kunnen zijn, als ze niet zo standvastig aan principes had vastgehouden?

„Eigenlijk had ik al eerder, na de onlangs gehouden Nederlandse kampioenschappen, met het wedstrijdjudo willen stoppen", zegt Leny meys (31). „Toch heb ik daar, zij het misschien onbewust, een staartje aangeplakt om juist in Margraten mijn laatste wedstrijd te vechten. Waarom juist daar? Vanwege het feit dat Margraten, met name judoclub Dracula jarenlang het middelpunt van de Budobond Zuid-Nederland (BZN) was. Het was een vereniging van een aantal judoclubs die buiten de officiële judobond om hun sport bedreven. Juist binnen die BZN heb ik een aantal bijzonder mooie jaren gehad omdat daar vooral de aandacht op de jongere judoka's gericht was. Met mijn onderwijzersopleiding sprak me dat bijzonder aan. Om ook die mooie tijd daar af te ronden heb ik, zij het misschien onbewust, voor een afscheid gekozen daar waar nog altijd die fijne sfeer van de BZN hangt".

Wrok

Leny Meys zegt niet in wrok om te zien. Toch heeft de Nederlandse Judobond haar erg gekwest toen ze haar in '82 aan de deur zette. Als lid van de JC Voerendaal verving ze destijds wel eens de trainer bij judoclub Ubachsberg. Dat beviel zo goed dat ze haar in Ubachsberg graag definitief als trainster wilde hebben. Meys: „Ik had al reeds de cursus sportleraar gedaan maar dat was niet voldoende. Het bestuur van JC Ubachsberg kreeg aanvankelijk toestemming van de JJBN dat ik de trainingen mocht doen. Drie maanden zou ik dan een cursus judoleraar beginnen. Maar plots mocht het niet. Ik moest onmiddelijk mijn trainingen stoppen. Voor JC Ubachsberg heb ik voor een opvolger gezorgd in de vorm van Leon Middelkoop die ik als judoka geheel heb opgeleid. Daar steekt nu het absurde van de JJBN in. Ik mocht de club niet trainen, maar een leerling van mij wel. Probeer dat eens te rijmen."

Teken

Leny won o.a. in '76 het Open Nederlands kampioenschap, was zes keer derde bij de NK en won drie keer het destijds grootste judotoernooi in Nederland: de Open Heerlense. „Als ik niet juist op het hoogtepunt van mijn carrière uit de bond was gezet, dan hadden er beslist nog betere resultaten ingezeten. Ik heb nog even overwogen, nadat ik verleden weer voor de JJBN mocht uitkomen, om me weer op het topjudo te gaan toeleggen. Dit jaar ben ik tweede bij de Limburgse kampioenschappen in de klasse tot 56 kg. geworden, terwijl ik op de Nederlandse vierde werd.

Wilde ik echter verder naar de top toe, dan zou dat betekenen dat ik minstens vier keer per week moest trainen. Dat vond ik echter te veel en daarom dat ik er nu definitief mee stop. Overigens vind ik het een teken aan de wand van het Nederlandse damesjudo dat ik met zo weinig training toch weer dicht bij de top zat. Stelt het dan wel allemaal zoveel voor?"

● *Leny Meys-De Haas heeft al een nieuwe hobby. Na achttien jaar topjudo zit ze nu aan het weefgetouw.*

Foto: DRIES LINSSEN

dammen

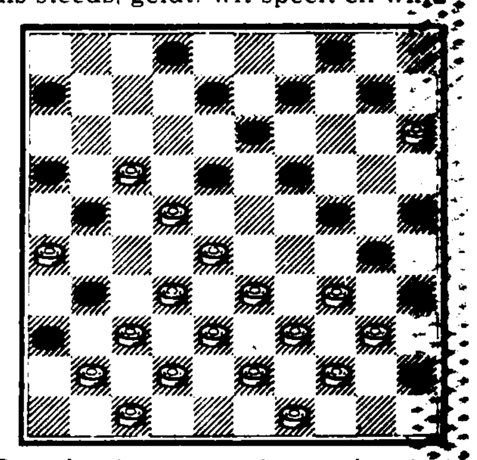
met john van den borst

Rob Clerc werd vorig jaar, net als in het seizoen '86/'87, topscorer in de hoofdklasse van de nationale clubcompetitie. Dit jaar solliciteert de trainer-speler van landskamioen Huissen opnieuw nadrukkelijk naar de prijs voor de beste schutter: na zeven ronden heeft de grootmeester uit Den Haag al weer twaalf punten verzameld.

Het is opmerkelijk hoe vlot en soepel Clerc weet te scoren en het valt evenzeer op dat, waar andere toppers wel eens een mazzeltje nodig hebben voor het volle pond, hij in de regel ruim voldoende heeft aan eigen kracht en techniek. Zijn vele winsten lijken daardoor bedrieglijk vaak „vanzelf" tot stand te komen. Een geschikte illustratie uit de lopende competitie: in stormachtige aanval speelt Clerc Leo Faber van Houdt Stand (Hoogezand) van het bord.

Clerc-Faber, nat. comp. '89/'90
1. 31-27 17-21 2. 33-28 11-17 3. 39-33 6-11 4. 44-39 1-6 5. 50-44 21-26 6. 28-23(!) In navolging van een beroemde, fraaie partij Wiersma-Mitsjanski, W.K. '78. **6. .. 19x28 7. 32x23 18x29 8. 34x23 20-25 9. 40-34 17-21 10. 44-40 21x32 11. 37x28 11-17 12. 36-31 26x37 13. 41x32 16-21 14. 42-37 21-26 15. 32-27(!)** Laat aan duidelijkheid weinig te wensen: wit wil alle belangrijke centrumvelden. **15. .. 7-11.** Wellicht is (17-22) verstandiger. **16. 46-41 11-16 17. 49-44 14-20 18. 34-29 10-14 19. 40-34 13-19 20. 44-40 9-13 21. 47-42 17-21 22. 34-30 (!)** Trouw aan de opzet. **22. .. 21x32 23. 38x27 25x34 24. 39x30 20-25 25. 30-24 19x30 26. 35x24.** Wit heeft een ontwikkelingsvoorsprong van elf tempi opgebouwd. **26. .. 14-20.** Mij lijkt (13-19) wat beter. **27. 42-38 4-10 28. 37-32 13-18 29. 41-37 6-11 30. 43-39 3-9 31. 40-34 9-13 32. 45-40 11-17 33. 40-35 2-7 34. 48-43 7-11 35. 37-31 26x37 36. 32x41 17-21.** Op (10-14) kan verrassend 35-30! met na (17-21) 24-19 (13x35) 28-22 (21x32) 22x2 w+. **37. 24-19! 21x32 38. 38x27 13x24 39. 28-22!** en met de vlag op vallen gaf zwart het op. Een korte bestudering van de slotstelling is genoeg om in te zien waarom.

De speler die in deze partij achter de zwarte stukken zat heeft overigens een naam als problemist. Hier een geslaagd werkstuk van hem ter oplossing; een echt puzzelprobleem waarin, als steeds, geldt: wit speelt en wint.

De oplossing van vorige week; wit zeven schijven op 20, 26, 30, 37, 42, 45 en 50; zwart, zeven schijven op 9, 15, 18, 27, 29, 31 en 33.

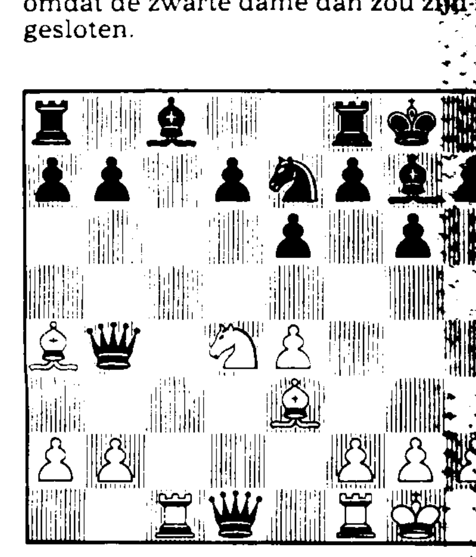
Winst voor wit door **1. 42-38! 15x2 2. 37-32! 33x42 3. 26x48 27x38 4. 43-43 38x49 5. 50-44 49x40 6. 45x3 35-44 7. 3-17 40-45 8. 17-50** en deze stand is nog maar eens, geen remise, "pat", maar verloren voor zwart. In het damspel geldt namelijk: wie niet zetten kan verliest. De maker van dit miniatuur is Willy B. Monsma, een van de grondleggers van de moderne problematiek. Het is zijn werk dat bij uitstek gekenmerkt wordt door een maximum aan inhoud bereikt met minimale hulpmiddelen. Monsma overleed twee jaar geleden op hoge leeftijd.

schaken

met michiel bunnik

In de KRO studio te Hilversum heeft Jan Timman de afgelopen week geschaakt tegen de Engelsman Nigel Short. Short heeft een ELO-rating van 2660 en staat samen met de Rus Vassily Ivantsjoek op de derde plaats van de wereldranglijst, achter Gari Kasparov en Anantoli Karpov. Dit is alweer de achtste tweekamp die de KRO heeft georganiseerd. In eerdere edities speelde Timman o.a. tegene Kortsjnoi (1982), Kasparov (1985) en Tal (1988). Voor het begin van deze match voorspelde ik dat Timman vrij gemakkelijk van Short zou winnen. Dat vermoeden was gebaseerd op de vorm waarin beide grootmeesters op het moment verkeren. Timman heeft een heel goed jaar achter de rug met toernooioverwinningen in Amsterdam (Verenigde Spaarbank Toernooi) en Rotterdam (Wereldbekertoernooi) en het bereiken van de finale van de kandidatenmatches door overwinningen op Portisch en Speelman. Short daarentegen kon sinds zijn uitschakeling in de WK-match tegen Speelman (najaar 1988) op de toernooien waaraan hij deelnam niet overtuigen. Na de eerste twee partijen leek mijn voorspelling uit te komen. Timman leidde met 2-0. nadat de derde partij in remise was geeindigd kwam Short terug en won de vierde en vijfde partij. Woensdag eindigde de zesde en laatste krachtmeting tussen de heren grootmeesters in remise en daardoor is de uiteindelijke uitslag 3-3. Hieronder de derde partij die na een spannend gevecht in remise eindigde. Timman offert in deze partij twee pionnen voor een gevaarlijk initiatief. Short verdedigt de stelling echter zeer koelbloedig en weet een knappe remise uit het vuur te slepen.

Timman - Short Siciliaanse verdediging
1.e4c5 2.Pf3,Pf6 3.Lb5.Db6 4.La4 In aanmerking komt ook De2 of Pc3 **4. ...,g6 5.0-0,Lg7 6.c3.e6 7.d4** Het eerste pionoffer. Minder scherp is het alternatief L:c6 gevolgd door d4. **7. ,c:d4 8.c:d4,P:d4 9.Pa3,Pe7** 9. ...,P:f3+10.D:f3.L:b2 kost na 11.Pc4 een stuk. **10.Pc4,Da6 11.P:d4,D:c4 12.Le3,o-o 13.Tcl,Db4**. Slaan op a2 kwam natuurlijk niet in aanmerking omdat de zwarte dame dan zou zijn ingesloten.

Zwart heeft een pion meer, maar deze weegt nauwelijks op tegen de ontwikkelingsvoorsprong van wit. Hoe moet wit verder? Timman besluit om nog een tweede pion te offeren om zodoende de druk op de zwarte stelling nog meer op te voeren. **14.a3,D:b2 15.Dd3,Db6 16.Pf5** Met 16.Pc6 kan wit de dame winnen, maar na 16. ...,b 17.L:b6,a:b6 heeft zwart waarschijnlijk genoeg compensatie voor remise. **16. ...,Dd8 17.P:g7,K:g7** 18.Dd6,Pc6 19.Tfd1,f6 Wit heet een prachtige stelling, maar zwart weet door teruggave van zijn twee pluspionnen onder de druk van wit uit te komen 20.L:c6,b:c6 21.e5,f5 22.T:c6,f4 23.Lc5,Tf7 24.f3,Lb7 25.Tc7,Ld5 26.L:a7,Tc8 27.T:c8,D:c8 Wit heeft zijn geofferde pionnen terug maar staat nog maar weinig beter. Beide spelers zaten nu in grote tijdnood. Gelukkig gebeurden er in deze fase geen ernstige 'ongelukken'. 28.Lc5,Da8 29.Lb4,Da7+30.Dc5,D:c8 31.Tc1,g5 32.h3,h5 33.Dc8,D:c8 34T:c8.Lc6 35.Kf2,Kh7 36.Ld6,g4 37.h:g4.h:g4 38.f:g4,Tg7 39.g3,T:g4 40.g:f4.T:f4+ Nadat de rook is opgetrokken is er een remisestelling overgebleven.

bridge

met wiel gielkens

Zuid-Limburg "toernooit" niet meer, het is verleden keer geconstateerd. Niet alleen voeren toernooien hier een noodlijdend bestaan, de Zuid-Limburger gaat ook nauwelijks meer de grenzen over om aan toernooien buiten zijn district deel te nemen. Een kleine privé-enquete, met indringende vragen waar bureau d'Hondt jaloers op zou zijn, levert op, dat een groot deel van die oninteresse samenhangt met de mogelijkheid om goede resultaten te boeken. Kort en goed: als je kans hebt om te winnen doe je dat vaak nog liever in Amsterdam dan in Obbicht, maar als je handen langzaamaan krom staan van het feliciteren van je tegenstanders dan is een wedstijd om de hoek al gauw te ver.

Toch erkent iedereen dat het spelen van een stevig toernooi een hele sensatie is, die men in feite node mist. Welnu, dan is het onlangs verschenen boekje van Jan Kelder en Marijke v.d. Pas getiteld „De ideale bridge partner", een aardig middel om dat gemis enigszins te ondervangen. Hierin worden nl. de 36 spellen van de finale van het afgelopen Interpolistoernooi behandeld. Daarbij krijgt u bij ieder spel een karakteristiek probleem over bieden, spelen of tegenspel voorgeschoteld, zoals zich dat aan tafel voordeed. Aan de eerste tafel moet u als West bv het volgende tegenspel goed afhandelen, waarbij voor de probleemstelling slechts de West- en Zuidhanden worden gegeven.

Z/OW
♠AV85
♥4
♦HB1086
♣984

West		Oost
♠H102 ♥H752 ♦V92 ♣AH7	N W O Z	♠B763 ♥VB86 ♦7543 ♣3

Zuid:
♠94
♥A1093
♦A
♣VB10652

Zuid	West	Noord	Oost
1Kl	D	Red	pas
pas	1H	2H	pas
2SA	pas	3SA	

en allen passen.

U start met harten 2 voor de boer en aas, waarna Zuid klavervrouw speelt, die u weigert. In slag 3 volgt klaver voor uw heer, waarop bij Oost ruiten 3 weggaat. U speelt nu harten 5 voor Oost's vrouw, waarna Oost harten 6 op tafel legt. Bij Zuid komt de 10 en u wint met de heer. Wat nu? Om te beginnen hebt u natuurlijk al gezien dat Zuid ook nog harten 9 moet hebben. Zou uw partner harten VB986 hebben gehad, dan zou hij in slag 5 niet harten 6, maar harten 9 hebben gespeeld. Zuid heeft dus 4 harten en 6 klaver. En verder? Waarom heeft partner na het redoublet niet geboden? Hij heeft dus zeker geen 5-kaart, dus zal hij een 4-4-4-1 distributie moeten hebben. Dan heeft Zuid dus een doubleton schoppen en een singleton ruiten, ongetwijfeld het aas. Derhalve moet nu ruiten worden gespeeld om Zuid's entrée voor de klaver weg te spelen! Zodoende zal de leider straks altijd nog ruitenvrouw of schoppenheer moeten afgeven voor 1 down. Doet u dat goed dan scoort u zomaar 60 punten van de 62!

GEZELLIG UIT

Uit goed voor u.

Wekelijkse wegwijzer voor uw bezoek aan bar - café - dancing - disco - braderie -

Inlichtingen over adverteren op deze ... 045-739383 ...